EKONOMİK
FORUM
2021 / 324. SAYI

OTOMOTİV SEKTÖRÜ DÖNÜŞÜM VİRAJINDA

BUĞDAYIN KALBİNDEN

TÜM TÜRKİYE'YE

Aşağıpınarbaşı Mahallesi, Ankara Cd. No:328 Selçuklu/Konya
+90 (332) 324 0389 (+5 Hat)
info@ovaun.com.tr

www.ovaun.com.tr

FİNANS SEKTÖRÜNDE YENİ ÇÖZÜM ORTAĞINIZ

Şirket ve Marka Değerleme

Şirket Satınalma ve Birleşme Danışmanlığı- Due Dilligence

Yönetim ve Finasal Raporlama

Deneyimli kadromuz ile şirket ve marka değerlemelerinizi biz gerçekleştirelim

Şirket satın alma ve birleşme süreçlerinizde birlikte çalışalım

MGT FİNANSAL DANIŞMANLIK

MGT Finansal Danışmanlık Ltd. Şti./ www.akademifinans.com/ info@akademifinans.com/
0535 4708271 - 0537 9373454

İÇİNDEKİLER

EKONOMİK FORUM
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

YÖNETİM
TOBB Yönetim Kurulu Adına Sahibi
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

SORUMLU MÜDÜR
Azmi ÖZGÜR
TOBB Dumlupınar Bulvarı No: 252
Eskişehir Yolu / ANKARA
Telefon : (0312) 218 20 00
Faks : (0312) 219 40 90

EDİTÖR
Murat AYDIN
murat.aydin@dunyaeko.com
Telefon: (0212) 285 10 12/14
Dahili: 1139

HAZIRLANMASINDA KATKIDA BULUNANLAR
Hakan GÜLDAĞ, Musa ATA
Özgür ŞAHİN, İzzet ÜNALDI

GÖRSEL TASARIM
Dilek AROSKAY

FOTOĞRAF
Melih Cenk ÇEPEL, Mustafa KARACA
İbrahim KARADENİZ

EDİTORYAL HAZIRLIK
Ajans D
Dünya Eko Basım Yayın Dağıtım
Tic. ve San. A.Ş.
Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. N0:37
Kat:4 Maslak İş Merkezi Sarıyer/İstanbul
Tel: 0(212) 285 10 12/14

GÖRSEL DESTEK
• TOBB Basın Yayın Müdürlüğü

REKLAM VE SATIŞ UZMANI
Ceylan ÖZDEMİR
Tel: 0 (212) 285 10 12/14
Dahili: 1149

BASKI
BPC Matbaacılık San. Tic. A.Ş.
Osmangazi Mah. Mehmet Deniz
Kopuz Cad. No:17
Esenyurt / İSTANBUL
Telefon: (0212) 886 83 30
Sertifika No: 35428

DAĞITIM
POİNT POST
Dağıtım ve Kurye Hizm. Tic. Ltd. Şti.
Adres: Çağlayan Mah. Park Sok.
Park Plaza No:10-309
Kağıthane/İSTANBUL

YAYIN TÜRÜ
Süreli, ayda bir yayımlanır

Sayı: Temmuz 2021/324. Sayı

Ekonomik Forum'da yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe TOBB'un resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Ekonomik Forum dergisi ayda bir yayımlanır. 15 bin adet basılır. Dergi ağırlıkla özel seçilmiş adreslere gönderilir. Abonelik için yeni taleplerin ***yayin@tobb.org.tr*** adresine yapılması gereklidir.

6 Başyazı

8 Geçtiğimiz Ay Türkiye

12 Geçtiğimiz Ay Dünya

16 Ayın Sözü

TOBB Ulusal

30 Orman yangınları için TOBB'dan 5 milyon lira tutarında destek

TOBB Uluslararası

58 Hisarcıklıoğlu'na Almanya Federal Cumhuriyeti Devlet Nişanı verildi

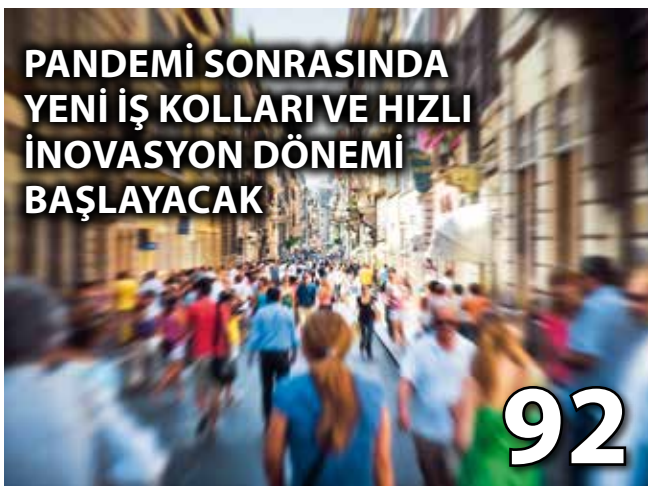

Pandemi nedeniyle 2020'de büyük kayıp yaşayan otomotiv sektörü, 2021'e de çip krizi ve üretim aksamalarıyla başladı. Sektörde hızlı dijitalleşmenin etkisiyle oyun yeniden kurulurken, değişime uygun planlar hâlâ yetersiz. Sürdürülebilirlik sektörün en önemli gündem maddelerinden biri haline geldi, siber güvenliğin önemi de hiç olmadığı kadar arttı.

Son iki yıldır dünyayı etkisi altına alan ve insan sağlığını her geçen gün daha fazla tehdit eden COVID-19 salgınında henüz bir arpa boyu yol alamayan ülkeler topyekün insan sağlığı yerine ticari karları tartışır oldu. Bu durum yeni mutasyonları (Delta Varyantı) beraberinde getirdiği gibi küresel ekonominin durgunluk sarmalından çıkmasını da engelliyor. Bu noktada tüm dünya şu iki konuya odaklanmış durumda. Aşı bulmak için milyarlarca dolarlık teşvik paketleri alan ilaç şirketlerinin yapacağı karlar mı önemli? Yoksa salgından kurtulmak için üçüncü dünya ülkeleri de dahil topyekün aşılama yapmak mı?

Adana, 6 bin yıldır varlığını sürdüren Anadolu'nun kadim kültür ve ticaret başkentlerinden. Evliya Çelebi'nin tanımıyla dünyanın en bereketli toprağı Çukurova üzerine serilen kent, tarih boyunca bolluk ve bereketin simgesi. Üzerinde bulunduğu ipek ve baharat yolları Adana'yı ticaretin başkentleri arasına taşırken üç kıta arasındaki kültürel etkileşim ve zenginliğin de temelini oluşturuyor.

McKinsey & Company, 2021 yılına ve daha da ötesine yön verecek trendleri, 'küresel ekonomi, iş dünyası ve toplumsal yapı' ana başlıkları altında topladı. Yeni dönemde artık mevcut işlerin hızlı bir şekilde yeni işlerle el değiştireceğini öne süren çalışmada, biyofarma alanında ise devrimsel bir gelişmeden söz ediliyor. Ayrıca 2021 sonrasında inovasyon dalgasıyla büyüyen bir girişimci nesil ortaya çıkacak.

Karikanomi
63 Robotik süreç otomasyonu

TOBB ETÜ MED
122 "TOBB ETÜ, mezununa iş dünyasının kapılarını henüz öğrenciyken açıyor"

Sağlık
124 Tiroid hastalıklarında tanı ve tedavi

126 **Göstergeler**

127 **Select News**

ANALİZ

Stiglitz, Malili çocuk işçilerin ABD'li şirketlere açtığı davada eyaletler içinde korunmasını eleştirip, "Bu şirketler yasaların üstünde mi" diye soruyor. 68

GÖRÜŞ

Sachs; Afganistan'da Taliban rejiminin yeniden yükselmesini eleştirdiği yazısında, yeni bir Afganistan inşaaası için tüm dünyanın ağır dramlara maruz kaldığını iletti. 70

YÖNETİM

Rüştü Bozkurt, "İş dünyasının envanter, veri ve bilgi boşlukları" adlı makalesinde firmaların analitik yetkinlik becerisini geliştirme çağrısını yaptı. 72

RAKAMLARIN DİLİ

Özcan Kadıoğlu, "Nitelikli beyin göçü lise seviyesine indi" adlı makalesiyle Türkiye'de durdurulamayan beyin göçü sorununa değindi. 76

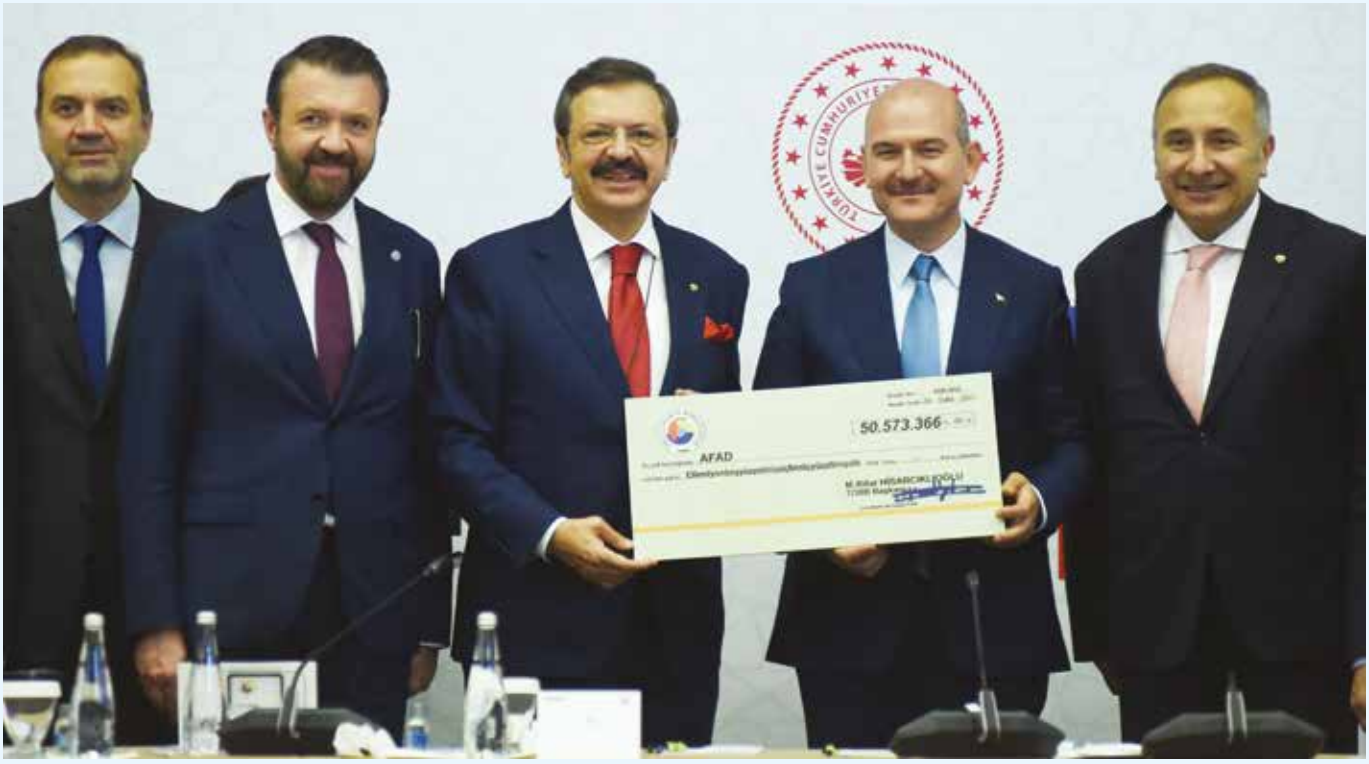
KONUK YAZAR

Mark Leonard, " Afgan trajedisi ve huzursuzluk çağı" adlı makalesiyle Ortadoğu'da sonu gelmeyen jeopolitik çatışma döneminin yeniden hortlamasını, "Huzursuzluk Çağı" kavramıyma tanımlıyor. 74

107 Sektör Meclisleri

- Enerji Sektör Meclisi'nden alt komite kurma hamlesi
- TOBB Türkiye Uluslararası Sağlık Turizmi Meclisi kuruldu
- Sivil Havacılık Meclisi'nden normalleşme süreci talepleri
- Türkiye Yazılım Meclisi, yeni dönem yol haritasını belirledi
- Türkiye Züccaciye Meclisi normalleşme sürecini değerlendirdi
- Türkiye Eğitim Meclisi Başkanı Yusuf Ekinci güven tazeledi
- Orman Genel Müdürü Bekir Karacabey, Madencilik Meclisi'ni makamında kabul etti
- İçecek Sanayi Meclisi'nde gündeme dair toplantı yapıldı
- Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi Temmuz ayı toplantısı gerçekleştirildi
- Finansal Teknolojiler Meclisi, 'Strateji Belgesi'ne katkı verecek
- Kozmetik ve Temizlik Ürünleri Sanayi Meclisi toplandı

BU TOPRAKLARDA DESTANLAR BİR OLMAKLA YAZILDI

BİZ BİR AİLEYİZ. HER ZAMAN VE HER YERDE VATANIMIZ VE YURTTAŞLARIMIZIN YANINDAYIZ.

*Ülkemizde gerçekleşen doğal afetler ve orman yangınlarını yerinde inceleyen Başkanımız M. Rifat Hisarcıklıoğlu, bu sayıya farkındalık yaratmak adına 'BAŞYAZI'yı çekmiştir.

BES'te başlangıç fonu hatası, getiriyi yüzde 14'le sınırladı!

2.3 milyon BES katılımcısı başlangıç fonlarında kalarak yüzde 14 yıllık getiriyle yetindi. Aynı dönemde fon portföyünü değiştirenlerin kazancı astronomik boyutlarda. BES sistemine dahil olanların büyük bir bölümü BES portföylerinin akıbetinden çoğu zaman haberdar değil. BES fonunda değişiklik yapmayanların son 1 yılda ulaştığı maksimum getiri ise yüzde 14 seviyesinde. Yani yıllık mevduat faizinden bile düşük seviyede. Halbuki BES'te birkaç ay öncesine kadar yılda 6 defa, son iki aydır da yılda 12 defa fon portföyünde değişiklik yapma imkanı bulunuyor. Yapmayanların kardan zararı ise korkunç seviyelere ulaşıyor.

Finansal kiralama şirketlerinin net karı 1 milyar TL'ye yaklaştı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, finansal kiralama şirketlerinin net karının Mayıs sonu itibarıyla 929 milyon TL olduğunu açıkladı. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'ndan yapılan açıklamaya göre 2021 Mayıs döneminde sektörün aktif büyüklüğü 79.832 milyon TL oldu. Şirketlerin toplam alacakları 63.130 milyon TL, takipteki alacakları 4.023 milyon TL olarak açıklandı. Böylece sektörün dönem net kârı 929 milyon TL, özkaynaklar toplamı ise 13.400 milyon TL.

Trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı %12.1 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2021 yılı Temmuz ayına ilişkin motorlu kara taşıtları istatistiklerini açıkladı. Buna göre, Temmuz sonu itibarıyla trafiğe kayıtlı toplam taşıt sayısı 24 milyon 841 bin 868 oldu. Bu araçların yüzde 54.3'ünü otomobil, yüzde 16.3'ünü kamyonet, yüzde 14.7'sini motosiklet, yüzde 8'ini traktör, yüzde 3.5'ini kamyon, yüzde 2'sini minibüs, yüzde 0.9'unu otobüs ve yüzde 0.3'ünü özel amaçlı taşıtlar oluşturdu.

Temmuzda trafiğe kaydı yapılan toplam taşıt sayısı 116 bin 988 olarak belirlendi. Bu taşıtlar arasında otomobil yüzde 54 ile ilk sırada yer aldı. Otomobili yüzde 24.3 ile motosiklet, yüzde 14.7 ile kamyonet, yüzde 3.7 ile traktör, yüzde 2.5 ile kamyon, yüzde 0.5 ile minibüs, yüzde 0.2 ile otobüs, yüzde 0.1 ile özel amaçlı taşıtlar izledi. Trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı, Temmuz'da bir önceki aya göre yüzde 12.1 arttı. Artış oranları kamyonette yüzde 55.6, otomobilde yüzde 21.8, minibüste yüzde 14.8 ve kamyonda yüzde 10.9 olurken özel amaçlı taşıtlarda yüzde 56.5, traktörde yüzde 30.2, otobüste yüzde 15.5 ve motosiklette yüzde 10 azalış şeklinde kayıtlara geçti.

Portföy yönetiminin fon büyüklüğü 400 milyar lirayı buldu

Portföy yönetim sektörünün yönettiği fon büyüklüğü son bir yılda yüzde 36 arttı. Portföy yönetim şirketlerince yönetilen 401.3 milyar TL toplam portföy büyüklüğünün 354.1 milyar lirası kolektif, 47.2 milyar lirası ise gerçek ve tüzel kişilerin bireysel portföylerinden oluşuyor. Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) tarafından açıklanan portföy yönetim şirketlerinin 2021 yılı ilk çeyrek verilerine göre, portföy yönetim sektörünün yönettiği fon büyüklüğü son bir yılda yüzde 36 artarak 400 milyar lirayı aştı. 2021 yılının ilk çeyreği itibarıyla bakıldığında sektör tarafından yönetilen portföydeki büyüme yüzde 10 oranında gerçekleşti.

ÇekCepte

Hangi bankadan olursa olsun çekinizin vadesini beklemeden İşCep'e girin, karekodu okutarak ihtiyacınız olan kredi için hızlıca ön onay alın.

İşCep'i İndirmek için

Ayrıntılı bilgi: **isbank.com.tr**

Kredi ön onayı 2 iş günü için geçerli olup, ön onay alınan çek 2 iş günü içinde çalışılan şubeye ibraz edilmelidir. Uygulama en fazla 50.000 TL'ye kadar ve 15-180 gün vadeli çekler için geçerlidir. İşleme konu çekin Türk Ticaret Kanunu'na göre şekil şartlarına uygun olması gerekir. İş Bankası veya İş Factoring A.Ş. kredi talebini reddetme ve farklı koşullarda kredi tesis etme hakkına sahiptir.

Yangından etkilenen 5 ilde elektrik borçları 3 ay ertelendi

Antalya, Muğla, Adana, Mersin ve Osmaniye'de yaşanan orman yangınları nedeniyle zarar gören tüketicilerin elektrik tüketimlerine ilişkin tahsilatları 3 ay süreyle ertelendi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla yayımlanan karar, 28 Temmuz 2021 tarihinden itibaren 5 ilde yaşanan orman yangınlarının etkilerini azaltmak üzere alındı. Bu kapsamda söz konusu bölgelerdeki tüketicilerin elektrik fatura tahsilatları, Ağustos, Eylül ve Ekim aylarını kapsayacak şekilde ertelendi. Karara göre, konutu, iş yeri ve tarımsal üretim alanı kullanılabilir halde olan tüketiciler, bu yerlere ilişkin mevcut elektrik aboneliği fatura tahsilatının erteleme kapsamına alınmasına dair dilekçelerini 1 Ekim'e kadar ilgili tedarik şirketine sunacak veya bu taleplerini aynı tarihe kadar çağrı merkezleri ya da çevrim içi başvuru kanalları üzerinden iletecekler. Konutu, iş yeri ve tarımsal üretim alanı kullanılamaz halde olan tüketiciler de yangın sonrası yeni aboneliklerinin fatura tahsilatını erteleme kapsamına almak için ilgili kurumlarca düzenlenmiş "hasar durum belgesi" ile başvuruda bulunacak.

'Halka Arz Endeksi' dolar bazında yüzde 21 prim yaptı

Türk Lirası'nın dolar karşısında kan kaybettiği yılın ilk yarısında Borsa İstanbul da iyi bir performans sergileyemedi. BİST 100 endeksi dolar bazında yüzde 21.58 kayıp yaşarken yatırımcısını en çok sevindiren endeks dolar bazında yüzde 21.15 getirisiyle halka arz endeksi oldu. Geçen yılın tamamında ise halka arz endeksi yüzde 197.12, BİST TUMY endeksi yüzde 124.73 ve spor endeksi yüzde 92.24 ile dikkat çekmişti. BİST 100 ise yüzde 29.06 getiri sağlamıştı. Hem geçen yılın hem de bu yılın ilk yarısının kaybedeni ise bankacılık endeksi oldu. Geçen yılı yüzde 2.74 kayıpla tamamlayan bankacılık endeksi bu yılın ilk yarısında ise yüzde 23.25 kaybettirdi.

Türkiye geneli sigortalılık oranı yüzde 58'e ulaştı

Sigortalılık oranın yüzde 58'e ulaştığı Türkiye'de Marmara Bölgesi yüzde 70 sigortalılık oranıyla ilk sırada yer aldı. Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK), Türkiye'nin sigortalılık oranlarını açıkladı. Depreme hazır olmak için finansal ve operasyonel çalışmaların devam eden DASK, Türkiye geneli sigortalılık oranın yüzde 58'e ulaştığını, hedeflerinin yüzde 100 sigortalılık olduğunu bildirdi. DASK'ın verdiği bilgiye göre, Türkiye'de Marmara Bölgesi yüzde 70'lik sigortalılık oranıyla ilk sırada yer alıyor. Marmara'yı yüzde 59 ile Ege, yüzde 54 ile İç Anadolu, yüzde 51 ile Doğu Anadolu, yüzde 50 ile Akdeniz, yüzde 50 ile Güneydoğu Anadolu ve yüzde 46 ile Karadeniz Bölgesi takip etti. Yaşayan tüm poliçeler için yıllık prim ortalaması yaklaşık 163 TL ve depremde hasar gören Zorunlu Deprem Sigortalı evler için ödenecek en yüksek teminat bedeli ise 268 bin TL olarak hesaplanırken, DASK'ın kuruluşundan bu yana sigortalılara yaptığı toplam hasar ödemesi 1 milyar TL'ye ulaştı.

TMSF araç satış ihalelerini sosyal medyada da duyuracak

TMSF, satışa çıkardığı araçların ihale duyurularını sosyal medya hesaplarından da yayınlamaya başladı. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF), satışa çıkardığı araçların ihale duyurularını sosyal medya hesaplarından da yayınlamaya başladı. Yapılan açıklamaya göre TMSF, düzenlediği ihalelere katılımı artırmak ve kamuya ait varlıkların daha yüksek bedellerle satışına imkan sağlayabilmek için duyuru kanallarının arasına sosyal medyayı da ekledi. TMSF'nin Twitter hesabı üzerinden yapılan paylaşımla, beş adet binek otomobilin satışı için 6 Eylül 2021 tarihinde düzenlenecek olan ihalenin duyurusu yapıldı. Bu adımla birlikte, TMSF'nin Twitter'daki takipçileri araç satış ilanlarından anında haberdar olabilecek. Volkswagen, Nissan ve Renault marka araçlar için düzenlenecek olan ihalelere ilişkin ayrıntılara kurumun internet sitesinden erişilebiliyor.

Çıktığınız her yolda...
Türkiye Sigorta
tüm gücüyle
yanınızda!
Geniş güvence kapsamı sunan
çok avantajlı kasko ürünleri
Türkiye Sigorta'da!
TÜRKİYE SİGORTA
Gücü, adında.
0850 202 20 20
turkiyesigorta.com.tr
TÜRKİYE SİGORTA
Gücü, adında.

Almanya'da perakende satışlar beklenti altında kaldı

Almanya'da perakende satışlar Mayıs'ta yüzde 10.1'lik artış beklentisine rağmen yüzde 2.4 azaldı. Almanya Federal İstatistik Ofisi (destatis) verilerine göre, Almanya'da perakende satışlar Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre reel olarak yüzde 2.4 azaldı. Beklentiler yüzde 10.1'lik bir artış olması yönündeydi. Perakende satışlar Nisanda yıllık yıllık yüzde 4.4 artmıştı. Perakende satışlardaki aylık değişim ise yüzde 5'lik artış beklentisinin altında, yüzde 4.2 arttı. Endeksteki Nisan ayı değişimi aylık yüzde 5.5 düşüş yönündeydi. Aylık bazda, takvim ve mevsimsel değişimlerden arındırılmış perakende satışlar, Nisan ayına göre reel olarak yüzde 4.2, nominal olarak yüzde 4.5 arttı.

Küresel gıda fiyatları 12 ay sonra ilk kez geriledi

Küresel gıda fiyatları, 12 aylık yükselişin ardından Haziranda yüzde 2.5 ile ilk kez düşüş kaydetti. Dünya gıda fiyatları, Haziran ayında bitkisel yağ, hububat ve süt ürünü fiyatlarındaki düşüşe paralel olarak geriledi ve 12 ay içerisinde ilk kez düşüş kaydetti. BM Gıda ve Tarım Organizasyonu (FAO) tarafından derlenen, tahıllar, yağlı tohumlar, süt ürünleri, et ve şeker fiyatlarındaki aylık değişimleri izleyen dünya gıda fiyatları endeksi Mayıs ayındaki revize 127.8 seviyesinden Haziran ayında 124.6'ya düştü. Mayıs gıda fiyatları endeksi daha önce 127.1 olarak açıklanmıştı. Yıllık bazda fiyatlar Haziran ayında yüzde 33.9 artış kaydetti.

ABD'de tarım dışı istihdam beklentileri aştı

ABD'de tarım dışı istihdam, 700 bin kişilik artış beklentisini aşarak, 850 bin kişi arttı. ABD Çalışma Bakanlığı'nın verilerine göre, tarım dışı istihdam Haziranda 850 bin kişi artarak beklenti olan 700 bin kişinin altında kaldı. Tarım dışı istihdam Mayıs ayında 583 bin kişi artmıştı. ABD Çalışma İstatistikleri Bürosu verilerine göre ağırlama, konaklama, özel eğitim, perakende ticaret ve diğer hizmet sektörlerinde kayda değer istihdam artışı yaşandı.

Tarım dışı istihdam Nisan 2020'den bu yana 15.6 milyon arttı, ancak hala pandemi öncesinin 6.8 milyon, yüzde 4.4'ün altında. ABD'de Haziran ayı işsizlik oranı yüzde 5.9 ile beklenti olan yüzde 5.8'in hafif üzerinde gerçekleşti. İşsizlik oranı Mayıs ayında yüzde 5.8 düzeyindeydi. İstihdam artışına rağmen işsiz sayısı 9.5 milyon civarında kalmaya devam etti. İş gücüne katılım oranı da Haziran'da son 1 yıldaki yüzde 61.4-61.7 aralığındaki dalgalanmasını sürdürerek yüzde 61.6 seviyesinde gerçekleşti.

Euro Bölgesi üretici fiyatları Mayıs'ta yıllık yüzde 9.6 arttı

Üretici Fiyatları Endeksi Mayıs ayında hem Euro Bölgesi'nde hem de Avrupa Birliği'nde Mayıs 2020'ye göre yıllık bazda yüzde 9.6 arttı. Eurostat'ın açıkladığı Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) verilerine göre, endeks Mayısta Euro Bölgesi'nde ve Avrupa Birliği'nde (AB) yıllık bazda yüzde 9.6 yükseldi. Beklenti üretici fiyatlarının Mayıs ayında yüzde 9.5 artmasıydı. Endeks Euro Bölgesi'nde aylık bazda yüzde 1.3 artarken, AB'de aylık artış yüzde 1.4 oldu. Aylık fiyat artışındaki en sert yükseliş yüzde 2.1 ile enerjide, yüzde 0.81 ile ara mallarda ve yüzde 0.4 ile ana mallar ve dayanıklı tüketici mallarında gerçekleşti. Üretici fiyatlarındaki en büyük aylık artışlar sırasıyla yüzde 5.3, yüzde 3.3 ve yüzde 2.6 ile İrlanda, Danimarka ve Finlandiya'da görüldü.

ÜNTEL

Tecrübenin Getirdiği Kalite

KABLODA KALİTENİN ADRESİ

Yarım asırlık tecrübemiz ve yenilikçi vizyonumuz, modern teknolojiye sahip tesislerimiz ve alanında uzman ekibimizle, 6 kıtada; 70'in üzerinde ülkeye ihracat yaparak ülke ekonomisine olan katkımızı arttırarak büyümeyi sürdürüyoruz. Endüstriyel tesisler, gemi inşa sanayi, madenler, havalimanları, demiryolları ve savunma sanayi gibi endüstrilere kablo çözümlerimizle enerji taşıyoruz.

500 TÜRKİYE'NİN KURULUŞU 2020

untel.com.tr

Rusya, Ulusal Refah Fonu'ndaki dolar varlıklarını sıfırladı

Rusya Maliye Bakanlığı, Ulusal Refah Fonu'nda dolar varlıklarının payının sıfıra indirildiğini bildirdi. Rusya Maliye Bakanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamada, Ulusal Refah Fonu yapısında planlanan değişikliklerin tamamlandığı belirtildi. Bu kapsamda, euro ve yuanın fondaki payının artırıldığı bildirilen açıklamada, "Fonda dolar varlıklarına yer verilmedi. Sterlinin payı yüzde 5'e düşürülürken, euronun payı yüzde 39.7'ye, yuanın payı ise yüzde 30.4'e yükseltildi. Japon yeninin payı yüzde 4.7, nakdi olmayan altın varlıklarının payı ise yüzde 20.2 seviyesinde kaldı" ifadeleri kullanıldı. Rusya Maliye Bakanı Anton Siluanov, 3 Haziran'da yaptığı açıklamada, bir ay içinde Ulusal Refah Fonu'ndaki dolar varlıklarının tamamen sonlandırılacağını belirtmişti. Rusya'da şubat ayında alınan kararla, yatırım risklerini çeşitlendirmek için Ulusal Refah Fonu'nda doların payı yüzde 45'ten yüzde 35'e düşürülmüştü. Rusya Maliye Bakanlığı'nca 13 Ocak'ta yapılan açıklamada ise ülkenin rezerv fonu olan Ulusal Refah Fonu büyüklüğünün, 2020'de bir önceki yıla göre yüzde 46 artarak 183.3 milyar dolara yükseldiği bildirilmişti.

Japonya'da ekonomiye güven artıyor

Japonya'da büyük imalatçıların ekonomiye güvenlerinde iyileşme ikinci çeyrekte de devam ettiği ve son 2.5 yılın en yüksek seviyesine çıktı. Japonya Merkez Bankası (BOJ) tarafından çeyrek dönemlerle yapılan Tankan Araştırması'na göre büyük imalatçılar güven endeksi ikinci çeyrekte ilk çeyrekteki +5'den +12'e yükseldi. Bu, Aralık 2018'den bu yana görülen en yüksek endeks değeri olarak kayıtlara geçti. İmalat dışı sektörlerde, hizmet sektöründe, ekonomiye güven de son beş çeyrektir ilk kez pozitif seviyeye yükseldi. İlk çeyrekte -1 olan imalat dışı sektör güven endeksi ikinci çeyrekte +1 oldu.

S&P'den sukuk ihracı öngörüsü

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard & Poor's (S&P), piyasa koşullarının 2021'in ikinci yarısında sukuk ihracı için destekleyici olmaya devam edeceğini öngördü. S&P, düşük faiz oranları ve bol likidite ile piyasa koşullarının 2021'in ikinci yarısında sukuk ihracı için destekleyici olmaya devam edeceğini öngördü. S&P'den yapılan açıklamada, çoğu İslami finans ülkesinin nüfuslarını aşılamaya devam etmesinin ve petrol fiyatlarının 2021 için varil başına yaklaşık 65 dolarda dengelenmesinin beklendiği aktarıldı.

Söz konusu faktörlerin bu yıl 2020'ye kıyasla daha güçlü sukuk piyasası performansına işaret ettiği belirtilen açıklamada, düşük faiz oranları ve bol likidite ile piyasa koşullarının 2021'in ikinci yarısında sukuk ihracı için destekleyici olmaya devam edeceğine inanıldığı aktarıldı. Açıklamada, 2020'de 139.8 milyar dolar olan sukuk ihracının 2021'de 140 ila 155 milyar dolar aralığına ulaşmasının beklendiği kaydedildi. Sukuk ihracının geçen yılın ilk yarısında 86.4 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği hatırlatılan açıklamada, 2021'in ilk yarısında sukuk ihracının Malezya ve Suudi Arabistan'daki ihraçlar sayesinde 90.6 milyar dolar olduğu bildirildi.

"ABD'de işsizlik düşerse dolar yükselir"

Morgan Stanley, ABD'de işsizliğin beklentilerden iyi gelmesi durumunda dolarda değer artışı olabileceğini duyurdu. Uluslararası yatırım kuruluşu Morgan Stanley bugün açıklanacak tarım dışı istihdam verisinde işsizlik oranının gerilemesinin dolarda yükseliş için katalizör olabileceğini belirtti. Değerlendirmede, "Tarım dışı istihdam verisinin dolarda hareket için önemli bir katalizör olabileceğini düşünüyoruz. ABD işsizlik verisi tahminlerin altında kalırsa dolarda yükseliş yaşanabilir" ifadelerini kullandı. Raporda Morgan Stanley'in bugün açıklanacak veride işsizlik oranını yüzde 8.5 beklediği de vurgulandı. Piyasada ise geçen ay yüzde 5.8 olan veri için beklenti yüzde 5.6 seviyesinde bulunuyor. Morgan Stanley, dolarda EUR, CAD, AUD, JPY ve CHF'nin yanı sıra birçok gelişen piyasa para biriminde de yükselişe işaret eden pozisyonunu koruduğunu aktardı.

TürkTraktör

Bu Topraklarda İzimiz Var!

Türkiye'de satılan her iki traktörden birinin
TürkTraktör'e ait olmasının
gururunu paylaşıyoruz.

2 Ar-Ge Merkezi
1 milyona yakın traktör üretimi
Türkiye'deki her 2 traktörden 1'i
500.000'den fazla motor üretimi
14 yıllık kesintisiz liderlik
130'dan fazla ülkeye ihracat

Koç

turktraktor.com.tr

CNH INDUSTRIAL

Son ırmak kuruduğunda, son ağaç yok olduğunda, son balık öldüğünde; beyaz adam paranın yenmeyen bir şey olduğunu anlayacak.

KIZILDERİLİ ATASÖZÜ

or

Kalorisiz bir içecek olan maden suyu, mideyi hızlı bir şekilde doldurarak alabileceğiniz kalori oranını azaltır. Alkali yapısı sayesinde mide asidini dengeler ve sindirim sisteminin daha rahat çalışmasına imkan tanır. Mineral açısından zengin içeriğiyle de metabolizmanın hızlanmasına yardımcı olur.

Beypazarı Karakoca

www.beypazarimadensuyu.com.tr

444 3 223

SİBER GÜVENLİĞİN ÖNEMİ HİÇ OLMADIĞI KADAR ARTTI. ÇİP KITLIĞI İSE ZİRVEDE

Otomotiv sektörü dönüşüm virajında

Pandemi nedeniyle 2020'de büyük kayıp yaşayan otomotiv sektörü, 2021'e de çip krizi ve üretim aksamalarıyla başladı. Sektörde hızlı dijitalleşmenin etkisiyle oyun yeniden kurulurken, değişime uygun planlar hâlâ yetersiz. Sürdürülebilirlik sektörün en önemli gündem maddelerinden biri haline geldi, siber güvenliğin önemi de hiç olmadığı kadar arttı.

HAZIRLAYAN: KPMG Türkiye

KPMG Türkiye'nin hazırladığı 'Sektörel Bakış' serisinin 'Otomotiv Raporu' yayımlandı. Rapor, otomotiv sektöründeki paradigma değişimine yönelik değerlendirmenin yanı sıra sektörün sürdürülebilir büyümesini ve ekonomiye daha fazla katkı sunmasını sağlamak için ihtiyaç duyulan politika önerilerini sunuyor. Umutla başladığı 2020'yi salgın nedeniyle büyük kayıpla kapatan sektörü çip krizi ve halen devam eden üretimdeki aksamalar zorluyor. Dijitalleşmenin hızı da yakın gelecekte çok daha farklı bir otomotiv sektörü göreceğimizi söylüyor.

GERİ DÖNÜŞÜ OLMAYAN DEĞİŞİM

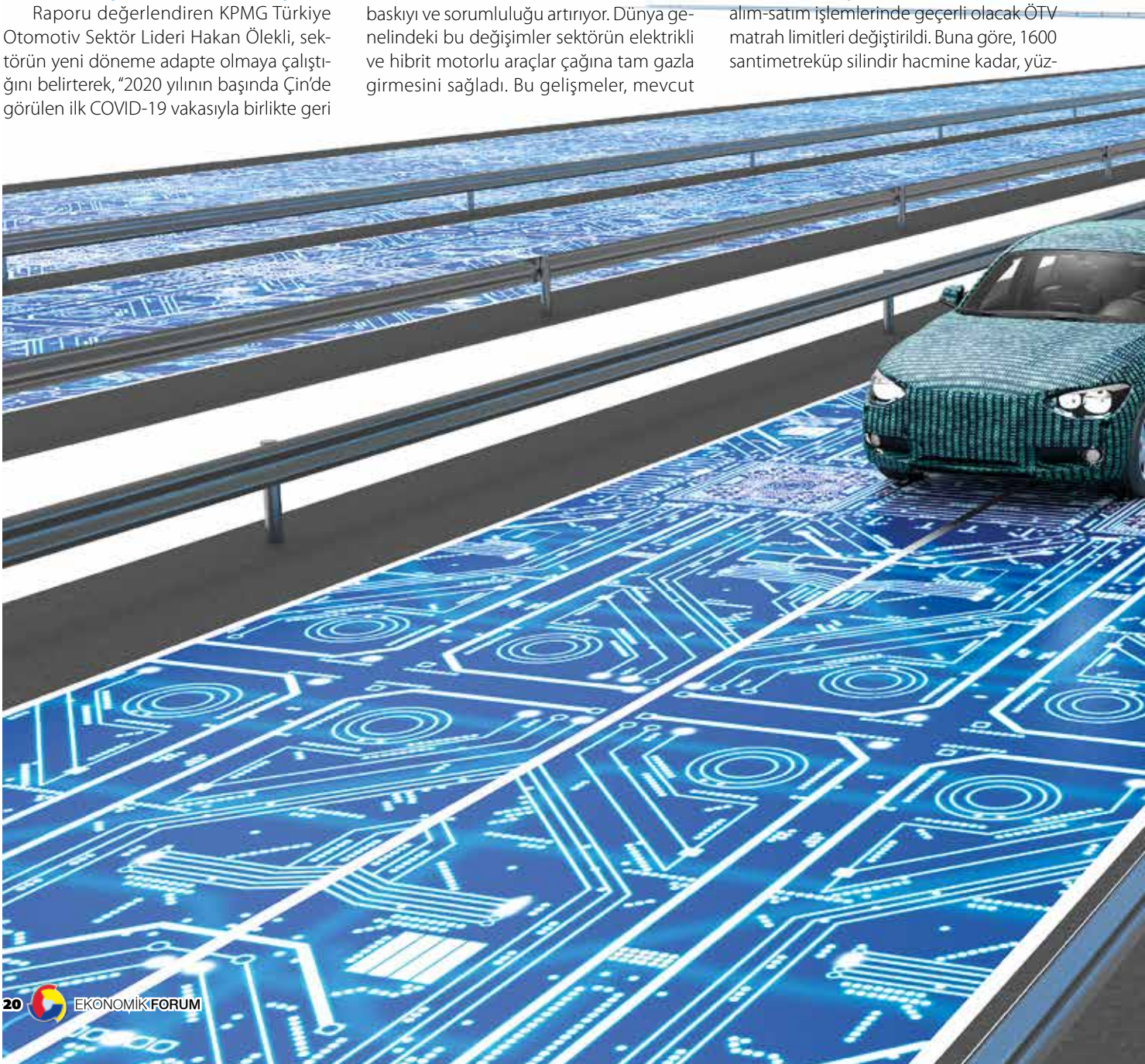
Raporu değerlendiren KPMG Türkiye Otomotiv Sektör Lideri Hakan Ölekli, sektörün yeni döneme adapte olmaya çalıştığını belirterek, "2020 yılının başında Çin'de görülen ilk COVID-19 vakasıyla birlikte geri dönüşü olmayan bir değişimin içerisine girdik. Bir süredir ortaya konulan 'otomotivde oyun yeniden kuruluyor, paradigmalar değişiyor' yaklaşımları giderek daha çok taraftar buluyor ama bir yandan da bu değişime uygun planlara sahip olunmadığı açığa çıkıyor" dedi.

Küresel otomotiv sektörünün; çip yokluğu, ham madde fiyatlarındaki hızlı yükselişler, küresel üretimde yüzde 16'lık daralma, emisyon kriterlerinin sıkıştırmasıyla dizel araçların yok oluşu gibi tehdit ve değişim ortamında var olmaya ve geleceğe uzanmaya çalıştığı bilgisini veren Hakan Ölekli, şöyle devam etti: "Bunların ötesinde, iklim krizi ve çevre sorunları sektör üzerindeki baskıyı ve sorumluluğu artırıyor. Dünya genelindeki bu değişimler sektörün elektrikli ve hibrit motorlu araçlar çağına tam gazla girmesini sağladı. Bu gelişmeler, mevcut araç merkezli sistemimizi radikal bir şekilde daha verimli, veri-odaklı, sürücüsüz ve müşteri odaklı bir ekosisteme dönüştürecek. Sektörde siber güvenliğin önemi hiç olmadığı kadar arttı."

ÖTV DÜZENLEMESİ SEKTÖRDE SATIŞLARI ARTIRACAK MI?

KPMG Türkiye'nin hazırladığı 'Sektörel Bakış' serisinin 'Otomotiv Raporu'nda yerel pazar dinamiklerini değiştirmesi muhtemel dört ana başlığa işaret ediliyor. Bu başlıklara bakacak olursak:

1 Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile binek otomobil alım-satım işlemlerinde geçerli olacak ÖTV matrah limitleri değiştirildi. Buna göre, 1600 santimetreküp silindir hacmine kadar, yüz-

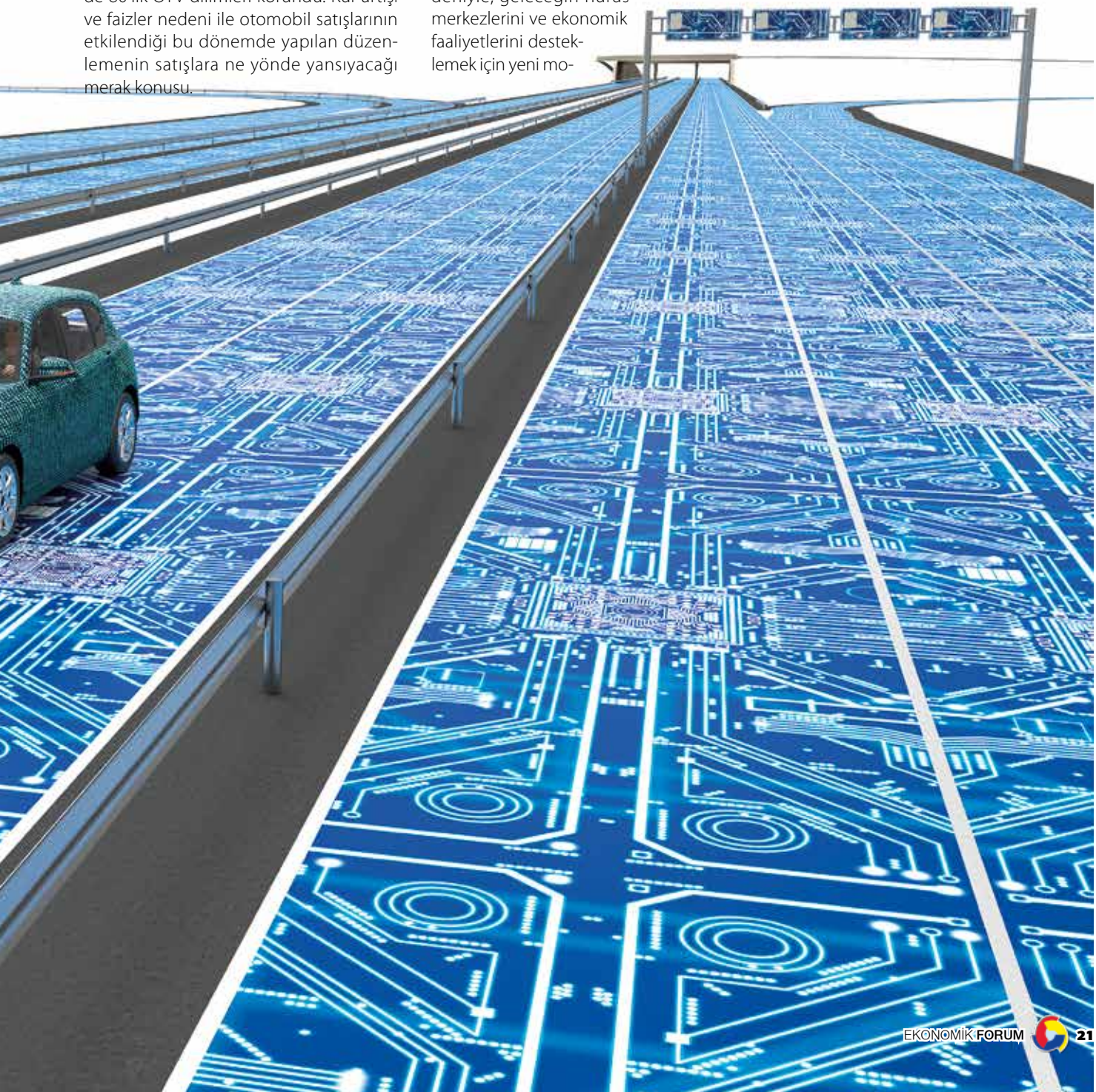
de 45 ÖTV dilimindeki matrah limiti 85 bin liradan 92 bin TL'ye çıkarıldı. Matrah limiti 85 bin lirayı aşıp 130 bin lirayı geçmeyen ve yüzde 50'lik ÖTV limitinde yer alan motorlu araçların yeni matrah limiti ise 92 bin-150 bin TL arasına yükseltildi.

Motor silindir hacmi 1600 santimetreküpü geçen, 2000 santimetreküpü geçmeyen binek otomobillerde ise vergi matrahı 85 bin-135 bin TL aralığından 114 bin-170 bin TL aralığına yükseltildi. Söz konusu araçlarda uygulanan yüzde 45, yüzde 50 ve yüzde 80'lik ÖTV dilimleri korundu. Kur artışı ve faizler nedeni ile otomobil satışlarının etkilendiği bu dönemde yapılan düzenlemenin satışlara ne yönde yansıyacağı merak konusu.

2 Hibrit araçlarda ise 85 bin-135 bin TL arasında olan ÖTV matrahı, 114 bin-170 bin TL'ye yükseltildi. Bu düzenlemenin de satışlara olumlu yansıyacağı düşünülüyor. Benzer düzenlemenin elektrikli araçlar için de yapılmasının yerel anlamda sektöre büyük bir katkı sağlayacağı da vurgulanıyor. Tüketicinin elektrikli mobiliteye teşvik edilmesi içinde bulunulan süreçte fazlasıyla önemli bir konu.

3 İklim değişikliği konusundaki endişeler, hızlı nüfus artışı ve kentleşme nedeniyle, geleceğin nüfus merkezlerini ve ekonomik faaliyetlerini desteklemek için yeni mobilite biçimleri kritik önem taşıyor. Mobilite ekosistemi geliştikçe, küresel değerinin 2030 yılına kadar 1 trilyon doların üzerine çıkacağı tahmin ediliyor.

4 Teknoloji kaynakları ve veriler ile değer yaratma olgusu her geçen gün artıyor. Birçok organizasyon iş süreçlerini yürütürken paydaşları ile yoğun bir veri transferi gerçekleştiriyor. Bu sebeple de paylaşılan verinin güvenliği ve üçüncü taraf risklerinin önemi daha kritik hale geliyor.

AVRUPA OTOMOTİV PAZARI TARİHİNDE EŞİNE ÇOK AZ RASTLANAN DARALMA YAŞADI

Rapordan öne çıkan diğer başlıklara bakıldığında 2020'yi 78 milyonluk araç satışı ile kapatan sektör, 2019'a göre yüzde 14 düşüş yaşadı. Bu düşüş, Avrupa'da daha derin hissedildi. Avrupa Birliği (AB) otomotiv pazarı 2020'yi yüzde 20'nin üzerinde küçülmeyle kapattı. Raporda öne çıkan diğer başlıklar ise şöyle:

- Türk otomotiv sektörü, 2020'yi 1 milyon 336 bin adet toplam üretim, 796 bin adetlik iç satışlar ve toplam ederi 26 milyar doları aşan 916 bin adet ihracat ile tamamladı. 2020'de satışlar yüzde 62 artarken, üretim yüzde 11 ve ihracat yüzde 27 azaldı.

- 2021'in ilk çeyreğinde Avrupa otomotiv pazarı yüzde 23 gibi tarihinde az rastlanır daralmalardan birini yaşadı. Avrupa'da yılın ilk üç aylık döneminde 1.7 milyon adede yakın otomobil satıldı.

- Üretimde dünyanın 15, Avrupa'nın dördüncü ülkesi Türkiye için 2021'in ilk çeyreğinde görünüm olumlu. Halen 2 milyon adedin biraz üzerinde olan üretim kapasitesi, Ford Otosan'ın Mart ayı içinde açıkladığı 2023 yılında devreye girecek ek 200 bin adetlik kapasiteyle önemli oranda artacak.

- 2021'in ilk 7 ayında otomotiv üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11 artarak 705 bin 79 adet, otomobil üretimi yüzde 2 artarak 449 bin 550 adet olarak gerçekleşti.

YEREL PAZAR YÜKSELİŞTE

- 2020 yılı toplam otomotiv ihracatı 930 bin. Ana ve yan sanayi olarak 2020'de 26 milyar dolarlık ihracat gerçekleşti. 2021'in ilk çeyreğinde 265 bin araç ihraç edildi ve karşılığında 7.8 milyar dolar gelir elde edildi. Sektörün 2021 sonu için ihracat tahmini 30 milyar dolar seviyesinde.

- Yerel otomobil pazarı yükselişini sürdürüyor. Yılın ilk çeyreğinde yüzde 58 büyüyen iç pazar, 206 bin adedin üzerine çıktı. Bu seviye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 60.6'lık bir büyümeye işaret ediyor. Yıl sonu beklentisi 750-800 bin aralığında.

- Mart 2021 itibariyle otomotivden elde edilen gelirler tarihteki en yüksek seviyesine çıktı. Mart ayında otomotiv pazarı aylık bazda yüzde 93 büyümüştü. Aynı dönemde ÖTV tahsilatı yüzde 242 artış göstererek, 8 milyar TL'nin üzerine çıktı. 2021 yılı ilk üç ayında elde edilen ÖTV yüzde 97 arttı ve 15.1 milyar TL'ye ulaştı.

İSTİHDAM ARTMAYA DEVAM EDİYOR

- Türk otomotiv sektöründe doğrudan ve dolaylı istihdam hacmi 50 bin seviyesinde. İmalat dışında bayilikler ve çevre üniteler de devreye girdiğinde, bu sayı 500 bini aşıyor. Yerli otomobil inisiyatifi olan TOGG, 375 personelle yola devam ediyor. Halihazırda inşaatı süren fabrikanın faaliyete geçmesinin ardından toplam istihdamın 6 bin 500 kişiye ulaşması bekleniyor.

- Ford Otosan, yeni elektrikli araç fabrikası ile 6 bin 500 kişilik ek istihdam alanı yarattı. Salgın nedeniyle de bin 700 yeni çalışanı istihdam eden kurum, bu alanda büyümeye devam ediyor. Bunun dışında, Toyota'nın Adapazarı fabrikası için İŞKUR'dan 2 bin 500 kişilik ek istihdam istediği biliniyor.

OTOMOTİVDE KRİZ NASIL BAŞLAMIŞTI?

1

Çip krizi hatırlanacağı üzere büyük ölçekli üreticilerin üretime ara verme kararıyla gün yüzüne çıkmıştı. Söz konusu dönemde krizden etkilenen Ford, Honda, General Motors ve Volkswagen gibi üreticilerin arasına, Fiat ile Peugeot birleşmesinden doğan Stellantis ve elektrikli araba üreticisi Nio da katılmıştı. Krizin yansımaları Türkiye'de ise Oyak Renault ve Tofaş'ın üretime ara vereceklerini duyurmasıyla hissedilmişti.

2

Stellantis ve Çinli elektrikli araba üreticisi Nio da küresel çip tedarik sıkıntısından dolayı üretimlerini azaltma kararı alan firmaların arasına katıldılar. Fiat ile Peugeot birleşmesinden doğan Stellantis, ikisi Kanada'da, biri Meksika'da ve ikisi ABD'de olmak üzere toplamda 5 fabrikasında, mikroçip tedarik sıkıntısı nedeniyle üretimi durduracağını belirtti. Stellantis, seçili fabrikalardaki üretimin askıya alınmasının ne kadar devam edeceğini belirtmezken, fabrika bölgelerinden birindeki sendika lokali, minivan üretim tesislerindeki kapanmanın dört hafta süreceğini bildirdi.

3

Tesla'nın Çin'deki rakiplerinden olan elektrikli araba üreticisi Nio da Hefei tesisindeki üretimi beş gün boyunca durduracağını açıkladı ve ilk çeyrekteki araba üretim hedefini bin araç düşürdü. Volkswagen da yaptığı açıklamada Meksika'daki tesislerinde paskalya döneminde belirli modellerin üretiminin yapılmayacağını açıklamıştı.

ÇİP KRİZİ 2023'E GENİŞLİYOR SU STOKLAMA SORUNU VAR

- Sektörün kısa vadedeki en önemli sorunu, yarı iletken üretim yani çip krizi… Çip krizinin ana nedenleri pandemi ve buna bağlı olarak evden çalışma ve uzaktan eğitime talebin artışı… Diğer taraftan daralması beklenen otomotiv sektörünün hızlı bir şekilde toparlanması da talepte karşılanması zor bir artışa sebep oldu.

- Bir diğer önemli nokta ise çip üretiminin gerektirdiği su tüketimi. Dünyadaki en büyük üretici Taiwan Semiconductor Manufacturing Company (TSMC) tüm endüstrilerdeki talebi karşılamak için tam kapasiteyi yeniden kazandığını açıkladı. Ancak ada ülkesi Tayvan'da yaşanan kuraklık, talebi karşılamayı zorlaştırıyor. TSMC, günlük 156 bin ton suya ihtiyaç duyduğunu paylaştı. Bu durumda çip krizinin 2022'de normale döneceği görüşü, giderek 2023'e genleşiyor. Küresel ısınma karşısında su stoklama sorunu çözülemezse, sorunun ileriki yıllarda tekrarlanacağı beklentisini öne çıkarıyor.

YENİ NESİL ARAÇLAR YÜKSELİYOR

- COVID-19 kısıtlamaları nedeniyle, Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) tahminlerine göre küresel otomobil satışları önceki yıla göre yüzde 15'lik azalma ile düşüş yaşadı. Buna rağmen elektrikli otomobil satışları trendi yakaladı ve pazar beklentilerini aştı. 2021 yılının ilk çeyreğinde küresel elektrikli araç satışları, Çin'de yaklaşık 500 bin adet seviyesine, Avrupa'da ise 450 bin adet seviyesine ulaştı. Bu trend, binek araçlar dışında otobüs ve kamyon gibi ticari alanlarda da izlendi.

- Mevcut politika desteği ve ek teşvikler sayesinde IEA, elektrikli otomobil satışlarının küresel olarak 3 milyon aracı aşarak yüzde 4'ün üzerinde bir pazar payına ulaştığını tahmin ediyor. Bu, 2019 yılında küresel olarak satılan 2.1 milyon elektrikli otomobile göre yüzde 40'ın üzerinde bir büyümeye denk geliyor.

- Küresel elektrikli otomobil parkı 7.2 milyondan 10 milyonun üzerine çıkarken, tescil edilen araç sayısı yüzde 41 arttı. IEA'nın tahminlerine göre, küresel elektrikli binek araç parkı 2030'da 125 milyona ulaşacak. Bu hacim artışı, satışlarda yüzde 17.5; stokta ise yüzde 7.5'lik bir paya işaret ediyor.

TOGG KÖKLÜ DEĞİŞİM GETİRECEK

- Türkiye'deki mobilite ekosistemi de köklü bir şekilde değişecek. TOGG tarafından geliştirilen elektrikli, bağlantılı yeni nesil otomobiller etrafında oluşturulacak ekosistem; şarj altyapısından konum bazlı uygulamalara, diğer akıllı cihazlarla bağlantıdan akıllı park uygulamalarına, üyelik bazlı ulaşım hizmetlerinden otomobilin yazılımını kablosuz güncellemeye kadar yeni birçok hizmeti içerecek.

- Aspilsan tarafından geçen yıl temelleri atılan lityum iyon batarya üretim fabrikası da Türkiye'de elektrikli araç üretimini destekleyecek bir diğer adım. Yapılan bu yatırım elektrikli araç pazarında, yerel ve küresel anlamda büyük bir öneme sahip.

KITLIK YATIRIMLARI TETİKLEDİ

Sektörün öncelikli gündem maddeleri arasında başı çeken çip kıtlığı konusuna biraz daha detaylı bakmakta yarar var. Çip tedariğindeki sorunların çeşitli sektörlerde üretim aksamalarına yol açması, çip üreticilerini yeni yatırımlar yapmaya itiyor. Asyalı çip şirketlerinden milyarlarca dolarlık yeni yatırım haberleri gelirken, AB de çip üretimini iki katına çıkarmayı hedefliyor. Tedarikte yaşanan sorunlar yüzünden otomotiv üreticileri üretime ara verirken, bilgisayar firmaları ise tedarik sorunlarını fiyatlara zam yaparak aşmaya çalışıyor.

Yarı iletken sektöründeki üretim sıkıntısı otomotivden sonra teknolojiyi de etkiliyor. Küresel ölçekteki çip kıtlığı yüzünden üretime ara veren otomotiv devlerinin ardından kıtlık bilgisayar, telefon, oyun konsollarını kapsayan tüketici elektroniğine sıçradı. Dünya çip krizini aşmaya çalışırken sektörden arka arkaya yatırım haberleri de geliyor. Avrupa çip üretimini ikiye katlamayı hedefleyen teşvikler açıklarken, Çin ve Tayvan gibi büyük üreticilerde de kapasite artışına gidiliyor. Çin Yarı İletken Endüstrisi Birliği yetkilisi ve Çin'in önde gelen çip üreticisi Semiconductor Manufacturing International Corp (SMIC) Yönetim Kurulu Başkanı Zhou Zixue'nin de belirttiği gibi "Dünya eşi benzeri görülmemiş bir çip kriziyle karşı karşıya."

YATIRIMLAR GÜNDEME GELDİ

"Eğer sektörde deneyimli biriyseniz, 1999'da da buna benzer bir krizle karşılaşmıştık ama şu ana göre çok daha ufak bir krizdi" diyen Zixue'nin açıklamalarına paralel olarak, otomobilden elektrikli ev

TOYOTA'DAN 300 BİN ARAÇLIK ÜRETİM REVİZESİ

Küresel pazarda akıllı telefon ve tablet, 5G ağ ekipmanları ile oyun konsollarına yönelik artan çip talebi sonrası otomobil üreticilerinin tedarik sıkıntısı devam ediyor. Buna göre Toyota, yarı iletken çip tedarik problemi ile Malezya ve Vietnam dahil Güneydoğu Asya ülkelerinde artan COVID-19 vakalarının, üretim bantlarını olumsuz etkilediğini açıkladı. Japon firmasından yapılan açıklamaya göre Toyota, çip tedariki ve salgının olumsuz etkileri nedeniyle, 2021 mali yıl kapsamında küresel araç üretim hedefini 300 bin düşürecek. Üretici firma yeni projeksiyonla bu mali yılda küresel bazda yaklaşık 9 milyon araç üretimi hedefliyor. Bu hedef daha önce 9.3 milyon olarak açıklanmıştı. Bu kapsamda Toyota, Eylül ayı itibarıyla daha önce açıklanan 540 bin yerine 470 bin, Ekim ayında ise 880 bin yerine 550 bin araç imal edecek. Japon firma Kasım ayına yönelik mevcut planlamalarını sürdürdüğünü ancak "gidişatın belirsizliğini koruduğunu" bildirdi. Toyota, Mart 2022'de sona erecek 2021 mali yılı kar hedeflerini ise koruduğunu açıkladı.

aletlerine, bilgisayardan savunma sanayiine kadar birçok sektörü olumsuz etkileyen küresel çip kriziyle başa çıkabilmek için şirketler yeni çip yatırımları açıklıyor. Son olarak Japon otomobil üreticileri Toyota ve Honda da Kuzey Amerika ve Meksika'daki fabrikalarında üretimi çip darboğazı nedeniyle geçici olarak durdurdu. Kısıtlamaların evlerde geçirilen süreyi artırmasıyla elektronik sektörünün çipe olan talebindeki yükseliş sektördeki dengeleri alt üst ederken, Türkiye'deki üreticileri de etkilemeye başlayan darboğazda sektörün en büyük oyuncuları yatırım harcamalarını hızlandırıyor.

TSMC, BU YIL SERMAYEYİ 28 MİLYAR DOLARA ÇIKARDI

Ciro bakımından dünyanın en büyük üçüncü çip üreticisi Taiwan Semiconductor Manufacturing Company (TSMC), küresel çip kriziyle baş edebilmek için bu yıl sermaye harcamalarını 28 milyar dolara çıkardı. Çip darboğazının yanı sıra Tayvan'da görülen kuraklıkla da bir darbe alan TSMC, bu harcamayla üretim kapasitesini artırmak ve teknolojisini geliştirmeyi hedefliyor. Alman hükümetinin çip darboğazında Tayvan hükümeti aracılığıyla yardım istediği Tayvanlı üreticinin Yönetim Kurulu Başkanı Mark Liu, şirketin aşılama çalışmaları ve normalleşme beklentilerine rağmen sektördeki darboğaz döneminde artan talebi karşılamak için ABD'nin Arizona eyaletinde 12 milyar dolar değerindeki dökümhane projesi hedefinin de ekonomik faktörlere bağlı olacağını belirtti.

ÇİNLİ DEV SMIC'DEN 2.35 MİLYAR DOLARLIK TESİS

Huawei ve Xiaomi gibi teknoloji şirketlerinin yuvası Çin'in önde gelen çip üreticisi SMIC de Shenzhen eyalet yönetimi finansmanı ile 2.35 milyar dolar değerinde bir üretim tesisi inşa edeceğini açıkladı. Sektörde rekabetin kızışacağına işaret eden ve SMIC'in geliştirip işleteceği girişim kapsamında ortaklar, üçüncü bir yatırımcıyı projeye dahil etmeyi ve 2022 yılına kadar üretime başlamayı hedefliyor. Çin'in, ciro bakımından dünyanın en büyük çip üreticisi ABD'li Intel Corp ve TSMC ile omuz omuza yarışabilecek bir teknoloji devleri topluluğu oluşturma planı kapsamında bu çabanın ayrıntıları aylardır ortaya çıkmasa da, Başbakan Li Keqiang, ABD ile küresel etki için rekabet etmek üzere teknolojik bir plan hazırlayarak, ülkenin en son beş yıllık hedeflerinde harcamaları artırma ve en gelişmiş çiplere yönelik araştırmaları ilerletme sözü verdi. ABD Başkanı Joe Biden, geçtiğimiz günlerde sektördeki darboğazın sebeplerinin araştırılması için bir kararname imzalamıştı.

AB, ÇİP ÜRETİMİNİ İKİYE KATLAMA HEDEFİNDE

Asyalı şirketlerin domine ettiği en büyük beş çip üreticisi arasında şirketi bulunmayan Avrupa Birliği (AB), üretimini iki katına çıkarmayı hedefliyor. AB'nin çeşitli ileri teknoloji girişimlere finansman sağlayarak 'dijital egemenliğini' güçlendirmeyi hedeflediği Dijital Pusula planı kapsamında belirlenen hedefle Avrupa, 2030 yılına kadar küresel çip üretiminin yüzde 20'sinden sorumlu olmak istiyor. AB ayrıca bütün hanelerin 2030'a kadar 5G'ye erişim sağlaması, bloğun ilk kuantum bilgisayarına sahip olması ve bütün kamu hizmetlerinin online ortama taşınması gibi iddialı hedeflere sahip.

"Önemli teknolojiler söz konusu olduğunda başkalarına olan bağımlılığımızı azaltmalıyız" diyen Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Margrethe Vestager'in açıklamasına paralel olarak, AB teknoloji yatırımlarına 800 milyar dolarlık COVID-19

teşvik paketinin yüzde 20'si olmak üzere 160 milyar dolar yatırım yapacak. Öte yandan çip sektöründeki rekabetin artmasıyla Alman elektronik şirketi Bosch da Dresden'de bir çip fabrikası açacağını duyurmuştu. Bosch Yönetim Kurulu Üyesi Harald Kroeger'e göre fabrikanın Haziran ayında açılması beklenirken, şirketten projeye 1 milyar Euro yatırım yapılıyor.

BOZULAN TEDARİK ZİNCİRİ KRİZİN FİTİLİNİ ATEŞLEMİŞTİ

Pandemi etkisinde tedarik zincirinin bozulmasıyla tüm dünyada başlayan çip kıtlığı otomotiv sektöründen sonra bilgisayar, telefon, oyun konsolu gibi teknolojik cihazları da vuruyor. KPMG'nin yarı iletken sektörüyle ilgili hazırladığı rapora göre, panik alımlarıyla artarak büyüyen çip krizi, üreticileri yatırıma zorladı. Dünya devi çip üreticilerinden arka arkaya yatırım haberleri geliyor. KPMG'ye göre yaşanan kriz yarı iletken sektörünü büyütecek.

ABD YATIRM ATAĞINDA

ABD Başkanı Joe Biden da özellikle yarı iletken sektöründeki tedarik zinciri sorunlarına dikkati çekerek, pandemi süresince birçok kritik sektörde yaşanan tedarik sıkışıklığı nedeniyle tedarik zincirini güçlendirmeye yönelik bir kararname imzaladı. Aynı zamanda ABD'nin 37 milyar dolar büyüklüğünde bir fon oluşturacağını açıkladı. Hindistan hükümeti de ülkede çip üretim tesisi kurmayı hedefleyen her şirkete 1 milyar dolarlık bir fon sağlayacağını duyurdu.

TSMC'nin en büyük rakiplerinden Intel, ABD'nin Arizona eyaletinde iki yeni fabrika kurmaya ve üretimi genişletmek için 20 milyar dolar yatırım yapmaya hazırlanıyor. Birçok ülke tedarik sorununu çözmek için çip üreticilerine teşvikler sağlamayı hedefliyor, bunları vergi indirimleri olarak da görebiliyoruz. İş hayatı, eğitim, sağlık ve eğlencenin dijitale kayması sektör için önemli bir büyüme fırsatı oluşturuyor.

Küresel ticaretin yeni argümanları eşliğinde kaba kuvveti yumruk değil, yaptırım gücü oluşturuyor diyebiliriz. Almanya'nın otomotiv devleri, Çinli teknoloji firmaları ve ABD'nin Apple'ı arasında çıkabilecek bir çip kavgasının sosyo-ekonomik ve ticari sonuçları tüm dünyayı bir şekilde etkisi altına alacak.

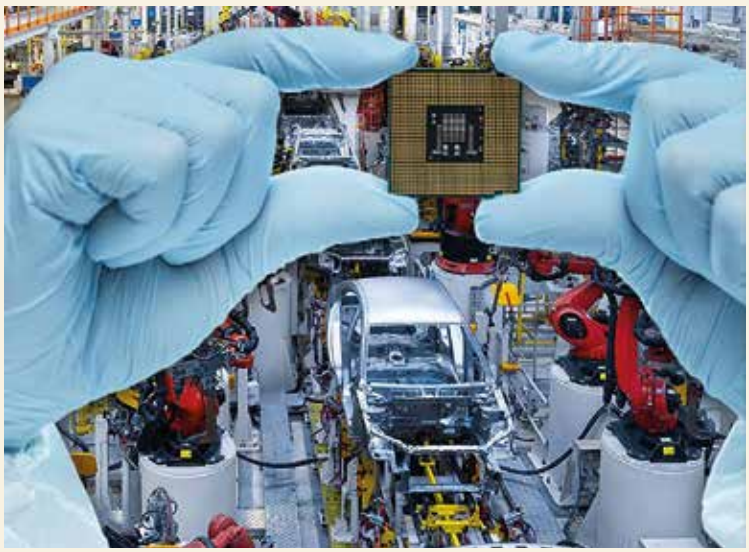
KRİZDEN BÜYÜYEREK ÇIKACAK

KPMG'nin bu yıl 16'ncısını açıkladığı Küresel Yarı İletken Sektörü Araştırmasına göre küresel yarı iletken sektörü kriz sü-

TEDARİKTE BOZULMA VAR

Otomobilin yanı sıra ticari araç fabrikaları da çip nedeniyle üretim duraklamaları yaşarken, sorunun 2022'de de süreceği belirtiliyor. Yeni tip koronavirüsün otomotiv sektörünün başına açtığı bir başka bela olan çip krizi bütün hızıyla sürerken, önemli çip üreticileri, bu durumun 2022 yılının tamamını kapsayacağı yönünde peşi sıra açıklamalar yapıyor. Pandemi nedeniyle yaşanan üretim duraklamaları, bazı tesislerdeki grev ve yangınlar, evden çalışma döneminde TV, cep telefonu ve tablet gibi elektronik ürünlere talebin artması, tüm dünyada çip krizi yaşanmasına neden olmuştu. Dünyada çip üretimi yapan firmaların azlığı ve yeni nesil araçlarda kullanılan çip sayısının artması da buna etki etmişti. Her ne kadar bazı tesislerde çip arzı artmış gibi görünse de talebin aşırı şekilde artması, sorunun bir türlü aşılamamasına neden oluyor. Tabii bu parçaların üreticilere teslim sürelerinin uzaması da tedarikteki bozulmaların devam etmesine neden oluyor.

resince dayanıklılık göstererek, 2020 yılını yüzde 6.5 büyümeyle tamamladı. Birçok yarı iletken şirketi, 2020'de gelir ve kârlılık beklentilerinin üzerine çıktı. Araştırmaya katılan şirketlerin yüzde 85'i, 2021 yılında da gelirlerinde artış bekliyor. Yarı iletken üreticilerinin fiyatlandırma konusunda avantajlı oldukları bir dönemden geçmesi, güçlü maliyetlere rağmen karlılıklarını korumalarını sağlıyor.

TALEP DAHA DA ARTACAK

5G dahil olmak üzere kablosuz iletişim ve Nesnelerin İnterneti (IoT) için artan talep düşünüldüğünde, yarı iletken sektörü gelirlerinde en büyük artışı Sensörler ve MEMS (Mikro elektro-mekanik sistemler) gösterecek. Şirketlerin teknoloji altyapılarını gözden geçirmesi de mikroişlemciler için güçlü bir talep görünümüne işaret ediyor. Araştırmaya katılanlara göre, özellikle otomotiv uygulamaları yarı iletken sektöründe gelir artışı açısından, bulut bilişim, veri merkezi, yapay zeka ve tüketici elektroniği gibi uygulamaları geride bırakabilir.

EN BÜYÜK RİSK KORUMACILIK VE BİTMEYEN TİCARET SAVAŞLARI

Araştırmaya katılan yöneticilerin yüzde 53'ü, önümüzdeki üç yıl içinde yarı iletken sektörünün karşılaşacağı en büyük sorunun korumacılık olacağını düşünüyor. Korumacılık, sınır ötesi düzenlemeleri, gümrük vergilerini, yeni ticaret anlaşmalarını ve ulusal güvenlik politikalarını kapsıyor. Korumacılığa ilişkin endişelerin, geçen yıla göre 16 baz puanlık artış kaydettiği görülüyor.

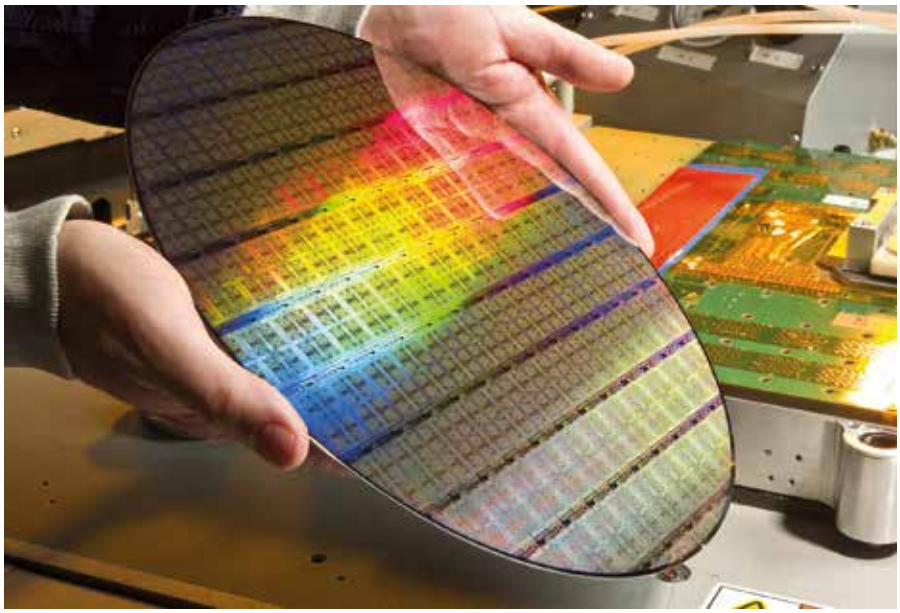
Özellikle dünyanın en büyük iki ekonomisi olan ABD ve Çin'in korumacı teknoloji ve ticaret politikaları, yarı iletken ekosisteminde maliyet baskısını artırırken tedarik zincirini daha da karmaşık bir hale getiriyor. İthal veya ihraç edilen ürünler üzerindeki gümrük vergileri şirketler üzerinde baskı kuruyor. Bunun sonucunda tedarik zinciri sorunları yarı iletken şirketlerinin ajandasında korumacılığın ardından ikinci sırada yer alıyor. Araştırmaya katılan şirketlerin yalnızca yüzde 31'i tedarik zincirlerini optimize ederek çip ham maddelerini farklı coğrafyalardan temin ettiğini belirtti.

ÇİN EN BÜYÜK TÜKETİCİ AMA SİLİSYUMUN DA MERKEZİ

Çip kriziyle ilgili dikkat çeken konulardan birini de Çin gerçeğinin atlanıyor olması. Şöyle ki ev aletlerinden araç içi elektronik sistemlere, savunma sanayiinden giyilebilir teknolojilere kadar her alanda büyük önem taşıyan çipler yarı iletken olarak da adlandırılıyor. Kendisi küçük ancak önemi büyük olan çip sektöründe Çin enteresan bir şekilde en büyük üreticiler arasında değil, en büyük tüketici konumunda bulunuyor. Çip üretimi ABD ve Uzak Doğulu firmaların tekelinde bulunuyor. Ancak Çin hem büyük bir tüketici hem de çiplerin hammaddesi olan silisyumun en büyük üreticisi.

Dijital dönüşüm, elektrikli otomobiller ve otonom cihazlarla şekillenecek olan yeni dönemde yerli yazılım, pil üretimi ve çip gibi stratejik öneme sahip bileşenler yerli ve milli teknoloji için olmazsa olmaz unsurlar. Bu konu hem yatırım hem de üretim süreci olarak uzun vadeli bir vizyon gerektiriyor. Sanayide dijital dönüşüm konusunda çok ileride olan Avrupa bile şu an çip üretemiyor olmanın sıkıntısını yaşıyor. Görünen o ki küresel rekabete bir aktör daha eklendi: Küçücük çipler.

Çip tedarikinde yaşanan sıkıntı çoğunlukla otomotiv ve tüketici elektroniği sektörlerinde değişen arz ve talep dengesi

ile açıklanıyor. Pandemi sırasında üretim bantlarını durduran otomotiv sektörünün bir girdi olarak kullandığı çipler tüketici elektroniği sektörüne kaydı. Ancak beklenenden hızlı bir toparlanma ile üretime geri dönen otomotiv sektörü kısa bir süre sonra çip bulamamaya başladı. Çünkü kendilerinin çip sektöründe açtığı boşluğu tüketici elektroniği doldurmuş ve çipleri en çok bu üreticiler almaya başlamıştı.

Çip üretimindeki en önemli hammadde olan silisyum yarı metal olarak yeryüzünde çok yaygın ve 2020 yılında dünyada üretilen 8 milyon tonun 5 milyon tonu Çin'de üretildi. Danışmanlık şirketi Sinolytics'in yöneticisi Jost Wübbeke'ye göre çip krizinin asıl başladığı yer burası. Son derece yüksek enerji harcayarak eritilmesi gereken bu metal, Çin'de yaşanan kuraklık ve akabinde hidroelektrik santrallerinde yaşanan birtakım sorunlar ve artan elektrik fiyatları nedeniyle eritilemedi. Yani öncelikle çiplerin hammadde üretiminde belirgin bir aksama oldu.

APPLE TEK BAŞINA TÜM OTOMOTİV SEKTÖRÜ KADAR ÇİP TALEP ETMİŞTİ

Avrupa basınına göre küresel çip piyasasında yaşanan kıtlığın bir diğer nedeni de ABD hükümetinin ticari yaptırımları. Bilindiği gibi Trump yönetimi Huawei'ye yönelik yaptırımlarını sıkılaştırmış, Çinli teknoloji şirketi Huawei de yaptırımlar Eylül ayında yürürlüğe girmeden önce en büyük çip üreticisi Tayvanlı TSMC ve diğer Tayvanlı üreticilerden yeterli sayıda çipi güvence altına almak için büyük siparişler vermişti. Ancak bu arada Tayvanlı çip üreticileri pandemi nedeniyle dizüstü bilgisayarlar, oyun konsolları ve akıllı telefonların artan talebine binaen elektronik sektörünün siparişlerini yetiştirmekle meşguldü. Yani Tayvanlı üreticiler bir anda çok yüksek siparişleri karşılamak zorunda kaldılar. Bir de bunun üzerine salgın önlemlerinden sonra beklenenden hızlı bir şekilde sahalara geri dönen ve üretime başlayan otomotiv sektörü tekrar çip siparişine başlayınca zaten tam kapasite çalışan çip üreticileri bu talebi karşılayamaz hele geldi. Tüketici elektroniği çip talebinde o kadar ileri gitti ki Apple tek başına tüm otomotiv endüstrisi kadar çok çip istemeye başladı.

YIĞINLAMA ÖZELLİĞİ YOK

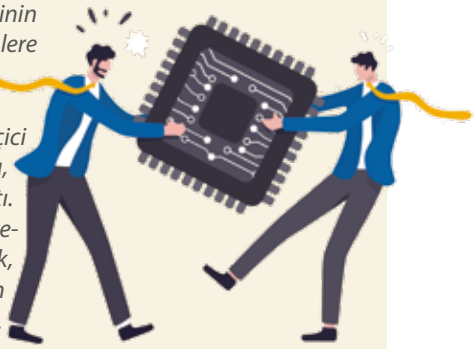
Çipler yükte de pahada da hafif varlıklar olduğu için küçük fabrikalarda ve küçük ölçekte üretilmeleri kârlı değil. Bu nedenle çip üretiminde ölçek ekonomisi geçerlidir; yani çok büyük miktarlarda ürettikçe maliyet düşer ve üretici sürümden kazanır. Bu piyasada küçük üreticilerin şansı yoktur çünkü artan siparişleri sadece dev firmalar karşılayabilir. Çip üreticisi Infineon'un CEO'su Reinhard Ploss'a göre çipler küçük boyutlu olmasına rağmen yığınlanma özellikleri yoktur ve çiplerin bir son kullanma tarihi vardır. Bu nedenle çiplerin müşteriye zamanında teslim edilebilmesi için evvela siparişin doğru zamanda verilmesi gerekir.

EN BÜYÜK TÜKETİCİ EN BÜYÜK ÜRETİCİ OLMA HEDEFİNDE

Yaşanan çip krizinin ardından büyük çip üreticileri olan Intel, Samsung ve TSMC kapasitelerini artırmak için yeni yatırımlar planladıklarını açıkladılar. Çip konusunda en büyük tüketici olan Çin'in üreticiler arasında görünmemesi ilginç ve Çin bu dışa bağımlılıktan kurtulmak istiyor. 25 Şubat 2021 tarihinde ABD Başkanı Joe Biden, yüksek kapasiteli batarya, ilaç, kritik mineraller ve yarı iletkenlerin tedarik zincirini güçlendirerek imalatı artırmayı hedefleyen yeni bir kararname imzaladı. Bir yandan ülkeler çip krizini atlatmak için önlemler üzerinde düşünürken diğer yandan Amazon ve Microsoft gibi firmalar da kendi yarı iletkenlerini geliştirme planları yapıyor. Şu an çip endüstrisinin en büyük müşterisi

ALTERNATİF ÇÖZÜM İLE ÇIKIŞ ARANIYOR

Otomotiv sektöründeki çip krizi pek çok üreticinin başta üretim durdurma olmak üzere farklı çözümlere yönelmesini kaçınılmaz hale getiriyor. Toyota'dan Volkswagen Grubu'na kadar pek çok üretici yakın zamanlarda peşi sıra üretimlerini geçici olarak durduracaklarını açıklamıştı. Hatta Toyota, 14 fabrikasında üretime ara vereceğini açıklamıştı. Son olarak da Fiat, Peugeot, Citroen ve Opel'i bünyesinde bulunduran 'Stellantis' bir açıklama yaparak, üç marka için tek çatı altında ticari araç üreten Sevel fabrikasında üretimin duracağını bildirdi. Bu kervana Daimler Grubu da katıldı.

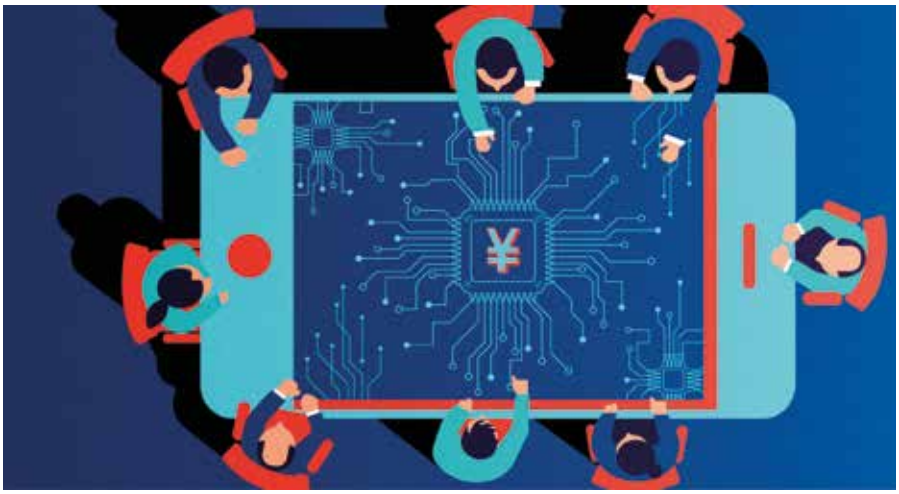

KUKLA ÇİP DÖNEMİ BAŞLADI

Çip krizine farklı bir bakış açısı getiren Alman Porsche, araç sıkıntısı ve üretim aksaması yaşanmaması adına bazı araçlarında 'kukla çipler' kullandığını açıkladı. Şirketin CEO'su Oliver Blum, "plasebo çipleri" diye de adlandırılan bu çiplerin, daha sonra, servislerde gerçekleriyle değiştireceklerini de kaydetti. Bunun yanında otomotiv üreticilerinin, son dönemde ortaya çıkan gerçekten de 'sahte çipler' nedeniyle zorluklar yaşandığı belirtiliyor. Bu çiplerin, gerçek üreticileri taklit eden ve sahte üretim yapan firmalarca dolaşıma sokulduğu, üreticilere yollandığı söyleniyor.

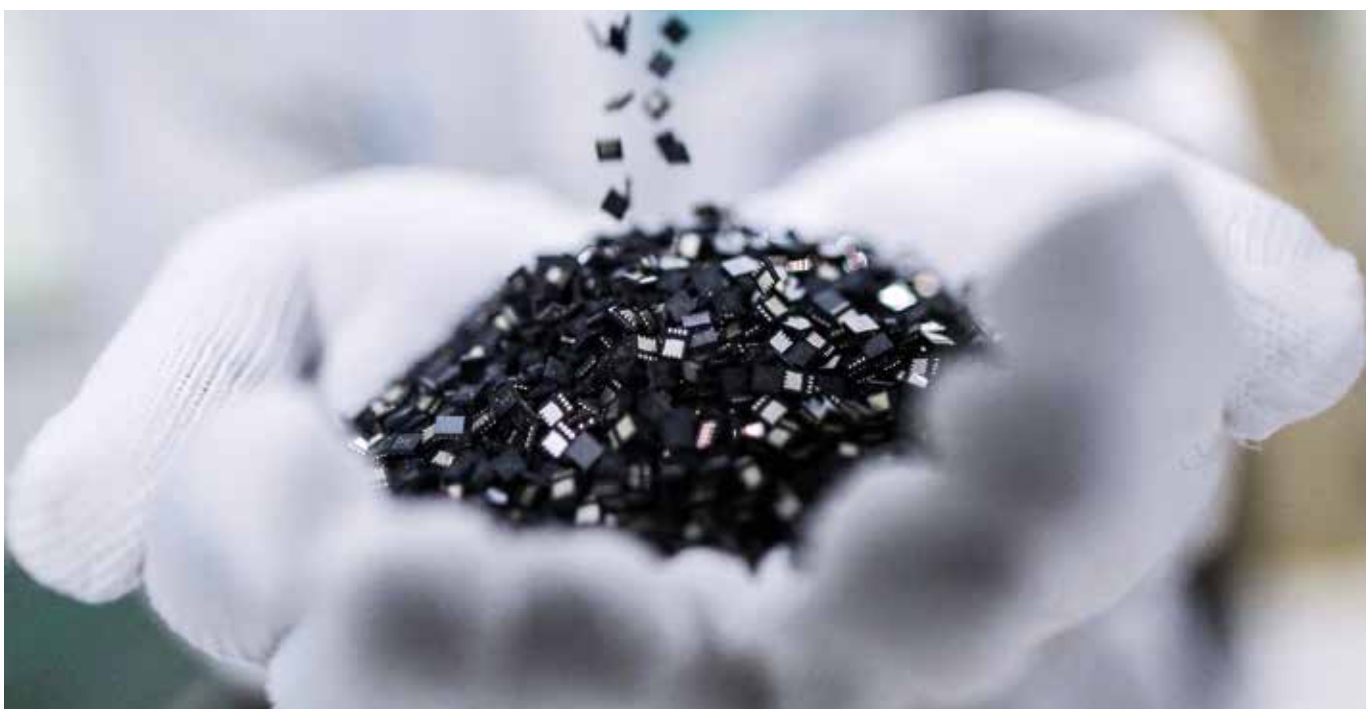
olan Apple, en büyük çip üreticilerinden biri olmaya hazırlanıyor.

Çip piyasasında her ne kadar serbest bir piyasadan bahsediyor olsak da ürün kıtlaşınca karaborsa ve kaba kuvvetin devreye girmesi kaçınılmaz olabilir. Günümüzün kaba kuvveti ise yumruk değil, yaptırım gücüdür. Almanya'nın otomotiv devleri, Çinli teknoloji firmaları ve ABD'nin Apple'ı arasında çıkabilecek bir çip kavgasının sosyo-ekonomik ve ticari sonuçları tüm dünyayı bir şekilde etkisi altına alacaktır.

KÜRESEL REKABETİN YENİ AKTÖRÜ: KÜÇÜCÜK ÇİPLER

Pandemi başında Avrupa ülkeleri girdiler ve üretim süreçleri açısından çok basit sayılabilecek maske tedarikinde bile sıkıntı çektiler. Süveyş Kanalı'nın tıkanması ile küresel tedarik konusunun ne kadar kırılgan olduğunu tüm dünya tekrar gördü. Otomotiv ve elektronik sektörlerinde üretimin aksamadan devam edebilmesi ve tedarik zincirinde yaşanan kırılmaların olmaması için en doğrusu, yükte de pahada da hafif olan ama üretimde başat rol oynayan bu küçük maddeyi kendi kendine üretmek ya da en azından kolayca temin edilebilecek bir tedarik zincirini yakın coğrafyada güvence altına almaktır. Dijital dönüşüm, elektrikli otomobiller ve otonom cihazlarla şekillenecek olan yeni dönemde yerli yazılım, pil üretimi ve çip gibi stratejik öneme sahip bileşenler yerli ve milli teknoloji için olmazsa olmaz unsurlar. Bu konu hem yatırım hem de üretim süreci olarak uzun vadeli bir vizyon gerektiriyor. Sanayide dijital dönüşüm konusunda çok ileride olan Avrupa bile şu an çip üretemiyor olmanın sıkıntısını yaşıyor. Görünen o ki küresel rekabete bir aktör daha eklendi: Küçücük çipler.

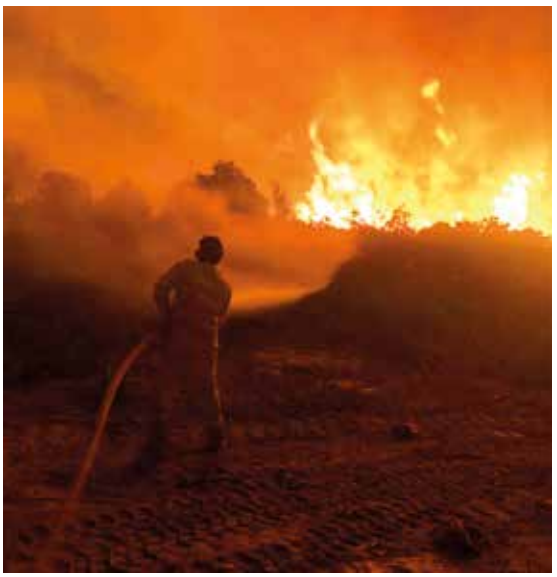
“BİRLİKTEN UMUT VE GÜÇ DOĞAR”

Orman yangınları için TOBB’dan 5 milyon lira tutarında destek

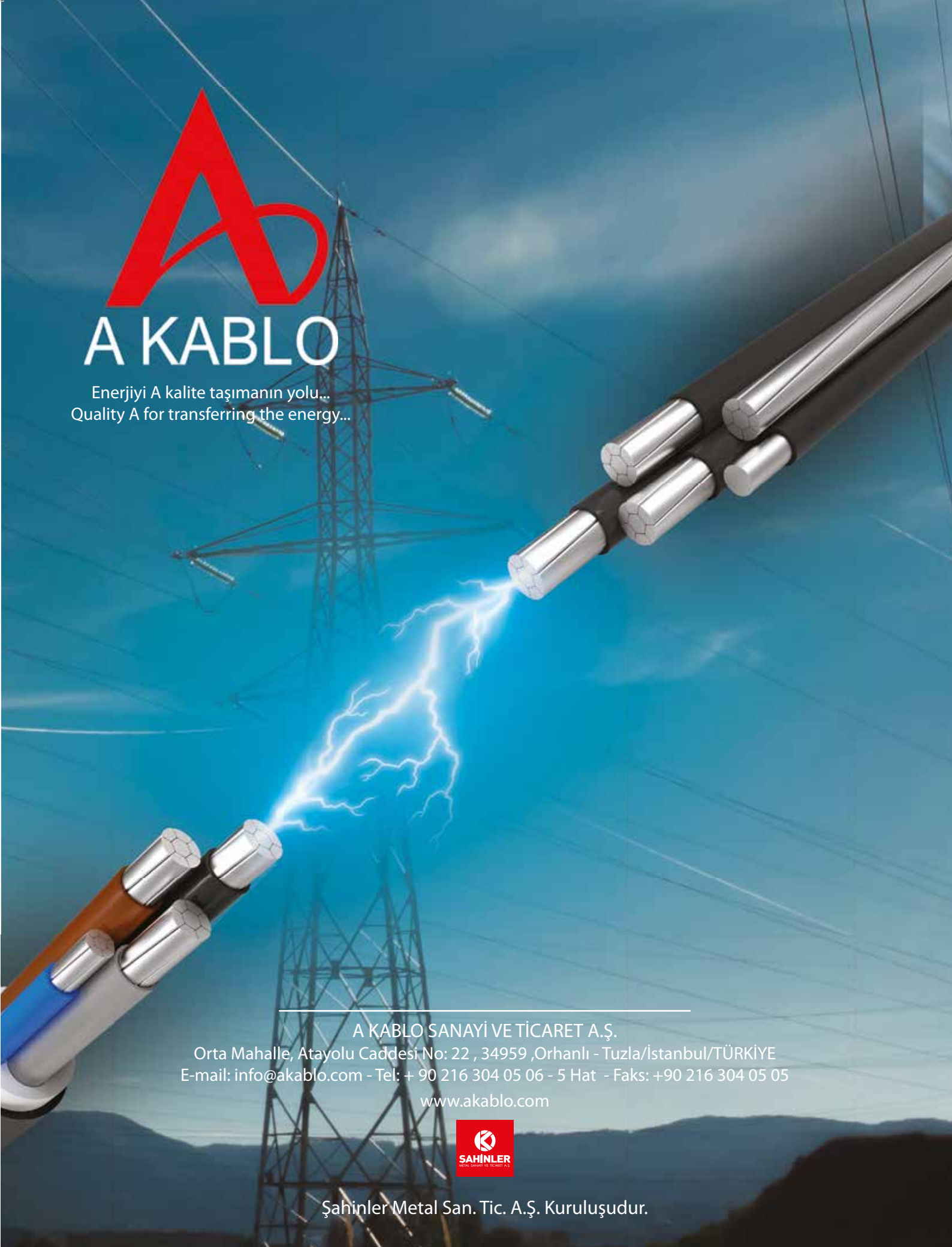
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, yanan ormanları eski haline kavuşturabilmek için 5 milyon lira destek vereceklerini açıkladı. Rifat Hisarcıklıoğlu konuya ilişkin sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada şu cümlelere yer verdi: “Milletimizin yanındayız. Birlikten güç ve umut doğar. Yanan ormanlarımızı eski haline kavuşturmak ve daha yeşil bir Türkiye için TOBB olarak 5 milyon TL destek veriyoruz. Hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar dileriz.”

A KABLO
Enerjiyi A kalite taşımanın yolu...
Quality A for transferring the energy...
A KABLO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
Orta Mahalle, Atayolu Caddesi No: 22 , 34959 ,Orhanlı - Tuzla/İstanbul/TÜRKİYE
E-mail: info@akablo.com - Tel: + 90 216 304 05 06 - 5 Hat - Faks: +90 216 304 05 05
www.akablo.com
SAHİNLER
Şahinler Metal San. Tic. A.Ş. Kuruluşudur.

HİSARCIKLIOĞLU'NDAN 15 TEMMUZ MESAJI:

"Türk milletinin direnişi tüm dünyaya örnek teşkil etti"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 15 Temmuz mesajında demokrasi ve hukuk devleti yapısına dikkat çekerken saldırıyı kınayarak, "Türk milletinin gösterdiği direniş tüm dünyaya örnek teşkil etti" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü dolayısıyla bir mesaj yayımladı. Rifat Hisarcıklıoğlu, her zaman demokrasinin, milletin ve devletin yanında olduklarını belirterek, "Hâkimiyet, kayıtsız şartsız milletindir! İlkesini şiar edinen bizler, demokrasiyi savunmaya devam edeceğiz. Çünkü devletimiz ve ülkemiz var oldukça biz de varız. Demokrasi varsa hepimiz varız" dedi.

"Milletin iradesi darbecilere asla geçit vermeyecek"

Rifat Hisarcıklıoğlu mesajında şunları kaydetti: "15 Temmuz 2016 gecesi ülkemizin istiklaline ve istikbaline yapılan bu hain darbe girişiminin 5. yıldönümündeyiz. Türkiye, 15 Temmuz 2016 gecesi demokrasisine ve hukuk devleti yapısına kasteden hain ve alçakça bir saldırıyı milletin dirayetiyle geri püskürttü. Darbe girişimine karşı ilk harekete geçen, ilk inisiyatif alan meslek örgütü olan TOBB ve Oda-Borsa camiası olarak o gece dediğimiz gibi; 'Milletin iradesi ve demokrasi dışında hiçbir iradeyi tanımıyoruz. Gün demokrasiye sahip çıkma günüdür. Hâkimiyet, kayıtsız şartsız milletindir' ilkesini şiar edinen bizler, demokrasiyi savunmaya devam edeceğiz.' Çünkü devletimiz ve ülkemiz var oldukça biz de varız. Demokrasi varsa hepimiz varız.

"Gücünü sandıktan, yetkisini milletten almayanları tanımayız"

Türkiye demokrasisine ve hukuk devleti yapısına kasteden bu alçakça saldırıyı unutmadık ve unutmayacağız. Gücünü sandıktan, yetkisini milletten almayan bir idareyi asla meşru kabul etmeyiz. Demokrasi ve milletin iradesi dışında bir seçeneğe de boyun eğmeyiz. 15 Temmuz gecesi milletimizin gösterdiği direniş bunun en güzel örneğidir. Vatanını korumak adına iman dolu göğüslerini siper eden vatan evlatlarımızla hepimiz iftihar ediyoruz. Bu demokrasi mücadelesinde hayatını kaybeden,milli direnişin kahraman şehitlerine Allah'tan rahmet, kıymetli ailelerine sabırlar diliyoruz, gazilerimizi minnetle anıyoruz."

GTC
photovoltaic solar systems

AKILLI BİNALARIN, ÇATILARIN, ARAZİLERİN, OTOPARKLARIN
VE YÜZER GES'LERİN CAM CAM ÇİFT YÜZLÜ

PANEL LİDERİ GTC

- AA yangın koruma sınıfı,
- Çerçevesiz mekanik dayanıklılık,
- Çift yüzlü enerji,
- Estetik bütünlük,
- Yüksek enerji verimliliği bizimle mümkün..

sales@gtctrade.com
+90 416 290 35 35
+90 216 370 52 16
/GtcSolar
/GTCsolarsystems
/gtcsolar
/company/gtc-solar
/GtcSolar

TOBB Türkiye Sektör Meclisleri Toplantısına Bakan Muş katıldı

Asgari ücret desteği konusunda yasal mevzuatın hala tamamlanmadığını belirten TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, "Bu konunun daha fazla gecikmeden sonuçlanmasını bekliyoruz" dedi.

TOBB Türkiye Sektör Meclisleri İstişare Toplantısı, Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımıyla TOBB Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, sektör meclislerinde her sektördeki en büyük 40 firmanın yer aldığını ve her mecliste o sektörle ilgili kamu kurumlarının da temsilcilerinin de bulunduğu bilgisini verdi. Bu sayede sektör meclislerinin özel sektör ile kamu idaresini bir araya getirdiğini aktaran Hisarcıklıoğlu, sektör meclisi başkanlarının ve üyelerin yaptıkları çalışmalarla sektörel sıkıntıların çözülmesini sağladıklarını dile getirdi.

"Sektör meclislerindeki sorun ve çözümleri bir araya getirdik"

Bir haftadan beri toplantı için kapsamlı bir çalışma yapıldığını dile getiren Başkan Hisarcıklıoğlu, her sektörde en çok öne çıkan sorunlar ve bunların çözümüne yönelik önerileri bir araya getirdiklerini, bunların hepsini, ilgili kurumlara tasnif edip ileteceklerini söyledi. Hisarcıklıoğlu, "İnanıyorum ki arkadaşlarımızın bu değerli çalışmalarıyla, kamu-özel sektör iş birliğine yeni bir ivme kazandıracak, ekonominin büyümesine destek vereceğiz" diye konuştu.

Rifat Hisarcıklıoğlu, bazı taleplerini şöyle sıraladı: "Asgari ücret desteği konusunda yasal mevzuat hala tamamlanmadı ve uygulama başlamadı. Bu konunun daha fazla gecikmeden sonuçlanmasını bekliyoruz. Ticaret sicilde, şube tescil giderleri yeni şirket kurmaktan daha pahalı hale geldi ve büyük bir mali külfete dönüştü. Burada indirime gitmeye ihtiyaç var. Ham madde tedarikinde sorunlar yaşanıyor. İhracat taahhüt kapamaları ve dahilde işleme izin belgeleri için ilave süre verilmesine ihtiyaç var, zira pandeminin etkileri hala devam ediyor. Gümrük işlemlerinde özellikle fazla mesai ücretleri önemli bir gidere dönüştü ve ihracatçılarımıza çok olumsuz yansıyor, bu konuda bir düzenleme gerekiyor. AB Yeşil Mutabakatı'na yönelik olarak, kamu ve özel sektör birlikte çalışarak, ortak politika belirlenmesine ihtiyaç duyuluyor."

"Ekonomi çarkları daha hızlı dönecek, katma değer artacak"

Ticaret Bakanı Mehmet Muş ise toplantının geçen 15 yılda ülke ekonomisine hatırı sayılır oranda katkı sağladığına işaret ederek, yapmış oldukları birçok çalışmada başta TOBB üyeleri olmak üzere iş dünyasının temsilcileriyle istişareye önem verdiklerini ve bu istişareyi gelecek dönemde de sürdüreceklerinin altını çizdi. Türkiye'de hızlı, kolay, bürokratik külfetlerden arındırılmış, güvenli ve sürdürülebilir ticaret ortamı tesis etmeyi hedeflediklerini dile getiren Bakan Muş, "Bugün burada ekonomimizde çarkların daha hızlı dönmesi ve üretilen katma değerin artması için sektör temsilcileri-

nin görüş ve önerilerini duymayı bir hayli önemsiyorum" değerlendirmesini yaptı.

"Üreten Türkiye hayalimize hep birlikte yürüyeceğiz"

Türkiye ekonomisinin küresel pazarla tam bir entegrasyon içerisinde iş yaptığına işaret eden Bakan Mehmet Muş, ülkede ticaretin güvenilir, hızlı ve kolay bir şekilde yapıldığı ekonomik yapının mevcut olduğunu dile getirdi. Bakan Muş, iş dünyasının görüş ve önerilerini önemsediklerini vurgulayarak, "Ticaret Bakanı olarak, sizlerin sorunlarını çözmek için elimden gelen her şeyi yapmaya hazırım. Hangi sektörün ne sorunu varsa bunları teker teker tespit ediyoruz ve çözüm için hızlı şekilde adım atıyoruz" şeklinde konuştu. Üretim ve ihracata yönelik verecekleri teşviklerde hassas olacaklarını belirten Muş, "Amacımız yatırımcımızın, girişimcimizin önünü açmak, daha çok üretim daha çok ihracat, daha çok istihdam sağlamak ve üretken bir Türkiye hayalimiz var. Bu amaca ulaşmak için iş dünyamızla el ele, omuz omuza mücadele edeceğiz" ifadelerini kullandı.

"Cari açık, orta vadede ülke gündeminden düşecek"

Yapılan ihracat ve yatırımlarla gerçekleşen büyümenin gelecek kuşakların daha müreffeh bir ülkede yaşamasını mümkün kılacağını anlatan Ticaret Bakanı Mehmet Muş; ülkede uzun yıllar, büyümeyle birlikte, önemli gündem maddelerinden birinin de cari açık meselesi olduğunu söyledi. Cari açığın önemli oranda enerji ithalatına dayandığına atıfta bulunan Muş, bu anlamda Karadeniz'de önemli keşifler yapıldığını hatırlattı. Bakan Muş, şunları kaydetti: "Önümüzdeki dönemde başka müjdelerin de geleceğini öngörüyoruz. Buradaki kaynakların ekonomimize kazandırılmasıyla, katma değerli ihracat ve yatırımların desteklediği büyümemizle birlikte düşünüldüğünde cari açığın da orta vadede ülkemizin gündeminden düşeceğine inanıyoruz. İnşallah attığımız adımlarla göreceksiniz ki gelecek nesillerin gündeminde Türkiye'nin cari açık problemi olmayacak. Biz bu cari açık sorunun Türkiye'nin gündeminden çıkarmış olacağız."

"Bayramlar, dayanışma ve karşılıklı sevgi ile anlam kazanır"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kurban Bayramı dolayısıyla yayımladığı mesajda bayramların dayanışma, kardeşlik ve karşılıklı sevgi ile anlam kazandığını ifade etti. Hisarcıklıoğlu, "Hayatın zorluklarını ancak birlik beraberlik ve kardeşlik duygularıyla yenebilir, ortak sevinçlere dönüştürebiliriz. İnsana yakışan kardeşinin elini samimiyetle tutabilmektir" dedi.

"Toplumsal bağları bir arada tutan en anlamlı günlerden beri"

Rifat Hisarcıklıoğlu mesajında şu görüşlere yer verdi: "Toplumları güçlü kılan, fertlerini bir arada tutan bağların sağlamlığıdır. Bu sağlamlığın test edildiği, birbirimize destek vererek, bir ve beraber olduğumuzu idrak ettiğimiz en anlamlı günler de kuşkusuz bayramlarımız. Kurban Bayramı, paylaşmayı, kardeşliği, dayanışmayı anlatır. Özünde sevgi ve huzur vardır. Bu güzel duyguları hissedebilmek için hepimiz üzerimize düşen görevleri yerine getirebilmeli ve yakınlarımızı mutlaka hatırlamalıyız, bunu göstermeliyiz. Tüm insanlar nefretten değil sevgiden yana, zorlaştırmaktan değil kolaylaştırmaktan yana olduğunda hayatın gerçek güzelliğini yaşayıp, yaşatabileceğimize gönülden inanıyorum. Bu duygu ve düşüncelerle, Türk iş dünyası adına, milletimizin ve bütün İslam âleminin Kurban Bayramını kutluyor; birlik ve beraberlik içerisinde nice bayramlara ulaşmayı diliyorum."

İGREK
TAKIM TEZGAHLARI

75 YIL

Yüksek Hız.
Yüksek Teknoloji.
Yüksek Hassasiyet.
"Yerli Üretim"
Takım Tezgâhları

ÇALIŞMA
VİDEOSUNU
TARAT, İZLE!

IGM FR 3500 Serisi

5 Eksen Simultane Üst Gantry Tipi CNC Freze Tezgâhları

X x Y x Z = 2500 - 10000 x 3500 x 1400 - 2350 mm

Organize Sanayi Bölgesi A.O. Sönmez Blv. No: 10
16140 Nilüfer / BURSA

igrek@igrek.com.tr
www.igrek.com.tr

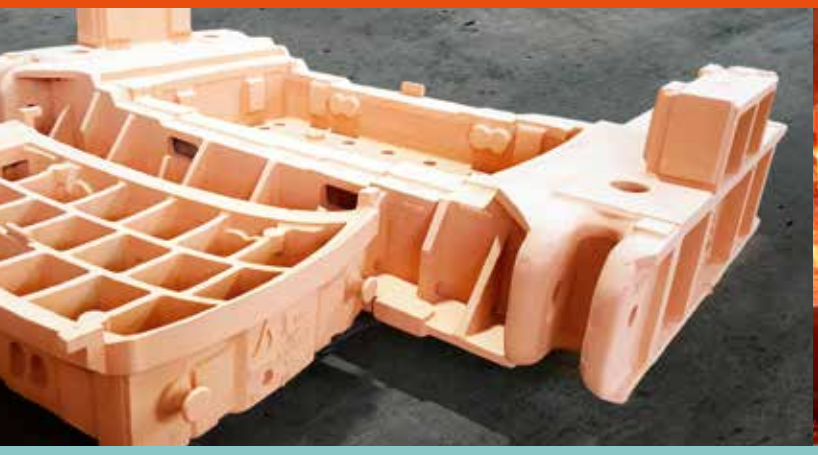
YERLİ ÜRETİM

İĞREK MAKİNA SANAYİ ve TİCARET A.Ş.

75 YILLIK TECRÜBE İLE
GÜVENİLİR DÖKÜM ORTAĞINIZ

PİK, SFERO VE ÇELİK DÖKÜM ÜRETİMİNDE YÜKSEK KALİTE

STRAFOR MODEL ÜRETİM TESİSİ

ZENGİN TALAŞLI İMALAT PARKURU

NE LONDRA NE ŞİKAGO, ARTIK TÜRİB VAR!

TOBB'dan referans fiyat uygulaması için TÜRİB atağı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye Ürün İhtisas Borsası (TÜRİB) tarımsal ürün fiyat endekslerinin ülke genelinde referans fiyat oluşumuna katkı sağlayacağını belirterek, "Artık buğdayın fiyatı için Şikago'ya, Londra'ya değil, TÜRİB endeksine bakacağız" dedi.

TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri lansmanı, Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirildi. Hisarcıklıoğlu, burada yaptığı konuşmada, 2019'da TÜRİB'in faaliyet izni teslim törenini gerçekleştirdiklerini, o günden bu yana TÜRİB'in başarılı ve örnek çalışmalara imza attığının altını çizdi.

Tarım piyasasında reform dönemi

Bakan Pakdemirli'nin gelişmiş tarım piyasasına ulaşmak için çok mesai harcadığına dikkati çeken Rifat Hisarcıklıoğlu, "Bekir Bey'in dinamizmi sayesinde tarım piyasamızda 10 yıllardır yapılamayan reformlar ardı arkasına hayata geçiyor" diye konuştu.Hisarcıklıoğlu, elindeki tarımsal emtiayı doğru şekilde koruyan, bunları sağlıklı depolama sistemleri ile muhafaza edebilen ve arz talep dengesini sağlayabilen ülkelerin şoklardan daha az etkilendiğini dile getirdi.

Tarım piyasasında iki aşamalı dönüşüm süreci

Son 10 yıldır tarım piyasasında iki aşamalı bir dönüşüm sürecinin içine girdiklerinin altını çizen Rifat Hisarcıkoğlu, bu dönüşümün ilk ayağını lisanslı depoculuğun oluşturduğunu anımsattı. Bu alanda ticaret borsaları ve Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) öncülüğünde kayda değer işlere imza atıldığına işaret eden Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti: "Gelişmiş tarım piyasasının ikinci ayağı olan TÜRİB ise bundan iki yıl önce faaliyet iznini alarak, operasyonlarına başladı. Bu iki yılda tarım piyasası paydaşlarını yani çiftçiyi, taciri, sanayiciyi, yatırımcıyı, bankayı ve TMO'yu bir araya getirerek, ortak bir noktada buluşturan bir yapıdan söz ediyoruz. 2019 sonunda 50 bin olan yatırımcı sayısı, 90 bin yatırımcıyı geçti. TÜRİB bu süreçte sağlıklı fiyat oluşumuna katkıda bulundu."

Elektronik Ürün Senedinin (ELÜS) çiftçinin finansmana erişiminde üstlendiği fonksiyonun her geçen gün önem kazandığını, çiftçinin, ELÜS'leri teminat göstererek finansman sağladığını ve malını değerinde satma şansını elde ettiğini vurgulayan Hisarcıklıoğlu, TÜRİB ile yola çıkarken ortaya koydukları hedefleri birer birer gerçekleştirdiklerini ifade etti.

"Buğdayın fiyatı için artık TÜRİB'e bakma zamanı"

Rifat Hisarcıklıoğlu, tanıtımını yaptıkları tarımsal ürün endeksleri ile ilgili bilgi vererek, bu endeksler sayesinde tüm paydaşların ürün piyasasını şeffaf ve basit bir şekilde izleme imkanına erişeceğini açıkladı. Hisarcıklıoğlu, "Ülke genelinde referans fiyat oluşumuna katkı sağlayacak. Artık buğdayın fiyatı için Şikago'ya, Lond-

"TÜRİB sayesinde diğer emtialar ile Türkiye'deki tarımsal ürünlerin performansını karşılaştırabileceğiz. Dünyada hububatın fiyatı ne olmuş, Türkiye'de ne olmuş? diye rahatça karşılaştırma yapıp, küresel ve lokal değişimleri anında yakalayabileceğiz."

ra'ya değil, TÜRİB endeksine bakacağız. Bu endeksler tarımın nabzı, çiftçinin ve yatırımcının pusulası olacak" dedi.

"Öngörülebilir piyasa ile ürünler değerinde satılacak"

Tarımsal aktiviteyi herkesin ekranlardan izleyebileceğini belirten Başkan Hisarcıklıoğlu, bugün buğday yüzde 2 artmış, mısır yüzde 1 düşmüş diye konuşan yorumcular olacak televizyonda. Çiftçi de önünü rahat görecek, yok pahasına elindeki malını satmayacak. Arz ve talep dengesizliklerini hızlı tespit edip, doğru politikaları geliştirebileceğiz" diye konuştu. Hisarcıklıoğlu, TMO'nun piyasa müdahalelerinin etkilerini net olarak görebileceklerini, böylece TMO'nun hububat piyasasında çağdaş bir piyasa yapıcı gibi konumlanmasına da destek vereceklerini söyledi.

Aynı zamanda diğer emtialar ile Türkiye'deki tarımsal ürünlerin performansını da karşılaştırabileceklerini dile getiren Hisarcıklıoğlu, "Dünyada hububatın fiyatı ne olmuş, Türkiye'de ne olmuş? diye rahatça karşılaştırma yapabileceğiz. Türkiye'deki fiyat değişimlerinin ne kadarı küresel piyasalardan kaynaklanıyor, ne kadarı bizden kaynaklanıyor görebileceğiz" diye konuştu.

Döviz ve altın yerine tarım ürününe yatırım

Rifat Hisarcıklıoğlu, ilerleyen dönemde bu endekslerin birer yatırım aracına da dönüştürülebileceğine işaret ederek, gerekli çalışmalar tamamlandığında isteyen herkesin tarım ürünlerine yatırım yapabileceğini bildirdi. Böylece vadeli mevduatla iş yapmak istemeyen vatandaşın, döviz ve altın yerine tarımsal ürüne yatırım yapabileceğini belirten Hisarcıklıoğlu, şunları kaydetti:

"Oluşturulan endeksler TÜRİB internet sitesi ile Matriks ve Foreks veri terminallerinde yayınlanacak. Önümüzdeki yıllarda hayata geçecek vadeli işlem sözleşmeleri ile piyasa oyuncuları risklerini azaltabilecek. Böylelikle fiyat daha sağlıklı oluşacak, çiftçi de önünü daha rahat görüp planlamasını ona göre yapacak."

"Sistem istikrarı için paydaş sayısı artmalı

Lansmanda konuşan Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli ise lisanslı depoculuk sayesinde üreticinin, depo masraflarından kurtularak ürünlerini güvenli, sigortalı ve sağlıklı şekilde modern depolarda muhafaza edebildiğine değindi. Üreticinin, lisanslı depoya teslim ettiği ürün karşılığında aldığı ürün senedi ile mahsulünü, ürün borsasında elektronik ortamda daha geniş bir yelpazede çok sayıda alıcıya ulaştırabildiği bilgisini veren Pakdemirli, şöyle devam etti: "Ticaret Bakanlığı ve TOBB ile yürüttüğümüz iş birliği sayesinde, üreticileri destekleyerek, bu sisteme daha çok dahil olmaları ve daha fazla miktarda ürünün 'ürün borsasında' işlem görmesi için gayret gösteriyoruz. TÜRİB sayesinde tarım ürünlerinin kayıt altına alınıp, alım-satımının yapıldığı, hareketlerinin takip ve kontrol edildiği bir yapı kurmuş olduk. Söz konusu yapıda özellikle üreticinin finansal sisteme erişimi ve entegrasyonunu istikrar açısından kritik önem taşıyor."

Elüs Belgesi ile ürün satışı artık çok kolay

Üreticinin, ürününü lisanslı depoya teslim ettiğinde, kendisine ELÜS verildiğini belirten Bakan Pakdemirli, bu belge ile ürünlerini istedikleri zaman satabildiklerini söyledi. Pakdemirli, Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) tarafından alınıp satılan aynı kalitedeki bir ürünün, Ürün İhtisas Borsasında farklı ISIN kodları ile işlem gördüğünü ve bu durumun, piyasaların derinlik kazanmasını engellediğini ifade etti.

Pakdemirli, ürün fiyat endekslerinin, tarım ürünleri piyasasına farklı bir boyut katacağını, bu endekslerin ELÜS işlemlerini kullanarak tek veya grup halindeki tarımsal ürünlerin fiyat performansını ölçmek amacıyla tasarlandığını belirtti. Pakdemirli, orta ve uzun vadede dönemde lisanslı depoculuk ve Ürün İhtisas Borsası'nın öneminin artacağını vurguladı. Tarım ürünleri ticaretinin gelişmesinin, lisanslı depoculuk ve Ürün İhtisas Borsası'nın güçlenmesinden geçtiğini belirten Pakdemirli, Ürün Fiyat Endeksleri uygulamasının, üreticinin gelirlerinin artmasına, yatırımların büyümesine ve sektörün güçlenmesine katkı sağlayacağına inandığını kaydetti.

Konuşmaların ardından, Bakan Pakdemirli, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve protokol üyeleri tarafından borsanın açılış gongu çalındı.

"Lisanslı depoculuk ve ürün borsaları birbirinden ayrılamaz"

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, tarımsal ürün ticaretinin artmasıyla ürün borsalarının da gelişmeye başladığını, 2017'de TÜRİB'in kurulmasıyla tarım ürünleri ticaretinin daha etkin bir konuma ulaştığını söyledi.

Ürün borsası ile lisanslı depoculuğun birbirinden ayrılmaz parçalar olduğunu ifade eden Pakdemirli, "Bu iki yapı, ne kadar sıkı ve uyumlu çalışırsa, üretim ve kazancın güvencesi de o boyutta güçlenerek artacak" dedi.

Yöresel ve coğrafi ürünler 'HepsiTürkiye'den' ile satılacak

Coğrafi işaretli ürünlerin, e-ticaret yoluyla artık yurt geneline satılabileceğine işaret eden TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Hepsiburada desteğiyle hayata geçirilen 'HepsiTürkiye'den' programıyla perakende sektörüne de hareket getireceklerinin altını çizdi.

Kampanya döneminde sunulacak düşük komisyon, uygun reklam ve kargo anlaşmaları ile yerel üreticiye doğrudan destek verecek bir modelleme kuracaklarına işaret eden Başkan Rifat Hisarcıklıoğlu, bu konuda Hepsiburada'nın TOBB ile gerçekleştirdiği iş birliğinin önemine değindi. Yöresel ve coğrafi işaretli ürünleri Türkiye'nin dört bir yanına ulaştıracak 'HepsiTürkiye'den' programının çevrim içi tanıtım toplantısında konuşan Hisarcıklıoğlu, Anadolu'nun 12 bin yıllık geçmişiyle onlarca medeniyete ev sahipliği yaptığını, binlerce yöresel ürünün bu topraklarda kitlelere ulaşmayı beklediğini aktardı. Hisarcıklıoğlu, "İşte yöresel ürün imalatı yapan küçük esnafımız için e-ticaret bizlere bulunmaz bir nimet sunuyor. Artık Trabzon'a has ağu peynirini İstanbul ya da Antalya'daki bir vatandaşımız e-ticaret yoluyla tedarik edebilecek" değerlendirmesini yaptı.

"Küresel ölçekte 200 milyar dolarlık bir pazar söz konusu"

Yöresel değerlerin, ekonomiye kazandırılması gerektiğinin altını çizen Hisarcıklıoğlu, "Geçen yıl, dünyada coğrafi işaretli ürün pazarı yıllık 200 milyar dolara ulaştı. Bu pazardaki en büyük pay ise Avrupa Birliği'nin (AB). Birliğin tarımsal gıda ihracatının yüzde 17'sini coğrafi işaretli ürünler oluşturuyor. Biz ne yazık ki bu işin önemini çok geç fark ettik. Esasında yöresel ve coğrafi işaretli ürünlerimiz bizim zenginliğimiz, milli değerlerimiz. Bu mirası korumak hepimizin görevi" dedi.

Coğrafi işaretler yörenin ticari değerini artırıyor

Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB olarak coğrafi işaretli ürünlerin tescil edilmesi ve ticarileştirilmesinin en önemli gündem maddelerinden birisi olduğuna dikkati çekerek, "Odalarımız ve borsalarımızla birlikte, yöresel değerlerin coğrafi işaretini alarak bunların katma değerini artırıyor, ticari değer kazandırıyoruz. Ayrıca üreticilerle perakendecileri bir araya getirerek, yerel ürünlerin ülke çapında pazarlanmasına ve satılmasına yardımcı oluyoruz" diye konuştu. TOBB'a bağlı oda ve borsaların yaptığı yoğun çalışmalar sayesinde yurt genelinde tescile sahip olmayan herhangi bir kentin kalmadığına atıfta bulunan Hisarcıklıoğlu, "2020 yılı sonu itibarıyla koruma altına alınan 627 coğrafi işaretin 261'i, yani yüzde 42'si TOBB'a bağlı oda ve borsalarca tescil ettirildi" değerlendirmesinde bulundu.

"AB'de Türkiye ait 7 tescil bulunuyor"

TOBB olarak oda ve borsaların AB nezdindeki coğrafi işaret başvurularında rehberlik ettiklerini dile getiren Başkan Hisarcıklıoğlu, AB'de Türkiye'nin 7 tescilinin bulunduğunu, bunlardan 5'ini oda ve borsaların tescil ettirdiğini, 21 coğrafi işaret için ise AB'de başvuru aşamasına gelindiğini açıkladı. Hisarcıklıoğlu, bunlarla yetinmeyeceklerini belirterek, şöyle devam etti: "Bugün lansmanını gerçekleştirdiğimiz yöresel ürünler programı ile coğrafi işaretli ürünler, artık sanal raflarda da yerini

alıyor. Hepsiburada desteğiyle hayata geçirilen bu programla coğrafi işaretli ürünler, e-ticaret yoluyla tek tıkla ülkenin her yerine ulaşabilecek. Kampanya döneminde sunulacak düşük komisyon, uygun reklam ve kargo anlaşmaları ile yerel üreticilerimize doğrudan destek olacağız. Öte yandan, oda ve borsalarımız ve Hepsiburada iş birliğiyle düzenleyeceğimiz ambalajlama, paketleme, markalaşma, satış-pazarlama ve fotoğraflama eğitimleri ile yerel üreticilerimizin dijitalleştirilmesine katkı sağlayacağız."

"Bandrol uygulaması ile sahteciliği engelleyeceğiz"

Katılımcıların sorularını da yanıtlayan Rifat Hisarcıklıoğlu, tüketicilerin, denetimden geçmiş gerçek coğrafi ürünleri tüketmesini istediklerini kaydederek, "Şimdi de coğrafi işaretlerde sahteciliğin önlenmesi için denetim sistemini daha da etkinleştireceğiz. Bu ürünlere kopyalanamaz bir bandrol, sertifika yerleştireceğiz. Bununla ilgili çalışmalarımız devam ediyor" ifadesini kullandı Hisarcıklıoğlu, e-ticaretin son yıllarda payı hızla büyüyen bir alışveriş kanalı olduğunu belirterek, 2020 yılında e-ticaret hacminin yüzde 66'lık artış gösterdiğini, salgın ile bu kanalın daha görünür hale geldiğini anımsattı.

"KOBİ'lerimizle işimizi birlikte büyüteceğiz hep beraber dünyaya açılacağız"

Hepsiburada Yönetim Kurulu Başkanı Hanzade Doğan da 1 Temmuz'da Türkiye markası Hepsiburada'nın, Nasdaq'ta halka arz edilen ilk Türk şirketi olduğunu anımsattı. Buradan olumlu tepkiler aldıklarını, tüm paydaşların Hepsiburada'ya gösterdiği ilgi nedeniyle artık sorumluluklarının daha da bir arttığına işaret eden Doğan, "Bu henüz bir başlangıç dedik ve iş ortağımız olan küçük ve orta ölçekli işletmelerimize ve müşterilerimize daha fazla değer yaratmak için çalışmalarımıza hız verdik. Ülkemizin yerel, sürdürülebilir kalkınmasına destek vermek amacıyla HepsiTürkiye'den Yöresel Ürünler Programı'nı başlatıyoruz" dedi.

KOBİ'leri ulaşmayı hayal dahi edemeyecekleri coğrafyalara ürün gönderebilmeleri için firma olarak kendilerini destekleyeceklerine dikkat çeken Hanzade Doğan, "Hepsiburada platformu olarak KOBİ'lerimizle işimizi birlikte büyüteceğiz, birlikte dünyaya açılacağız. Ve umuyorum ki Nasdaq gibi dünyanın önde gelen finans ve teknoloji platformlarında çok da uzak olmayan bir gelecekte bu vizyonu paylaşan ve sürdürülebilir büyümeyi yakalayan başka Türk şirketlerini de göreceğiz" ifadelerini kullandı.

"Her şey bir apartman dairesinde başladı"

Doğan, Hepsiburada'nın da 20 yıl önce yolculuğuna küçük bir işletme olarak İstanbul'da mütevazi bir apartman dairesinde başladığını hatırlatarak, "O günden bugüne ölçeğimiz, hızımız, erişimimiz çok gelişse ve değişse de iş anlayışımız, müşterimize yaklaşımımız, her bir ürünü teslim ederken ki duyduğumuz heyecan ve titizlik hiç değişmedi. Her zaman bir küçük işletme heyecanıyla ve girişimci ruhla hizmet vermeye özen gösterdik" açıklamasında bulundu. Kapsayıcılık ve sürdürülebilir büyüme adına bugün bir adım daha attıklarını belirten Doğan, TOBB destekleri ve iş birliğiyle HepsiTürkiye'den programını başlattıklarını dile getirdi.

En kapsamlı yerel üretici dijitalleşme programı

Hanzade Doğan, HepsiTürkiye'den, ölçeği ve içeriği açısından Türkiye'de bugüne kadar uygulamaya konan en kapsamlı yerel üretici dijitalleşme programı olduğuna işaret ederek, "Bu program ile daha önce e-ticaret yapmamış yöresel ürün üreten yerli üreticilerimize e-ticaret fırsatı sağlayarak, onlara Türkiye geneline erişim imkanı sunuyoruz. Hedefimiz, ilk etapta ülkemizin 81 ili ve 971 ilçesinin tamamında en az 1 yerel üreticiyi programa dahil etmek ve bu yolla yerel, sürdürülebilir kalkınma hamlesine katkıda bulunmak" diye konuştu.

Yerel üreticiye lansmana özel yüzde 1'lik komisyon

Yöresel Ürünler Programı'na katılan yerel üreticilere lansmana özel 10 bin liraya kadar yüzde 1 komisyon oranı uygulanacak. e-ticarete aşina olmayan satıcılar için özel eğitim programları düzenlenecek. Hepsiburada ayrıca, TOBB'a bağlı 365 Oda ve Borsanın iş birliğinde içerik yönetimi, ürün girişi ve sipariş süreç yönetimi, 360 derece mağaza paneli, kampanya ve indirimlerin planlanması, satışları arttıracak öneriler gibi konularda ücretsiz eğitim desteği de sunacak. HepsiTürkiye'den Yöresel Ürünler Programı'na katılan yerel üreticilere 100 ürüne kadar ücretsiz fotoğraf çekimi desteği sunulacak, kurumsal fiyatlar üzerinden indirimli kargo imkanı tanınacak.

“Başkasının değil, kendi hikayenizin kahramanı olun”

TOBB Başkanı ve TOBB ETÜ Mütevelli Heyet Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB ETÜ 2019-2020 ve 2020-2021 Eğitim Öğretim Yılı Mezuniyet Töreni’nde yaptığı konuşmada, mezunlara tavsiyelerde bulunarak, “Aman ha hayatı ıskalamayın. Mutlaka dünya vatandaşı olun, bol bol seyahat edin, yeni kültürler öğrenin, okumaktan, araştırmaktan hiç vazgeçmeyin. Başkasının değil, kendi hikayenizin kahramanı olun” dedi.

“TOBB ETÜ artık dünyaya fikir ve teknoloji ihraç ediyor”

Rifat Hisarcıklıoğlu, en çok övündüğü projesinin TOBB ETÜ olduğunu belirterek, TOBB ETÜ’nün, Türk iş dünyasının, özgür düşünen, bilgiyi takip eden, hızlı öğrenen, teknoloji üreten, icat çıkaran yeni bir nesli Türkiye’ye kazandırma projesini hayata geçirdiklerini anımsattı. Öğrencileri, mezunları, velileri, akademisyen ve iş dünyası temsilcileriyle, TOBB ETÜ olarak büyük bir aile olduklarını vurgulayan Hisarcıklıoğlu, “Çok şükür bugün dünyanın en iyi genç üniversiteleri arasındayız. Bilimsel araştırma programlarımız hızla gelişiyor, yüksek lisans, doktora öğrencisi ve öğretim üyesi sayımız hızla artıyor. Bu süreçte öğretim üyesi olarak tekrar aramıza katılan mezunlarımız da var. TOBB ETÜ’lü öğrencilerimizin, mezunlarımızın ve hocalarımızın başarılarıyla göğsümüz kabarıyor. Hem ulusal hem uluslararası arenada bizi en iyi şekilde temsil ediyorlar” dedi.

Başkan Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB ETÜ’de Kuluçka Merkezi’nin bir proje fabrikası haline dönüştüğüne, hocalarının dünyanın en etkili bilim insanları arasında gösterildiğine dikkat çekerek, “Bunlar gösteriyor ki ektiğimiz tohum tuttu. TOBB ETÜ artık dünyaya fikir ve teknoloji ihraç eden bir üniversite haline geldi” şeklinde konuştu.

“Devir sadece know-how değil know-who devri”

M. Rifat Hisarcıklıoğlu, yeni mezunlara seslenerek; kiminin belki akademik alanda çalışmaya devam edeceğini kiminin de kendi şirketini kuracağını belirterek, “Belki de kamu kurumlarında ya da kurumsal şirketlerde hayata atılacaksınız. Ne yaparsanız yapın, nerede olursanız olun girişimci ruhunuzu asla kaybetmeyin! TOBB ETÜ mezunları olarak sizi diğerlerinden ayıran en temel özellik budur” dedi. Mezunlara tavsiyelerde bulunan Rifat Hisarcıklıoğlu, hayal kurmalarını, hedef koymalarını, çok çalışmalarını ve kaybetmekten korkmamalarını, eski köye yeni adet getirmelerini ve kendi anayasalarını, ilkelerini belirlemelerini istedi. Mezunların artık 1.5 milyonluk Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ailesinin bir parçası olduğunu vurgulayan Hisarcıklıoğlu, konuşmasında şu ifadelere yer verdi: “Türkiye’de nereye, hangi şehre, hangi ilçeye giderseniz gidin, çalacak bir kapınız var. Bunu avantaja çevirmek sizlerin elinde..Bizi, üniversitenizi her zaman yakından takip edin. Mezunlar Derneği’ne mutlaka üye olun ve faaliyetlerine katılın. Unutmayın, artık devir sadece know-how değil know-who devri. TOBB ETÜ ruhunu hayat boyu yaşatın. Ben inanıyorum ki sizler sayesinde; Türkiye, yüksek gelirli, müreffeh bir ülke olacak. Bu ülkenin sizin gibi gençlere ihtiyacı var. Dilinden, dininden, kimliğinden, görüşünden, mezhebinden dolayı kimseyi ötekileştirmeyin. Türkiye ne çektiyse, hep korkularına esir olmaktan, yanındaki arkadaşını, öteki diye görmekten çekti. Minnettar olduğumuz önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün dediği gibi; ‘Büyük başarılar, değerli anaların yetiştirdikleri başarılı gençlerin yardımıyla meydana gelir’. İşte onlar sizlersiniz. Sizlere güveniyoruz, inanıyoruz. Her zaman yanınızdayız. Yolunuz, bahtınız açık olsun.”

"Tercih yapacak öğrencileri meslek liselerindeki dönüşüme çağırıyorum"

LGS 2021 sonuçlarının açıklanması sonrasında açıklama yapan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, COVID-19 yüzünden zorlu bir sınava hazırlık dönemi geçiren öğrenciler için artık tercih zamanının geldiğini belirterek, "Tercih yapacak öğrencileri meslek liselerindeki dönüşüme çağırıyorum" dedi.

Yapacakları tercihler sonunda öğrencilerin, kendilerini geleceğe hazırlayacak olan okullara yerleşeceğine inancının tam olduğunun altını çizen TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, "İşte tam da bu noktada ben gençlerimizi MEB, TOBB ve TOBB ETÜ olarak başlattığımız program kapsamındaki, yurt genelindeki, 113 okulumuzu tercih etmeye davet ediyorum" çağrısını yaptı. Bu okulları tercih ederek, yerleşecek gençlerin uzmanlık kapısından girmiş olacağını vurgulayan Hisarcıklıoğlu, bu okulları tercih edecek öğrencilerin diplomasının, mesleği olacağını belirtti.

"Okullarımız ara eleman değil aranan eleman yetiştiriyor"

6 Şubat 2019'da imzalanan Mesleki Eğitim İş Birliği Protokolü ile özel sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünü yetiştirmek üzere çağın niteliklerine uygun 'yeni ve dinamik' bir mesleki eğitim modeline geçtiklerini hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Protokol kapsamında 81 ilde 81 meslek lisesi ile çalışmalara başladık. Sağlamış olduğumuz başarıyla okul sayımız 113'e ulaştı. Okullarımızın arkasında merkezde MEB, TOBB ve TOBB ETÜ'nün, illerde ve ilçelerde ise Oda ve Borsalarımızın desteği var. Kamu-özel sektör ortak yönetim modeliyle yerelde Oda ve Borsalarımızın vasıtasıyla mesleki eğitimin hem dinamik hem de sanayi, ticaret ve tarımın ihtiyaçları doğrultusunda tasarlanmasını sağlıyoruz. Okullarımızı tercih edecek gençlerimiz; mezun olduklarında 'ara eleman' değil, 'aranan eleman' olacaklar" ifadelerini kullandı.

"İhtiyaç duyduğumuz beşeri sermaye nitelikli meslek eğitiminde"

Türkiye'nin gelecek hedeflerine ulaşması için ihtiyaç duyduğu en önemli çıpanın beşeri sermaye olduğuna dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti: "İhtiyaç duyduğumuz beşeri sermayeyi de nitelikli mesleki eğitimden geçmiş gençlerimiz oluşturuyor. Bu sebeple gençlerin eğitilmesinde TOBB olarak sorumluluk duyuyoruz. Bu sorumluluğu 81 ilde bulunan Oda ve Borsalarımızın da desteğiyle en iyi şekilde yerine getiriyor; meslek liselerimizi hem alanında uzman hem çağın gereklilikleri ile donanmış hem de girişimci gençlerimizin yetiştirileceği merkezlere dönüştürüyoruz. Mesleki Eğitim İş Birliği Protokolü ile mesleki eğitim ile reel sektörü birbirine entegre ediyoruz. Bununla birlikte geleceğin girişimcileri olacak yüksek teknoloji alanında daha çok icat, daha çok patent çıkartacak gençleri yetiştiriyoruz."

"Okulları yeniden tasarlayıp, dinamik bir yapı kurduk"

Oda ve Borsalar vasıtasıyla mesleki eğitimin hem dinamik hem de sektörün ihtiyaçları doğrultusunda yeniden tasarlandığını belirten Hisarcıklıoğlu, "81 ildeki 113 okulumuzda; yeni atölyeler ve laboratuvarlar kuruyor, mevcut olanları yeniliyoruz. Tüm Türkiye'ye örnek olacak Ar-Ge ve Tasarım Beceri Atölyelerini faaliyete geçiriyoruz. TOBB ETÜ desteğiyle en iyi eğitim içerikleri ve staj sistemini gençlerimiz için hazırlanırken, Oda ve Borsalarımızın desteğiyle başarılı öğrencilerimize burs veriyoruz. Ayrıca onlara yurtdışında staj imkânı sağlıyoruz. Ben Türk iş dünyasının başkanı olarak LGS 2021 tercih döneminde gençlerimizi 81 ildeki 113 okulumuzu tercih etmeye davet ediyorum. Mesleki Eğitim İş Birliği Protokolü kapsamındaki Meslek Liselerine ilişkin detayları: https://meslekiegitim.tobb.org.tr adresinden öğrenebilirsiniz" dedi.

TOBB İstişare Toplantısı, Demokrasi ve Özgürlükler Adası'nda yapıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Marmara, Trakya ve Batı Karadeniz Bölgesi Oda ve Borsa Başkanları ile istişare toplantısında bir araya geldi. Demokrasi ve Özgürlükler Adası'nda gerçekleştirilen toplantının ilk gününde sektörler ve illerde yaşanan sıkıntılar ve çözüm önerileri konuşuldu. Toplantının ikinci gününde ise İç Anadolu ve Orta Karadeniz Bölgesi Oda ve Borsa Başkanları ile istişare toplantısında bir araya gelindi.

ŞİMŞEK İNŞAAT NAK. ELEK. OTO. PLS. TİC. SAN. A.Ş.

Elazığ Yolu 22. Km. Diyarbakır OSB 113 Ada 27 Nolu Parsel
14. Cad. No:6 Yenişehir / Diyarbakır
Tel: 0412 502 01 10-11-12 Faks: 0412 502 01 13
Web: www.simsekaluminyum.com
E mail: info@simsekaluminyum.com

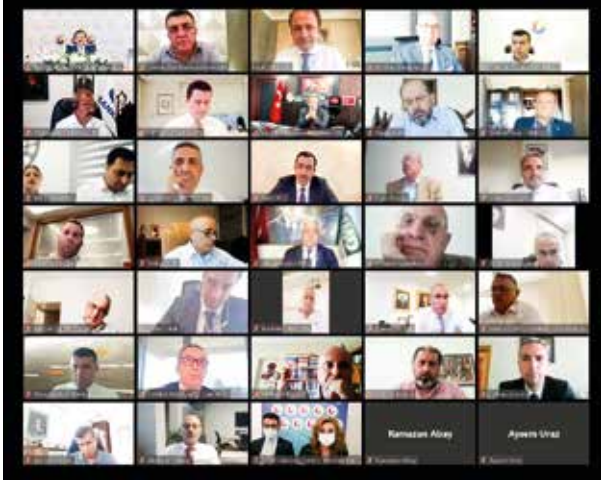
Şimşek Aluminium
Scoal®

Başkan Hisarcıklıoğlu, Berlin Büyükelçisi Şen ile görüştü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin Berlin Büyükelçisi olarak atanan Ahmet Başar Şen ile bir araya geldi.Görüşmede, TOBB'un Almanya faaliyetlerine ilişkin bilgi verilirken, gelecek dönem iş birliği imkanları üzerine fikir alış verişinde bulunuldu.

Madencilik ve çimento sektör temsilcileri ile istişare toplantısı yapıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Türkiye Çimento ve Çimento Ürünleri Meclisi ile Madencilik Meclisi ortak toplantısını video konferans yöntemiyle gerçekleştirdi. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun da katıldığı toplantıda iki sektörün ortak sıkıntıları, firmaların talep ve önerileri ele alındı.

Kayseri Platformu'ndan Hisarcıklıoğlu'na ziyaret

Ankara'da yaşayan Kayserili gençler tarafından kurulan Kayseri Platformu Yönetim Kurulu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nu ziyaret etti. Platform üyeleriyle sohbet eden TOBB Başkanı, nazik ziyaret için kendilerine teşekkür etti.

Bitlis TSO'dan Başkana ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Bitlis Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Davut Tezcan ve beraberindeki heyeti TOBB'da kabul etti.

Hisarcıklıoğlu, Ankara TO meclis toplantısına katıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ankara Ticaret Odası Temmuz ayı Meclis Toplantısına katıldı.

Ankara Uluslararası Fuarcılık Yönetim Kurulu toplantısına katılındı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ankara Ticaret Odası'nın ev sahipliğinde gerçekleştirilen, Ankara Uluslararası Fuarcılık ve Kongre Merkezi AŞ Yönetim Kurulu toplantısına katıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Ocak çiftine şahitlik etti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Alaplı Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Recep Ocak'ın oğlu Mehmet Ocak ve eşi Sena Adıyaman'ın nikahına şahitlik etti.

Hisarcıklıoğlu, nikah şahidi oldu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Türkiye Tarım Meclisi Başkanı ve Ankara Ticaret Odası Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Ülkü Karakuş'un oğlu Ali Doğan ve eşi Ilgın Doğan'ın nikahına katıldı. Genç çift için Başkan Hisarcıklıoğlu şahitlik yaptı.

Hisarcıklıoğlu, ICC Türkiye Milli Komitesi Genel Kurulu'na katıldı

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Türkiye Milli Komitesi Başkanı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Sosyal Tesislerinde yapılan ICC Türkiye Milli Komitesi 66. ve 67. Genel Kurulu'na ve ardından Yönetim Kurulu toplantısına katıldı. Rifat Hisarcıklıoğlu genel kurul konuşmasında, ICC Türkiye Milli Komitesi'nin faaliyet ve çalışmaları ile gerçekleştirecekleri projeler hakkında bilgi verdi.

Oda/Borsa camiasından çıkan milletvekilleri ile bir araya gelindi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, iş dünyasında ve Oda/Borsa camiasında aktif olarak yer almış, Kütahya Milletvekili Ceyda Çetin Erenler, Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan, Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu, Denizli Milletvekili Nilgün Ök, Denizli Milletvekili Şahin Tin, Diyarbakır Milletvekili Ebubekir Bal, İzmir Milletvekili Bedri Serter, Mardin Milletvekili Cengiz Demirkaya, Eskişehir Milletvekili Harun Karacan, Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak, Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer, Bursa Milletvekili Zafer Işık, Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci, Ankara Milletvekili Erkan Bülent Haberal, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Karabük Milletvekili Cumhur Ünal ile TOBB'da bir araya geldi.

BEKO BAYİLERİNİN YARISININ KADIN GİRİŞİMCİLERDEN OLUŞMASINI HEDEFLİYOR

‘Girişimin Kadın Kahramanları’ projesi girişimci kadınları güçlendirme hedefine odaklandı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Kadın Girişimciler Kurulu ve Beko iş birliğinde, Arçelik Perakende Akademi desteğiyle hayata geçirilen ‘Girişimin Kadın Kahramanları’ projesinde eğitimler başladı. 7 bin girişimci kadına ulaşması hedeflenen proje ile kadınların iş hayatında güçlenmesi hedefleniyor.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Kadın Girişimciler Kurulu ve Beko iş birliğinde, Arçelik Perakende Akademi desteğiyle hayata geçirilen ‘Girişimin Kadın Kahramanları’ projesi kapsamında eğitimlerini tamamlayan girişimciler, dilerlerse ‘Beko 100 Kadın Bayi’ projesi kapsamında Beko bayisi olabilecek. Beko’nun hedefiyse bayilerinin en az yarısı kadın bayilerden oluşana dek büyümeye ve çalışmaya devam etmek.

7 BİN GİRİŞİMCİ KADINA ULAŞMA HEDEFİ VAR

TOBB Kadın Girişimciler Kurulu ve Beko iş birliğinde, Arçelik Perakende Akademi desteğiyle hayata geçirilen “Girişimin Kadın Kahramanları Projesi”nde eğitimler başladı. Koç Topluluğu Bağlarbaşı Korusu Sosyal Tesisleri’nde TOBB Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Nurten Öztürk ve Koç Holding Dayanıklı Tüketim Grubu Başkanı Fatih Kemal Ebiçlioğlu’nun katılımı ile düzenlenen tanıtım toplantısıyla başlayan eğitimlerin 7 bin girişimci kadına ulaşması hedefleniyor.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ HEDEFLENİYOR

Kadın girişimciliğini sahiplenen ve destekleyen Beko; girişimcilik ekosisteminde kadınların temsilini artırmak amacıyla 2019 yılından beri sürdürdüğü ‘Beko 100 Kadın Bayi’ projesinin ardından, toplumsal cinsiyet eşitliği vizyonunun yeni bir adımı olarak ‘Girişimin Kadın Kahramanları’ projesini TOBB iş birliği ile hayata geçirdi. Programı tamamlayan kadın girişimciler, dilerlerse ‘Beko 100 Kadın Bayii’ projesi kapsamında iş hayatlarına Beko bayi olarak devam edebilecek.

CİNSİYETÇİ KALIPLARI YIKMA HEDEFİ VAR

Erkek çalışanların yoğun olduğu sektörlerde faaliyet gösteren bir topluluk olan Koç Holding hedefini, “meslek ve iş gruplarıyla ilgili cinsiyetçi kalıpların yıkılmasına yardımcı olarak, erkek işi-kadın işi ön yargısını ortadan kaldırmak” olarak belirledi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Nurten Öztürk, “girişimci kadınların desteklenmesi ve güçlenmesini hedeflediğimiz ‘Girişimin Kadın Kahramanları’ projesi ile birçok kadının hayatına do-

kunacağız TOBB Kadın Girişimciler Kurulu üyelerine verilecek online eğitimler ile işlerini geliştirmeleri ve büyütmeleri yolunda destek olacağız" dedi.

"İŞGÜCÜNE KATILAN KADIN SAYISININ AZALMASINA ASLA GEÇİT VERMEYECEĞİZ"

Beklentilere göre pandemi dönemi sonrasında kadınların işgücüne dönmesinde azalma olacağına değinen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Nurten Öztürk sözlerine şöyle devam etti: "Buna fırsat veremeyiz. Sonuç odaklı projeler ile yeni girişimci olmak isteyen kadınları ve halihazırda girişimci olan fakat sektör değiştirmek isteyen kadınları desteklemeye devam edeceğiz. TOBB Kadın Girişimciler Kurulu olarak amacımız yurt geneline yayacağımız eğitimlerle kadınlara birçok alanda eğitim vermek ve kadınları her alanda desteklemek. Mevcut girişimcilerin korunması ve sürdürülebilmesi ile ancak kadın girişimci sayısını artırabiliriz. Bu nedenle var olan kadın girişimcilere koçluk desteği sağlamayı çok önemsiyoruz."

Projede emeği geçen herkese teşekkür eden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Nurten Öztürk, "Yapılan araştırmalar kadının girdiği her alanda başarılı olduğunu, fark yarattığını ve şirketlerin performansına olumlu katkı sağladığını gösteriyor. İstenilen seviyelere ulaşabilmemiz için yenilikçi ve sürdürülebilir sonuçlar doğuran projelere ihtiyacımız var. Hepimiz biliyoruz ki kuş tek kanatla uçamaz. Kadınların üretim ve yönetim süreçlerinde daha çok söz hakkının olduğu bir dünyanın, hem ekonomik hem de sosyo-kültürel açıdan çok daha ileri seviyelere ulaşacağına inancım tam" diye ekledi.

"EKOSİSTEMİMİZDEKİ KADIN ERKEK BAYİ SAYISINI EŞİTLEYENE DEK ÇALIŞMAYA DEVAM EDECEĞİZ"

Kadınların hayatın her alanında güçlenmesini sürdürülebilir kalkınmanın vazgeçilmez unsuru olarak gördüklerini belirten Koç Holding Dayanıklı Tüketim Grubu Başkanı Fatih Kemal Ebiçlioğlu ise kadın ve erkeğin her alanda eşit hak ve sorumluluklarla birlikte yer almasını sağlamak için çalıştıklarını söyledi.

Girişimci kadınları desteklemek ve güçlendirmek amacıyla TOBB ile güçlerini birleştirdiklerini hatırlatan Fatih Kemal Ebiçlioğlu, Koç Topluluğu ve topluluk şirketleri olarak toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda yaptıkları farkındalık çalışmalarıyla Türkiye'de bir zihniyet değişimi başlatmak istediklerinin altını çizdi. Ebiçlioğlu, "Bu amaçla 2019 yılında başlattığımız "Beko 100 Kadın Bayi" Projesi ile hedefimiz ekosistemimizdeki kadın-erkek bayi sayısını eşitleyene dek çalışmaya devam emek. TOBB ile birlikte gerçekleştirmekte olduğumuz 'Girişimin Kadın Kahramanları' projesinin, bu hedefe ulaşmamızda kayda değer oranda katkı sağlayacağına inancımız sonsuz" diye konuştu.

Türkiye'nin girişimci kadınlarını desteklemekten dolayı ataerkil bir toplum tarafından yetiştirilmiş birey olarak da ayrıca kıvanç duyduğuna değinen Fatih Kemal Ebiçlioğlu, kadın girişimcilerin bu cesaretlerinin altını eğitimle doldurabilmek ve iş hayatlarında sürdürülebilir başarı sağlamalarına destek olmak için TOBB ve Koç Topluluğu'nun güç birliğine gittiğini dile getirdi. Ebiçlioğlu, "Beko olarak kadınların iş dünyasına katılımını destekliyor ve yanlarında duruyoruz. Projenin geliştirme aşamasından bu yana daima bizimle birlikte olan iş ortağımız TOBB'un tüm yöneticilerine ve en çok, Türkiye'de kadının güçlenmesi dendiğinde akla gelen ilk isimlerden biri olan TOBB Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Nurten Öztürk Hanımefendiye teşekkür ediyorum" dedi.

EĞİTİM PROGRAMI GİRİŞİMCİLİKTE SÜREKLİLİĞİ SAĞLAMAYI HEDEFLİYOR

Girişimci kadınların, girişimcilikteki gelişimlerini ve sürekliliklerini sağlamaya yönelik komple bir tasarım olarak kurgulanan eğitim programı beş modülden oluşuyor. Perakende Akademisi tarafından tasarlanan eğitim ve gelişim programı kapsamında, online ve yüz yüze gibi farklı eğitim kanalları kullanılarak, karma bir eğitim modelini uygulanacak.

İçerik odaklı eğitim yerine, aksiyon odaklı, bilgiyi öğretme yerine, bilgiye erişimi öğretme; öğrenme aktivitesi yerine, sürekliliğe odaklı; bilgiyi var etmek yerine performansı var etmeye yönelik yaklaşımların temel alındığı programda, satış, pazarlama, finans ve IK yönetimi, müşteri ve hizmet odaklı yaklaşımlara yer verilecek. Girişimci kadınların ihtiyacı olan eğitimlere kolayca ulaşmalarını amaçlayan, işlerini geliştirmeleri ve büyütmeleri yolunda onları destekleyen projenin eğitimlerini tamamlayan katılımcılar sertifika sahibi de olacaklar. TOBB Kadın Girişimciler Kurulu üyeleri, Perakende Akademi tarafından devreye alınan www.bekoperakendetv.net üzerinden eğitimlerine ulaşabilecekler.

BU DESTEKLER KAÇMAZ!

TOBB Kadın Girişimciler Kurulu ekosistemi içinde yer alan girişimci kadınlara, Beko 100 Kadın Bayii Projesi kapsamında sağlanacak olan teşvikler şöyle:

- *Beko coğrafi konumlandırma ekibi tarafından, mağaza lokasyonunun fırsat analizi yapılarak belirlenmesi ve mağaza seçimi.*
- *Dekorasyon ve altyapıda kullanılan ana malzemelerinin ücretsiz temini.*
- *Kontrat ve sözleşme sonrası açılış etkinlikleri ve reklam kampanyalarının sağlanması.*
- *Lokasyon analizine göre verilen kira destekleri.*
- *Mentor ağına katılım ve kadın bayiler için kadın mentor uygulaması.*
- *Mağazacılık, yönetim, satış ve ürün eğitimleri.*
- *Token Finansal Teknolojiler firması iş birliği ile – Ücretsiz yeni nesil android POS cihazı.*
- *Mağaza teşhirinde kullanılmak üzere ücretsiz görüntüleme teknolojileri sistemi desteği (DS TV).*
- *Girişimcilerin kamu desteklerinden de faydalanabilmeleri için özel tasarlanan ücretsiz danışmanlık desteği.*
- *İlave kadın bayii mağaza primi desteği.*
- *Çalışan personele özel ilave prim destekleri.*
- *İlk mal alımı özel indirim ve vadelendirme desteği.*
- *Açılış sürecinde yapılan özel satış kampanyası desteği.*

Palandöken Girişimcilik Zirvesi sonuç bildirisi yayımlandı

Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası'nın (ETSO) TOBB Erzurum Genç Girişimciler Kurulu ile ortaklaşa düzenlediği, Palandöken Girişimcilik Zirvesi ve Doğu Anadolu Bölgesi İl Genç Girişimciler Kurulları İstişare Toplantısı'nın sonuç bildirisi basın ve kamuoyu ile paylaşıldı.

Palandöken Polat Rönesans Otel'de düzenlenen basın toplantısına, TOBB Genç Girişimciler Kurulu (GGK) Doğu Anadolu Bölge Temsilcisi ve Bingöl İl Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Faysal Açıkbaş, ETSO Genel Sekreter Vekili Kürşat Karagöl, TOBB Girişimcilik Müdürü Batuhan Demir ile bölge illerinden gelen Genç Girişimci Kurulları başkan ve yardımcıları katıldı. TOBB GGK Doğu Anadolu Bölge Temsilcisi Faysal Açıkbaş ve TOBB Girişimcilik Müdürü Batuhan Demir'in konuşmasının ardından ETSO'nun ev sahipliğinde gerçekleştirilen zirvenin sonuç bildirisi Erzurum İl Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Haktan Ömeroğlu tarafından basın ve kamuoyu ile paylaşıldı.

COVID-19 sorunu ve girişimcilik

Üç oturum şeklinde gerçekleştirilen toplantının girişimcilik ekosisteminin önemli paydaşlarını bir araya getirdiğinin belirtildiği bildiride, toplantının ana temasını COVID-19 döneminde girişimcilerin yaşadığı sorunların oluşturduğu ifade edildi. "Pandemi döneminde sağlanan kamu desteklerinin değerlendirildiği toplantıda COVID-19 sonrası dönem için yapılabilecekler tüm paydaşlar tarafından katılımcı bir anlayışla değerlendirilmiş ve kısa dönemde yapılabilecekler konusunda bir ortak akıl oluşturulmaya çalışılmıştır" ifadesine yer verilen bildiride, zirve kapsamında düzenlenen oturumlarda bölgenin girişimcilik ekosisteminin geliştirilebilmesi adına yapılabilecek birçok konunun derinlemesine tartışıldığı ve kısa dönemde uygulama fırsatı bulabilecek konulardan bazılarının toplantının sonuç bildirisini oluşturduğu kaydedildi.

Karmaşık bürokrasi sorunu

Erzurum GGK Kurulu Başkanı Haktan Ömeroğlu'nun açıkladığı ve farklı konu başlıklarının yer aldığı bildiride şu ifadeler kullanıldı: "Girişimcilik olgusu tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ekonomik sistemin en önemli yapı taşlarından birisidir. Ekonomik büyüme ve toplumsal refahın arttırılmasında büyük bir öneme sahip olan girişimcilik, ülkemizde son yıllarda önem verilen ve desteklenen bir olgu halini almıştır. Gerek yeni girişimci adayları gerekse mevcut girişimciler birçok kurum ve kuruluş tarafından desteklenmektedir. Girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi noktasında büyük bir farkındalık ve iyi niyetle yapılan bu çalışmalara rağmen, bazı sorunlar bir türlü çözüm bulmamaktadır. Bu sorunların arasında süreçlerdeki karmaşıklık, bürokratik engeller ve kurumlar arasındaki eş güdümün sağlanamaması başı çekmektedir. Şüphesiz bu sorunların ortadan kalkması için bir koordinasyona ihtiyaç duyulmaktadır. Girişimcilik ekosisteminin paydaşlarının oluşturduğu bir koordinasyon kurulunun oluşturulması sorunların daha hızlı çözülmesine katkı sağlayacaktır. Bu manada, belirli bir sekretarya tarafından yürütülen kurulun, paydaş kurumların yöneticilerinden oluşan bir danışma ve yönlendirme kurulu ile detay çalışmaların yürütüleceği teknik kurulların oluşturulması önerilmektedir."

"İş birliklerinin sayısı artmalı"

Gelişen teknoloji ve yaşanılan süreçlerle beraber iş yapma biçimlerinin de her geçen gün değiştiğine atıfta bulunan bildiride yeni iş yapma biçimlerinde iletişimin

öneminin bir kat daha arttığı ifade edildi. Formel ya da informel iletişimin sağlanmasının şüphesiz bir çarpan etkisi yaratacağına işaret eden bildiri, olağanüstü durumların yaşandığı günümüzde ancak iş birliklerinin sayıca artması sağlanarak ve ortaklaşa bir rekabet kavramını gündeme alarak durgunluk ekonomisinden çıkılabileceği görüşü dile getirildi.

"Girişimci hevesi kırılıyor"

Girişimcilerin girişimcilerle, girişimcilerin kamu ile girişimcilerin üniversitelerle iletişimini güçlendirecek farklılaştırılmış yeni yapılara ve çabalara ihtiyaç duyulduğunun altını çizen bildiride, şu tespitlere yer verildi: "Zamanla, informel olarak başlayabilecek iletişim ağlarının formel yapılara kavuşması bekleniyor. Bu iletişim ağının kurulması noktasında tüm paydaşların niyet beyanı ve ekstra çabası gerekiyor. Zaman gerektiren bu ağın oluşturulmasında kamu otoritesinin irade koyması hızlandırıcı bir etki yaratabilir. Bu amaçla, kamu-üniversite-sanayi iş birliklerinin sağlanması noktasında yönergeler çıkarıp, çaba sarf edilse de yerelde beklenen etki, arzu edilen seviyelere malesef gelemiyor. Karşılıklı güven ve iletişimin temel taşı olduğu bu iş birliği ağlarının ancak tüm tarafların içselleştirdiği bu bilinç ile fayda sağlayabileceği düşünülüyor. Birçok konuda olduğu gibi kaynak dağılımında da ülkemizde son yıllarda merkezi yapıdan ademi merkezi yapıya doğru bir değişim gözleniyor. Bu noktada yerelde fon sağlayan birçok kurum ve kuruluş kurulmuş ve mevzuatları çerçevesinde destek sağlamaya çalışıyor. Ancak, proje bazlı destek sağlayan bu kuruluşların mevzuatları birçok bürokratik engeli beraberinde getirmekte ve süreçleri zorlaştırıyor. Bu durum girişimcilerin heveslerini kırmakta ve kaynakların etkin kullanılamamasına neden oluyor."

"Proje değerlendirme süreleri uzun"

Bürokratik engeller dışında, proje değerlendirme sürelerinin uzun olmasının dinamik iş hayatı içerisinde kabul edilemeyeceğine atıfta bulunan bildiride, uzun bekleme süreleri yüzünden girişimcilerin yatırım kararlarını bekletmek ya da ertelemek zorunda kaldığına değiniyor. Uzayan değerlendirme ve sözleşme süreçlerinin ayrıca proje kapsamında alınacak mal ve hizmetlerin fiyatlarının da değişmesine sebep olduğuna işaret eden bildiride, olası kur dalgalanmalarının ithal ürünlerin fiyatlarını değiştirdiği, oluşan kur farklarının projeler için sorun teşkil ettiği, bazen de projelerin başlamasına bile engel olduğu ifade ediliyor.

Dikkat çeken tespitler

- Yapılacak düzenlemeler ile projelerde oluşabilecek kur farklarının projeler içerisinden finanse edilmesi sağlanmalı.

- COVID-19 dönemi tüm kesimler için bir değerlendirme ve kendini tanıma fırsatı sundu. COVID-19 sonrası girişimciler içinde yeni iş yapma biçimlerine bir adaptasyon süreci içeriyor. Bu dönemde şüphesiz girişimciliğin daha fazla desteklenmesi gerekiyor.

TOBB Girişimcilik Müdürü Batuhan Demir

- COVID-19 sonrası döneminin bir düşünme ve değerlendirme evresi de mevcut girişimcilik ekosisteminin değerlendirilme aşaması. "Mevcut ekosistem, bizi nereye kadar taşıyabilir?" sorusunu tüm paydaşların kendine sorması gerekiyor. Mevcut sistem içerisinde yer alan tüm paydaşların rol tanımlarının yeniden yapılması elzem bir durum.

- Mevcut durum özellikle, yeni ve potansiyel girişimciler için ürkütücü ve maliyetli bir yapının doğmasını sağladı. Girişimciler daha iş fikirlerini hayata geçirmeden birçok maliyetle karşı karşıya

kaldı. Bu süreçlerde, onları koruyucu neredeyse hiçbir mekanizma mevcut değil. Yeni ve potansiyel girişimcileri desteklemek ve korumak için yeni modellere ihtiyaç duyuluyor.

- Türkiye'de ihracatın artırılmasına yönelik birçok teşvik uygulanıyor. Bölge olarak, ihracat potansiyeli olan birçok işletmemiz bulunmasına rağmen ihracat konusunda henüz istenilen seviyede olduğumuz söylenemez.

- COVID-19 sonrası dönemde, e-ticaretin/ihracatın giderek yaygınlaşacağı açıkken bunu bir fırsata çevirmek adına ihracat konusunda girişimcilerin bilgi eksikliklerinin giderilmesi gerekiyor.

- İhracatı arttırmak adına potansiyel girişimciler için sistemli, sürdürülebilir ve uygulamalı bir altyapının oluşturulması ve desteklenmesi gerekiyor. Bu altyapı planlanırken de klasik öğretim teknikleri yerine yenilikçi yaklaşımların tercih edilmesi ve bir stratejiye dayandırılması gerekiyor. Farklı kurum ve kuruluşların birlikte planladıkları bütüncül bir anlayış gözetilmeli.

- Bölgemizin temel sektörünün tarımsal üretim olduğundan ve pandemi sürecinde de gıda sektörünün tedarik ve yeterlilik konuları açısından önem kazanmasından hareketle; köylerde ikamet etmek ve ikamet sureleri ile sınırlı olmak kaydıyla tarımsal faaliyette bulunan ve mesleki yeterlilik belgesine sahip vatandaşlarımızın 5510 sayılı kanunun 4. maddesinin a bendi kapsamında sigortalı sayılmaları 15 günlük pirim ödemeleri halinde hizmetlerinin 30 gün üzerinden değerlendirilmesi öneriliyor. Bu uygulama ile köyden kente göçün kısmen önüne geçilebileceği, genç ve kadın çiftçilerimizin özendirilebileceği, mesleki yeterlilik belgesi mecburiyeti ile oluşacak bilinçli tarım sayesinde de tarımsal kazancın ve girdinin artacağı yine yeşil kartlı ve sosyal yardımlaşmadan yardım alan kişi sayısının da azalabileceği düşünülüyor.

- Yine bu uygulama ile beraber, sürdürülebilirliğin sağlanması açısından da üretilen ürünler değerlendirilerek, satış pazarlama ve markalaşma aşamaları da günümüz ticaret koşullarıyla uyumlu hale getirilebilirse bölgemiz açısından, kırsal kalkınma reçeteleri ve destek mekanizmaları amacına uygun, sektörel ve demografik yapı gibi bölge gerçekleriyle de daha işlevsel hale gelebilir.

'İşimiz Temiz' projesi İzmir İl Koordinasyon Toplantısı yapıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), TOBB Kadın Girişimciler Kurulu, Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü ve OPET iş birliğiyle hayata geçirilen 'İşimiz Temiz' projesi İzmir İl Koordinasyon Toplantısı çevrim içi olarak gerçekleştirildi. Proje ile hizmet sektöründeki mikro işletmeler için hijyen odaklı eğitim programları oluşturarak tüm Türkiye'de temiz, hijyenik, sağlıklı hizmet sunan işletmelere sahip olmak amaçlanıyor.

Hijyen odaklı eğitimler

Mikro işletmelerin fark yaratması ve normlar dahilinde çalışması için geliştirilecek olan projede Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü iş birliğinde, özel olarak yapılandırılmış hijyen odaklı eğitim programları yapılıyor. Bu eğitim programları, pilot illerdeki Halk Eğitimi Merkezi eğitmenleri tarafından MEB'in online eğitim platformu kanalıyla mikro işletmelerle buluşturulacak. Turizm potansiyelinin yüksek olduğu İzmir, Antalya ve Muğla'da pilot olarak başlatılan projede toplumda farkındalık oluşturarak hizmet sektörüne dahil olan; yeme- içme, konaklama ve ulaşım alanında faaliyet gösteren mikro işletmelerin proje kapsamında yürütülecek özel iletişim çalışmalarında öne çıkmalarına katkı sağlanacak.

Toplum sağlığını korumak ve geliştirmek, yaşam kalitesini yükseltmek, sürdürülebilir ekonomik ve sosyal etki yaratmak, temizlik ve hijyen konusunda yeterli eğitim almış sağlıklı nesiller yetiştirmek amacıyla, 2022 yılının Haziran ayı sonuna kadar devam edecek projeyle, Antalya, İzmir ve Muğla illerinde yeme-içme, konaklama ve ulaştırma sektörlerinde hizmet veren mikro işletme sahipleri ve çalışanlarına "Mikro İşletmeler İçin Temizlik, Hijyen ve Sürdürülebilir Yönetim" eğitimleri vererek farkındalıklarını artırmayı ve kapasitelerinin geliştirilmesi hedefleniyor.

OSB'lerde yatırıma yoğun ilgi

Organize sanayi bölgelerine, yatırımcı ilgisi pandemiye rağmen devam ediyor. Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) Başkanı Memiş Kütükcü, OSB'lerde son bir yılda yatırımcılara 2 bin 500'ün üzerinde yeni sanayi parseli tahsis edildiğini söyledi.

Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) Başkanı Memiş Kütükcü, yatırımcıların OSB'lerde yatırım yapma konusunda büyük bir teveccüh gösterdiklerini ifade ederek, OSB'lere olan yatırımcı ilgisiyle ilgili şu sözlere yer verdi: "OSB'lerimizin pek çoğunda, pandemiye rağmen yoğun bir yatırımcı ilgisi yaşıyoruz. Son bir yılda Manisa, Ankara, Şanlıurfa, Diyarbakır, Balıkesir, Niğde, Konya, Yalova, İzmir, Kütahya gibi pek çok şehrimizdeki organize sanayi bölgelerimizde, yatırımcılara 2 bin 500'ün üzerinde yeni sanayi parseli tahsis edildi."

"OSB'si olmayan şehir kalmadı"

Açıklamasında şu anda Türkiye'de OSB'si olmayan şehir kalmadığını ifade eden Kütükcü, bu yılın ilk 9 ayında Amasya, Elazığ, İzmir, Kahramanmaraş ve Niğde olmak üzere 5 şehirde de 6 yeni OSB kurulduğunu aktararak, "Bu yılın ilk 9 ayında Amasya Taşova OSB, Elazığ Besi Tarıma Dayalı İhtisas OSB, İzmir Bayındır Tarıma Dayalı İhtisas OSB, İzmir Kınık Tarıma Dayalı İhtisas OSB, Kahramanmaraş Elbistan Tarıma Dayalı İhtisas OSB, Niğde 2. OSB olmak üzere 6 yeni OSB'mizin kuruluş aşamaları tamamlandı. Böylece ülkemizdeki OSB sayısı 352'ye ulaştı. Bu 352 OSB'mizin 259'u halihazırda işletmede. Diğer OSB'lerimizin ise, yer seçimi, planlama, kamulaştırma gibi süreçleri devam ediyor. Ayrıca faal 259 OSB'mizdeki işletme sayısı 67 binin, istihdam ise 2 milyon 170 binin üzerine çıktı" şeklinde konuştu.

OSB'lerden yatırım teşviği adına kaçırılmayacak avantajlar

Memiş Kütükcü, yaptığı konuşmada Türkiye'nin en planlı sanayi alanları olan OSB'lerin 'yatırım avantajları' ile yatırımcılarına sunduğu fırsatları da değerlendirerek, "OSB içinde yapılacak bir yatırım, OSB dışında yapılacak bir yatırıma göre bir alt bölgenin yatırım teşvik avantajlarından faydalanıyor. Bu da yatırımcılarımıza; gümrük vergisi, kurumlar vergisi, SGK işveren payı desteği, faiz desteği gibi alanlarda avantajlar sunuyor. Ayrıca OSB içindeki firmalarımıza emlak vergisi muafiyeti, indirimli arsa tahsisi, harç istisnası gibi teşvikler de var. Bu yatırım avantajlarının yanı sıra, OSB'lerimiz yatırımcılara bürokrasiden uzak, tek durak ofis anlayışı ile hizmet veriyor" ifadelerine yer verdi.

Üretimde Yapısal Dönüşüm Çağrısı Bilgilendirme Semineri internet üzerinden yapıldı

Üretimde Yapısal Dönüşüm Çağrısı Bilgilendirme Semineri, internet üzerinden gerçekleştirildi. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu iş birliğinde gerçekleştirilen webinarda 'Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı' kapsamında ilan edilen, orta-yüksek ve yüksek teknolojili ilgili sektörlerdeki 149 ürün ve dört yenilikçi teknoloji başlığı (Servo Teknolojileri, Robotik ve Otomasyon Sistem Bileşenleri, Eklemeli İmalat Makineleri, Otonom/Yarı Otonom Endüstriyel ve Hizmet Robotları) altında 29 yenilikçi teknoloji alanındaki projeleri destekleyen Üretim Yapısal Dönüşüm Çağrısı anlatıldı.

Toplantının açılış konuşması OSBÜK Başkanı Memiş Kütükcü ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürü İlker Murat Ar tarafından gerçekleştirildi. Açılış konuşmalarının ardından, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Program Yönetimi Daire Başkanı Hakan Erten tarafından sunum gerçekleştirildi. Seminer sonunda katılımcıların konu hakkındaki soruları cevaplandırıldı.

MASAK Bilgilendirme Semineri'nde kara para aklama ve terörizmin finansman yöntemleri anlatıldı

Hazine ve Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği organizasyonunda gerçekleştirilen seminerde; kuyumculuk sektöründe faaliyet gösteren işletmeler, emlak danışmanları, ikinci el araç ticareti yapanlar ile bağımsız denetim kuruluşları ve muhasebecilere yönelik olarak Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) tarafından kara para aklama, terörizmin finansmanı ile mücadele ve kitle imha silahlarının finansmanının yayılmasının önlenmesi konuları anlatıldı.

Toplantının açılış konuşması MASAK Yükümlülük Dairesi Başkanı Faruk Mutlu tarafından gerçekleştirildi. Açılış konuşmalarının ardından, Hazine ve Maliye Bakanlığı Uzmanları Kadir Güler, Saygın Gökçe ve Umut Cemal Baylan, Vergi Müfettişi Bora Çakmak, Yükümlülük Denetimi Dairesi Şube Müdürü Sermet Aydın tarafından sunumlar gerçekleştirildi. Seminer sonunda katılımcıların konu hakkındaki soruları cevaplandırıldı.

birosgb

Bir Ortak Sağlık Güvenlik Birimi San. Tic. Ltd. Şti

Çünkü biz: "SİZİN İÇİN SİZİNLE BERABER" çalışırız.

1999 yılından itibaren İş Sağlığı ve Güvenliği alanında hizmet vermekteyiz. Danışmanlıkla başlayan sürecimiz, 2011 yılında OSGB olarak devam etmektedir. Deneyimli kadromuz ve şube sayımız her geçen sene artmakta ve hizmet kalitemiz iyileşmektedir. Firmamız OHSAS 18001, ISO 14001 ve ISO 9001 standartlarına uygun olarak dokümantasyon oluşturuyor, hizmet veriyor ve "İSG Takip Yazılımı" ile de müşterilerimize dijital arşiv ve takip fırsatı sunuyoruz.

ETKİN BİLGİ
DİNAMİK TECRÜBE

0 850 466 67 42 web : www.birosgb.com info@birosgb.com

Hisarcıklıoğlu'na Almanya Federal Cumhuriyeti Devlet Nişanı verildi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na Almanya Federal Cumhuriyeti tarafından Devlet Nişanı verildi. Ankara'daki Büyükelçilik'te düzenlenen törende Almanya Büyükelçisi Jürgen Schulz, bu nişanın hayatını görevine adayan kişilere verildiğini ve Rifat Hisarcıklıoğlu'nun da bunu fazlasıyla hak ettiğini söyledi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun Türkiye'nin Almanya ve AB ile ekonomik ilişkilerinin gelişmesine önemli katkılar sağladığına işaret eden Almanya Büyükelçisi Jürgen Schulz, Başkanın aynı tempo ile önümüzdeki yıllarda da başarılı işlere imza atacağına güvenlerinin tam olduğunu vurguladı. Hisarcıklıoğlu da kendisine layık görülen nişanı Türk iş dünyası adına aldığını ifade etti.

"Köklü tarihsel bağlar var"

Türkiye ile Almanya arasında köklü bir tarih, ekonomik ve insani ilişkiler bakımında güçlü bağların bulunduğunu hatırlatan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Almanya büyük bir ekonomi. Türkiye de İtalya ile Çin'in arasında en büyük sanayi devi. Bu iki büyük ekonominin hem yatırım hem de ekonomik anlamda önemli ilişkileri var. Bu başarıda Almanya Şansölyesi Angela Merkel ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliği önemli. Her iki lider de iki ülkenin iş dünyalarının işlerini geliştirmeleri için katkı sunuyor" şeklinde konuştu.

"Almanya'nın destekleyici tutumuna ihtiyacımız var"

M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Almanya'da 3 milyonun üzerinde, çoğunluğu Alman vatandaşı olan Türkün yaşadığına dikkati çekerek, bu kişilerin söz konusu ülkenin iş dünyasında, siyasetinde, sporunda, sanatında, eğitiminde, sağlık gibi alanlarda önemli görevler yürüttüğünü bildirdi. Türkiye'de de 7 binin üzerinde Alman firması olduğuna işaret eden Hisarcıklıoğlu, şu değerlendirmede bulundu: "Bunların 10 milyar euro civarında yatırımları bulunuyor. Alman firmaların Türkiye'deki istihdamı yaklaşık 120 bin kişi. Almanya, AB'nin en büyük ekonomisi, aynı zamanda AB'nin lokomotifi, Türkiye-AB ilişkilerinde de daima öncü ve belirleyici olmuştur. Türkiye'yi AB'ye yakınlaştıran her kararda Almanya'nın desteğini gördük. Türkiye-AB ilişkilerinin gündemine bakınca, Almanya'nın desteğine ihtiyacımız olduğunu görüyoruz. Özellikle Gümrük Birliği'nin modernizasyonu ve Türk vatandaşları için vize serbestisi konuları işin başında geliyor."

"İki ülke arasındaki ticaret hacmi artarak devam ediyor"

Almanya'nın Ankara Büyükelçisi Jürgen Schulz da iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin karşılıklı güven ve anlayışın göstergesi olduğunu söyledi. Türkiye ile Almanya arasındaki ticaret hacminin her yıl arttığını belirten Schulz, "İki ülkede de şirketler temsilciliklerini kuruyor ve üretim tesisleri inşa ediyor. Siyasetten bağımsız iki ülkenin toplumları arasında da yoğun bir ilişki bulunuyor. Ekonomi alanındaki ilişkilerimiz yakın ve çok yönlü olsa da ülkeler arasındaki ortaklık ve dostluğumuz bunun çok ötesinde. Bu yakın ortaklığımızdan ekonomilerimiz de fazlasıyla besleniyor. Almanya ve Türkiye arasında ekonomi alanındaki mal ve hizmet alımının ötesinde derin bağlar

mevcut. Yıllara uzanan bu bağlar her iki ülkenin insanları sayesinde inşa edildi. Bu insanlar ülkelerimiz arasındaki benzersiz ilişkinin hikayesini yazdı" ifadelerini kullandı.

"TOBB Başkanını Devlet Nişanıyla onurlandırdık"

Jürgen Schulz, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nu Devlet Nişanı takdimiyle onurlandırmak istediklerini, Alman şirketlerinin sorunlarının çözümü için kendisinin bu güvenilirliğe sahip olduğunu dile getirdi. Schulz, "Rifat Bey, ileri görüşlülüğünüz, iş dünyasında çok geniş ve saygın bir çevreye sahip oluşunuz ve tarafları buluşturup birleştiren aracılık yeteneklerinizin oluşturduğu kombinasyon, şahsınızla ve Türk siyaset dünyasıyla, Almanya ve Türkiye arasındaki ekonomik ilişkilerde ideal bir köprü olma vazifesi görmüştür" dedi.

Jürgen Schulz, M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun, İstanbul'daki Alman-Türk Sanayi ve Ticaret Odası (AHK Türkiye) sorunlarını da her zaman ilgiyle karşılayarak destek veren ve danışılan kişi olduğunu vurgulayarak, 1994'te AHK Türkiye'nin kuruluşuna dair protokolün imzalanmasını ve buranın faaliyete geçmesini, Hisarcıklıoğlu'nun şahsi ve kararlı girişimlerine borçlu olduklarını söyledi. TOBB Başkanı Rifat Hisacıklıoğlu'nun Türkiye'de gençlerin mesleki eğitimine de önemli katkılar sağladığını söyleyen Schulz, "Devlet Nişanı'nın takdim edilmesi özel ve şahsi bir meseledir. Görevlerine hayatlarını adayan ve özel hayatlarıyla iş hayatları iç içe geçen, görevlerinde adanmışlıklarıyla parlayan sizin gibi insanlara bu nişanı vererek onurlandırmak istiyoruz" şeklinde konuştu.

"Türk-Alman dostluğu büyük işlere imza atıyor"

Dışişleri Bakan Yardımcısı Faruk Kaymakcı ise Almanya'nın Ankara Büyükelçiliği'nde düzenlenen 'Almanya Federal Cumhuriyeti Devlet Nişanı Takdim Töreni'nde yaptığı konuşmada, iki ülke arasındaki iş birliğinin önemine dikkati çekti. Devlet Nişanı takdiminin Türk-Alman dostluğunun yansıması olduğunu belirten Kaymakcı, iki ülke ilişkilerinde hayırseverlik ve sorun çözücülüğün çok önemli olduğunu söyledi. M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun, işçi, esnaf ve insan dostu olduğunun altını çizen Kaymakcı, Türklerin ve Almanların birlikte başarılı işlere imza atabilmesi için Rifat Başkan gibi sorunlar karşısında kalıcı ve proaktif çözümler üretebilen liderlere her zaman ihtiyaç duyulduğunu dile getirdi.

İki ülke arasındaki iş birliğini somut örneklerini yakın zamanda tüm dünyanın gördüğüne işaret eden Bakan Yardımcısı Faruk Kaymakcı, "Bugün itibarıyla COVID-19 ile mücadelede de Avrupa'nın aşısı Türk-Alman karışımı bir aşı. Dünyanın zor coğrafyalarında Türk ve Almanlar birlikte çalıştığı zaman önemli barış, istikrar ve kalkınma projelerini gerçekleştirme fırsatı buluyor" yorumunu yaptı.Konuşmaların ardından Büyükelçi Schulz, Devlet Nişanı'nı TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na takdim etti.

12'nci Kazan Zirvesi'nde Oda ve Borsaların başarı hikayeleri konuşuldu

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Rusya ve İslam ülkelerini buluşturan 12. Kazan Zirvesi'nde düzenlenen Tataristan Cumhurbaşkanı Rüstem Minnihanov'un da katıldığı 'Ticaret ve Sanayi Odalarının Ekosistemi, Dünyadaki Odaların Başarı Hikayeleri' oturumunda TOBB ve 365 Oda-Borsanın çalışmaları hakkında bilgi verdi.

"Güçlü oda sistemi güçlü özel sektör anlamına geliyor"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, özel sektörün ulusal kalkınmadaki rolüne dikkati çekerek, "Özel sektörün gelişmesi için güçlü kurumların, firmaların haklarını korumaları gerekiyor. Bu nedenle odalar sistemi çok elzem. Güçlü bir oda sistemi olursa özel sektör daha güçlü olur, özel sektör güçlüyse refah ve kalkınma gelir" ifadesini kullandı.

Tataristan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rüstem Minnihanov ise sanayi ve ticaret odalarının, sürdürülebilir ekonomik kalkınmaya katkı yapmalarının yanı sıra sivil toplum ve hükümet arasında diyalog kurulmasında önemli rol oynadığını bildirdi. Cumhurbaşkanı Minnihanov, yaptığı konuşmada "Sanayi ve ticaret odaları, sürdürülebilir ekonomik kalkınmaya katkı yapmalarının yanı sıra sivil toplum ve hükümet arasında diyalog kurma noktasında önemli rol oynuyor" dedi.

Başkan Rifat Hisarcıklıoğlu Kazan'da 'Türkçe Konuşan Girişimciler Programı'na katıldı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkçeyi küresel ticaret dili haline getirmek hedefi ile TOBB ve Dışişleri Bakanlığı'nın 16 yıldır komşu ülkeler, Orta Asya, Balkanlara yönelik yaptığı 'Türkçe Konuşan Girişimciler Programı'na katılarak Kazan'da faaliyet gösteren iş insanları ile buluştu. M. Rifat Hisarcıklıoğlu Kazan'da Türkçe konuşan iş insanları ile görüş alışverişi yaparak değerlendirmelerde bulundu.

Hisarcıklıoğlu, Kazan'da 'Helal Expo'yu ziyaret etti

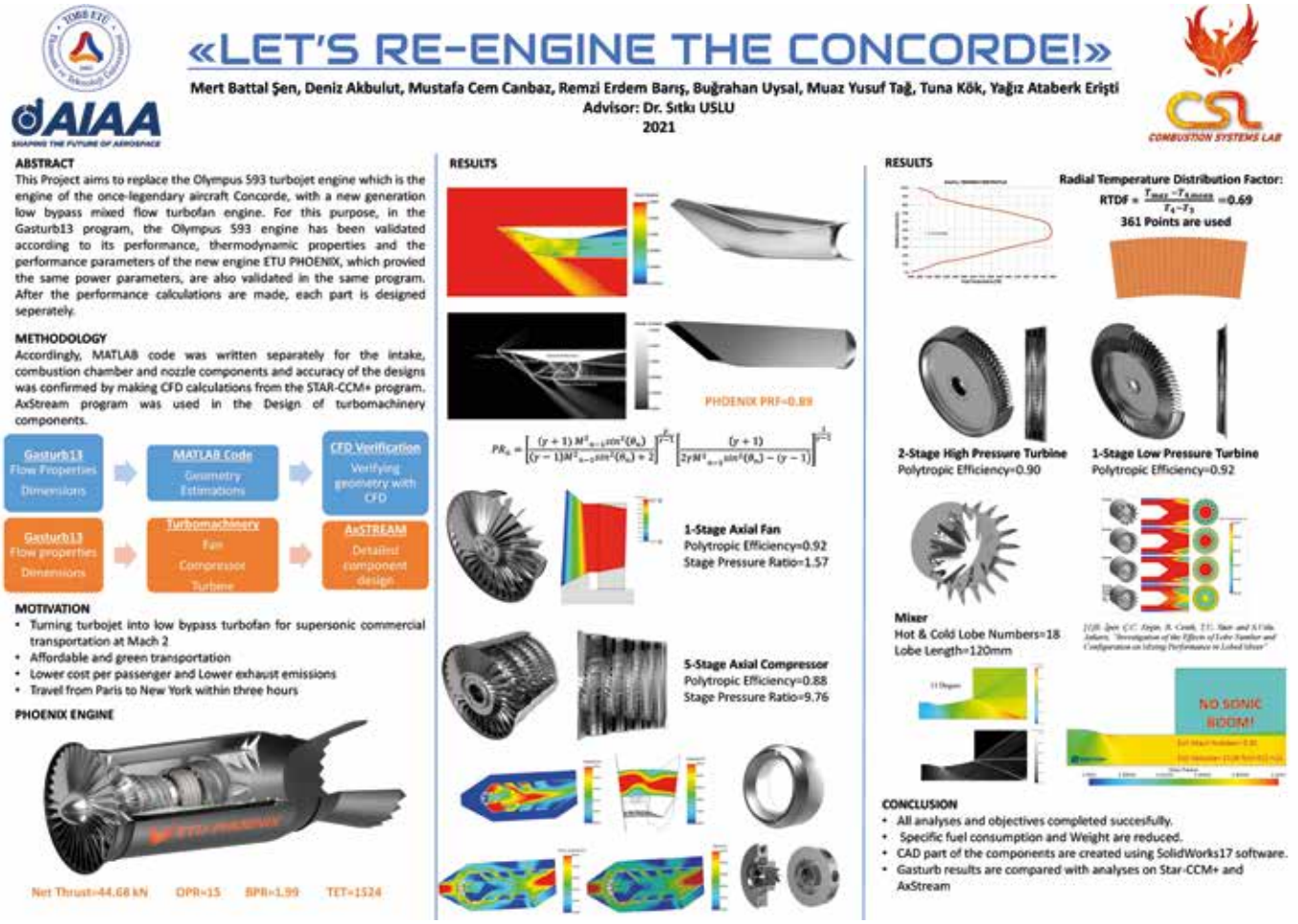

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu beraberindeki heyet ile birlikte, Kazan Zirvesi 2021 kapsamında açılan 'Helal Expo'da Türk şirketlerinin stantlarını ziyaret etti. Burada firmaların yetkililerinden çalışmalarına ilişkin bilgi alan ve sohbet eden M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Şirketlerimizin küresel başarılarıyla gurur duyuyoruz" şeklinde konuştu.

Ayhan Zeytinoğlu, Kuzey Dakota Eyaleti Heyeti ile görüştü

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ayhan Zeytinoğlu, Kuzey Dakota Eyaleti Ticaretten Sorumlu Hükümet Temsilcisi James Leiman ve Ticaret Ofisi Direktoru Drew Combs ile görüştü. Görüşmede Türkiye- Kuzey Dakota ekonomik ve ticari ilişkileri ele alınarak, gelecek dönem iş birliği fırsatları ele alındı. Bu kapsamda; Kuzey Dakota'da temiz enerji üretimi ve kullanımına değinilerek; etanol üretimi, atıkların yakıtlara dönüştürülmesi, gelişmiş petrol geri kazanımı ve gazın sıvılara dönüştürülmesi konuları üzerinde duruldu.

TOBB ETÜ MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİ:

Concorde uçağına yeni motor tasarlayarak dünya birincisi oldu

Amerikan Havacılık ve Uzay Enstitüsünün (AIAA) Yarışmasında dünya birincisi olan TOBB ETU-Phoenix Takımının Turbofan Motoru, Concorde'un 18 yıl önce uçuştan çekilmesine sebep gösterilen yüksek yakıt tüketimi sorununu ortadan kaldırılıyor. Sesten iki kat hızlı uçan ve yeni motoruyla daha sessiz olacağı belirtilen Concorde uçağının, 2028 yılında yeniden uçuşa başlaması planlanıyor.

Amerikan Havacılık ve Uzay Enstitüsü (AIAA) tarafından 40 yıla yakındır düzenlenen uçak motoru tasarım yarışmasında TOBB ETÜ Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü öğrencileri dünya birincisi oldu. TOBB ETU-Phoenix adı verilen takım; 2003 yılında kullanımdan kaldırılan ancak 2028'de tekrar uçuşlara başlaması planlanan, sesten iki kat hızlı uçan efsaneleşmiş uçak Concorde'un motorunun yeniden tasarlandığı yarışmada, bütün rakiplerini geride bırakarak birinci oldu.

Dünyanın en saygın havacılık ve uzay enstitülerinden olan AIAA (The American Institute of Aeronautics and Astronautics) tarafından düzenlenen Let's Re-Engine Concorde yarışmasını kazanan TOBB ETU-Phoenix Takımı; Makine Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Sıtkı Uslu danışmanlığında aynı bölüm öğrencileri Mert Battal Şen, Mustafa Cem Canbaz, Buğrahan Uysal, Yağız Ataberk Erişti, Tuna Kök, Muaz Yusuf Tağ, Remzi Erdem Barış ve Deniz Akbulut'tan oluştu.

Ses patlaması olmayacak ve yakıt tüketiminde ciddi düşüş yaşanacak

Dünyada ses üstü uçuş yapan yegane yolcu uçağı Concorde'un uçuşları, 2003 yılında yüksek yakıt tüketiminden dolayı durdurulmuştu. O zaman Concorde'da eski bir turbojet motor olan Olympus 593 kullanılıyordu. Yakıt tüketiminin düşürülmesinin en önemli yolu motor tipinin turbojet motordan, turbofan motora değiştirilmesi olarak düşünüldü ve 2028'de tekrar uçuşu beklenen Concorde uçağı için bir turbofan motor tasarımı öngörüldü.

Yarışmaya yönelik çalışmalar yürüten TOBB ETU-Phoenix Takımı, Concorde uçağının isterlerini karşılayacak şekilde, yani kalkış sırasında ses patlaması yaşamadan, daha sessiz ve daha az yakıt tüketerek çevreci bir şekilde gerçekleştirebilecek bir turbofan motor tasarladı. 16 bin metre irtifada ses hızının 2 katı (2.100 km/saat) hızda Londra-New York arası uçuşunu 3.5 saatte tamamlayan TOBB ETU-Phoenix motoru, Concorde'un orijinal motoru olan Olympus 593 motoruyla karşılaştırıldığında uçuş başına 44 bin dolar tasarruf ile toplam yakıt tüketimini yüzde 44 düşürüyor.

Ayrıca motor ağırlığı, 2028 yılına kadar kullanıma girmesi beklenen teknolojik gelişmeler ve malzeme iyileştirmelerine bağlı olarak optimize edilerek yüzde 20 oranında azaltıldı. TOBB ETÜ öğrencilerinin yaptığı optimizasyon çalışmaları sonucunda motor bileşenlerinin 5 bin saatlik ömrüne göre yapılan hesaplamaya göre, yakıt tüketimi bazında toplam 63 milyon dolarlık kâr sağlanması bekleniyor.

"TOBB ETÜ'de sadece mühendis gibi değil, sanatçı kalbimizle de çalışıyoruz"

TOBB ETU-Phoenix Takımı Danışmanı ve TOBB ETÜ Makine Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Sıtkı Uslu kazandıkları yarışmayla ilgili şunları söyledi: "Öğrencilerimiz projeye sadece yarışma gözüyle bakmamış olup, işlerini yoğun bir çalışma ve ciddiyetle gerçekleştirmiş, uluslararası bir başarı kazanmışlardır. Gerek üniversite, gerekse fakülte ve bölüm olarak tüm öğrencilerimizle gurur duyuyoruz. Bir düşünür, "Ellerinizle çalışıyorsanız emekçi, elleriniz ve kafanızla çalışıyorsanız zanaatkar, elleriniz, kafanız ve kalbinizle çalışıyorsanız sanatçısınız" der. Biz TOBB ETÜ'de sadece mühendis gibi değil, sanatçı gibi kalbimizle de çalışıyoruz."

TOBB ETU-Phoenix Takımı Başkan tarafından kabul edildi

Öte yandan, TOBB Başkanı ve TOBB ETÜ Mütevelli Heyet Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu TOBB ETU-Phoenix Takımını kabul ederek kutladı. TOBB ETU-Phoenix üyeleri

ise Hisarcıklıoğlu'na takım tişörtünü armağan ettiler. Takımın uluslararası çaptaki bu başarısı medyada da büyük yankı uyandırdı. Günlük gazeteler, internet siteleri, haber ajansları ve çeşitli TV kanalları yaptıkları haberlerle bu başarıyı kamuoyuna duyurdular. Takım Danışmanı Dr. Sıtkı Uslu, medyaya yaptığı açıklamalarda yarışmaya değişik ülkelerden öğrenciler ve üniversitelerin katıldığını ifade ederek şunları söyledi: "Biz yarışmaya 8 öğrencimle birlikte katıldık. 2020 yılının Ekim ayı itibarıyla hazırlamaya başladığımızın tasarımın bitmesi yaklaşık 10 ay sürdü. İnanın bu çocukların sabahlara kadar çalıştıklarını gördüm. Bunun birinci dereceden tanığıyım. Bütün dünya üniversitelerinin, Çin'den Amerika'ya ve Avrupa'ya kadar çok sayıda üniversitenin katıldığı böyle bir yarışmada ülkemizde TOBB ETÜ'nün birinci olması bizim için ayrıca gurur verici. Temmuz ayında ilk 3'e giren takımlar bir rapor sunumu yaptı. 9 Ağustos'ta yapılan final sunumunda ise birinci olduk. Pandemi sebebiyle, internet üzerinden yaptığımız sunumumuz yaklaşık 3 saat sürdü. Rapor ve final sunum puanları toplanarak sıralama belirlendi. Bundan büyük mutluluk duyuyoruz. Özellikle bu tür yarışmalara katılarak, farkındalık meydana getirmeye çalışıyoruz. Çalışkan, genç, araştırmacı arkadaşları bu alana yönlendirme, motor tasarımı ve üretimi alanında insan kaynağı yetiştirmeye çalışıyoruz."

"Hans ve John bu işi yapıyorsa, Ahmet ve Mehmet de yapabilir"

Takım adının küllerinden yeniden doğan Anka Kuşu'nun İngilizcesi Phoenix'ten geldiği bilgisini veren Dr. Sıtkı Uslu, bu ismi Concorde uçağının yıllar sonra tekrar uçurulması çalışmaları ile ilişkilendirdiklerini söyledi. Türkiye'de teknoloji alanında hiç de azımsanmayacak başarıların yakalandığına işaret eden Uslu, "Ancak şu gerçeği bilmemiz lazım; bizim bu çalışmaların kalbi diye adlandırdığımız motorları, maalesef dışarıdan satın alıyoruz. Dolayısıyla bu konuda özellikle Eskişehir'de Tusaş Motor Sanayii A.Ş. (TEİ), İstanbul'da Kale Ar-Ge önemli çalışmalara imza atıyor. Ancak bu çalışmaları çok daha yoğun bir şekilde devam ettirmek gerekiyor. Özellikle motorun da bu ülkede geliştirilmesi elzem bir konu. Özellikle mesleği yapanlar için sihirli kelimeler olan güç ve itki sistemleri konularına çok fazla odaklanmalıyız. Öğrencilerimizle bir sanatçı titizliğiyle ile güç ve itki sistemleri üzerinde çalışıyoruz. Öğrencilerimle övünüyorum. Yine öğrencilerime sürekli ilettiğim bir mesaj şudur: Eğer Hans ve John bu işi yapabiliyorsa; Ahmet ve Mehmet de bu işi yapabilir. Ama irade ve motivasyon gerekiyor" ifadelerini kullandı.

"Ses patlaması sorununu çözmemiz, kurul tarafından oldukça beğenildi"

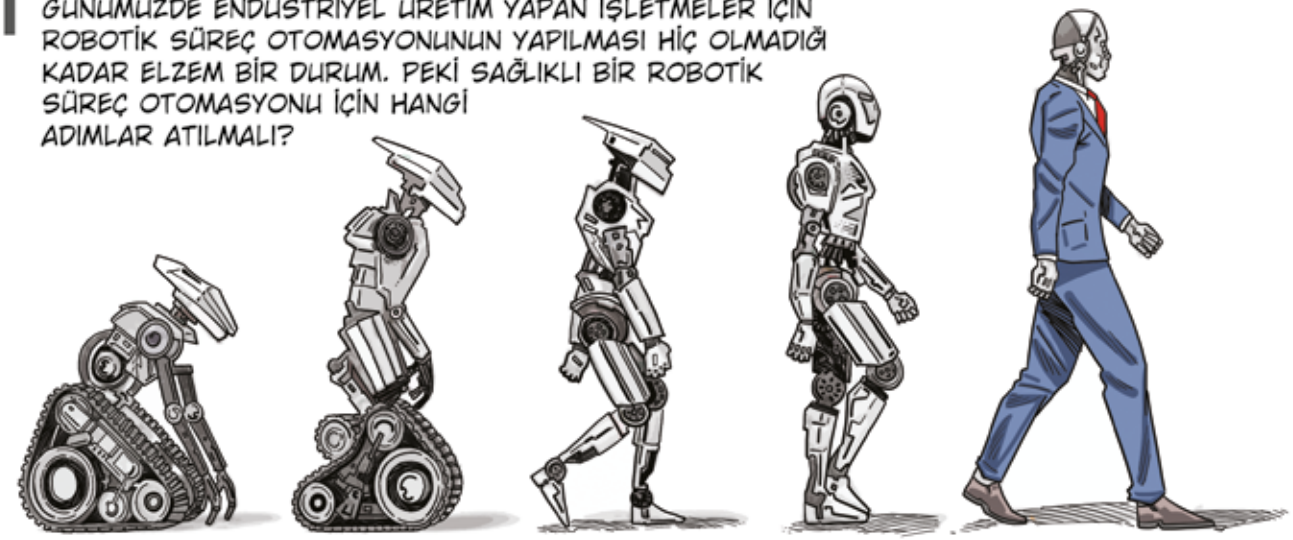
Takım üyelerinden TOBB ETÜ Makine Mühendisliği son sınıf öğrencisi Mustafa Cem Canbaz, AIAA'in düzenlediği yarışma sürecinde ilk olarak takımlara isterlerin belirtildiği bir dosyanın verildiğini belirterek, ardından asıl zorlandıkları kısım olan performans hesaplamaları bölümüne geçildiğini aktardı. Canbaz, devamında motorun termodinamik özelliklerinin içinde bulunduğu bir hesaplama ve peşinden geometrik isterlere ulaşılarak, detaylı bileşen tasarımına geçildiğini söyledi. Yarışmanın bu süreçleri göz önüne alındığında bayağı zorlandıklarına dikkati çeken Canbaz, bu yüzden yaklaşık iki ay boyunca çok az uyuduklarını dile getirdi. Canbaz, jüri üyelerinin sonuçları açıklamasının ardından derecelerinin belli olduğunu ifade ederek, jüri üyelerinin kendilerine, bu başarılarını CV'lerine yazarak, motor alanlarında çalışan dünya devi ve uluslararası firmalarda çok rahat işe girebileceklerini söylediğini belirtti. Canbaz, "Phoenix takımı olarak birinci olmamızın belirleyici nedenlerinden biri de ses patlamasını önlememizdi. Bu önlememiz, kurul tarafından oldukça beğenildi. Sunum sırasında da özellikle takdir gördük" dedi.

Dijitalleşma adımlarının her geçen gün hızlandığı günümüzde endüstriyel üretim yapan işletmeler için verimliliği ortaya çıkaracak araçlardan birini de robotik süreç otomasyonu meydana getiriyor. Peki sağlıklı bir robotik süreçe otomasyonu hangi adımlara sahip olmalı? Güven Bilge çizimleriyle robotik süreç otomasyonunda atılması gereken adımları sıraladı.

ROBOTİK SÜREÇ OTOMASYONU

1 DİJİTALLEŞME ADIMLARININ HER GEÇEN GÜN HIZLANDIĞI GÜNÜMÜZDE ENDÜSTRİYEL ÜRETİM YAPAN İŞLETMELER İÇİN ROBOTİK SÜREÇ OTOMASYONUNUN YAPILMASI HİÇ OLMADIĞI KADAR ELZEM BİR DURUM. PEKİ SAĞLIKLI BİR ROBOTİK SÜREÇ OTOMASYONU İÇİN HANGİ ADIMLAR ATILMALI?

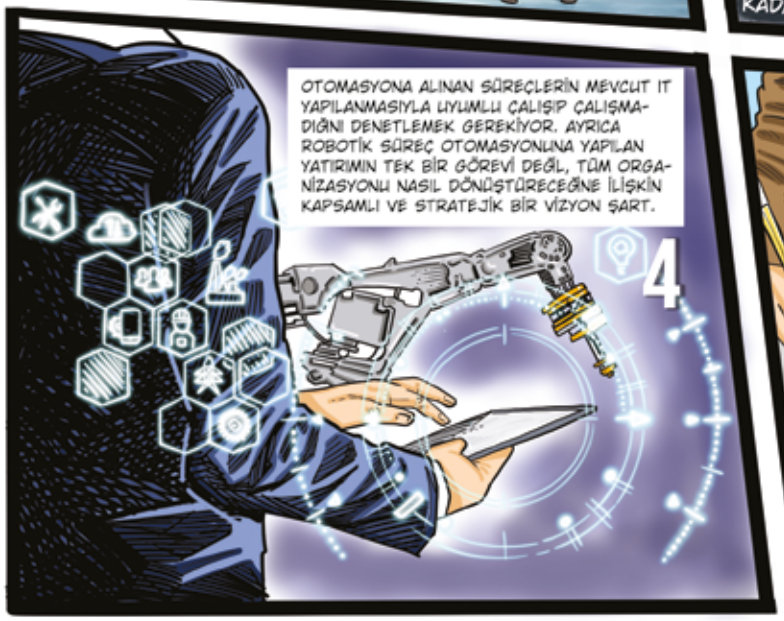

2 BELİRLİ BİR STRATEJİ ÇERÇEVESİNDE BELİRLENEN ROBOTİK SÜREÇ OTOMASYONU PROJELERİYLE BİR İVME OLUŞTURARAK, HER GEÇEN GÜN DAHA KOMPLEKS İŞ SÜREÇLERİNİ OTOMASYONLA ÇÖZEBİLİR OLMAK KRİTİK ÖNEM TAŞIYOR. BU SAYEDE YATIRIMIN GERİ DÖNÜŞÜ SÜRDÜRÜLEBİLİR HALE GELİYOR.

3 ROBOTİK SÜREÇ OTOMASYONUNU İŞ SÜREÇLERİNE ENTEGRE ETMEK İÇİN, MEVCUT SİSTEMLERİ TÜMÜYLE YENİLEMEK GEREKMİYOR. PEK ÇOK RPA ARACI, GEREKLİ EĞİTİMLERİ ALAN SON KULLANICILARIN KOLAYLIKLA YÖNETEBİLECEĞİ KADAR SEZGİSEL BİR YAPIDA TASARLANIYOR.

OTOMASYONA ALINAN SÜREÇLERİN MEVCUT IT YAPILANMASIYLA UYUMLU ÇALIŞIP ÇALIŞMADIĞINI DENETLEMEK GEREKİYOR. AYRICA ROBOTİK SÜREÇ OTOMASYONUNA YAPILAN YATIRIMIN TEK BİR GÖREVİ DEĞİL, TÜM ORGANİZASYONU NASIL DÖNÜŞTÜRECEĞİNE İLİŞKİN KAPSAMLI VE STRATEJİK BİR VİZYON ŞART.

4

5 BUNUN İÇİN ŞİRKETLERİN RPA PROJELERİNE HEM BÜTÇEYLE İLGİLİ BEKLENTİLERİ ÇÖZÜME KAVUŞTURABİLECEK HEM DE KULLANICIYA DÖNÜK KONULARDA İNİSİYATİF ALABİLECEK ÜST DÜZEY YÖNETİMDEN BİR DESTEKÇİ ATAMALARI TAVSİYE EDİLİYOR.

6

ŞİRKETLER GENELDE ROBOTİK SÜREÇ OTOMASYONUNU TEK BİR İŞ SÜRECİNDE TEST EDİP, BAŞARILI OLMASI DURUMUNDA BİR BAŞKA SÜRECE UYGULAMA YOLUNU İZLİYOR. ANCAK BU TİP DÖNÜŞÜM...

YOLCULUKLARINDA, KÜÇÜK BAŞARILARI BÜTÜN ŞİRKETİ DÖNÜŞTÜRECEK BİR ÖLÇEĞE TAŞIMAKTA ZORLUK YAŞANABİLİYOR. O YÜZDEN MERKEZİ BİR İŞ PLANINA İHTİYAÇ VAR.

OTOMASYONU KURUM İÇİNDE KABUL GÖRMEYE BAŞLADIĞINDA, DAHA FAZLA VERİMLİLİK, ÜRETKENLİK VE MALİYET TASARRUFU İÇİN İRİLİ UFAKLI PEK ÇOK FIRSAT KENDİNİ GÖSTERİR. ANCAK TÜM BU FIRSATLARI, ŞİRKETİN GENEL RPA STRATEJİSİYLE UYUMLU BİÇİMDE DEĞERLENDİREBİLMEK İÇİN ÇALIŞANLARIN EĞİTİLMESİ GEREKİYOR.

8

DİJİTAL DÖNÜŞÜM ATILIMINDA, ŞİRKETTEKİ HERKESİN ANA HEDEFLERİN BİLİNCİNDE OLMASINI SAĞLAMAK BAŞARIYI GETİRİYOR. BU NEDENLE HANGİ İŞ SÜREÇLERİNİN NASIL BİR SIRALAMAYLA ROBOTİK OTOMASYON PROJESİNE DAHİL EDİLECEĞİNİ OBJEKTİF BİR ÇERÇEVEDE BELİRLEMEK GEREKİYOR.

ROBOTİK OTOMASYONA GEÇEN SÜREÇLERİ YÖNETEN KULLANICILARLA SÜREKLİ İLETİŞİM KURMAK, DÖNÜŞÜM SONRASI HER ŞEYİN DOĞRU İŞLEDİĞİNİ GARANTİ ALTINA ALMAYI SAĞLIYOR. İYİ İŞLEYEN SÜREÇLERİN SORUNLU BİÇİMDE OTOMASYONA ALINMASINI YA DA KÖTÜ İŞLEYEN SÜREÇLERİN İYİLEŞTİRİLMEDEN ÖNCE ROBOTİK OTOMASYONA GEÇMESİNİ ÖNLEMEK ANCAK BÖYLE MÜMKÜN OLUYOR.

Prof. Joseph E. Stiglitz

Ekonomide Nobel ödülü bulunan Joseph E. Stiglitz, Columbia Üniversitesi'nde Profesör ve Roosevelt Enstitüsü'nde Baş Ekonomisttir. En son çıkan kitabı: Küreselleşme Yine Büyük Hayal Kırıklığı: Trump Döneminde Küreselleşme Karşıtlığı

ABD şirketleri yasaların üstünde mi?

Şirketlerin yurt içinde asla yapmaya kalkışamayacakları bir şeyi yurt dışında yapmalarını nasıl sağlayabiliriz? Batılı şirketler sınırlı yasal çerçeveye sahip yoksul ülkelere olan bağımlılıklarını genişlettikçe, küreselleşme bu soruyu gündeme getirdi. ABD, kendisinin ve şirketlerinin herhangi bir çifte standart olmaksızın dürüstlükten yana oldukları konusunda dünyaya güvence vermeli.

Modern ekonominin kurucusu Adam Smith, özel çıkarlar (kârlar) peşinde koşmanın her zaman ortak iyiyi destekleyeceğini savundu. Bu, bazı durumlarda doğru olabilir, ancak her zaman değil. Tıpkı bankaların kâr peşinde koşmasının 2008 mali krizine yol açması gibi opioid krizini yaratan Purdue ve diğer ilaç şirketlerinin açgözlülüğü ve İspanya İç Savaşı'nda faşistlerin zafer kazanmasına yardımcı olan Texaco'nun Franco rejimine verdiği destek gibi.

Suçlu zevklerin (çikolata) üreticisi yapılan çocuk köleler

Bugün açgözlü şirketler tarafından işlenen en kötü suistimallerden biri çocuk köleliğidir. Dünyanın dört bir yanındaki çikolata severler bunu bilmeyebilir, ancak suçlu zevklerinin bir kısmı çocuk köleler tarafından üretilmiş olabilir. Nestlé, Cargill ve bu tür iddialarla karşı karşıya kalan diğer gıda şirketleri, açık mahkemede onlara cevap vermekten kaçındı. Kendilerinin veya yan kuruluşlarının merkezi Amerika Birleşik Devletleri'nde olduğundan, uzak Afrika'da işlenen suçlardan sorumlu olmadıklarını iddia ettiler. Bunu, çocukların sömürüldüğü ülkelerde etkili bir hukuk sisteminin olmadığını gayet de iyi bilerek yaptılar. Üstelik yurtdışındaki bu şirketler aleyhine yasal bir hüküm gelse bile oldukça az tazminat ödeyeceklerdi. Faaliyetlerini başka bir yere taşıyacaklardı ve küçük, fakir bir ülkenin verilen herhangi bir kararı uygulaması imkansız değilse de zor olacaktı.

Çocuk köleler hesap soruyor

İşte bu sorunların tümü, bu yıl ABD Yüksek Mahkemesi'ndeki bir davada gündemdeydi. In Nestle ABD, Inc v. John Doe I, vd. /Cargill, Inc. v. John Nestlé ve Cargill'den tazminat talep eden acı çeken çocuk işçilerden altı Malili hakkında karar verdi. Mahkeme, davanın esası hakkında karar vermek yerine, bir Amerikan firmasının yurt dışında başkalarına verilen yaralanmalardan sorumlu tutulup tutulamayacağına ilişkin daha dar bir yasal soru

ABD Yüksek Mahkemesi, ABD haksız fiil yasaları uyarınca tazminat isteyen altı Malili eski çocuk kölenin üzerindeki büyük gıda şirketlerinin yanında yer alarak tehlikeli bir mesaj gönderdi. Görünüşe göre ABD şirketleri, yurt dışında olduğu gibi aynı dürüstlük ve insan hakları standartlarına sahip olmayacak.

hakkında 8'e 1 kararı verdi. Mahkeme, ABD Yabancı 'Haksız Fiil Statüsü'nün 'ülke dışı' olarak uygulanamayacağını çünkü bu kararın, ABD yasalarının ve ABD sınırlarının ötesine genişletilmesi anlamına geleceğini belirtti.

Elbette ABD, İran'a karşı yaptırımlarını ihlal ettikleri için yabancı şirketleri cezalandırdığı zamandaki gibi her zaman da ülke dışında faaliyet göstereceğine emindi. Bu durumda fark, hesap sorulanların Amerikan şirketleri (veya onlar adına çalışanlar) olmasıydı. Mahkeme, lehlerine karar vererek, yurtdışında yasa dışı davranışlarda bulunan şirketlerin nasıl sorumlu tutulabileceği sorusundan kaçındı. ABD mahkemesinde değilse hangi mahkemede yargılanacaklar?

Çocukları kim koruyacak?

Herhangi bir hesap verme sorumluluğu olmadığında, ABD şirketlerinin yurtdışındaki davranışlarını değiştirmek için çok az teşviki var. Çocuk işçi çalıştıran tedarikçileri kullanarak en sevdiğimiz çikolataları daha düşük fiyata mağaza raflarına alabilirlerse, ahlaki tavizleri olmayanlar (Belki de bu şirketleri içeren bir kategori) pazar rekabeti mantığına sıkı sıkıya bağlı kalacak ve bunu yapacaktır. Peki çocukları kim koruyacak? Bu davada tehlikede olan Amerika'nın temel değerlerinden biriydi: İNSAN HAKLARI. Özellikle Afrikalı-Amerikalılara yönelik polis vahşetinin uluslararası medyanın gündeminde olduğu bir zamanda, şirketlerinin değerlerine bağlı olduğunu dünyanın geri kalanına göstermek açıkça Amerika'nın çıkarınadır.

ABD ekonomisi her şekilde kazanıyor

Oxfam ile birlikte, ABD şirketlerinin nerede işlenirse işlesinler yanlış davranışlarından sorumlu tutmanın Amerika'nın ekonomik çıkarına olduğunu savunan bir dava dilekçesi sunduk. Kurumsal sosyal sorumluluğun ısrar eden ülkelerde hem tüketiciler hem de şirketler için uzun vadede karşılığını bulduğuna inanıyoruz.

Ne de olsa, iyi bir üne sahip ülkeler ve şirketler, daha az etik olan rakiplerinden daha fazla sermaye ve daha iyi çalışanları çekebilir ve ürünleri giderek daha bilinçli bir tüketici nesline hitap edebilir. Genç işçiler, işverenlerinin yaptıklarına ve neyi temsil ettiğine özellikle duyarlıdır. Bu nedenle birçok şirket, seçmenleri baskılayan yasalara karşı tavır almış ve sera gazı emisyonlarını azaltma hedeflerini benimsemiştir. Ancak çok fazla şirket hala kısa vadeli kârlarla yönlendiriliyor.

ABD şirketleri kamuoyu mahkemesinde hesap vermeli

Nestlé ve Cargill'in avukatları onları sorumluluktan kurtarmak için özenle çalışırken, her iki şirket de çocuk köleliğini kınayan ortak bildiriler yayınladı. Ama eğer durdukları yer buysa, neden davalarını mahkemede ortaya koymak istemediler? Elbette, onların iyi maaşlı avukatları Malililerin temsilcilerinden daha fazlası olacaktır. Şirketler kaybederse, bunun nedeni yeterli danışmana sahip olmamaları değildir.

Bu arada, yurt dışında insan hakları ve çevre ihlallerinde suçlu olduğu iddia edilen Cargill, Nestlé ve diğer şirketler, kamuoyu mahkemesinde yargılanmalıdır. Eylemlerinden dolayı hesap vermekten kaçmak için gösterdikleri bitmek bilmeyen çabaları çok şey anlatıyor.

Telif hakkı: Project Syndicate, 2021. **www.project-syndicate.org**

Prof. Jeffrey D. Sachs

Jeffrey D. Sachs Columbia Üniversitesi'nde Sürdürülebilir Kalkınma, Sağlık Politikaları ve Yönetimi Profesörü ve Yeryüzü Enstitüsü Direktörüdür. Ayrıca Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı'nın da direktörüdür.

Kumdaki kan: Afganistan

ABD Afganistan'a asla askeri müdahalede bulunmamalıydı. Ne 1979'da, ne 2001'de, ne de 20 yıl sonra. Ancak bir kez orada, ABD anne sağlığına, okullara, temiz suya, beslenmeye ve benzerlerine yatırım yaparak daha istikrarlı ve müreffeh bir Afganistan'ı teşvik edebilirdi ve etmeliydi de. Bu tür insani yatırımlar tüm yoksul bölgelerde akan kanın sona ermesine ve gelecekteki savaşların önlenmesine yardımcı olabilirdi.

ABD'nin Afganistan'daki başarısızlığının büyüklüğü nefes kesici. Bu, Demokratların veya Cumhuriyetçilerin başarısızlığı değil, Amerikan siyasi kültürünün, ABD'li politika yapıcıların farklı toplumları anlama konusundaki ilgisizliğine yansıyan kalıcı bir başarısızlığıdır. Ve hepsi çok tipik. Gelişmekte olan dünyadaki hemen hemen her modern ABD askeri müdahalesi çürümeye başladı. Kore Savaşı'ndan bu yana bir istisna düşünmek zor. 1960'lar ve 1970'lerin ilk yarısında ABD, Çinhindi'nde, Vietnam, Laos ve Kamboçya'da savaştı ve 10 yıllık grotesk katliamın ardından sonunda yenilgiyle geri çekildi. Bir Demokrat olan Başkan Lyndon B. Johnson ve halefi Cumhuriyetçi Richard Nixon suçu paylaşıyordu.

Kabaca aynı yıllarda ABD, Latin Amerika'da ve Afrika'nın bazı bölgelerinde diktatörlükler kurdu ve bunlar uzun yıllar süren feci sonuçlar doğurdu. 1961 başlarında Patrice Lumumba'nın CIA destekli suikastından sonra Demokratik Kongo Cumhuriyeti'ndeki Mobutu diktatörlüğünü veya 1973'te Salvador Allende'nin ABD destekli devrilmesinden sonra General Augusto Pinochet'nin Şili'deki cani askeri cuntasını düşünün. 1980'lerde, Ronald Reagan yönetimindeki ABD, sol hükümetleri engellemek veya devirmek için vekalet savaşlarında Orta Amerika'yı harap etti. Bölge hala iyileşmedi.

Orta Doğu ve Batı Asya'nın şiddet sarmalına dönüştürüldüğü o yıllar

1979'dan beri Orta Doğu ve Batı Asya, ABD dış politikasının aptallığının ve gaddarlığının ağırlığını hissetmiştir. Afganistan savaşı 42 yıl önce, 1979'da Başkan Jimmy Carter'ın yönetiminin İslami cihatçıları Sovyet destekli bir rejimle savaşmaları için gizlice desteklemesiyle başladı. Kısa süre sonra, CIA destekli mücahitler, Sovyetler Birliği'ni güçten düşüren bir çatışmanın içine hapsederek bir Sovyet işgalini kışkırtmaya yardımcı olurken, Afganistan'ı 40 yıl süren bir şiddet ve kan dökülmesi sarmalına itti.

Bölge genelinde, ABD dış politikası büyüyen bir kargaşa yarattı. 1979'da İran Şahı'nın (ABD tarafından kurulan bir başka diktatör) devrilmesine tepki olarak, Reagan yönetimi Irak diktatörü Saddam Hüseyin'i İran'ın yeni gelişmekte olan İslam Cumhuriyeti'ne karşı savaşında silahlandırdı. Kitlesel kan döküldü ve ABD destekli kimyasal savaş başladı. Bu kanlı olayı Saddam'ın Kuveyt'i işgali ve ardından 1990 ve 2003'te ABD önderliğindeki iki Körfez Savaşı izledi.

Suriye iç savaşına giden kanlı ve bir o kadar stratejik yol

Afgan trajedisinin son turu 2001'de başladı. 11 Eylül terör saldırılarından sadece bir ay sonra, Başkan George W. Bush, daha önce ABD'nin desteklediği İslami cihatçıları devirmek için ABD öncülüğündeki bir işgal emrini verdi. Demokrat halefi Başkan Barack Obama, yalnızca savaşı sürdürmekle ve daha fazla asker eklemekle kalmadı, aynı zamanda CIA'ya

Onlarca yıldır Amerikan siyasi sınıfı, halkını hor gördüğü ülkelere amansız ve pervasızca müdahale etti. Ve bir kez daha onlara, Taliban'ın zaferini tekdüze bir biçimde Afganistan'ın düzeltilemez yolsuzluğundan sorumlu tutan safkan kitle medyası yardım ediyor.

Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'ı devirmek için Suudi Arabistan ile birlikte çalışmasını emretti ve bu, bugüne kadar devam eden şiddetli bir Suriye iç savaşına yol açtı. Bu yeterli değilmiş gibi, Obama NATO'ya Libya lideri Muammer el-Kaddafi'yi devirmesini emretti. Sonrasında ülke ve komşularında (Libya'dan savaşçı ve silah akışının istikrarsızlaştırdığı Mali dahil) on yıllık bir istikrarsızlığı kışkırttı.

CIA destekli istikrarsızlaştırma politikası nereye kadar sonuç verir?

Bahsettiğimiz bu vakaların ortak noktası yalnızca politika başarısızlığı değildir. Hepsinin altında yatan şey, ABD dış politika kurumunun her siyasi zorluğun çözümünün askeri müdahale veya CIA destekli istikrarsızlaştırma olduğuna dair inancıdır.

Bu inanç, ABD dış politika seçkinlerinin diğer ülkelerin ezici yoksulluktan kurtulma arzusunu tamamen göz ardı etmesine işaret ediyor. ABD askeri ve CIA müdahalelerinin çoğu, ciddi ekonomik yoksunluğun üstesinden gelmek için mücadele eden ülkelerde gerçekleşti. Yine de ABD, acıları hafifletmek ve halk desteğini kazanmak yerine, tipik olarak ülkenin sahip olduğu küçük miktardaki altyapıyı havaya uçururken, eğitimli profesyonellerin hayatları için kaçmasına neden oluyor.

Stratejik hatalar zinciri

Amerika'nın Afganistan'daki harcamalarına üstünkörü bir bakış bile, oradaki politikasının aptallığını ortaya koyuyor. Afganistan Yeniden Yapılanma Özel Müfettişi tarafından yakın tarihli bir rapora göre, ABD 2001 ve 2021 yılları arasında yaklaşık 946 milyar dolar yatırım yaptı. Yine de yaklaşık 1 trilyon dolarlık harcama ABD'nin birkaç kalbini ve aklını kazandı.

İşte neden: 946 milyar doların tamamı, 816 milyar doları veya yüzde 86'sı ABD birlikleri için askeri harcamalara gitti. Ve Afgan halkı, kalan 130 milyar doların çok azını gördü ve 83 milyar doları Afgan Güvenlik Güçlerine gitti. Uyuşturucu yasağı operasyonları için yaklaşık 10 milyar dolar harcanırken, Afganistan'da faaliyet gösteren ABD ajansları için 15 milyar dolar harcandı. Bu, 'ekonomik destek' finansmanında 21 milyar dolarlık yetersiz bir fon bıraktı. Yine de, bu harcamaların çoğu bile sahada çok az gelişmeye sebep oldu. Çünkü programlar aslında terörle mücadeleye ve ulusal ekonomileri desteklemeye, etkili, erişilebilir ve bağımsız hukuk sistemlerinin geliştirilmesine katkı sağladı.

ABD, Afganistan'da ne yapmalıydı?

ABD'nin Afganistan'a yaptığı harcamaların yüzde 2'sinden azı ve muhtemelen yüzde 2'den çok daha azı, Afgan halkına temel altyapı veya yoksulluğu azaltan hizmetler şeklinde ulaştı. ABD, ülkeyi ekonomik yoksunluktan kurtarmak için temiz su ve sanitasyon, okul binaları, klinikler, dijital bağlantı, tarımsal ekipman ve yayım, beslenme programları ve diğer birçok programa yatırım yapabilirdi. Bunun yerine, 63 yıllık bir yaşam beklentisi, 100 bin doğumda 638 anne ölüm oranı ve yüzde 38 bodur çocuk oranı olan bir ülkeyi geride bırakıyor .

ABD'nin çabaları kuma kandan başka bir şey göstermedi

Yine de Amerikalı liderler, Amerikan halkına bu tür önemsiz şeyler için para harcamayacağımızı vurgulamak için her yolu deniyorlar. Üzücü gerçek şu ki Amerikan siyasi sınıfı ve kitle iletişim araçları, bu ülkelere amansızca ve pervasızca müdahale etseler bile, daha yoksul ulusların insanlarını hor görüyorlar. Tabii ki Amerika'nın seçkinlerinin çoğu, Amerika'nın kendi yoksullarını benzer bir küçümseme içinde tutuyor.

Kabil'in düşüşünün ardından, ABD kitle medyası tahmin edilebileceği gibi ABD'nin başarısızlığını Afganistan'ın düzeltilemez yolsuzluğuna bağlıyor. Amerikan öz farkındalığının olmaması şaşırtıcı. Irak, Suriye, Libya ve ötesindeki savaşlara harcanan trilyonlarca doların ardından ABD'nin çabalarının kuma kandan başka bir şey göstermemesi şaşırtıcı değil.

Telif hakkı: Project Syndicate, 2021. **www.project-syndicate.org**

Rüştü Bozkurt

rustu.bozkurt@dunya.com

İş dünyasının envanter, veri ve bilgi boşlukları

Pragmatizmin fetişizmine kapılarak veriyi inceleme, anlama, istatistik oluşturma gibi analitik yetkinlik gerektiren özellikleri kavramak yerine büyük aldanmanın getirdiği özgüvenle bilgiden yoksun yapılan kısır öngörüler, bizi gelecek nesillere karşı hesap verme noktasına getirir. Bu yüzden analitik yetkinlik dediğimiz hayati alan envanterini nitelikli bir şekilde tutacak kavramı kurum kültürümüzün bir parçası haline getirmeliyiz.

Dublin'de akademisyen Psikolog Ciara Greene, asılsız haberlerin davranışlarımızı nasıl etkilediğini inceliyor; küçük bir etkinin bile çığ gibi büyüyerek büyük değişikliklere yol açabileceğini kanıtlamaya çalışıyor. Herkesin haber kaynağı olabildiği günümüzde, haberin doğrulanması güçleştiği gibi rasyonel otorite olarak kabul edilen bireylerin, kuruluş ve kurumların sayıları da her geçen gün azalıyor.

Kuram yoksa metodoloji anlamsız

Ülkemizde 'büyük aldanmanın' ölçeklerini büyüten beş önemli neden var: Birincisi: envanter, veri ve bilgi konusunda eksiklerimiz var. İkincisi, yönetmekte kuramın etkili araç olduğu, metodun sonuca ulaştıran en kısa yol gösterdiği ve modelin net karara ulaştırdığı bilinci gerektiği kadar yaygın değil. Üçüncüsü, veriye erişme, veri üretimi, veri derlemesi ve stoklanması, veri işleme tekniklerinin gelişmesi, veriye erişilebilirlik olanaklarının artması, olasılık ve istatistik teknikleri gibi analitik yetkinlik araçlarına olan ihtiyaç çığ gibi büyüyor.

Kaynakları etkin kullanmak için sapmalardan kurtulmalı

Dördüncüsü, sürekli geribildirimlerle sapmalarla uçtan uca ve eşzamanlı belirlemenin onlarla yüzleşerek ince ayarlar yapmanın önemini kavramak gerekiyor. Beşincisi de pragmatizm fetişizminden uzak durarak, bilimsel yöntemlerle, birikim yeteneklerini koruyarak, kendini yeniden üretmeyi güven altın alma boşluklarını büyütme özenine ihtiyaç var. Kendimizi aldatmayı besleyen, kaynaklarımızı etkin değerlendirmelerde sapmalar yaratan söz konusu eksiklerimizi iyi değerlendirmeliyiz ki büyük aldanmanın tuzaklarından uzak durabilelim.

Filozofun dediğini anımsayalım: "Birisi beni ilk kez kandırıyorsa yüzde 100 suçludur. İkinci kez kanıyorsam, suçun yarısı kandıranın yarısı da benimdir. Üçüncü kez kanıyorsak, kendimden başkasını suçlamaya hakkım yoktur!" Büyük aldanmayı besleyen etkenlerin en önemlileri; 'envanter, veri ve bilgi eksikliğidir.' Üçüncü kez aldanmamak için envanter, veri ve bilgi eksikliğini nasıl ele almamız gerektiğini sorgulayalım.

Eğilimleri izlemek ilk adımdır

Envanter, veri ve bilgi eksikliği iş yaşamında öncelikle 'eğilimleri' gerektiği gibi kavramamızı önler. Eğer eğilimler bir erken uyarı anlayışı ile baskın hale gelmeden kavranmamışsa, karşımıza çıkacak fırsatları ve tehlikeleri ölçeklendiremediğimiz için yaşamın temel değişmezi olan 'dengeyi' kaçırır; aşırı ve noksan değerlendirme tuzaklarına yakalanırız.

Verinin bu kadar hızlı üretildiği, böylesine büyük ölçekli biriktirildiği, makine-öğrenimi gibi teknik desteklerle hızla işlenebildiği ve verinin üretimde en önemli girdi haline geldiği bir teknolojik düzlemde

Envanter, veri ve bilgi eksikliği iş yaşamında öncelikle 'eğilimleri' gerektiği gibi kavramamızı önler. Eğer eğilimler bir erken uyarı anlayışı ile baskın hale gelmeden kavranmamışsa, karşımıza çıkacak fırsatları ve tehlikeleri ölçeklendiremediğimiz için yaşamın temel değişmezi olan 'dengeyi' kaçırır; aşırı ve noksan değerlendirme tuzaklarına yakalanırız.

eğilimleri izleme, gözleme ve değerlendirme iş yerlerinin temel işlevlerinden biri haline gelmiştir. Amacı aşan bir ifade olmasın ama eğilimleri izleme ve gözleme konusunda yetkin insanlarından sistemli bir birim oluşturmayan iş yerlerinin uzun ömürlü olamayacaklarını söylemeliyim.

Konjonktürel gelişmelerin kısa vadeli bakışına tutsak olmayalım

Mal ve hizmet üreten bir kuruluş ya da kurumda eğilim izleme biriminin olmaması, o kuruluş ya da kurumu konjonktürel gelişmelerin kısa dönemli bakışına tutsak eder. Eğilimlerin izlenmesi üretim, ulaşım ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerin etkilerini, ticaret alanındaki ağların, özellikle platform yapılarının işleyişini, ağ yapılarındaki etkileşimlerin nicelik ve niteliklerinin, belirlenen nicelik ve niteliklerin bizim işimizi nasıl etkileyebileceğini öngörebilmemizin gerek şartıdır. Sosyal bir varlık olan insanlığın maddi ve kültürel zenginliğinin artırılması, eğilimlerin özenle izlenerek baskın hale gelmeden kavranabilmesine bağlıdır. Eğilimler izlenir, gözlenir ve tanımlanırsa envanter, veri ve bilgi eksikliğini aşmanın bir basamak üstüne çıkarız: İhtiyaçların net olarak tanımlanması.

İhtiyaçların tanımlanması

Eğilimlerin yarattığı fırsat ve tehlikeleri tanımlarsak, etkin yaşamının ikinci adımını atabiliriz: İhtiyaçların tanımlanması. Eğilimlerin fırsatlarını en üst düzeyde değerlendirmemiz, tehlikelerini de en düşük maliyetle savuşturmamız için işimizin bütün bileşenlerinin süreçlerini belirleyen ayrıntılı verilere erişebilmeliyiz.

Bugünkü Finlandiya'nın varoluş öyküsünü anlatan Grigori Petrov'un 'Beyaz Zambaklar Ülkesinde' adlı kitabında anlatılan yumurtacı Thomas Gulbe'nin öyküsünü hatırlayalım: Yaklaşık 200 yıl önce kırsal kesimden yumurtaların hangi bölgesinden hangi okulundan, hangi öğretmenin ve yumurtayı sağlayan hanedeki sorumlu bireyin kim olduğunu izleyebilmenin verilerini üretmişti Thomas Gulbe. O nedenledir ki Paris, Londra, Antwerp, Berlin, Hamburg ya da Vlissingen'de bozuk çıkan yumurtadan haberdar olmakta, satıcıyı denetim altına alabilmekte, giderek artan güvenirliliği nedeniyle de küresel bir yumurta ticareti yapabilmekteydi.

Hakimiyetçi rekabette var olmak için verinin ayıklanması kritik öneme sahip

Avcı-toplayıcı dönemden bilgi toplumu aşamasına veri, bilgi ve anlama işimizi anlamlandırabilmenin sırrıdır. İşimizin ihtiyaçlarını net olarak tanımlayabilmemiz gerekli verileri oluşturmamıza bağlı. Sadece verilere ulaşmak yetmez, verileri ayıklayarak yararlı olanlarını geliştirmemiz, yararsız olanları elememiz gerekir. Verilere erişmenin, verileri derlemenin, stoklamanın ve işler hale getirmenin önemli yetkinlik olduğundan kuşku yok. Veriye erişme ve olgunlaştırma bizi 'işimizi ölçeklendirme' noktasına taşımıyorsa çağımızın 'hakimiyetçi rekabetinde' var olmamız ve varlığımızı korumamız güçleşir.

İş yapmanın ölçeklendirme bilinci

Envanter, veri ve bilgi eksikliğini aştığımızda, iş yönetiminin etkili bir başka aracına daha ulaşırız: Ölçeklendirme… İş dünyasıyla topluluk aşamasının temel özelliğini bir tanımla paylaşmak isterim: Topluluk aşamasında insanlar birbirini düğünde, dernekte, tarlada, tapanda, harmanda, çarşıda, pazarda, toyda, törende, oyunda gözle ve sözle kontrol etmesidir. İletişim olanaklarının geliştirdiği toplum yapılarında ise insanlar birbirlerini: Kurumlar aracılığıyla gözetler ve denetler. Okullar, üniversiteler, kolluk kuvvetleri, yasal kuruluşlar söz konusu gözetim ve denetim mekanizmaları arasında yer alıyor.

Topluluktan topluma geçme, gözle ve sözle kontrolü, hiç bilmediğimiz, görmediğimiz, görme imkanımızın da çok küçük olasılık olduğu bir ortamda başkaları için 'en iyiyi' üretme aşamasına ulaşmaktır. Topluluk düzeyine ölçeklendirme, üretici ile tüketicinin yararını en çoğa çıkaran girdi bileşenlerini kullanmadır. Ölçeklendirme, üretim sürecini oluşturduğu ekosistemin en ince ayrıntısını bilmeyi, bileşenler arasında uygun kombinasyonu; son tahlilde üretici, çalışan, müşteri ve süreç ihtiyaçları arasında uzun dönemli geleceği güven altına alan dengeleri kurmaktır.

Etkin koordinasyon

Kaynak verimliliği giderek net bilgi, etkin koordinasyon ve odaklanma süreçlerine dayanıyor. Envanter, veri ve bilgi eksikliği öncelikle eğilimlerin fırsat ve tehlikelerinin farkına varamamaktır. Bir aşama sonrasında olanak ve kısıtlarımızın neler olduğunu zihnimizde netleştirememektir. Bir basamak daha ilerleyince öngöreme ve önlem alma disiplininden uzaklaşmaktır. Daha da ilerlerseniz, gözetim ve denetim yapamama, israfa açık kapı bırakmaktır. Uygun kombinasyonlarla üreticinin, müşterin, çalışanın ve toplumun maddi ve kültürel zenginliğine katkı yapacak sonuçları üreten koordinasyonları hayata taşımamaktır.

Nereden bakarsak bakalım, sağlıklı büyümenin, üretimi geliştirmenin, refahı artırmanın yolu olan maddi ve kültürel zenginlik üretimi envanter, veri ve bilgi eksikliği nedeniyle aksar, yaratmak istediğimiz sonuçlara ulaşamayız. Söz konusu eksiklik bizi 'büyük aldanmanın' tuzaklarına düşürür; enerjimizi boşuna harcamış oluruz. Kendimizi aldatmanın tuzaklarına düşersek gelecek kuşaklara karşı sorumluluklarımızı yerine getirmemiş oluruz…

Mark Leonard

Mark Leonard / Avrupa Dış İlişkiler Konseyi'nin Kurucu Ortağı ve Direktörü ve The Age of Unpeace (Bantam Press, 2021) kitabının yazarıdır.

Afgan trajedisi ve huzursuzluk çağı

Birbirlerine zarar verecek çocukları ya da köpekleri olmayan kinci jeopolitik ortaklar ticarete, finansa, göçe, salgın hastalıklara, iklim değişikliğine ve internete yöneliyor. Bu tür bağlantı çatışmaları yaygın hale geldi. Bazı ülkelerse siber saldırılara veya dezenformasyona başvuruyor veya sınır ötesi mülteci akışlarını silah haline getiriyor.

Umutsuz Afganların, Taliban yönetiminden kaçmak için Kabil Havaalanı'ndaki çevre tellerine tırmanırken çekilmiş görüntüleri, jeopolitik anımızın yürek burkan bir kaydını sunuyor. Batı'nın Afganistan'daki eski müttefiklerinin kaderine terk edilmesinin acımasız yolu, ABD Başkanı Joe Biden yönetiminin yeni bir stratejiyi benimserken eski uluslararası taahhütlerden vazgeçme kararlılığını yansıtıyor.

Acımasız jeopolitik rekabet dönemi sil baştan başlıyor

Amerika Birleşik Devletleri'nin Afganistan'dan aceleyle çekilmesi konusunda eleştirilecek çok şey var, özellikle de Afgan kadınların haklarına yönelik kaygı eksikliği, istihbarat başarısızlıkları ve planlama eksikliği. Ancak eleştirilerin çoğunun altında sarsılmaz bir nostalji, hatta bir çağın sona ermesiyle ilgili keder yatıyor. 20 yıl önce Afganistan'da başlayan ABD liderliğindeki müdahale, liberal bir uluslararası düzen arayışı, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü uzak bölgelere getirme misyonuyla tanımlanan farklı bir dünyanın son kalıntısıydı. Batı'da Biden'ın politikasına saldıran pek çok kişi, acımasız jeopolitik rekabetin geri dönüşü konusunda gerçekten üzgün.

Küresel güç, kıskançlık salgınını körükleyerek, artan eşitsizliğe katıldı

ABD Başkanı Joe Biden'ın aldığı kararı anlamak için bu yeni dönemin özünü kavramamız gerekiyor. Afganistan'daki Batı misyonu başladığında bizi bir araya getiren aynı küresel güçler şimdi bizi ayırıyor. Küresel tedarik zincirleri, kitlesel göç ve anlık bilgi akışları, dünyanın her yerindeki insanlar kendilerini dünyanın en imtiyazlılarıyla kıyaslarken bir kıskançlık salgınını körükleyerek, artan eşitsizliğe eşlik etti. Bu güçler, eski ABD Başkanı Donald Trump tarafından özetlenen, ancak dünya çapında çeşitli kılıklarda tekrarlanan, şikayetler, kimlik ve enternasyonalizme karşı bir geri tepme merkezli bir siyasetin teşvik edilmesine yardımcı oldu.

Afganistan'da ABD önderliğindeki 'sonsuza dek süren savaşın' sona ermesi barış getirmeyecek, çünkü ülkelerin birbirlerine saldırmak için kullandıkları yöntemler kökten değişti. Dünya, merkezinde ABD-Çin rekabeti olan güçlü devletler arasında sürekli rekabetin olduğu yeni bir çağa girdi.

Dış karışıklık karşıtı yerel ruha artık kulak vermeli

Herhangi bir ABD başkanı, "Önce Amerika" hissiyatının ve seçkinlere yönelik yaygın güvensizliğin güçlü bir bileşimi olan dış karışıklıklardan çekilmeyi destekleyen yerel ruh haline kulak vermelidir. Amerikalılar, hükümetlerinin karşılıklı bağımlılığın kişisel olmayan güçleri karşısında kontrolü yeniden kurmasını istiyor ve artık ana cephenin sorunlarla dolu olduğunu hissettiklerinde, dünyayı istikrara kavuşturmak için uzak görevlere kan ve hazine harcamayı kabul etmiyorlar.

Büyük güç siyaseti artık sevgisiz bir evlilik gibi

Biden, ülkeleri birbirlerine bağlayan şeylerin silahlanma ve birbirlerine saldırma olduğu yeni bir dünyayla karşı karşıya. Son on yılda duvarları ve sınırları kaldırdık. İnsanları ve ülkeleri birbirine bağlayan dünya çapında bir ağ ördük. Ancak büyük güç siyaseti artık sevgisiz bir evliliğe benziyor: ortaklar birbirlerinden iğreniyor ama boşanamıyorlar.

Afganistan'daki 'ebedi savaşın' sona ermesi barış getirmeyecek. Taliban, iç düşmanlarını savaşmadan teslim olmaya ikna etmek için bilgi kontrolünü kullandı. Afganistan'dan tahmin edilen devasa göç akışları, Beyaz Rusya ve Batı demokrasilerini baltalamak isteyen diğer devletler için zengin bir hedef sağlayacak, devlet destekli çevrimiçi troller korkuyu körüklüyor ve bölünme tohumları ekiyor. Aynı zamanda ABD, yardım akışlarını ve dolara erişimi manipüle ederek Afganistan üzerindeki hakimiyetini yeniden kurmaya çalışacak.

Bu bildiğimiz savaş değil, ama barış da değil. Aksine, dünya, özünde ABD-Çin rekabeti olan bir barışsızlık veya güçlü devletler arasında sürekli bir rekabet çağına girmiştir. Biden yönetimi, yeni özgürlük sınırının Afganistan'ın yönetilmeyen alanlarından ziyade küresel ekonominin, altyapının, yapay zekanın ve teknolojinin kontrolünde olduğunu iddia ediyor. Biden'ın önceki dönemden çıkma kararlılığını pekiştiren, bu yeni çağda ABD'yi rekabetçi kılma kararlılığıdır.

Sıradaki görev, barış çağını yönetebilecek bir ittifak kurmak

Biden'ın bir sonraki görevi, barış çağını yönetebilecek bir ittifak kurmak. Kötü başladı. Pek çok hükümet, kendilerini ABD'ye sevdirmek için Afganistan'a güçlerini adadı, ancak Amerika'nın desteklediğini iddia ettiği evrensel değerlere ve liberal düzene atıfta bulunarak kendilerine ve vatandaşlarına olan bağlılıklarını haklı çıkardı. ABD önceliklerindeki bu kadar hızlı bir değişikliği çabucak unutamayacaklar ve Kabil'deki Amerikan beceriksizliğinin imajını kolayca silemeyecekler.

Sonsuza dek süren savaş sonunda bitti huzursuzluk çağı başladı

Amerika, dünyanın tek süper gücü olduğu zamanlardaki gibi geleceğe öncülük edemez. Bağlantı silahlarına dayanan ve askeri güce daha az odaklanan ittifaklara ihtiyacı olacak. Avrupa devletleri için bu hem bir fırsat hem de bir meydan okumadır. Afganistan'da jeostratejilerini Amerika'ya devrettiler ve sonunda 11 Eylül 2001 terörist saldırılarından sonra uysalca kabul ettikleri kontrol kaybının yasını tuttular. ABD ve diğer müttefiklerle nasıl etkili bir şekilde iş birliği yapacaklarına karar vermeden önce, şimdi yeni çatışma alanlarında rekabet etmeyi öğrenmeleri gerekiyor. Sonsuza dek süren savaş sonunda bitti. Huzursuzluk çağı başladı.

Telif hakkı: Project Syndicate, 2021. www.project-syndicate.org

Nitelikli beyin göçü lise seviyesine indi

Özcan KADIOĞLU ozcankadioglu@hotmail.com
Dünya Gazetesi Yazarı

Mesleki açıdan iyi eğitim almış ve iyi yetişmiş kişilerin, olanaksızlık, işsizlik, liyakate önem verilmemesi hukuk ve adalette yaşanan sıkıntılar gibi nedenlerden dolayı başka ülkelerde okumayı ve çalışmayı tercih etmesi olarak tanımlanan nitelikli beyin göçü artık lise seviyesine kadar indi.

Beyin göçü, göç veren ülkenin araştırmacılarını, bilim adamlarını ya da nitelikli emeği neredeyse sıfır bedelle ihraç etmesi, göç alan ülkenin de bu gücü aynı şekilde sıfır maliyetle kazanması anlamına gelmektedir. Mesleki açıdan iyi eğitim almış ve iyi yetişmiş kişilerin, olanaksızlık, işsizlik, liyakate önem verilmemesi hukuk ve adalette yaşanan sıkıntılar gibi nedenlerden dolayı başka ülkelerde okumayı ve çalışmayı tercih etmesi olarak tanımlanan nitelikli beyin göçü artık lise seviyesine kadar indi.

Almanya, ABD, Kanada ve Fransa'ya göç veriliyor

Her yıl Milli Eğitim Bakanlığının önemli Liselere giriş için yapmış olduğu (LGS) sınavında yüzde 1'lik dilimle alan okul öğrencilerinin liseyi bitirdikten sonra üniversiteyi yurt dışında okumak için gittikleri görülmeye başlandı. Yapılan bir araştırmaya göre İstanbul Erkek Lisesi'nden 2019 mezunlarının yüzde 52.6'sının, Alman Lisesi'nden yüzde 94.7'sinin, Galatasaray Lisesi'nden yüzde 32.6'sının yükseköğrenim için Almanya, ABD, Kanada ya da Fransa gittiği tespit edilmiş durumda.

ABD Ulusal Bilim Akademisi'ne göre, Doğu Asya öğrencilerinin yüzde 77.2'si, Latin Amerika öğrencilerinin yüzde 64.3'ü, Afrikalı öğrencilerin yüzde 42.1'i çalışmalarını bitirdikten sonra bu ülkede kalıyor. Türkiye'den devlet bursu ile ABD'ye gönderilen öğrencilerin ise yüzde 25'i dönmemektedir (Erdoğan, İ. 2003, s. 98). Hâlen yurt dışında devlet bursu ile okuyan öğrencilerin yüzde 80'inden fazlası ABD'de eğitim görmektedir.

Gelişme yolunda ilerlemek bu anlayışla daha da zor

Az gelişmiş ülkelerin kıt kaynaklarıyla yetiştirdiği nitelikli insanların bir başka ülkeye gitmesi elde kalanlarında vasat ve vasat altı eğitim ve beceriye sahip olması sonucunda ülkelerin gelişme yolunda ilerlemesi bile zor görünüyor. Son dönemde nitelikli beyin göçünün ahlaki olup olmadığı da ayrı bir tartışma konusu.

Ülkeler gibi büyük firmalar küçük veya yerel firmalar tarafından sabırla ve emekle yetişmiş elemanları transfer ederek bunlardan daha kısa sürede faydalanmaktadır. Sadece beyin göçü ülkeler arasında kalmayıp, küçük yerel firmalardan büyük uluslararası firmalarada doğru da yaşanmaktadır.

Bilim insanlarının göçü en az bilim kadar eski

Göç konusunu inceleyen araştırmalara göre bilim insanlarının göçünün bilim kadar eski olduğudur. (1) Yapılan araştırmalara göre MÖ. 600 yılının hemen sonrasına kadar konuyla ilgili olarak somut bilgiler bulunmamaktadır. Bu tarihlerle. MÖ. 300'üncü yıllarda göçün yönü Atina'ya doğruydu. Bu dönemde seyahat etmenin taşıdığı zorluk ve arz ettiği tehlikelere rağmen Atina'ya öğrenci, eğitimci ve araştırmacıların gittiği görülmekteydi.

Daha sonra MÖ. 300 yıllarından itibaren, Potelemi Hanedanlığı döneminde, İskenderiye hızla dünya bilim merkezi hüviyetini kazanmış ve bu hususiyetinin yıllarca muhafaza edilmesine çalışılmıştır. Bu amaçla ilkin politikacı ve Aristo'nun öğrencisi olan Demetrios ile fizikçi Straton İskenderiye'ye çağrılmıştır. Demetrios, kurulan İskende-

riye Kütüphanesi ve Müzesi'nin başına getirilmiş. müze ve kütüphanenin insan gücü ihtiyacı, ithal edilen bilim insanlarının istihdamıyla karşılanmıştı. Böylece, bu kuruluş öncelikle Yunan beyinlerinin buraya göçüne yol açtığı gibi dünyanın diğer köşelerinden gelen bilim insanı ve araştırmacıları da bünyesinde toplamıştı. Bunda, bilimsel çalışma ortamının cazibesi kadar gelenlere yapılan cömertçe ödemeler de rol oynuyordu.

Cazip imkanların çekiciliği

MS. 500'lü yıllardan hemen sonra ise İran'ın doğusu dünyanın yeni bilim, sanat, düşünce ve araştırma merkezi haline gelmiş ve Cundişapur'da kurulan üniversiteye dünyanın her yerinden özellikle Hıristiyan âleminden araştırmacı, fizikçi ve bilim insanlarını cezp etmişti(2) . Daha sonra 8. ve 9. yüzyıllarda Emeviler ve Abbasiler zamanında Şam ve Bağdat birer ilim merkeziydiler. Önceleri ferdi ve özellikle Abbasiler zamanında resmen teşvik görüp kurulan müesseselerle Yahudi, Suriyeli, İranlı ve Hindu araştırmacılara cazip imkânlar sağlanıyordu.

Beyin göçünü engelleme hali ve Ortaçağ kafası

Ortaçağda da Avrupa ülkeleri arasında eğitim ve bilimsel amaçlarla gerçekleşen göçler vuku bulmuştur. Bu dönemde bilim insanlarının göçünü engelleyici veya teşvik edici devlet politikaları da geliştirilmiştir. 8. yüzyılın başlangıcından itibaren eğitim ve bilimsel faaliyetler manastır ve kilise okullarında sürdürülürken, daha sonra kurulan üniversiteler vasıtasıyla yürütülmüştür. 1250 tarihine kadar Avrupa'da 20 kadar olan üniversite sayısı 15. Yüzyıl sonunda 80'e ulaşmıştır.(3) Bizans İmparatorluğu'nun itibar ve nüfuzunun çöküşü ile birlikte, İstanbul'un ilk defa Haçlılar tarafından 1204'de zaptedilmesi ve 1453'de Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul'u fethiyle Bizans'tan ayrılan bilim adamı, sanatçı ve edebiyatçılar başta Padura olmak üzere Oxford, Prag, Hiedelberg ve diğer birçok bilim merkezlerinin kurulmasında rol oynamışlardır. Bu üniversitelerde yabancı öğrencilerin asıl büyük çoğunluğu teşkil ettiği de görülmekteydi.(4) Ancak bu eğilim, özellikle 14. ve 15. yüzyıllarda, milli devletlerin artışıyla birlikte getirilen yasaklamalarla durdurulmaya çalışılmıştır. (5)

Fatih Sultan Mehmed ile ilimde başlayan dönüşüm hareketi

Diğer taraftan İstanbul'un fethiyle Avrupa'ya göç eden gayrimüslim bilim insanları yerine İstanbul, İslam âleminden; Mısır'dan, İran'dan bilim insanlarını çeken bir bilim merkezi olmuştur. Esasen Fatih Sultan Mehmed'in ilme, felsefe, sanat ve edebiyata karşı duyduğu yakın ilgi neticesinde, o zamana kadar sadece İslam dini ile ilgili bilgilerin öğretildiği medreseler yanında İstanbul'da ilk defa, bütün bilgilerin verildiği bir medrese kurulmuştu. Enderun'a da, Yunanca ve Latince bilen bilginler getirilmiştir. Osmanlılar döneminde, matbaanın kurulmasından sonra XVIII. yüzyılın ortalarından itibaren Avrupa ile tesis edilen sıkı ilişkiler neticesinde birçok Batılı bilim insanı da Türkiye'ye gelmiştir.

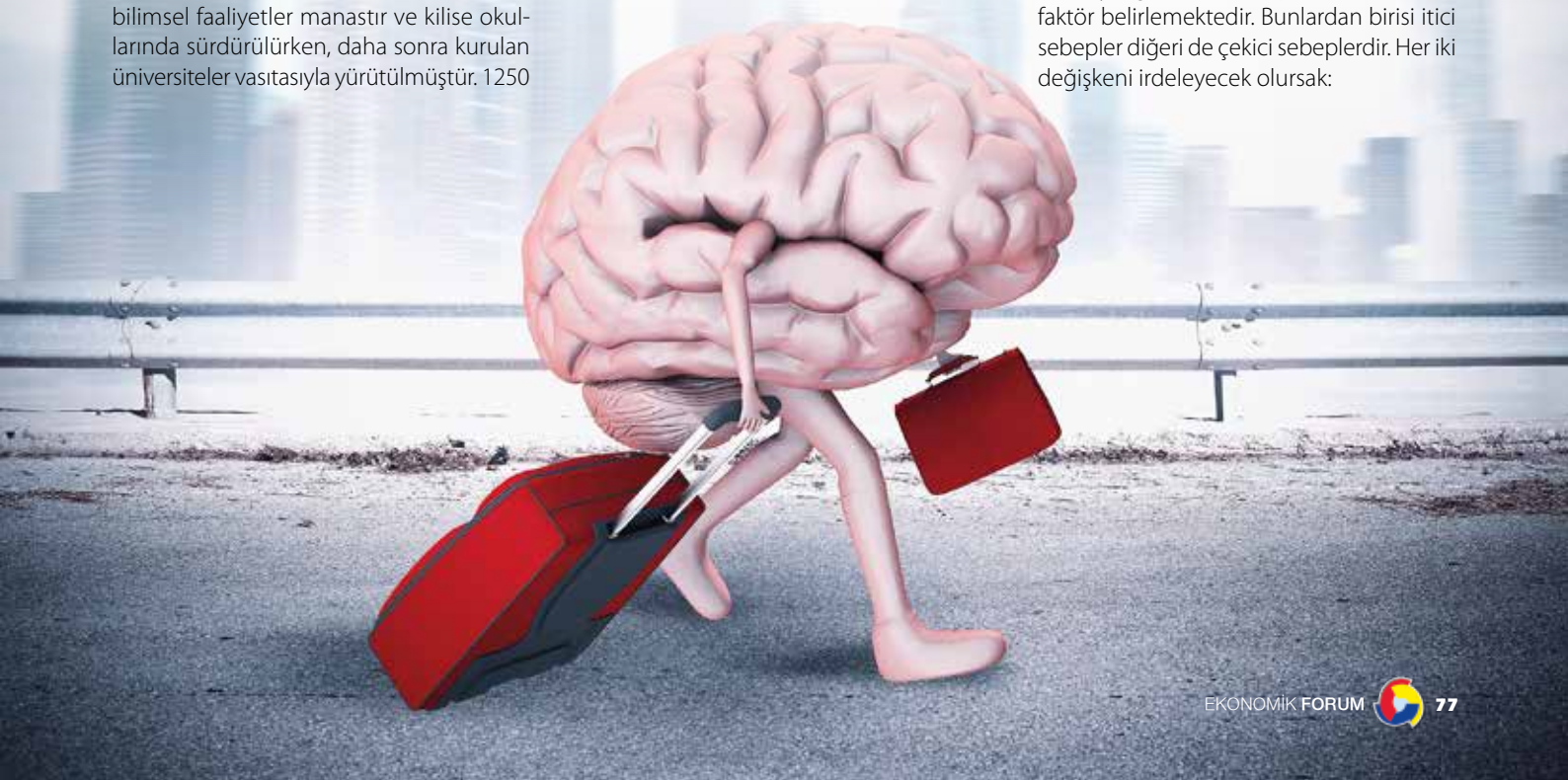
İmkansızlıklar ve istediği işi yapamama hali göç nedeni

Türkiye'de olduğu gibi dünyada da sıklıkla gündeme gelen beyin göçü; iyi eğitim görmüş, kalifiye ve yetenekli iş gücünün az gelişmiş ya da gelişmekte olan bir ülkeden, gelişmiş başka bir ülkeye akışı olarak tanımlanıyor. Bu akış genellikle gelişmemiş ülkelerde yetişen ve kendini geliştiren insanların, olanaksızlık, iş bulamama veya mesleğini istediği gibi icra edememe durumlarından kaynaklanıyor. Bu harekete beyin göçü isminin verilme sebebi ise nitelikli insanların giderken sahip oldukları bilgi ve deneyimi de beraberlerinde götürmeleri. Aklın ve sahip olunan bilginin bir yurttan başka bir yurda, temelli olarak gittiğini ifade eden beyin göçü, donanımlı ve nitelikli bireylerin ülkeyi terk ettiği anlamına geliyor.

Bilgi temelli ekonomi nitelikli beyinlere ihtiyacı artırdı

Küreselleşme, insanların farklı coğrafyalardaki yaşam tarzlarından haberdarlıklarını artırdı. Özellikle bir yerden başka yere gitmenin kolaylaşması da göçü hızlandırdı. Bilgi temelli ekonominin ön plana geçmiş olması, nitelikli beyinlere duyulan gereksinimi de artırdı. İyi eğitimli bir işgücü, ekonomik ve toplumsal gelişmenin olmazsa olmaz koşulu hâline geldi. Beyin göçü alan ülkeler bundan olumlu etkilenirken, nitelikli iş gücünü kaybeden ülkeler olumsuz etkileniyor.

Beyin göçünün sebeplerini temelde iki faktör belirlemektedir. Bunlardan birisi itici sebepler diğeri de çekici sebeplerdir. Her iki değişkeni irdeleyecek olursak:

TÜRKİYE'DEN AVRUPA'YA YÖNELEN GÖÇ HAREKETLERİ

YILLAR	GÖÇÜN ÇEŞİDİ
1961 - 1975	İş Göçü
1975 - bugün	+ Aile birleşimi ve evlilik göçü
1980 - bugün	+ Kaçak göç ve sığınmacılar
1980 - bugün	+ Türkiye üzerinden Avrupa'ya yönelen transit göç

Kaynak: İçduygu, 2004

İtici sebepler: Az gelişmişlik oranı, ekonomik istikrarsızlık ve gelecek endişesi, ülkede işsizliğin yüksek olması, nitelikli kişilerin düşük ücretlerle çalıştırılması, ülkede uygulanan maaş politikalarının yanlışlığı, yöneticilerin niteliksiz olması, plansız şekilde eleman yetiştirilmesi, politik dengesizlik, düşünce ve bilimsel özgürlüklerin kısıtlanması, ülkede nitelikli kişi sayısında artış olmasına rağmen bu kişileri kullanamama durumu, ülkede araştırma koşullarının gelişmemiş olması ve gençlere fırsat tanımama itici sebepler olarak kabul ediliyor.

Çekici sebepler: Ekonomik durumda iyileşme, yüksek maaş beklentisi içinde olma durumu, kaliteli yaşam arzusu, gelişmiş araştırma koşullarına kavuşma, şehir merkezlerinin cazibesine kapılma ve yabancı eğitimde saygınlık yakalama isteği ise çekici sebepler olarak kabul ediliyor.

Beyin göçü konusunda hükümetler ne yapabilir?

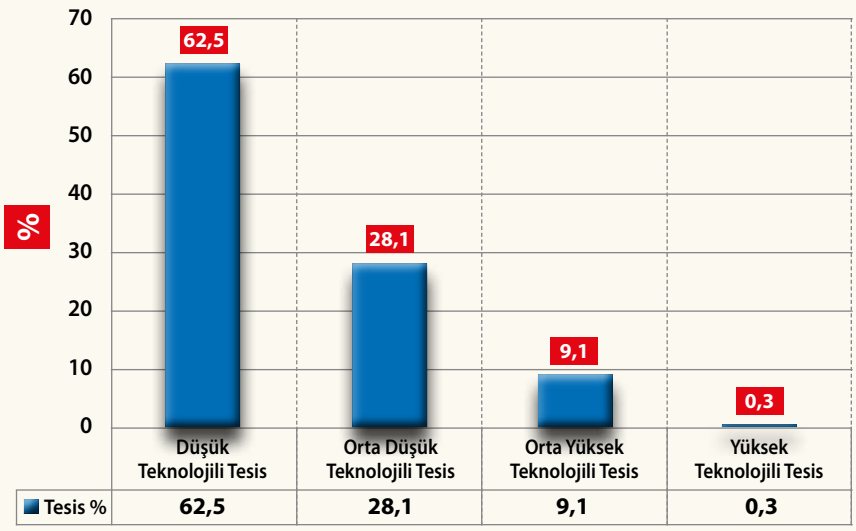
Yurt dışında yaşayan yüksek vasıflı Türkiye vatandaşları ile her yıl düzenli olarak toplanmalı, toplantıda, "Türkiye'nin yurt dışında olumlu bir imajının oluşturulması, yabancı yatırımcıların Türkiye'ye çekilmesi, Türkiye'nin yatırım ve gelir imkânlarının artırılması" gibi konular görüşülmeli. Katılımcıların bazıları, hükümeti tarafından desteklenmelidir. Bazı harcamaları karşılanmalıdır. Türkiye'nin beyin göçü konusunda stratejiler oluşturmalıdır.

Sivrisinekleri öldürmek yerine bataklığı kurutmak mantıklı

Hükümetlerin beyin göçünü sadece bir felaket gibi algılayıp, korunma güdüsüyle bunu engellemeye çalışmaları hatalı bir politika olacaktır. Çünkü karar alıcıların bütün dikkatlerini evden kaçanları durdurmaya yoğunlaştırmaları sonuç vermeyecektir. Esas olan evi daha müreffeh ve yaşanabilir hâle getirmektir. Bir başka ifade ile sivrisinekleri öldürmek yerine bataklık kurutulmalıdır. Sonuç olarak; insanlar sosyal varlıklardır. Her normal insan bir gruba ihtiyaç duyar. Çağımızda hâlâ insanların en büyük aidiyetleri kendi uluslarına ve kültürlerine yöneliktir. Eğer normal bir insan, kendi evinde güven ve refah içinde yaşama/çalışma şansına sahipse neden başka topraklarda bir ömür 'yabancı' sıfatıyla kalmak istesin?

Kaynaklar: *1) Stevan Dedijer, "Early' Migration,*
2) Bernard Lewis, Tarihte Araplar,
3) Stevan Dedijer,
4) Dedijer,
5) Ibid., s. 27.

TÜRKİYE'DEKİ TESİSLERİN TEKNOLOJİK YAPISI (%)

Tablodaki tesis alt yapısı ile bizim beyin göçünü önlememiz imkânsız.

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

Teknoloji Destekli Eğitimin TAM YERİ TOBB ETÜ

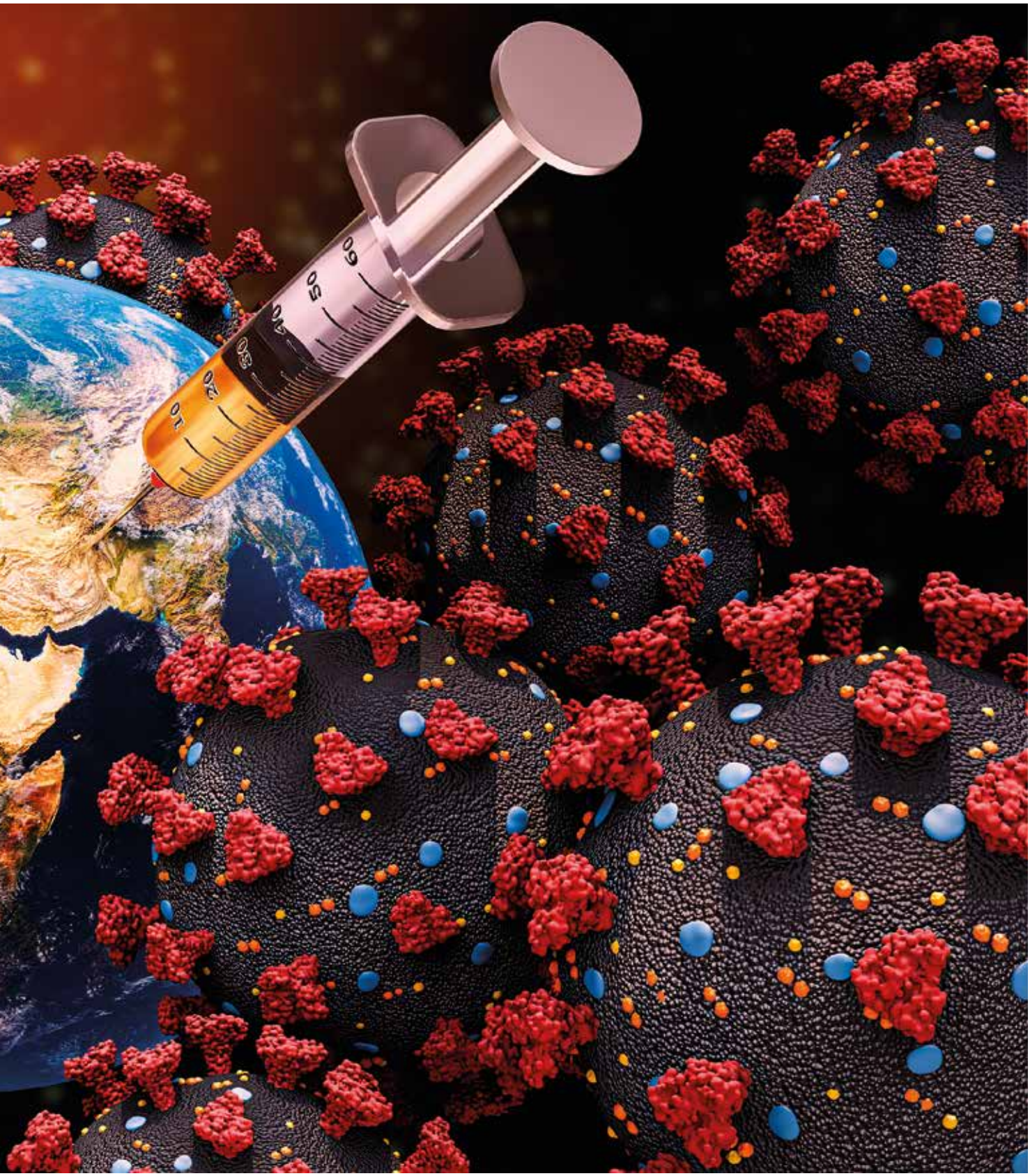
Öğrenciler yeni teknolojileri kullanarak araştırmaya özendiriliyor, cazip burs imkanları ve deneyimli akademik kadronun desteği ile kaliteli eğitim görüyor.

YÜKSEK KARLAR MI İNSAN SAĞLIĞI MI?

Kurumsal açgözlülük yüzünden COVID-19 salgını bitmek bilmiyor

Son iki yıldır dünyayı etkisi altına alan ve insan sağlığını her geçen gün daha fazla tehdit eden COVID-19 salgınında henüz bir arpa boyu yol alamayan ülkeler topyekün insan sağlığı yerine ticari karları tartışır oldu. Bu durum yeni mutasyonları (Delta Varyantı) beraberinde getirdiği gibi küresel ekonominin durgunluk sarmalından çıkmasını da engelliyor. Bu noktada tüm dünya şu iki konuya odaklanmış durumda. Aşı bulmak için milyarlarca dolarlık teşvik paketleri alan ilaç şirketlerinin yapacağı karlar mı önemli? Yoksa salgından kurtulmak için üçüncü dünya ülkeleri de dahil topyekün aşılama yapmak mı?

Küresel COVID-19 aşı üretimindeki eksiklik, dünyanın dört bir yanındaki üreticilere gerekli teknoloji ve bilgiye erişim izni verilirse kapatılabileceği fikri uzun zamandır Nobel ödüllü bilim insanlarının ABD Başkanı Joe Biden'e anlatmaya çalıştığı konuların başında geliyor. Ama önce ABD ve diğer kilit hükümetlerin, ilaç şirketlerinin bu çözüme olan muhalefetini, olduğu gibi ölümcül rant arayışıyla tanıması gerektiğinin altı çiziliyor.

YENİ VARYANTLARIN ARDI ARKASI KESİLMEK BİLMİYOR

COVID-19 salgınını sona erdirmenin tek yolu, dünya çapında yeterli sayıda insanı aşılamaktan geçiyor. "Hepimiz güvende olana kadar kimse güvende değil" sloganı, karşılaştığımız epidemiyolojik gerçekliği yakalıyor. Herhangi bir yerdeki salgınlar, aşılara dirençli bir SARS-CoV-2 varyantı doğurabilir ve hepimizi bir tür kilitlenmeye zorlayabilir. Hindistan, Brezilya, Güney Afrika, Birleşik Krallık ve başka yerlerde endişe verici yeni mutasyonların ortaya çıkması göz önüne alındığında, bu sadece teorik bir tehdit olmaktan çıktığı gibi küresel ticaretin de her geçen gün durgunluk sarmalıyla değer kaybetmesi sorunsalını beraberinde getiriyor.

İNGİLTERE AŞILAMADA ZORUNLULUK GETİRDİ, ALMANYA ŞİMDİLİK DİRENİYOR

İlaç şirketlerine COVID-19 aşısı içir küresel bir feragatname çağrısı yapan haberimizin detaylarını vermezden önce yeni varyantların Avrupa'da estirdiği rüzgara bakmakta yarar var. Öncelikle, daha bulaşıcı olan ve daha hızlı yayılan Delta Varyantı nedeniyle başta Avrupa olmak üzere birçok ülkede koronavirüs aşısı zorunlu hale getirildi. Söz konusu bölgelerde aşı yaptırmayanların belirli yerlere girişi engellenerek aşılanma oranlarının yükseltilmesi hedefleniyor.

AŞI YOKSA SOSYALLEŞME DE YOK!

İngiltere'de ilk etapta bakım evi çalışanlarının koronavirüs aşısı yaptırması zorunlu olacak. Gece kulüpleri ve kalabalıkların gittiği diğer eğlence mekanlarında da Eylül sonundan itibaren müşterilerin iki doz aşı yaptırdıklarını beyan etmesi gerekecek. Fransa'da tüm sağlık çalışanlarının aşı yaptırması zorunlu hale getirildi. Sinema gibi kapalı alanlara girmek isteyenlerin veya toplu ulaşımı kullanmak isteyenlerin de aşı kartlarını veya negatif test sonuçlarını göstermesi gerekiyor. Müşterilerinin aşı kartlarını kontrol etmeyen işyerlerine de ceza öngörülüyor. Yunanistan'da bakım evi personeline ve sağlık çalışanlarına aşı zorunluluğu getirildi. Ayrıca sinema, tiyatro, bar ve spor salonları gibi kapalı yerlere sadece aşılı kişilerin girişine izin veriliyor.

DAHA FAZLA ÖZGÜRLÜK AÇMAZI

Almanya, aşı zorunluluğuna direnen ülkelerden biri. Avrupa'nın en büyük ekonomisi olan Almanya, halkın aşılama kampanyasına duyduğu güvenin zedeleneceği gerekçesiyle zorunlu aşı çağrılarını şu ana dek reddediyordu ancak Almanya Başbakanlık Dairesi Başkanı Helge Braun yakın zamanda yaptığı açıklamada, sonbahar aylarında aşılanmayanlara yönelik kısıtlamalar olabileceğini açıkladı. Braun, "Aşılananlar aşılanmayanlara göre daha fazla özgürlüğe sahip olacak" dedi. Aşı zorunluluğu getiren diğer ülkeler arasında ise İtalya, Macaristan, Malta, Rusya, Suudi Arabistan, Türkmenistan ve Kazakistan yer alıyor.

AŞI KORUYUCULUĞU DİĞERLERİNE ORANLA DELTA'DA DAHA DÜŞÜK

Delta varyantının çok hızlı yayılması nedeniyle Ocak ayından beri aşıların koronavirüse karşı koruyuculuğunda azalma görüldüğü yapılan bilimsel çalışmalarda ortaya çıkmıştı. BioNTech CEO'su ve aşının mucitlerinden Uğur Şahin de geçen hafta İsrail'den gelen saha araştırması verilerini değerlendirerek, çift doz BioNTech aşısı olan kişilerde bağışıklık oranının azaldığına ilişkin haberleri doğruladı. Şahin, Wall Street Journal'a verdiği özel demeçte bazı kişilerde antikor düzeylerinin aşılandıktan 7 ay sonra düşmeye başladığının doğru olduğunu ancak buna rağmen aşılanan nüfusun çoğunluğunun ağır hastalıktan korunmaya devam ettiğini ifade ederek, şu an için üçüncü bir doza ihtiyaç duyulmadığının da altını çizdi. Şahin, "Yeni varyanta (Delta) karşı aşı koruyuculuğu diğerlerine oranla düşük" ifadelerini kullandı.

BU GİDİŞLE 2023'E SARKAR 15 MİLYAR DOZ SORUNU

Yukarıdaki bilgiler ışığında COVID-19 ile ilgili mevcut gelişmeleri Kıta Avrupa'sı üzerinden ele aldık. Lakin işin daha vahim boyutta olduğu bölgelere girmeye kalkarsak durumun vehametine dair karamsar bir ruh haline sahip olacağımız aşikar. Hindistan'da süregelen kaotik halleri irdelediğimizde dahi bütün dünyanın asıl gündeminin aşılama olduğu gerçeğini bir kez daha hatırlat-

makta yarar var. Mevcut gelişmeler ışığında büyük resme baktığımızda aşı üretimi şu anda virüsün yayılmasını durdurmak için gereken 10-15 milyar dozu vermenin kıyısından bile geçmiyor.

Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre Nisan ayı sonunda dünya çapında yalnızca 1.2 milyar doz aşı üretildi. Bu hızla gelişmekte olan ülkelerde 100 milyonlarca insan en azından 2023 yılına kadar aşılamadan mahrum kalacak. Bu nedenle, ABD Başkanı Joe Biden yönetiminin, aşı tekelleştirmesini mümkün kılan Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) fikri mülkiyet (IP) kurallarından COVID-19 acil feragat talebinde bulunan diğer 100 ülkeye katılacağını duyurması kritik haber olarak görülüyor. Bu engelleri geçici olarak ortadan kaldıran bir DTÖ anlaşmasının zamanında müzakereleri, dünya çapındaki hükümetlerin ve üreticilerin aşı, tedavi ve teşhis üretimini büyütme ihtiyacının yasal kesinliğini yaratacak.

PAYLAŞIM BENCİLLİĞİ KRİZİN DERİNLEŞMESİNİ SAĞLIYOR

Gelişmekte olan dünyadaki COVID-19 aşılarının kıtlığı, büyük ölçüde aşı üreticilerinin tekel kontrollerini ve karlarını sürdürme çabalarının bir sonucu. Son derece etkili MRNA aşılarının yapımcıları Pfizer ve Moderna, aşılarını üretmek isteyen kalifiye farmasötik üreticilerinin sayısız talebini reddettiği gibi çoğu zaman bu talebe yanıt dahi vermedi. Ve hiçbir aşı kaynağı , tekno-

lojilerini Dünya Sağlık Örgütü'nün gönüllü COVID-19 Teknoloji Erişim Havuzu aracılığıyla yoksul ülkelerle paylaşmadı.

Yakın zamanda şirketin, COVID-19 Aşı Küresel Erişim (COVAX) tesisine aşı dozları verme sözü dahi yoksul ülkelerin aşıya erişimi için bir çare olarak bilim dünyasında kabul görmüyor. Bu vaatlerin ilaç şirketlerinin suçluluğunu hafifletebileceğine işaret eden bilim insanları, ancak küresel arza anlamlı bir katkı sağlamayacağı gerçeğiyle karşı karşıya kaldıklarına vurgu yapıyor.

TEDARİK SORUNUNU ÇÖZMEK BU KADAR ZOR OLMAMALIYDI

Öte yandan, son haftalarda, gözler ilaç lobicileri lejyonuna çevrilmişti. DTÖ, COVID-19 feragati istemiş lobiciler ise bunu engellemek için siyasi liderlere baskı yapmıştı. İlaç endüstrisinin yanıltıcı argümanlar üretmek kadar daha fazla aşı dozu üretmeye kararlı olmasını temenni eden bilim dünyası ise böylesi bir anlayışla tedarik sorununun çoktan çözülmüş olabileceğine atıfta bulunuyor. Fakat bu anlayış yerine ilaç şirketlerinin bir dizi çelişkili iddiaya güvenmesini eleştiren bilim insanları, özellikle mevcut DTÖ çerçevesinin teknolojiye erişime izin verecek kadar esnek olmasını öne süren ilaç şirketlerinin bu yüzden feragate karşı çıkmasını son derece manidar buluyor. Ayrıca ilaç şirketleri, gelişmekte olan ülkelerdeki imalatçıların aşıyı üretecek araçlara sahip olmadıkları için feragat etmenin etkisiz olacağını da savunuyor.

GERÇEK FARK İÇİN FERAGAT

Yine de ilaç şirketleri, DTÖ'den feragat etmenin çok etkili olacağını ima ediyor. Bunun araştırma teşviklerini baltalayacağı, Batılı şirketlerin karlarını azaltacağı (diğer tüm iddialar başarısız olduğunda), Çin ve Rusya'nın jeopolitik olarak Batı'yı yenmesine yardım edeceği yönündeki uyarılarıyla da Joe Biden gibi kilit liderlerin kafasını karıştırıyorlar. Açıkçası bir feragatin gerçek fark yaratacağına değinen bilim dünyası ise ilaç firmalarının bunun farkında olduğu için konuyu sürekli ötelediğine vurgu yapıyor. Dahası, Biden yönetiminin feragat müzakerelerine başlayacağını açıklamasının hemen ardından büyük aşı üreticilerinin hisse fiyatlarındaki keskin düşüşün de gösterdiği gibi "piyasa" bu düşünceyi doğruluyor. Bir feragat ile daha

fazla aşı çevrimiçi hale gelecek, fiyatlar düşecek ve kar da artacak. Yine de endüstri, bir feragatnamenin korkunç bir emsal teşkil edeceğini iddia ediyor, bu nedenle birbiriyle çelişen iddialarla feragat karşıtı lobicilik yapmayı bırakmıyor.

BİTMEYEN YALANLAR VAR

Şimdi biraz geçmişe gidelim ve DTÖ'nün ilaç erişimine karşı gösterdiği tutumu hatırlayalım. Yıllarca süren tutkulu kampanyalardan ve HIV / AIDS salgınında milyonlarca ölümden sonra, DTÖ ülkeleri ilaçlara erişimi sağlamak için zorunlu fikri mülkiyet lisansı (hükümetler yerli firmaların patent sahibinin izni olmadan patentli bir farmasötik ürün üretmesine izin verdiğinde) ihtiyacı üzerinde anlaştı. Ancak ilaç şirketleri bu ilkeyi baltalamak için mümkün olan her şeyi yapmaktan asla vazgeçmedi. Halbuki hakim farmasötik fikri haklar rejimi daha uyumlu olsaydı, aşıların ve terapötiklerin üretimi şimdiden artmış olacaktı.

Durumu biraz daha iyi kavrayabilmek için ilaç şirketlerinin sığındığı yalanlara bakmakta fayda var. Gelişmekte olan ülkelerin yeni teknolojilere dayalı COVID aşıları üretme becerisinden yoksun olduğu argümanı ilaç endüstrisinin arkasına sığındığı başlıca bahane. ABD ve Avrupalı aşı üreticileri, Hindistan Serum Enstitüsü (dünyanın en büyük aşı üreticisi) ve Güney Afrika'daki Aspen Pharmacare gibi yabancı üreticilerle ortaklıklar kurmayı kabul ettiklerinde, bu kuruluşların kayda değer üretim sorunları olmamıştı. Dolayısıyla küresel ölçekte aşı tedarikini artırmaya yardımcı olma potansiyeline sahip daha birçok firma ve kuruluş var; sadece teknolojiye ve bilgi birikimine erişmeleri gerekiyor.

TEKELCİ ZİHNİYET, KÂRI YAŞAMIN ÖNÜNE KOYMAYA DEVAM EDİYOR

Bununla birlikte Dünya Sağlık Örgütüne bağlı 'Salgın Hazırlık Yenilikleri Koalisyonu' ise aşı üretebilecek 250 kadar şirket belirledi. Güney Afrika'nın DTÖ'deki delegesinin yakın zamanda belirttiği gibi: "Gelişmekte olan ülkeler, gelişmiş bilimsel ve teknik kapasitelere sahip. Aşıların üretim ve arzındaki eksiklik, karlarını yaşamın önüne koyan kendi dar tekelci amaçlarına hizmet eden kısıtlayıcı anlaşmalara giren hak sahiplerinin kendilerinden kaynaklanıyor" sözleri ise insanlığın yüksek karlara tercih edildiği tezini şimdilik doğrular nitelikte.

Bununla birlikte MRNA aşı teknolojisini geliştirmek zor ve pahalı olsa da bu gerçek aşıların üretiminin dünyadaki diğer şirketler için erişilemez olduğu anlamına gelmiyor. Moderna'nın eski kimya müdürü Suhaib Siddiqi, yeterli teknoloji ve teknik bilgi paylaşımı ile birçok modern fabrikanın üç veya dört ay içinde MRNA aşıları üretmeye başlaması gerektiğini savundu.

ZORUNLU LİSANS SORUNU KOORDİNE TEDARİĞE ENGEL

İlaç şirketlerinin geri dönüş pozisyonu, mevcut DTÖ esneklikleri ışığında bir feragat gerekmediğini iddia ediyor. Gelişmekte olan ülkelerdeki firmaların, sanki sadece ihtişamlı olduklarını iddia ediyormuş gibi zorunlu lisanslar aramadıkları ise öne çıkan savunmalardan biri. Ancak sözde kalan bu ilgi eksikliğinin arka planına bakıldığında ise Batılı ilaç şirketlerinin, mevcut esnekliklerin asla kapsamayacağı yasal patentler, telif hakları ve tescilli endüstriyel tasarım ve ticari sır 'münhasırlıkları' için ellerinden geleni yaptıkları gerçeğini yansıtıyor. MRNA aşılarının dünya çapında 100'den fazla bileşeni olduğundan, çoğu bir tür fikri mülkiyet korumasına sahip olduğundan, bu tedarik zinciri için ülkeler arasında zorunlu lisansları koordine etmek neredeyse imkansız.

AB VE ABD'DEN KORKULUYOR

DTÖ kurallarına göre, bu ticaret küresel aşı arzını artırmak için kesinlikle gerekli olmasına rağmen ihracat için zorunlu lisans ise durumu daha da karmaşıklaştırıyor. Aşı kıtlığındaki diğer bir faktör, hem kurumsal hem de ulusal düzeyde meydana getirilen korkuyla ilgili. Pek çok ülke, Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği'nin onlarca yıllık tehditlerden sonra zorunlu lisanslar vermeleri halinde yardımı keseceğinden veya yaptırım uygulayacağından endişeleniyor. Bununla birlikte, DTÖ'den feragat edildiğinde, bu hükümetler ve şirketler kurumsal davalardan, ihtiyati tedbirlerden ve diğer zorluklardan izole edilecek.

33 MİLYAR DOLARLIK GELİR FERAGATNEMEYİ ZORLUYOR

Bu bizi büyük ilaç şirketlerinin öne sürdüğü üçüncü argümana getiriyor: Fikri mülkiyet hakkından muafiyet karları azaltacak ve gelecekteki araştırma ve geliştirmeyi engelleyecek. Önceki iki iddia gibi bu da açıkça yanlış. Bir DTÖ feragati, fikri mülkiyet sahiplerine telif ücreti veya diğer tazminatların ödenmesine ilişkin ulusal yasal gerekliliklerini ortadan kaldırmaz. Ancak, tekelcilerin daha fazla üretimi basitçe engelleme seçeneğini ortadan kaldırarak, bir feragat, ilaç şirketlerinin gönüllü düzenlemelere girme teşviklerini artıracak.

Dolayısıyla DTÖ feragatnamesi olsa bile, aşı üreticileri yığınla para kazanmayı sürdürecek. Hükümetler temel araştırmaların çoğunu finanse etmesine ve aşıları piyasaya sürmek için önemli miktarda ön fon sağlamasına rağmen, 2021'de Pfizer ve Moderna için COVID-19 aşı gelirinin sırasıyla 15 milyar dolara ve 18.4 milyar dolara ulaşacağı tahmin ediliyor.

Açık olmak gerekirse: ilaç endüstrisinin sorunu, ilaç üreticilerinin yatırımlarının yüksek getirisinden mahrum kalması değil; şüphesiz zengin ülkelerde yüksek fiyatlara satılacak olan gelecekteki yıllık güçlendirici çekimlerden elde edilenler de dahil olmak üzere tekel karlarının düşme ihtimali feragatname seçeneğinin ötelenmesini beraberinde getiriyor.

ABD'NİN ÜRETMEDİĞİ AŞIDAN TEKNOLOJİSİ NASIL ÇALINACAK?

Son olarak, diğer tüm iddiaları yerine getirildiğinde, endüstrinin son çare, bir feragatnamenin Çin ve Rusya'nın bir ABD teknolojisine erişmesine yardımcı olacağını sıklıkla dile getirmesi. Ama bu bir savdan öteye gitmiyor çünkü aşılar ilk etapta ABD yapımı değil. MRNA ve tıbbi uygulamalarına yönelik ülkeler arası iş birliğine dayalı araştırmalar onlarca yıldır devam ediyor. Macar bilim insanı Katalin Karikó, ilk atılımı 1978'de gerçekleştirdi ve çalışma Türkiye, Tayland, Güney Afrika, Hindistan, Brezilya, Arjantin, Malezya, Bangladeş ve ABD Ulusal Sağlık Enstitüleri dahil diğer ülkelerde o zamandan beri devam ediyor. Buna ilave Çin, kendi MRNA aşılarını geliştirme ve üretme yolunda ilerliyor.

TÜM DÜNYA AYNI BAKIŞ AÇISINA SAHİP OLMALI

COVID-19 pandemisi başladığından beri ABD, kullanmadığı aşı ihracatını engelliyor. Yalnızca ikinci bir enfeksiyon dalgası Hindistan'ı harap etmeye başladığında, kullanılmayan AstraZeneca dozlarını serbest bırakmayı uygun gördü. Bu arada, Rusya ve Çin sadece aşılarını kullanıma sunmakla kalmadı; onlar dünya çapında küresel aşılama çabasını hızlandırmak için teknoloji ve bilgi aktarımı yapmaya başladı.

Dünyanın bazı yerlerinde günlük en-

feksiyonlar yeni zirvelere ulaşmaya devam ederken, tehlikeli yeni varyantların ortaya çıkma ihtimali ise tüm dünya için bir risk unsuru olmaya devam ediyor. Dünya, bu kritik anda hangi ülkelerin yardım ettiğini ve hangi ülkelerin engeller çıkardığını hatırlayacak. COVID-19 aşıları, çok sayıda hükümet tarafından desteklenen temel bilim sayesinde dünyanın her yerinden bilim adamları tarafından geliştirildi. Dünya insanlarının bundan yararlanmaları dolayısıyla doğal bir haktır. Bu bir ahlak ve kişisel çıkar meselesidir. İlaç şirketlerinin kârlarını hayatın önüne koymasına izin vermemeliyiz.

HİNDİSTAN GERÇEĞİ VE 10 MİLYAR DOZ SORUNSALI

Şimdi gelelim günümüze ve bu kadar derilmesine bir incelemeye neden ihtiyaç duyduk? COVID-19 salgınıyla mücadelede tablonun giderek kötüleştiği Hindistan'da vaka ve can kaybı sayılarının en üst düzeye çıkması, aşı patentleri ile ilgili tartışmaların bir kez daha gündeme gelmesini sağladı. Özellikle Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Anlaşması (TRIPS) üzerinde yapılan tartışmalar, ABD'nin de devreye girmesi ile ivme kazandı. Aralarında Nobel ödüllü bilim insanları ve eski liderlerin de bulunduğu 175 kişi, Beyaz Saray'a, aşıların fikri mülkiyet haklarının askıya alınması için devreye girme çağrısı yapmıştı. İlaç şirketleri ise Dünya Sağlık Örgütü (WHO) çatısı altında yapılan son toplantı öncesi, ABD Başkanı Joe Biden'a bu baskıya karşı direnmesini istedi. Biden'e, patent feragati talebine direnme çağrısı yapan AstraZeneca PLC, Pfizer ve Johnson & Johnson firmaları, mevcut patent sistemi içinde bu yıl içinde toplam 10 milyar doz aşı üretebileceklerini vadetti. Ancak patentten vazgeçilmesi gerektiğini savunan gruplar, 10 milyar doz hedefine ulaşılamayacağını savunuyor.

ÖNLEMLERİN GEVŞEMESİ TÜRKİYE İÇİN OLUMLU BİR GÖRÜNÜM YARATIYOR

Aşı sorununun yaşamda bıraktığı izleri irdelediğimiz bu yazıyı bitirirken makro ekonomiyi ele alan bir çalışmaya birlikte bakalım. KPMG Türkiye'nin Türkiye ve dünya ekonomisinde makro gelişmeleri değerlendirdiği araştırmasına göre 2021, aşılama sürecindeki hızlı ilerleme ile beklentilerin hızla toparlandığı bir yıl oluyor. Küresel ekonomideki iyileşme ve pandemi önlemlerinin gevşetilmesi Türkiye için de olumlu bir görünüm yaratıyor.

KPMG Türkiye'nin hazırladığı Bakış, 2021'de küresel ekonomi ve Türkiye ekonomisinden yansıyan görünümü değerlendiriyor. Bakış'a göre, 2021'e dair beklentiler aşılama sürecindeki iyileşme paralelinde güçleniyor. Bu noktada yeni varyantların gelişi süreci olumsuz etkileme kapasitesine sahip olsa da topyekûn bir kapanma süreci beklenmiyor. Öncü göstergelerde güçlü toparlanma süreci, beklentileri desteklemeye devam ediyor. Küresel ekonominin yüzde 6 civarında büyümesi beklenirken PMI endekslerinde kırılan rekorlar ve küresel imalat ve ticaret hacimlerindeki artışlar bu beklentilerin gerçekleşme olasılığını artırıyor. Türk Lirası'nda yaşanan değer kaybı enflasyonist baskıyı daha da artırırken 2020'nin ana gündem maddelerinden olan döviz rezervlerinde görece olumlu bir seyir izleniyor.

MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM BÖLGESEL AYRIŞMALARA GÖRE ŞEKİL ALAN BİR DÖNEMDE

- Uluslararası örgütler, pandemi döneminde yaptıkları sık ve büyük oranlı güncellemelerden küçük düzeltmeler dönemine geçti. OECD, Mayıs ayı sonunda yaptığı güncellemeyle 2021 yılı küresel büyüme beklentisini yüzde 5.6'dan yüzde 5.8'e yükseltti. Aynı raporda 2022 büyüme beklentisi yüzde 4.4'e yükseltilirken G20 ülkelerinin büyüme beklentisi yüzde 6.3'e çekildi.

- Makroekonomik görünüm, en kötünün tamamen geride kaldığına işaret etse de bölgesel ayrışmalar devam ediyor. Ekonomilerin çoğu 2021 sonu itibarıyla pandemi öncesi büyüklüklere erişecek olsa da Arjantin ve Güney Afrika gibi gelişen ekonomilerde hasarın onarılmasının 2025'i bulabileceği ifade ediliyor.

- Pandemi döneminde devreye alınan genişletici mali politikalar ve atılan para politikası adımları kısa vadede enflasyonist baskı yaratmaya devam ediyor. Piyasalar ile merkez para otoritelerinin net bir şekilde ayrıştığı günümüzde enflasyonun geçici mi kalıcı mı olacağı ana soru işareti olmaya devam ediyor.

- Pandemi şokunun geride kalması, talebin yeniden normalleşmesi ve şirketlerin adaptasyon sürecindeki başarıları imalat sektöründe de öncü verilerin hızla toparlanmasını sağladı. Hem hizmetler hem de imalat PMI endeksleri 12 aydır büyüme bölgesinde seyretmeye devam ediyor.

- Pandemi döneminde yıllık bazda yüzde 15'in üzerinde daralan küresel ticaret, son verilere göre yıllık yüzde 25 seviyesinde büyüdü. Küresel ticaret hacmi, Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e kadar aylık bazda her ay büyümeyi başardı.

- Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD), 2021 yılında yakalanacak küresel ticaret hacminin pandemi dönemindeki dip seviyenin yüzde 16 üzerinde olmasını bekliyor.

- Büyük merkez bankalarının pandemi döneminde benimsedikleri aşırı genişletici para politikaları sürdürülüyor. Ekonomilerde yaşanan güçlü toparlanma, likidite bolluğu sebebiyle enflasyon beklentilerini artırsa da merkez bankası yönetimleri bu durumun geçici olduğu kanısında. Özellikle gelişen ekonomileri sarsabilecek ani bir parasal sıkılaşma süreci ise gündemde yok.

AVRUPA'DA TOPARLANMA SÜRÜYOR

- Pandemi döneminde her üyesi daralan Avrupa toparlanmaya devam ediyor. Birlik genelinde enflasyona dair yükseliş beklentileri küresel görünümle paralel. AB, genelinde 2021 yılı ilk çeyrek büyümesi yüzde -0.1 olarak açıklanırken grup içindeki en hızlı büyümelerden biri pandemi etkilerini üzerinden geç atabilen Yunanistan'dan geldi. Bu dönemde Almanya yüzde 1.8, İspanya yüzde 0.4 ve Fransa yüzde 0.1 daraldı.

- Gelişen ülke (EM) ekonomilerinde toparlanma dalgalı bir seyir izliyor. Ekonomik anlamda 2020 yılının ikinci yarısındaki derin daralmalar yerini daha dengeli bir seyre bırakırken para piyasalarında oluşan riskler görünümü bozuyor.

ARJANTİN VE GÜNEY AFRİKA'NIN PANDEMİ ÖNCESİ DÖNEMİ YAKALAMASI DAHA GEÇ OLACAK

- Gelişen ülkeler içinde 2020 yılını sadece Çin ve Türkiye büyümeyle kapatmıştı. 2021'in ilk çeyreğinde Hindistan ve Brezilya'da pozitif büyüme izlense de Güney Afrika ve Rusya gibi ülkelerde büyüme halen negatifte. OECD'nin analizlerine göre Arjantin ve Güney Afrika'nın pandemi öncesi döneme dönüşü diğer ülkelerden oldukça geç olacak.

- 2021 yılının ilk çeyreğinde yıllık bazda yüzde 7 büyüyen Türkiye ekonomisinde çeyrekten çeyreğe büyüme ise yüzde 1.7 olarak gerçekleşti. 2021 yılının ikinci çeyreğinde baz etkisi kaynaklı olarak yüzde 25 civarında büyümesi beklenen ekonomide yıllık büyümenin yüzde 6 civarında gerçekleşmesi bekleniyor.

- 2021'in ilk çeyreğindeki büyüme kompozisyonuna bakıldığında bilgi ve iletişim faaliyetlerinin yüzde 18.1, sanayinin yüzde 11.7, tarımın ise yüzde 7.5 büyüdüğü görülüyor. Hizmetler sektörünün yüzde 5,9 oranında büyüdüğü bu dönemde kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetlerinin yüzde 3.7, finans ve sigorta faaliyetlerinin yüzde 2.9, inşaatın yüzde 2.8, gayrimenkul faaliyetlerinin ise yüzde 2.4 büyüdüğü görüldü.

ENFLASYONLA MÜCADELE TAM GAZ DEVAM EDİYOR

- TCMB tarafından beklenen enflasyon hem piyasa beklentileri hem de mevcut görünümden ayrışmaya devam ediyor. Haziran sonu itibarıyla yüzde 17.5 olan TÜFE'de yıl sonu piyasa beklentileri yüzde 14-15 bandında seyrediyor. Merkez Bankası'nın mevcut enflasyon beklentisi ise yüzde 12.1 seviyesinde.

- TCMB yönetiminde 5 yılda yaşanan 4 değişim, piyasaların ikna edilmesini güçleştiriyor.

- 2020 yılında üst üste değer kaybı rekorlarını yaşayan TL'nin performansı 2021'de de olumsuz seyrediyor. Temmuz 2021 itibarıyla sepet bazında yüzde 12'nin üzerinde değer kaybeden TL'nin performansı hem satın alma gücü hem de enflasyon üzerindeki olumsuz etkilerin ana kaynağı.

İSTİHDAMDA TOPARLANMA İÇİN ZAMANA İHTİYAÇ VAR

- Pandemi koşullarının tetiklediği yatırım iştahındaki azalma, yerel makroekonomik görünüm sebebiyle de güçleniyor. Yılın ilk beş ayında sadece 1.6 milyar dolar olarak ölçülen doğrudan yabancı yatırım hacmi, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla 1.1 milyar dolar daha düşük.

- İstihdam piyasasındaki uzun soluklu olumsuz görünüm devam ediyor. 32 milyonun üzerindeki toplam işgücünün 4.2 milyonluk kısmı işsiz. 2018 sonundan bu yana yüzde 24-26 bandında seyreden genç nüfusta işsizlik oranı ise uzun süreli sabit seyrini sürdürüyor. Bunun yanında istihdam ve işgücüne katılım oranları da beş yıllık ortalamaların altında seyretmeye devam ediyor.

DÜNYANIN EN BEREKETLİ TOPRAĞI ÇUKUROVA ÜZERİNE SERİLEN KENT:

Lezzetin Başkenti ADANA

Adana, 6 bin yıldır varlığını sürdüren Anadolu'nun kadim kültür ve ticaret başkentlerinden. Evliya Çelebi'nin tanımıyla dünyanın en bereketli toprağı Çukurova üzerine serilen kent, tarih boyunca bolluk ve bereketin simgesi. Üzerinde bulunduğu ipek ve baharat yolları Adana'yı ticaretin başkentleri arasına taşırken üç kıta arasındaki kültürel etkileşim ve zenginliğin de temelini oluşturuyor.

Adana, ekonominin yanında kendine özgü yapısı, insanı ve kültürüyle, sinemadan edebiyata, spordan gastronomiye kadar birçok alanda da Türkiye'nin en üretken, en verimli şehirlerinin başında gelmekte. Adana'nın yeme içme alışkanlıkları ve sofra kültürü, günlük yaşama da yön vermekte. Sabah beşte ciğer ve şalgamla ya da Adana Böreği ile başlayan kahvaltı ritüeli kentin vazgeçilmezleri arasında. Her günü 24 saat yaşayan ve üreten bu kadim şehrin kültürel değerleri artık coğrafi işaret tescilleriyle koruma altında.

Adana Kebabı

Adana'nın coğrafi işaretlerinin başında Türk mutfağının dünyada en çok tanınan lezzeti olan 'Adana Kebabı' geliyor. Kıyma ile yapılan ve ünü Türkiye'yi aşan Adana'ya has bu lezzet yurtdışında da birçok ülkede sevilerek tüketiliyor. Farklı coğrafyalara yayılan Adana Kebabı'nın standartlarını korumak için 2005 yılında Adana Ticaret Odası tarafından coğrafi işaret tescili alındı. Kebabın yapılış şeklinin korunması ve yeni ustaların yetişmesi için Adana Ticaret Odası tarafından düzenli olarak sertifikalı eğitimler gerçekleştirilmekte.

Adana Kebabı, dinlendirilmiş ve sinirlerinden arındırılmış erkek koyun eti ve kuyruk yağının elde zırh ile kıyılması sonucunda; tuz, kırmızı toz biber ve ince kıyılmış kırmızı kök biber karışımının yoğurulmasıyla hazırlanıyor. Elde edilen kıyma özel kebap şişlerine elle saplanıyor. Meşe veya portakal kömürlü, alevsiz, kor ateşli mangala kebap şişleri yerleştirilerek pişiriliyor. Et biraz pembeleşmeye başladığında şişler arada bir çevrilerek kebabın üzerinde erimeye başlayan yağlar pide ekmeği yardımıyla sıkılarak alınıyor.

Yağlanan ekmekler bıçak yardımıyla bölünerek tabağın içerisine yerleştiriliyor. Pişmiş kebap da tabağın içerisine eklenerek şişten çekiliyor. Mangalda ayrı bir şişte pişirilen domates, süs biberi ve yeşilbiber de tabağın kenarına yerleştirilerek; ince kıyılmış sumaklı soğan, yeşillik ve şalgam suyu ile servis ediliyor.

Adana Şalgamı

Adana Şalgamı, Adana Kebabı'nın ayrılmaz bir parçası. Adana Şalgamı; laktik asit fermantasyonuna tabi tutulan bulgur unu, ekşi maya, içme suyu ve yemeklik tuz karışımının, siyah havuç, şalgam ve istenirse acı biber ilave edilerek tekrar laktik asit fermantasyonuna tabi tutulması ile elde edilen, şalgam suyu olarak tüketilen, mor-kırmızı renkte, bulanık, ekşi lezzette, fermente bir içecek. Adana Şalgamını arzu edilirse acı veya sarımsak eklenerek de tüketmek mümkün.

Adana'nın Menşe Adları

Çukurova Pamuğu
Kozan Portakalı
Kuytucak Narı

Adana'nın Mahreç İşaretleri

Adana Kebabı
Adana Şalgamı
Adana İçli Köfte
Adana Şırdan
Adana Analı Kızlı
Adana Kol Böreği
Adana Karpuzu
Adana Bici Bici
Adana Halka Tatlısı
Adana Karakuş Tatlısı
Adana Taş Kadayıfı
Adana Aşlama
Tapan Bıçağı

Adana Karakuş Tatlısı

Adana'da uzun bir geçmişi olan ve Adana ile özdeşleşen Adana Karakuş Tatlısı bir nesilden nesle aktarılan bilgilerle, geleneksel yöntemler kullanılarak üretiliyor. Yapım aşamasında hamurun hazırlanarak incecik açılması, çok katlı şekilde açılmaya devam edilmesi, çok katlı açılan hamurlar arasına ceviz konarak sarılması, malzemelerin boyut ile miktarlarının ayarlanması ve son olarak yağda çevirerek kızartılması ustalık gerektiriyor.

Adana Taş Kadayıfı

Adana'nın yıllardan bu yana en önemli lezzetlerinden biri de Adana Taş Kadayıfı Tatlısı. Adana Taş Kadayıfı Tatlısı, durum buğdayından üretilmiş ince irmik, maya, su ve beyaz un ile hazırlanan akıcı kıvamdaki hamurun; yüksek sıcaklıktaki sacın üstüne ustalıkla 9-10 cm çapında, yaklaşık bir cm kalınlıkta dökülerek tek tarafı üzeri göz göz olana kadar pişirilip spatula yardımıyla alınarak daha sıcakken pişirilmemiş tarafı içeride kalacak biçimde içine iri taneli dövülmüş ceviz konularak ustalık becerisi ile D şeklinde katlanıp ayçiçek yağında kızartılması ve sıcakken oda sıcaklığındaki şerbete daldırılması ile hazırlanıyor.

Adana Halka Tatlısı

Adana Halka Tatlısı'nın hamurunun hazırlanması, yağda halka şeklinde sıkılması, pişirilmesi ve şerbetinin hazırlanması ustalık gerektiriyor. Bununla birlikte hamurunun içeriği, kendine özgü köşeli, ince ve küçük halkalar şeklinde olması tatlının kıtır kıtır olmasını sağlayarak ürüne ayırt edici bir değer katıyor. Hazırlanışında ilk önce şerbet kaynatılır ve soğuması için bekletilir. İrmik, un, yumurta, süt, yoğurt, sıvı yağ, kabartma tozu ve bir tutam tuz karıştırılır. Bu karşım sıkma torbasına konur ve tırtıklı bir uçla tavada kızmış olan yağın içine halka şekli verilerek sıkılır. Kızaran halkalar soğuk şerbete atılır. Birkaç dakika şerbette bekletilen halkalar servis tabağına alınır.

Adana Bici Bici

Adana Bici Bici nişastanın parmaklar arasında sıkıştırılması sırasında çıkan sesten esinlenerek isimlendirilmiş. Nişasta, gül suyu ve koyu vişne renginde görünüm elde etmek için doğal gıda boyası ile renklendirilmiş su, pudra şekeri ve ince rendelenmiş buzdan üretiliyor. Adana'nın sıcak geçen ilkbahar ve yaz aylarında serinletici etkisiyle yörede aranılan lezzetlerden.

Adana Bici Bici'nin ana maddesi olan karın 1800'lü yıllarda bile Adana çarşısında satıldığı bilinmekte. Adana halkının kendini tarif ederken kullandığı "Adanalıyık! Bici yerik, Şalgam içerik!" ifadeleri Adana Bici Bici'nin halk kültürümüzde önemli bir yere sahip olduğunun göstergesi.

Adana İçli Köfte

Adana İçli Köfte, Adana mutfak kültürünün en çok bilinen ve eşsiz lezzetiyle en çok aranan yemeklerinden. Yapımı zor ve

ustalık isteyen bu yemek; esmer ince bulgur, irmik, un, dövülmüş yağsız sinirsiz dana eti, tuz, kimyon, karabiber, yumurta, su ve biber salçası ile hazırlanan hamurun; oyulup içinin yağsız erkek koyun eti kıyması, biber salçası, mor soğan, karabiber, tuz, bitkisel margarin ve maydanoz ile yapılan bir iç malzeme ile doldurulup, ağzının kapatılarak limonlu suda haşlanması il pişirilen bir köfte türü.

Adana Aşlama

Adana Aşlama, meyan bitkisinin kökünün dövülerek terbiye edilmiş lifli halinin içme suyu ve buz ile birlikte soğuk olarak demlenip süzülmesi ile elde edilen ve buzlu su ile seyreltilerek servis edilen bir içecek. Adana Aşlamada herhangi bir katkı maddesi kullanılmıyor.

Adana Analı Kızlı

Adana Analı Kızlı, ana adı verilen yaklaşık 3 cm çapında, 35-40 gram ağırlığında içli köfteler ile kız adı verilen içli köftenin dış hamurundan yapılan yaklaşık 1 cm çapında, yaklaşık 2 gram ağırlığında kürelerin et suyunda, ayçiçek yağı, soğan, biber salçası, nohut, baharat ile pişirildiği bir çorba. Lezzeti ve ustalık isteyen üretim tekniği ile Adana gastronomisinin önemli ürünlerinden biri.

Adana Şırdan

Adana Şırdan, koyunların midesinin dört bölümünden biri olan şırdanın pirinç, iç yağı, karabiber, kimyon, tuz ve biber salçası ile yapılan iç malzemesi ile doldurulup haşlanarak pişirilmesi ile yapılan bir yemek. Bununla birlikte koyun şırdanı ve şırdanın iç yağının kullanılması, özel bir teknikle doldurulması ve dikilmesi, pişirilirken kaya tuzu kullanılması, servisinde kimyon, acı pul biber ve yanında acı süs biber turşusu ile servis edilmesi ürüne ayırt edici bir özellik katıyor. 'Adana Şırdanı' yöre ile özdeşleşen uzun yıllardır bilinen ve yörenin kültürel birikimi ile günümüze ulaşan, genellikle akşamın ilerleyen saatlerinde tüketilen bir sokak lezzeti.

Adana Karpuzu

Adana Karpuzu, Citrillus lanatus türünde bitkilerin coğrafi sınır şartlarında yetiştirilmesiyle elde ediliyor. Kumlu toprakta alçak tünel yetiştiriciliği ile üretilen Adana Karpuzu'nun kendine özgü bir lezzeti var. Diğer bölgelerde karpuz tohumu ekimi ilkbaharda gerçekleştirilirken, Adana Karpuzu'nun tohumu kendi coğrafi sınırlarında Ocak ayının sonuna doğru gerçekleştiriliyor ve daha erken hasat ediliyor.

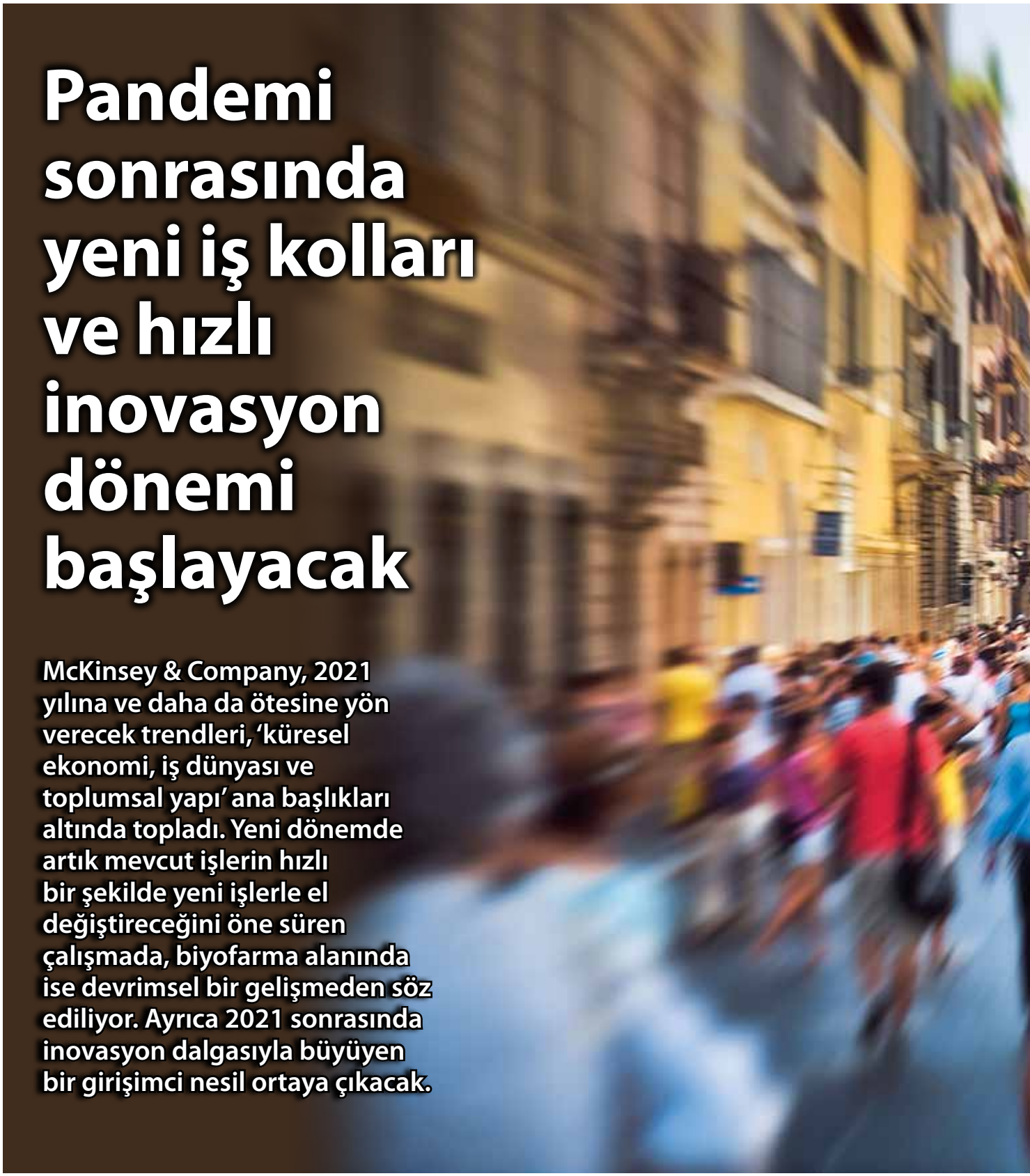
Çukurova Pamuğu

Çukurova'nın bereketi ve zenginliğinin ana ögelerinden olan Çukurova Pamuğu; Adana, Mersin ve Osmaniye il sınırlarını kapsayan alanda yetiştiriliyor. Çukurova Pamuğu'nun en önemli özelliği veriminin yüksek ve erkenci olması. Adana bölgesinde tarım ve tarıma dayalı sanayinin gelişmesinde büyük önemi olan Çukurova Pamuğu, tarihsel süreçte bölgede tekstil merkezli sanayi gelişiminin ana girdisini oluşturmakta. Çukurova Pamuğu'nun rengi, 31-52 renk derecesi arasında değişim gösteriyor. Tipik Akdeniz ikliminin hakim olduğu Adana, Mersin ve Osmaniye illeri, iklimi ve bereketli Çukurova toprağının birleşmesiyle Çukurova Pamuğu'nun yetiştirilebildiği sınırlı alanı oluşturuyor.

Pandemi sonrasında yeni iş kolları ve hızlı inovasyon dönemi başlayacak

McKinsey & Company, 2021 yılına ve daha da ötesine yön verecek trendleri, 'küresel ekonomi, iş dünyası ve toplumsal yapı' ana başlıkları altında topladı. Yeni dönemde artık mevcut işlerin hızlı bir şekilde yeni işlerle el değiştireceğini öne süren çalışmada, biyofarma alanında ise devrimsel bir gelişmeden söz ediliyor. Ayrıca 2021 sonrasında inovasyon dalgasıyla büyüyen bir girişimci nesil ortaya çıkacak.

Pandemi şartları tamamen geride kaldığında, oluşacak yeni normalin 2019'un hâkim koşullarına geri dönmek anlamına gelemeyeceğine vurgu yapan McKinsey & Company Türkiye Ülke Direktörü Can Kendi, 2021 ve sonrasına yönelik trendlerle ilgili yaptığı açıklamada, "McKinsey olarak, COVID-19 salgınının, Nisan 2020'de 'ekonomik ve sosyal düzende ciddi bir yeniden yapılanma' getirebileceğini belirtmiştik. Bugün aşılama çalışmaları hızla sürüyor. Pandemi bir günde geride kalmasa da yeni normalin bu sene ya da önümüzdeki sene oluşacağı konusunda, dikkatli bir şekilde iyimser olmak mümkün" değerlendirmesini yaptı.

"PANDEMİ ÖNCESİ VE PANDEMİ SONRASI DÖNEMLER OLACAK"

COVID-19'un izlerini silmek adına 2021'in dönüşüm yılı olmasını beklendiğine Can Kendi, 20'nci yüzyıldan bahsederken kullanılan 'savaş öncesi' ve savaş sonrası' terimleri gibi pandeminin de muhtemelen bu yüzyıl için önemli bir mihenk taşı olacağına atıfta bulundu. Kendi, "Gelecek nesiller, tanımlamalarında, 'COVID-19 öncesi' ve 'COVID-19 sonrası' dönemlerden bahsedecek. Kurumlarda; nitelikli liderlik, dijital üretkenlik, sürdürülebilirlik, inovasyon, işimizin geleceği ve paydaş kapitalizmi trendleriyle açıkladığımız değişimlerin uzun vadede kalıcı bir temel oluşturması mümkün. Gelecek planlarımızı yaparken 2021'in ve ötesinin şekillenmesinde etkili olacağını öngördüğümüz 13 trendi dikkate almamızın önemli olduğunu düşünüyorum" dedi. Mckinsey, 2021 ve sonrasına yön verecek trendleri değerlendirdiği çalışmasını üç başlıkta topladı. söz konusu başlıkları inceleyecek olursak:

1 KÜRESEL EKONOMİ TRENDLERİ

Güvenin geri dönüşü ve intikam alışverişi dönemi

Tüketicilerin de geri dönmesini sağlayan bu trendle, harcamaların artması bekleniyor. Biriken talebin açığa çıkışı, daha önceki bütün ekonomik krizlerde olduğu gibi bir 'intikam alışverişi' hareketine neden oluyor. Pandemiden en çok etkilenen hizmet sektörü; özellikle restoranlar ve eğlence mekanlarının, bu geri dönüşte, diğer sektörlere göre öne çıkacağı tahmin ediliyor. McKinsey uzmanları, tüketicilerin geri dönüş sürecinin, ülkeden ülkeye de farklılıklar göstereceğini ortaya koyuyor.

Tatil amaçlı seyahatlerin yeniden başladığı dönem

Uluslararası seyahatte, pandemiye bağlı sınır kısıtlamaları nedeniyle kriz sürse de Çin'de otel doluluğu ve yurt içi uçuşlardaki yolcu sayısı, Ağustos sonunda geçen seneki seviyelerinin yüzde 90'ını geçti. Ekim'deki Altın Hafta tatili sırasında, 2019'a oranla yüzde 20 düşüşle, 600 milyondan fazla Çinli seyahat etti. Lüks yurtiçi seyahat ise eski düzeyini geçti. Tatil amaçlı seyahatler hızla geri dönerken, makalede; iş seyahatlerinde toparlanma sürecinin, daha önceki kriz dönemlerinde de olduğu gibi farklı olacağı belirtiliyor. Pandemi sırasında teknolojinin etkin bir şekilde kullanımı ve çoğu şirketin önümüzdeki yıllarda yüzleşeceği ekonomik kısıtlamalar, McKinsey uzmanlarına göre; iş seyahatlerinde uzun dönemli yapısal bir değişimin başlangıç işareti olabilir.

İnovasyon dalgasıyla başlayan girişimciler nesli

İhtiyaçlar, icatları doğuruyor ve kaos girişimciler için alan açıyor. Daha önce yaşanan ekonomik krizlerin tersine, bu sefer yeni açılan küçük işletmelerin sayısında önemli oranda artış görülüyor. Örneğin ABD'de, sadece 2020'nin üçüncü çeyreğinde, 1.5 milyon yeni işletme başvurusu yapıldı. Bu sayı, 2019'un aynı döneminin iki katıydı. Bunların yanı sıra girişim sermayesi aktivitesi de 2020'nin ilk yarısında çok az gerileme gösterdi.

Online perakendeye geçişin hızla devam edeceği ve kalıcı olacağı bir dönemin artık kesinlikle içindeyiz. ABD'de 2019 senesinde, e-ticaretin 2024'e gelindiğinde yüzde 24'lük bir yaygınlığa ulaşacağı öngörüsü var. Hatırlanacağı üzere ABD'de e-ticaret, Temmuz 2020'de toplam perakende satışlarının yüzde 33'üne ulaşmıştı. ABD'deki benzerlik Türkiye'de de var.

Dördüncü endüstri devriminin hızlanması

Bu hızlanmanın temelinde, dijital destekli verimlilik artışının yer aldığı vurgulanı-

yor. Makalede; ABD'de verimliliğin, 2020'nin ikinci çeyreğinde yüzde 10.6 ve takiben üçüncü çeyreğinde de yüzde 4.6 arttığına dikkat çekiliyor.

Geçmişte çığır açan teknolojilerin, verimliliği artırmaya başlaması 10 yıldan uzun sürüyordu. COVID-19 krizi yapay zekâ ve dijitalleşme gibi alanlarda, bu geçişi birkaç yıla indirdi. Şirketlerin yoğun baskı altında aceleyle yeni teknolojilere uyum sağlamaya çalışırken hatalar da yaptığını belirten McKinsey uzmanları, liderlere; şu ana kadar yapılan iyi şeyleri yapılandırmalarını ve kurumsallaştırmalarını öneriyor.

2 İŞ DÜNYASI TRENDLERİ

McKinsey, iş dünyasında yaşanan değişimde belirleyici rol oynayan tüketici davranış ve tercihlerini anlamak için yaptığı küresel bir anketin sonuçlarını makalede paylaşıyor. Bu anketin uygulandığı 13 büyük ülkeden dokuzunda, tüketicilerin en az üçte ikisi yeni alışveriş şekilleri denediklerini söylüyor. Ayrıca, ankete katılanların yüzde 65'inden fazlası buna devam etmeyi düşündüklerini belirtiyor.

Online perakende

Online perakendeye geçişin hızla devam edeceği ve kalıcı olacağını vurgulanıyor. Araştırmada; ABD'de 2019 senesinde, e-ticaretin 2024'e gelindiğinde yüzde 24'lük bir yaygınlığa ulaşacağı öngörüsü hatırlatılıyor ve bu tahminlerin ötesindeki gerçekleşmeye dikkate çekiliyor. ABD'de e-ticaret, Temmuz 2020'de toplam perakende satışlarının yüzde 33'üne ulaşmıştı.

Küresel olarak değerlendirildiğinde de 2020'nin ilk yarısında görülen e-ticaret artışı, önceki on seneye eşitti. Bu gelişmenin detaylarına inildiğinde bazı noktalara dikkat etmek gerekiyor. Online alışveriş yapan tüketicilerde, marka sadakatinin az olması, bu noktaların başında geliyor. Diğer bir nokta da yakın zamanlı bir McKinsey anketinde tüketim malları şirketlerinin sadece yüzde 60'ının, e-ticaret büyüme fırsatlarını yakalamaya kısmen dahi olsa hazırlıklı olduğunu söylemesi. Şirketlerin bu yönde hareket etmesi ve hazırlıklarını hızla tamamlamaya çalışması büyük önem taşıyor. Zira yönelim açık, çoğu tüketici online alışverişe kayıyor ve şirketlerin hazırlıklı olması tüketicinin marka sadakatinde de rol oynayabiliyor.

Tedarik zincirinde yeniden dengelenme dönemi başlıyor

COVID-19, çoğu şirketin, uzun ve karmaşık tedarik zincirlerindeki zayıf noktalarını açığa çıkardı. Tek bir ülke, hatta tek bir fabrikanın kapanması, şirketlerin küresel üretimini durma noktasına getirince, 'tedarik zincirindeki yeniden dengelenme' başladı. McKinsey uzmanları bu trend sonucunda; küresel mal ihracatının dörtte birinin, 2025'e kadar yön değiştirebileceğini öngörüyor. Bu, yaklaşık 4.5 trilyon dolarlık bir ihracat hacmi anlamına geliyor.

Makaleye göre; bu dönemde şirketler, tedarik zincirlerini incelemeye başladıklarında, üç şey fark etti. Bunlar; aksamaların normal olması, endüstri 4.0 sayesinde üretimde ülkelere bağlı maliyet farklarının daralması ve tedarik zincirindeki şirketlere üretim yapan alt tedarikçilerle ilgili bilgi eksikliğiydi. Şirketler, bunları dikkate alarak hem otomasyon hem de yapay zekâ, veri analitiği alanlarındaki gelişmelerden faydalanarak tedarik zincirlerini yeniden dengeliyor.

'İşimizin geleceği' artık beklenenden önce geliyor

Pandemi, farklı endüstrilerdeki on milyonlarca insanı, bir günde evden çalışmaya geçmek zorunda bıraktı. Böylece, önündeki kültürel ve teknolojik bariyerler yıkılan uzaktan çalışma modelinin, kısıtları ve faydaları geçen kısa zaman içinde daha da netleşti. Bu konuda McKinsey Global Institute (MGI) tarafından gerçekleştirilen çalışmaya göre; çalışanların yüzde 20'si, haftanın 3 ila 5 günü uzaktan çalışarak verimliliklerini koruyabiliyor. Bu trend, sadece COVID-19 salgınından dolayı değil, otomasyon ve dijitalleşmedeki ilerlemeler de bunu mümkün kıldığı için gerçekleşiyor. Makalede, ofisten uzakta çalışmaya geçişle ilgili iki önemli zorluğa dikkat çekiliyor. Bu süreçte hem ofisin organizasyona tam olarak ne getirdiğinin sistematik değerlendirilmesi hem de iş gücünün otomasyon, dijitalleşme ve diğer teknolojilere uyum sağlaması için desteklenmesi gerekiyor. McKinsey uzmanları, çalışanlara, eğitimlerle yeni beceriler kazandırmanın, maliyetlerin üstünde fayda sağladığını belirtiyor. Ayrıca, bu yatırımın; çalışan bağlılığı, müşteri memnuniyeti ve olumlu marka algısı üzerindeki etkileri de hatırlatılıyor.

Biyofarma devrimi hiç olmadığı kadar güçlü

Pandemi, genel olarak iş dünyasında süreçleri hızlandırdığı gibi medikal inovasyona da ciddi bir ivme kazandırabilir. Zorunluluk söz konusu olunca bunun mümkün olduğu görüldü. COVID-19 genom sekanslaması birkaç haftada gerçekleşmekle kalmadı, aşılar da bir yıldan kısa sürede geliştirildi. McKinsey uzmanları, daha büyük bir değişim potansiyelinin; biyomühendislik, genetik dizileme, programlama, veri analitiği, otomasyon, makine öğrenimi ve yapay zekâ gibi çeşitli becerilerin bir araya gelmesiyle ortaya çıkacağını belirtiyor. McKinsey Global Enstitüsü (MGI), bu gelişmeyi 'Biyo-Devrim' olarak adlandırıyor.

Mayıs 2020'de yayınlanan bir raporda MGI, 'küresel hastalık yükünün yüzde 45'inin, bugün bilimsel olarak mümkün olan becerilerle çözülebileceğini' açıkladı. Örneğin; genom düzenleme teknolojileri senede 250 bin kişiyi öldüren sıtmaya çare bulabilir. Hücresel terapiler, zarar görmüş

hücre ve dokuları onarabilir ve hatta yenileyebilir. Yeni çeşit aşılar kanser ve kalp hastalıkları gibi bulaşıcı olmayan hastalıklara da uygulanabilir. Biyo-devrimin potansiyeli, sağlığın ötesine de uzanıyor. MGI raporlarına göre; küresel ekonominin fiziksel girdilerinin yüzde 60'ını biyolojik olarak üretmek, teoride mümkün. Biyo-devrim, önümüzdeki 10yılda trilyonlarca dolarlık ekonomik etki yaratabilir.

Portföylerin yeniden yapılanması hızlanıyor

Pandemiyle birlikte bazı endüstriler yükselişe geçerken bazıları da ciddi şekilde düştü. Ekonomi yeni normaline oturunca, yaşanan sektörel farklılıkların daralması ve endüstrilerin kriz öncesine yakın pozisyonlarına dönmeleri beklenebilir. Bununla birlikte, sektörler içindeki dinamiklerin nasıl değişeceğini öngörmek daha zor olabilir. Bundan önceki krizlerden, kuvvetliler daha kuvvetli çıktı. Zayıflarsa daha da zayıfladı, tümden kapandı ya da satın alındı.

McKinsey uzmanları, pandemi döneminde de dayanıklılığı yüksek, sağlıklı bilançolara sahip şirketlerin; yeni fırsatlar arayışında olacağını ve ciddi boyutlu portföy değişimi görmeyi beklediklerini belirtiyor. Bu duruma ek olarak, küresel özel sermayenin elinde bulunan yaklaşık 1.5 trilyon dolarlık yatırıma hazır kaynağın da portföy değişiminde belirleyici rol oynaması bekleniyor. Küresel krizlerde yapılan özel sermaye yatırımlarının geri dönüşlerinin, iyi dönemlerde yapılanlara göre daha yüksek olduğu biliniyor. Bu nedenle makalede, özel sermaye endüstrisinin önümüzdeki dönemde yeni yatırım imkanlarını takip edeceği tahmini yer alıyor.

Yeşil iyileşme tüm dünyayı kapsayacak

2008-2009 finansal kriziyle başa çıkmak için çok sayıda devlet, teşvik programı uygulanmıştı ama bunların çok azı iklimsel ya da çevresel hareketleri içeriyordu. Pandeminin ekonomik etkileriyle mücadelede, durumun farklı olduğu görülüyor. Tüm ülkeler değilse de büyük çoğunluğu toparlanma planlarını var olan çevresel politika önceliklerini ilerletmek için kullanıyor. Avrupa Birliği, 880 milyar dolarlık COVID-19 kriz planının yüzde 30'unu iklim değişikliği ile ilgili tedbirlerde kullanmayı planlıyor. Kanada toparlanmayı iklim hedefleriyle birleştiriyor. Kolombiya 180 milyon ağaç ekiyor. Japonya ve Güney Kore 2050'de, Çin ise 2060 yılında, net karbon emisyonunu sıfıra indirme sözü verdi. Bütün bunlar, sürdürülebilirliğin hükümetler düzeyinde yeni normal'in öncelikli konusu olduğunu gösteriyor. Şirketler tarafına bakıldığında da sürdürülebilirlik konusunda tüketici beklentilerinin arttığı görülüyor. McKinsey uzmanları, tüketici beklentilerinin yanı sıra yeşil ekonominin sunduğu büyüme imkanlarını öne çıkarıyor.

Avrupa Birliği, 880 milyar dolarlık COVID-19 kriz planının yüzde 30'unu iklim değişikliği ile ilgili tedbirlerde kullanmayı planlıyor. Kanada toparlanmayı iklim hedefleriyle birleştiriyor. Kolombiya 180 milyon ağaç ekiyor. Japonya ve Güney Kore 2050'de, Çin ise 2060 yılında, net karbon emisyonunu sıfıra indirme sözü verdi.

3 TOPLUMSAL YAPI TRENDLERİ

Sağlık sisteminin yenilenmesi

COVID-19 salgınıyla mücadele sürecinden alınan dersler, daha kuvvetli sağlık sistemleri inşa etmeye yol açabilir. Halk sağlığı altyapısının iyileştirilmesi ve sağlık sisteminin dijital dönüşümün sunduğu imkanlar kullanılarak modernleştirilmesi, bu konuda, üzerinde çalışılması gereken iki alanı oluşturuyor. İşletmeler açısından bakıldığında da iş verenlerin yeni normalin sağlıklı iş ortamını tasarlamaya odaklanmaları ve çalışanlarının sağlığına yatırım yapmaları bekleniyor.

Ülkelerin normalleşme süreci

Pandemi etkileri azaldıkça, ülkelerin mali sıkıntılarıyla nasıl başa çıkacaklarını düşünmeleri gerekecek. McKinsey uzmanları, uzun vadeli ve etkili cevabın büyüme ve verimlilik olduğunu belirtiyor.

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA İÇİN KÜRESEL AMAÇLAR

Kaynak: https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/sustainable-development-goals/background.html

Paydaş kapitalizmi

İşletmeler ve parçası oldukları toplum arasında bir köprü görevi üstlenen paydaş kapitalizmi, pandemide daha da önemli hale geldi. Paydaş kapitalizminin; şirketlerde kâr amacı güdülmemesi olarak anlaşılmaması gerektiğini vurgulayan McKinsey uzmanları, önemli olanın, zaten değerlendirilebilen bir ölçüt olan kâra bir 'amaç' kazandırmak olduğunu söylüyor.

SOSYAL MEDYA MUTSUZ, GIDA TÜKETİM BAĞIMLILIĞI İSE BİREYİ MUTLU EDİYOR

Öte yandan, TÜBİTAK tarafından desteklenen 'Koronavirüs Tedbirleri Döneminde Tüketim Alışkanlıkları ve Kaynaklara Erişimdeki Kırılganlığın Tüketimde Özdenetim ile İlişkisinin Araştırılması' projesi pandemi süresince bireylerin tüketim alışkanlıklarındaki değişimleri ortaya koydu. Buna göre bireyler sosyal medyada mutsuz, gıda tüketim bağımlılığı ise mutlu oluyor.

Pandemiden en çok etkilenen sektör olan hizmetler için anahtar ifade; 'güvenin geri dönüşü.' Biriken talebin açığa çıkışı, daha önceki bütün ekonomik krizlerde olduğu gibi bir 'intikam alışverişi' hareketine neden olacak. Pandemiden en çok etkilenen hizmet sektörü; özellikle restoranlar ve eğlence mekanlarının, bu geri dönüşte, diğer sektörlere göre öne çıkacağı tahmin ediliyor.

TÜBİTAK destekli araştırmada İTÜ İşletme Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Elif Karaosmanoğlu yürütücü, İstanbul Bilgi Üniversitesi Pazarlama Yüksek Lisans Program Direktörü ve İşletme Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Neşenur Altıniğne Ekici araştırmacı, Dr. Didem Gamze Işıksal ve Dr. Elif İdemen bursiyer olarak yer aldı. Projeye Artvin Çoruh Üniversitesi İşletme Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Okan ve İTÜ doktora öğrencisi Özge Demir dışarıdan destek verdi. Araştırma, pandemide bireylerin gelecekteki tüketimlerini düzenleme davranışının hangi psikolojik ve ekonomik faktörlere bağlı olduğunu inceledi.

ARAŞTIRMA 26-55 YAŞ ARASI KİŞİLERLE YAPILDI

Araştırma pandeminin birinci dalgasının yaşandığı 20 Temmuz-10 Ağustos ile ikinci dalgasına denk düşen 20 Kasım-10 Aralık 2020 tarihleri arasında iki ayrı dönemde gerçekleştirildi. İlk dönemde Türkiye genelinden 812; ikinci dönemde ise 616 katılımcıyla görüşmeler yapıldı. Ağırlıklı olarak 26-55 yaş arası katılımcıların yer aldığı araştırmada bireylerin ekonomik ve psikolojik kırılganlıklarının yanı sıra online alışveriş, gıda tüketimi, sosyal medya bağımlılıkları ölçüldü. Araştırmada pandemi nedeniyle artan stresle birlikte bireylerin bu bağımlılıklarına bağlı davranışlarında ve tüketim alışkanlıklarında değişimler gözlemlendi.

SALGIN DÖNEMİNDE SOSYAL YAŞAM KİMSEYE YETMEDİ

Araştırma bulgularını paylaşan BİLGİ İşletme Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Neşenur Altıniğne Ekici, pandemi ilerledikçe sosyal medya bağımlılığının arttığını, bu durumun bireylerin psikolojilerini olumsuz etkilediğini belirtti. Altıniğne Ekici, "Pandeminin ikinci dalgasında sosyal izolasyon şartlarının artmasıyla bireylerin sosyal medya bağımlılığında artış gözlemledik. Bu bağımlılığın psikolojik esenliği; yani iyi hissetme, mutlu olma halini olumsuz etkilediğini tespit ettik. Bireyler diğer insanlarla yüz yüze görüşemedikleri için sosyal medyaya yöneliyor; ancak bu durum sosyal ihtiyaçları tam olarak karşılayamadığı için psikolojik esenlikte bir azalmaya neden oluyor" dedi.

GIDA TÜKETİM BAĞIMLILIĞI SÜREÇ İÇİNDE STRESİ AZALTTI

Araştırma sonuçlarına göre pandemi koşullarında gıda tüketim bağımlılığı arttıkça bireylerin iyi hissetme hali de artıyor. Altıniğne Ekici, "Gıda tüketim bağımlılığının sosyal izolasyon arttıkça, yani birey kendisini daha fazla yalnız hissettikçe bireyin psikolojisinde olumlu yansımalarının olduğunu tespit ettik. Bu pek de beklemediğimiz bir bulguydu. Pandemi nedeniyle yaşadığımız stresi, gıda tüketim bağımlılığı ile telafi etmeye, daha fazla gıda tüketerek bir şekilde kendimizi mutlu etmeye çalışıyoruz. Ancak sosyal izolasyon azaldıkça bu ilişkinin zayıfladığını görüyoruz. Bunun nedenlerinden biri muhtemelen gıda tüketiminin bedenimize negatif yansımaları. İnsanlarla bir arada olmaya başladıkça gıda tüketimi artık bizi mutlu etmiyor" diye konuştu.

EKONOMİK DURUM TÜKETİM BAĞIMLILIĞINA ENGEL OLAMADI

Araştırmanın ekonomik kırılganlıkları yüksek bireylerin gıda tüketim ve online alışveriş bağımlılığına sahip olduğunu ortaya koyduğunu söyleyen Altıniğne Ekici, şöyle devam etti: "Pandemide ciddi gelir kaybettiğini, faturalarını ödemekte zorlandığını, temel ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çektiğini belirten bireylerin bu süreçte psikolojik açıdan iyi hissetme hallerinin azaldığını gördük. Pandemide artan stres ile ekonomik kırılganlık ve psikolojik esenlik arasındaki bu negatif ilişki güçlendi. Bununla birlikte ekonomik kırılganlık arttıkça hem gıda tüketim bağımlılığında hem de online alışveriş bağımlılığında bir artış da gözlemledik. Ekonomik olarak zor durumda olmalarına rağmen bu grubun ekonomik açıdan daha rahat koşullarda olan bireylere göre bu bağımlılıkları yüksek çıktı."

PSİKOLOJİK KIRILGANLIĞI YÜKSEK BİREYLER COVID-19 İLE TOPLUMA YÖNELDİ

Araştırma bulgularına göre psikolojik kırılganlığı yüksek bireyler daha toplum yanlısı davranış sergiledi. Pandeminin iler-

COVID-19, çoğu şirketin, uzun ve karmaşık tedarik zincirlerindeki zayıf noktalarını açığa çıkardı. Tek bir ülke, hatta tek bir fabrikanın kapanması, şirketlerin küresel üretimini durma noktasına getirince, 'tedarik zincirindeki yeniden dengelenme' başladı. Dolayısıyla küresel mal ihracatının dörtte birinin, 2025'e kadar yön değiştirebileceği öngörülüyor. Bu, yaklaşık 4.5 trilyon dolarlık bir ihracat hacmi anlamına geliyor.

lediği ikinci dalgada bireylerin psikolojik kırılganlıklarında da bir artış yaşandığını belirten Altıniğne Ekici, "Kendini çok yalnız hissettiğini, izolasyon şartlarının kendilerine duygusal olarak ağır geldiğini belirten kişilerin toplum yanlısı davranış gösterme eğilimlerinde bir artış gözlemledik. Birey psikolojik olarak kendisini ne kadar yalnız, desteksiz hissederse o denli topluma yöneliyor. Bu durum toplumsal sorunların da farkına varmasına ve tüketimde özdenetim sergileyerek daha planlı bir şekilde tüketim yapmasına neden oluyor. Ancak birey bu noktada çevresinde toplum yanlısı davranışların arttığını, herkesin birbirini desteklediğini fark ettiğinde yani sosyal sermayesinde değişim algıladığında tüketimini düzenleme davranışını tam tersine azaltmaya başlıyor" dedi.

FİZİKSEL MAĞAZALARI TERCİH EDENLER PANDEMİ DÖNEMİNDE ONLİNE'DA ALIŞVERİŞ YAPMADI

Pandemi döneminde en çok tüketilen ürün grubu gıda oldu. Araştırmanın yapıldığı ilk dönemde gıda ürünlerinin tüketimi tüm ürün gruplarının içinde yüzde 52'lik bir paya sahipken bu oran ikinci dönemde yüzde 43'e düştü. Her iki dönemde en çok tüketilen ürün grupları arasında gıdayı sağlık ve hijyen ürünleri izledi. Gıda ürünleri en çok marketlerden, sağlık ve hijyen ürünleri ise eczanelerden satın alındı. Araştırma sonuçlarına göre online kanallardan en çok satın alınan ürün grubu kıyafet ve moda ürünleri oldu. Pandemi ilerledikçe online kanallardan kıyafet alışverişinde bir artış da gözlemlendi. Birinci dalgada yüzde 13 olan kıyafet tüketim oranı, ikinci dalgada yüzde 20'ye yükseldi. Online mağazada en popüler ikinci ürün grubu ise kozmetik ve kişisel bakım ürünleri oldu. Alışverişinin tamamını fiziksel mağazalardan yapanların oranı ilk dalgada yüzde 68,2; ikinci dalgada ise yüzde 67,5 olarak gözlemlendi. Vaka sayılarındaki artışa rağmen tamamen fiziksel mağazadan alışveriş yapanların oranında online'a yönelim açısından ciddi bir değişiklik yaşanmadı.

KUŞAKLARI EŞİTLEYEN PANDEMİ, BU ÖZELLİĞİYLE YAŞLILIĞA ÇELME TAKTI

Pandeminin toplumda yarattığı etkileri inceleyen bir diğer araştırma ise KPMG'den geldi. KPMG'nin büyük küresel tüketici araştırması 'Ben, Hayatım, Cüzdanım', COVID-19'un toplumların sosyal ve kültürel yapısını nasıl etkilediğini gösteriyor. Bu yılki araştırmadan çıkan en çarpıcı sonuçlardan biri, toplumda şu anda bir arada yaşayan beş kuşağın bazı konularda eşitlenmesi. Çevre, iklim, ekonomi, sosyal adalet, teknolojiye uyum gibi değerler COVID-19 sonrası tüm kuşakların hayatının merkezi oldu. 'Yaşlı' diye tanımlanan 75 yaş ve üstü, toplumun en genç kesimi olan Y ve Z kuşağı ile pek çok ortak noktayı paylaşıyor. 'Yaşlılığı' tanımlayan kriterler, COVID-19'dan sonra çok gerilerde kaldı

18 BİN KATILIMCILI ARAŞTIRMA

KPMG'nin 16 ülkede 18 binden fazla katılımcısıyla gerçekleştirdiği 'Ben, Hayatım, Cüzdanım' araştırması, Covid-19'un nesillere etkisini inceliyor. Araştırmaya göre şu anda toplumda bir arada yaşayan 'sessiz kuşak', 'baby boomer'lar', 'X kuşağı', 'Y kuşağı' ve 'Z kuşağı' hiç olmadığı kadar ortak nokta paylaşıyor. Nesillerin tümü dijitalleşme ve iklim konusunda yüksek farkındalığa sahip ve hepsi gelecekle ilgili benzer endişeler içinde. Bu sonuç, 'yaşlılık' kavramının yeniden tanımlanması ihtiyacına sebep oluyor.

KPMG Türkiye Tüketici Ürünleri ve Perakende Sektör Lideri Gökhan Kaçmaz araştırmadan çıkan sonucu, "Önceki yıllarda kuşaklar arasında belirgin tutum ve davranış farklılıkları vardı. Kuşakların temel değerlerinin değişmesi için yıllar geçmesi gerekiyordu. Covid-19 tüm toplumlarda ekonomik, çevresel, sosyal ve teknolojik değerlerin paylaşımını hızlandırdı. Nesiller artık hiç olmadığı kadar fazla ortak noktaya sahip. Toplumlarda 'yaşlı' diye tanımlanan kesim artık daha genç davranıyor" diye değerlendirdi. Araştırmadan, nesiller ve yeni davranış biçimleriyle ilgili bazı başlıklar şöyle:

SESSİZ KUŞAK (75 YAŞ VE ÜSTÜ)

- Bu nesil için COVID-19 öncesi uygulanan kurallar artık geçerli değil. Yaşlı olmanın ne anlama geldiğiyle ilgili klişe değişti.
- COVID-19, dijitalleşmeyi hızlandırarak hem dijital yeterliliğin artmasına hem de yeni teknolojiye daha fazla ilgi duyulmasına yol açtı. Dijital kullanım, çevresel ve sosyal farkındalık artık Y kuşağı ve Z Kuşağı'nın korumasında değil.
- COVID-19 öncesi akıllı telefon kullanım oranı yüzde 61 olan 75 yaş üstü kişilerin yüzde 81'i artık akıllı telefon kullanıyor.
- Yüzde 67'si daha fazla online alışveriş yapıyor.
- Yüzde 44'ü yeni teknolojiyi ilk kez kullanıyor.
- Dijital ödeme yöntemlerine alıştılar COVID-19 öncesi yüzde 68 olan nakit kullanım oranı şimdi yüzde 39'a düştü.
- Yaşayan en eski kuşakla ilgili en önemli değişiklik, ekonomik ve sosyal eşitsizlikle ilgili endişelerdeki hızlı artış oldu. 75 yaş üstü kişilerin dörtte üçü bu konuda endişeli. Yüzde 92'si etik bir perakendeciye veya topluma geri veren bir markaya daha fazla ödeme yapmaya hazır. Y kuşağında bu oran yüzde 91.
- Bu yaş grubunda yeniden evlilik, yeni iş ve çocuklar gibi daha genç yaşam davranışlarının görülme sıklığı yükseldi. Yaşlı insanlar artık 'yaşlı insanlar' gibi hareket etmiyor. X kuşağının yüzde 16'sı, 75 yaş üstü kişilerin yüzde 13'ü evliliği bir sonraki yaşam hedefi olarak görüyor. Yani hala ulaşmak istedikleri yaşam hedefleri var.

BABY BOOMER KUŞAĞI (54-74 YAŞ)

- Bu nesil, davranış ve tutum olarak çocuklarına her zamankinden daha çok benziyor.
- Nakit kullanımlarını azaltıyorlar, e-ticaretten daha fazla yararlanıyorlar.
- Online faaliyetlerinin risklerinin daha fazla farkındalar. Siber suçlar, verilerinin paylaşımı konusunda endişeliler, reklamlara güvensizler.
- Giderek 'endişelenen nesil' haline geliyorlar. Daha genç nesillerle ekonomi, siyasi istikrar ve iklim değişikliği konusunda ortak kaygıları var. Finansal gelecekleri, çocuklarının başarısı, dünyanın geleceği için endişeliler.
- Ekonomik gelişmeler konusunda daha genç nesiller gibi hassaslar ve gelecekteki mali durumlarıyla ilgili kaygılılar. Koruyucu bir tedbir olarak daha fazla tasarruf ediyorlar.
- Endişeleri gidermek için proaktif davranan şirketlere ve işverenlere yönelecekler. Çoğu, iklim değişikliği, ekonomik ve sosyal eşitsizlik, sürdürülebilirlik konusunda endişeli olan etik işletmelerin müşterisi olmak istiyor.
- Değerlerini paylaşan firmaları tercih etmeye çok daha hevesliler(yüzde 83) ve etik perakendecilere daha fazla ödemeye hazırlar (yüzde 84).

X KUŞAĞI (37-53 YAŞ)

- Bu nesil halen çalışma hayatında, hem kendileri hem çocukları için çabalıyor ve aileleriyle ilgili sorumlulukları devam ediyor. Üçte biri, yaşlı bir akrabasının bakımıyla ilgileniyor. Yüzde 75'i çocuklarının başarısı ve dünyanın geleceği için endişeli.
- Dünyanın politik, çevresel ve sosyal olarak daha güvenli ve daha iyi bir yer olmasını istiyorlar.
- Ekonomik olarak, bu grup baskı altında ve finansal güvenlik arıyor.
- Bu nesil, hızla değişen bir çalışma ortamı deneyimledi. Pandemi nedeniyle evden çalışmak zorunda kaldılar, evde nasıl eğitim alacaklarını öğrendiler ve hem iş hem de eğlence için online dünyaya girdiler. Bu kuşağın dizüstü bilgisayar, e-ticaret ve nakit olmayan ödeme sistemlerinin kullanımında önemli bir artış var.

MİLENYUM-Y KUŞAĞI (17-36 YAŞ)

- Teknolojinin çok hızlı gelişmesi ve pandemi etkisiyle tüm yaş gruplarında hızla benimsenmesi ekonomik, sosyal ve çevresel konulara ilgiyi artırınca, 'dijital yerliler' olan Y kuşağının bazı değerleri eskidi. Y kuşağı artık daha eski kuşaklarla pek çok ortak noktaya sahip. Mesela Y kuşağının yüzde 32'si, Baby Boomer kuşağının yüzde 15'i yaşlanan bir ebeveyne bakıyor. Y kuşağının yüzde 42'si ilk evlerini satın almak istiyor, ancak 75 yaşın üstündekilerin yüzde 15'i de öyle.
- Y kuşağı istekli bir nesil. Kendi evlerine, arabalarına, dijital cihazlarına sahip olmak istiyorlar. Uzun yaşamayı hedefliyorlar, kişisel başarı onlar için önemli.
- Y kuşağı, kendi iyiliği için teknolojiye en çok odaklanan nesil. Y kuşağının yüzde 64'ü daha ileri teknoloji, sanal ve artırılmış gerçeklik, mağaza içi dijital uygulamalar ve robotik kullanımları bekliyor.
- Finansal avantaj veya deneyim avantajı elde etmek için veri paylaşmaya daha istekliler.
- Etik, bu grup için çok önemli. Yüzde 91'i etik bir perakendeciye veya topluma geri veren bir markaya daha fazla ödemeye hazır.

İhtiyaçlar, icatları doğuruyor ve kaos girişimciler için alan açıyor. Daha önce yaşanan ekonomik krizlerin tersine, bu sefer yeni açılan küçük işletmelerin sayısında önemli oranda artış görülüyor.

Z KUŞAĞI (7-16 YAŞ)

- En karmaşık nesil. Eski endişelerin, yeni teknolojinin ve giderek daha fazla paylaşılan değerlerin bir karışımı.
- Çevreye, iklim değişikliğine ve sosyal eşitsizliğe odaklı değerleri Covid-19 sonrası tüm nesiller paylaşıyor. Ekonomi ve sosyal adaletle daha fazla ilgililer.
- Daima en gelişmiş teknoloji peşindeler. Sosyal medya hayatlarının en önemli parçası.
- Yüzde 92'si ekonomi için endişeli, yüzde 49'u gelecekteki istihdam olasılıkları ve makineleşmenin etkileri, yüzde 79'u ev sahibi olmak, yüzde 83'ü araba sahibi olmak ve yüzde 49'u da gelecekteki iş fırsatları için endişe duyuyor. Bu kuşağın yüzde 66'sı ise henüz doğmamış çocuklarının başarıları için endişeli.
- İklim değişikliği ve sosyal eşitsizlikle ilgili endişelerini artık eski nesiller de paylaşıyor. Yüzde 80'i inançları ve değerleri kendilerine benzeyen şirketleri seçiyor.
- Ses aktivasyonu ve robot web sohbeti gibi çok gelişmiş dijital erişim mekanizmaları bekliyorlar.

TASARIM VE MOBİLYA SEKTÖRÜNE YÖN VEREN OKUL

İnegöl Hacı Sevim Yıldız Mobilya ve İç Mekan Tasarımı Teknolojisi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

2017-2018 eğitim öğretim yılında hizmete giren okul, 2020 yılında MEB, TOBB ve TOBB ETÜ arasında imzalanan Mesleki Eğitim İş Birliği Protokolü kapsamına alınarak proje okulu olarak belirlendi. 'İş Garantili Okul' özelliğinin yanı sıra mobilya imalat, döşeme ve Ar-Ge çalışmalarıyla tasarım ve mobilya sektörüne yön veren okul, 2023 eğitim vizyonu kapsamında çağın gerektirdiği iş gücünü ekonomiye kazandırma hedefiyle azimle çalışıyor.

Mesleki Eğitim İş Birliği Protokolü kapsamında İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası; okul ihtiyaçlarının karşılanması, öğrencilere burs verilmesi, hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin mesleki eğitimlerinin geliştirilmesi yönünde çalışmalar yürütüyor. Okul yurt genelinde 21 ilde toplam 42 Ar-Ge merkezi okullarından bir tanesi. İnovasyon ve verimlilik odaklı çalışmalar ile başta İnegöl ve Türkiye'nin mobilya sektöründe ihtiyaç duyulan alanlarda nitelikli insan kaynağı yetiştirilmesinin yanı sıra yerli ve millî üretim altyapısının geliştirilmesinde önemli katkılar sağlıyor.

Döner sermaye çalışmalarıyla hem üretiyor hem kazanıyorlar

Türkiye'de ilk ahşap oyuncak yarışmasını düzenleyerek ahşap oyuncağa ilginin artmasını sağlayan okul, 'HSY TEMATİK OYUNCAKLAR' ismiyle ahşap oyuncak üretiminde lider konumda. Okul tarafından üretilen patentli oyuncaklar özel firmalara kiralanarak bu gelirle öğretmenlerin Almanya'da düzenlenen ahşap oyuncak fuarına katılımı ve mesleki gelişimleri destekleniyor.

Ders Aletleri Yapım Merkezi (DAYM) başta olmak üzere İnegöl'de faaliyet gösteren ihracat rekortmeni mobilya fabrikalarına ve tasarım ofislerine danışmanlık hizmeti veren okul, bunun yanı sıra mezun ettiği öğrencileriyle de sektörün gelişmesine katkı sağlıyor. Pandemi döneminde de üretimlerine devam eden okul; 40 bin çiftli öğrenci sırası üst tablası, 40 bin tekli öğrenci sırası üst tablası, 2 bin adet öğretmen dolabı, bin adet öğrenci dolabı üretiminin yanı sıra patentli ürünleri olan Tangram, Akıllı Küpler ve ilçedeki diğer okul ve kurumların mobilya ihtiyaçlarının üretimini gerçekleştirerek döner sermaye çalışmalarında yer alan genç mobilyacıla-

Sosyal sorumluluk projeleri

Tematik mobilya lisesi olarak öğrencilere sosyal sorumluluk ve yardımlaşma alışkanlığını kazandırmak için ihtiyacı bulunan okullara ve ailelere okul tarafından destek olunuyor. Ayrıca hayvan barınaklarına ve ihtiyaç halinde talep edilen her yere hayvan kulübeleri yapılıyor.

ra aylık minimum 2 bin Türk Lirası döner sermaye parası kazandırarak hem üreten hem de kazanan öğrenciler yetiştirmeye devam ediyor.

Ar-Ge çalışmalarıyla yerli ve milli üretim destekleniyor

İnegöl Tematik Mobilya Lisesi, aynı zamanda Milli Eğitim Bakanlığı Ar-Ge Merkezi. Bu merkezde inovasyon ve verimlilik odaklı çalışmalar ile başta İnegöl ve Türkiye'nin mobilya sektörünün ihtiyaç duyduğu alanlarda nitelikli insan kaynağı yetiştirilmekte, yerli ve millî üretim alt yapısının geliştirilmesine önemli katkılar sağlanmakta. 2020-2021 eğitim öğretim yılında sanal gerçeklik programları kullanılarak, tüketicilerin mobilya seçerken çeşitli versiyonları anında görerek ve mekânlar arasında gezerek alacakları mobilyaları seçmelerine olanak sağlayacak bir proje yapılmış olup sektöre sunulması hedefleniyor. 2021-2022 eğitim öğretim yılında 'Ahşap Karavan ve Akıllı Genç Odası Mobilyaları' projeleri üzerinde çalışılması planlanıyor.

İş dünyasının desteğiyle başarılı öğrencilere burs

Öğrencilerin motivasyonlarını yüksek tutarak iş dünyası ile bağ kurmalarını desteklemek amacıyla öğrenciler ile iş insanları her ay 'Kariyer Günleri'nde bir araya getiriliyor. İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası, sponsorlarla protokoller yaparak ihtiyaç sahibi başarılı öğrencilere burs imkanı sağlıyor. Okul, 2017 yılında eğitime başlamasına rağmen LGS sınavında yüzde 2'lik dilimden öğrenci alarak başarısını kanıtlıyor.

Yenilikçi teknoloji ve tam donanımlı atölyelerde eğitim

2017 yılında eğitim öğretime başlayan İnegöl Tematik Mobilya Lisesi, sektörün istediği son model makine parkurunu elinde barındırıyor. 1 adet optimizasyon programlı üç tabakayı anında kesebilen Panel ebatlama makinesi, 2 adet CNC Router, 3 adet Kenar bantlama makinesi, 3 eksenli CNC ahşap torna, 3D yazıcı, çoklu delik makineleri, kalibre zımpara makinesi, son sistem üst yüzey işlemleri atölyesi ve teknolojik temel işlem makineleri okul bünyesinde yer almakta. Ayrıca 2 adet bilgisayar ve teknik resim sınıfları da atölye binası içerisinde bulunuyor.

Ulusal ve uluslararası fuarlara katılım

Okul tarafından Almanya'da gerçekleştirilen Nürnberg Oyuncak Fuarı, Tüyap Mobilya Fuarları ve MODEF Fuarları'na hem katılımcı olarak hem de ziyaretçi sıfatında katılım sağlanıyor.

'Tasarla-Üret' prensibiyle mesleki eğitime destek

İnegöl Tematik Mobilya Lisesi'nde açılan dallardan olan Mobilya ve İç Mekan Ressamlığı Dalı tasarımlar yaparken Mobilya ve İç Mekan Teknolojisi dalı da bu tasarımları üreterek 'TASARLA-ÜRET' prensibi doğrultusunda mesleki eğitime ve öğrencilerin mesleki gelişimlerine olumlu yönde katkıda bulunuyor.

TÜRKİYE'NİN İLK VE TEK TARIM LİSESİ

Hamidiye Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Hamidiye Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Padişah II. Abdülhamid tarafından ülkemizde tarım alanında modern çalışmalarda bulunulması amacıyla 21 Mart 1891 tarihinde Hamidiye Ziraat Mektebi adıyla açılan Türkiye'nin ilk ve tek tarım meslek lisesi. 130 yıllık köklü bir geçmişe sahip olan okul, Türk tarımı ve hayvancılığının geliştirilmesinde önemli katkılar sağlarken, ülkemize nitelikli ziraat teknisyenleri kazandırıyor.

Bursa'nın gıda sanayiinde Türkiye'nin en önemli kentlerinden biri olmasında kayda değer oranda katkı veren eğitim kurumları arasında yer alan Hamidiye Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, bugün itibarıyla 400 dönüm arazi üzerine kurulu bulunuyor. Okul, 'Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlığı, Laboratuvar, Gıda ile Tarım' olmak üzere dört alanda eğitim hizmeti vermeyi sürdürüyor.

Tarım eğitiminde örnek okul olma hedefi bulunuyor

Türkiye'nin ilk ve tek tarım meslek lisesi olan Hamidiye Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi; 2019 yılında Milli Eğitim Bakanlığı, TOBB ve TOBB ETÜ arasında imzalanan 'Mesleki Eğitim İş Birliği Protokolü' kapsamına alındı. Protokol kapsamında oluşturulan Protokol Yürütme Kurulu, okulun eğitim modelini daha dinamik hale getirmek amacıyla planlanan projeleri hızla hayata geçiriyor.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından uygulanan 'Mali Destek Programı' kapsamında okulun fiziki ve teknik eksikliklerinin

giderilmesi adına yaklaşık 522 bin TL'lik bir ek finansman kaynağı sağlandı. Bunun yanı sıra, Hamidiye MTAL'i tarım eğitiminde Türkiye'nin örnek okulu haline getirmek amacıyla Protokol Yürütme Kurulu koordineli bir şekilde çalışarak pek çok düzenlemeyi hayata geçirdi. Okulu tercih eden öğrencilere mezun olduklarında sektörde aranan eleman olmalarını sağlamak adına, ders müfredatları Bursa Ticaret Borsası üyeleri ve tarım sektörünün ihtiyaçları doğrultusunda yeniden belirleniyor.

Sürdürülebilir tarım için nitelikli insan gücü amaçlanıyor

Hamidiye MTAL'in, Türkiye'ye tarımda rol model olması için yoğun çaba sarf ediliyor. Son yıllarda artan nüfus ve kuraklık ile birlikte tüm dünyada sürdürülebilir tarım, sağlıklı ve yeterli gıdanın önemi çok daha iyi anlaşılıyor. Bursa İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile Bursa Ticaret Borsası'nın yürüttüğü çalışmalarla okul, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Tarım, Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği ile Laboratuvar hizmetleri alanlarında AR-GE Merkezi olarak belirlendi. Hayata geçirilecek model çalışmalarla Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu teknoloji odaklı iyi tarım eğitiminin, Bursa'dan tüm Türkiye'ye yayılması ve sürdürülebilir tarım için gereken nitelikli ve yetişmiş insan gücünün de Hamidiye MTAL'de yetiştirilmesi hedefleniyor.

Bursa Ticaret Borsası iş birliğiyle uygulama ağırlıklı bir eğitim modeli

Hamidiye Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ne, fiziki alanların iyileştirilmesinden teknolojik altyapının güçlendirilmesine, mentörlükten üye firmalarda beceri eğitimi ve teknik ziyaretlere kadar gereken tüm destek Bursa Ticaret Borsası tarafından sağlanırken, başta Bursa Büyükşehir Belediyesi ve belediye iştiraki olan Tarım AŞ. olmak üzere, ilçe belediyeler de çeşitli projeleri hayata geçiriyor, kentin ihtiyaç duyduğu peyzaj bitkilerinin okul tarafından üretimi noktasında iş birlikleri yapıyorlar. Böylece uygulama ağırlıklı bir eğitim öğretim modeli ile öğrenciler hem tecrübe kazanıyor hem de mezun olduklarında çok daha rahat iş bulabiliyorlar. Bursa Ticaret Borsası; Hamidiye MTAL'de eğitim gören başarılı öğrencilere burs vermeyi, nitelikli staj imkânı sunmayı ve mezun olduktan sonra iş bulma konusunda gereken tüm desteği vermeyi taahhüt ediyor.

TÜRKİYE'DE İLK VE TEK MESLEKİ EĞİTİM-ÖĞRETİM KÜLLİYESİ

Şehit Ömer Halisdemir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin desteklediği meslek liseleri sektörler için umut oluyor. Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve TOBB ETÜ arasında 2019 yılında imzalanan Mesleki Eğitim İş Birliği Protokolü kapsamındaki Bursa'daki 3 okuldan biri olan Şehit Ömer Halisdemir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin öğrencileri, başta otomotiv sektörü olmak üzere birçok alanda aranan elemanlar arasına girdi.

Bursa'da BTSO 15 Temmuz Şehitleri Prof. Dr. İlhan Varank Mesleki Eğitim-Öğretim Eğitim Külliyesi içerisinde bulunan Şehit Ömer Halisdemir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, tek binada iki ayrı okul olarak faaliyete geçmiş ardından yapılan değişiklikle tek okul olması kararlaştırılmıştır. Bursa Ticaret ve Sanayi Odası tarafından kente kazandırılan, Türkiye'de ilk ve tek bu külliye; 3 bin öğrenci kapasitesi ile 75 dönüm alan üzerinde konferans salonları, pansiyonları, açık ve kapalı spor alanları ile üniversite görüntüsüne sahiptir. Mesleki eğitim-öğretim külliyesi, 2011-2012 eğitim-öğretim döneminde faaliyete girmiştir.

Raylı sistemler sadece bu lisede

2011 yılında 162 öğrenci ile eğitim-öğretime başlayan okulun, 2020-2021 eğitim-öğretim yılında öğrenci sayısı 1600'e ulaşmıştır. Öğrenci sayısına paralel olarak ilk yıl 4 olan kadrolu öğretmen sayısı 99'a, yönetici sayısı ise 8'e ulaşmıştır. Okulda halen Makine Teknolojisi, Motorlu Araçlar Teknolojisi, Raylı Sistemler, Metal Teknolojisi, Yiyecek-İçecek Hizmetleri, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, Grafik/Fotoğrafçılık, Sanat Tasarım Mobilya ve İç Mekan Tasarımı alanları mevcuttur. Raylı Sistemler alanı Bursa'da yalnızca Şehit Ömer Halisdemir MTAL'de bulunmaktadır.

Okulda 62 derslik, 44 atölye, 8 bilgisayar laboratuvarı, 2 çok amaçlı salon, kütüphane ve pansiyon yer almaktadır. Şehit Ömer Halisdemir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin kontenjan doluluk oranları da önemli bir artış gösterdi. Okulun 2018 yılında 208 olan 9. sınıf öğrenci sayısı yüzde 181 artışla 2021 yılında 378'e ulaştı.

Otomotiv firmalarıyla istihdam garantili eğitim protokolleri

Şehit Ömer Halisdemir MTAL, Mercedes-Benz Türkiye, Karsan, Oyak Renault ve Mafra gibi önde gelen otomotiv firmalarıyla istihdam garantili eğitim protokolleri imzalamıştır. Bu kapsamda Motorlu Araçlar Teknolojisi alanında öğrenim gören 11. sınıf öğrencilerinden her yıl 10 öğrenci Mercedes- Benz'de istihdam garantili iş yeri eğitimleri almaktadır. KARSAN ile yapılan protokolle ise yine Motorlu Araçlar Teknolojisi alanında öğrenim gören 11. sınıf öğrencilerinden her yıl 20 kişi elektrikli araçlar üzerine istihdam garantili iş yeri eğitimleri almaktadır. Makine Teknolojisi alanında her yıl 10 öğrenci Oyak Renault'da istihdam garantili iş yeri eğitimleri alırken, Motorlu Araçlar Teknolojisi alanındaki öğrenciler için de Mafra'da iş yeri ve staj çalışması kapsamında eğitimler düzenlenmektedir.

'JUNI'OR' projesiyle staj ve istihdam önceliği

'JUNI'OR Projesi' ile Bursa'da ilk etapta 10, 11 ve 12. sınıf mesleki ve teknik lise öğrencisine çok sayıda mesleki ve kişisel gelişim eğitimi verilmesi planlanırken, öğretmenler ve öğrenciler nezdinde yeni teknolojilere yönelik bilginin artırılması, özel eğitmen sistemi (özel eğitimlerle) ile öğrencilerin yetkinliklerinin geliştirilmesi, teknik geziler ile öğrencilerin ve öğretmenlerin Oyak Renault'yu tanımaları amaçlanıyor. Bu süreçte, ilgili liselerde okuyan öğrencilere eğitim verilirken öğrencilerin ailelerine yönelik de çeşitli seminerler düzenlenmesi planlanıyor. Eğitim alan öğrenciler içinden seçilecek 50 gence ise Oyak Renault'da staj ve istihdam önceliği sağlanması hedefleniyor. Şehit Ömer Halisdemir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi de 2020 yılının Temmuz ayında protokol okulları arasına dahil edildi.

KARSAN iş birliği ile elektrikli araç laboratuvarı kuruldu

Mezunlarının istihdam edilmesi için firmalarla işbirliği protokolleri gerçekleştiren Şehit Ömer Halisdemir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, özellikle otomotiv alanında önemli çalışmalara imza atıyor. Sektördeki elektrikli araç dönüşümüne uygun olarak eğitim alanlarını güncelleyen okulda KARSAN işbirliği ile kurulan elektrikli araç laboratuvarı yer alıyor. KARSAN firması yetkililerinin de yer aldığı komisyon tarafından yapılan mülakatta başarılı olan öğrenciler eğitimlerini elektrikli araçlar laboratuvarında devam ettirmekte ve dönemsel olarak KARSAN firmasında uygulamalı eğitimler almaktadır. Laboratuvarda eğitim gören öğrencilere istihdamda da öncelik tanınmaktadır. Bursa'da üretilecek Türkiye'nin yerli otomobili TOGG'un nitelikli eleman ihtiyacının karşılanmasında da Şehit Ömer Halisdemir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi önemli bir görev üstlenecek.

Sektör Meclisleri

- Enerji Sektör Meclisi'nden alt komite kurma hamlesi
- TOBB Türkiye Uluslararası Sağlık Turizmi Meclisi kuruldu
- Sivil Havacılık Meclisi'nden normalleşme süreci talepleri
- Türkiye Yazılım Meclisi, yeni dönem yol haritasını belirledi
- Türkiye Züccaciye Meclisi normalleşme sürecini değerlendirdi
- Türkiye Eğitim Meclisi Başkanı Yusuf Ekinci güven tazeledi
- Orman Genel Müdürü Bekir Karacabey, Madencilik Meclisi'ni makamında kabul etti
- İçecek Sanayi Meclisi'nde gündeme dair toplantı yapıldı
- Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi Temmuz ayı toplantısı gerçekleştirildi
- Finansal Teknolojiler Meclisi, 'Strateji Belgesi'ne katkı verecek
- Kozmetik ve Temizlik Ürünleri Sanayi Meclisi toplandı

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

Enerji Sektör Meclisi'nden alt komite kurma hamlesi

TOBB Türkiye Enerji Sektör Meclisi, sektörel sorunları geniş bir perspektiften ele almak ve proaktif yaklaşım sergileyebilmek için piyasa yapılanmasına uygun olarak Üretim-Yatırım, Ticaret ve Dağıtım alt komitelerini kurdu. Ayrıca mecliste enerji sertifikalarının AB'de ticaretinin yapılması konusu ele alındı.

TOBB Türkiye Enerji Meclisi toplantısı, Meclis Başkanı Zeki Konukoğlu'nun başkanlığında gerçekleştirildi. Toplantıda, meclisin çalışma planı oluşturulurken sektöre ilişkin güncel durum değerlendirilmesi yapıldı. Meclis, sektörel sorunları geniş bir perspektiften ele almak ve proaktif yaklaşım sergileyebilmek için piyasa yapılanmasına uygun olarak Üretim-Yatırım, Ticaret ve Dağıtım alt komitelerini kurdu.

Komitelerde başkanlar da seçildi

Üretim-Yatırım Alt Komisyonun Başkanlığına Elektrik Üreticileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Cem Aşık, Ticaret Komitesi Başkanlığına Enerji Ticareti Derneği Başkanı Burak Kuyan ve Dağıtım Alt Komitesinin Başkanlığına Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği Genel Sekreteri Mustafa Özge Özden seçildi.

Zeki Konukoğlu'nun, komisyondan beklentileri ve çalışma sistemine ilişkin beklentileri aktardığı toplantıda, çalışma gruplarının öncelikli konuları değerlendirildi. Türkiye Enerji Meclisi Danışmanı Kemal Uslu, 2021 yılı Ocak-Haziran Elektrik Piyasasında Gerçekleşmelere ilişkin bir sunum yaptı. Uslu sunumunda; kurulu güç ve üretimin kaynak bazında değerlendirmesi, su gelirlerinin ve buna bağlı olarak hidrolik santral üretimlerinin azalmasının spot piyasa fiyatlarına olan etkisi, doğalgaz spot piyasa fiyatlarının ve BOTAŞ'ın elektrik üretim santrallerine satış tarifesine ilişkin değerlendirme yaptı.

YEK-G sistemiyle üretilen enerji türü belgelenebilecek

Meclis Danışmanı Kemal Uslu, Türkiye geneli elektrik tüketiminin yüzde 51.7'sinin görevli perakende şirketlerin K1 portföyünden karşılandığı, kalan kısmın yüzde 24.2'sinin görevli perakende şirketlerin K2 portföyünde, yüzde 21.4'ünün toptan satış şirketleri portföyünde, yüzde 3.1'inin ise üretim şirketleri tarafından ikili anlaşmalarla karşılandığı bilgisini verdi. Uslu, yılın ilk yarısında elektrik talebinin yaklaşık yüzde 10 arttığını ve Piyasa Takas Fiyatının yılın ilk yarısında aritmetik ortalamasının 328.3 TL/MWh olarak gerçekleştiğini kaydetti.

Enerji sertifikalarında ticaretin yapılacağı döneme doğru

EPİAŞ Strateji Geliştirme Direktörü Avni Çebi ise YEK-G Türkiye'nin Yeşil Sertifikası ve Avrupa Yeşil Mutabakatı konulu sunumunda; karbon salımını offsetleyecek olan YEK-G sisteminin; amacı, sistem süreçleri, organize YEK-G piyasası hakkında sunum yaptı. Çebi; Avrupa'nın, karbon nötr politikaları kapsamında yenilenebilir enerji güç kapasitesini artırmaya çalıştığını ve enerji sertifikalarının ticaretinin yapılmasının söz konusu olduğunu ifade etti. Çebi, Avrupa Birliği'nde 'kaynağın orijinini bildirme sistemi' olan YEK-G Sistemi ile üretici ve tüketicinin yenilenebilir enerji kaynağından ürettiğini belgeleme imkânı bulduğunu belirtti. Meclis üyeleri, 1 Haziran 2021 tarihli Doğal Gaz Fiyat Artışının Kojenerasyon tesislerine etkileri ve hibrid tesislerinin ormanlık alanlara da yapılabilmesi hususlarında da bilgi aldı.

TOBB Türkiye Uluslararası Sağlık Turizmi Meclisi kuruldu

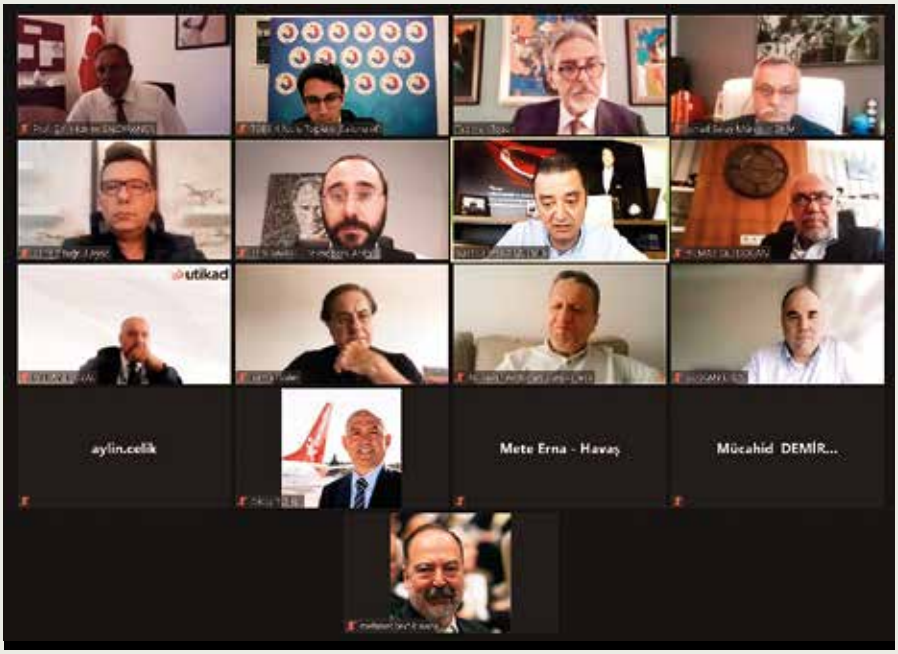
TOBB bünyesinde 64'üncü Sektör Meclisi olarak Türkiye Uluslararası Sağlık Turizmi Meclisi kuruldu. Meclis Başkanlığına HLC Plastik, Rekonstrüktif Cerrahi Merkezi Kurucu Ortağı Dr. Özgür Öztan seçildi. Meclisin seçimli ilk toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Mahmut Özgener'in başkanlığında Meclis Başkanlık Divanını seçmek ve sektörün güncel konularını istişare etmek üzere video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Özgener burada yaptığı konuşmada, sektör meclislerinin kuruluş amacı ve çalışma esaslarını anlattı.

"Türkiye'yi sağlık turizminde cazibe merkezi yapacağız"

Sektör meclislerinin kamu ile iş birliği içinde çalışan etkin bir mekanizma olduğunu belirten Mahmut Özgener, "Türkiye Uluslararası Sağlık Turizmi Meclisimiz de bu anlamda yapacağı çalışmalarla ülkemizin uluslararası sağlık turizmi alanında cazibe merkezi olması ve hasta payının artması noktasında önemli rol oynayacaktır" dedi. Açılış konuşmasının ardından Meclis Başkanlık Divanı seçimi gerçekleştirildi.

Meclis Başkanlığına HLC Plastik, Rekonstrüktif Cerrahi Merkezi Kurucu Ortağı Dr. Özgür Öztan, Meclis Başkan Yardımcılığına ise Güven Hastanesi Genel Müdür Yardımcısı Genco Çetinkanat seçildi. Tüp bebek, plastik cerrahi, saç ekim, göz hastaneleri, diş poliklinikleri, obezite cerrahisi, organ nakli, onkolojik tedavileri, termal tedaviler, fizik tedavi, hasta ve yaşlı bakım hizmetleri dallarında faaliyet gösteren hastaneler, klinikler ve merkezler ile TÜRSAB'ın katkıları ile oluşan Türkiye Uluslararası Sağlık Turizmi Meclisi, Türkiye'nin bu alanda markalaşma sürecinde yol haritasının belirlenmesine de katkı sağlayacak.

Sivil Havacılık Meclisi'nden normalleşme süreci talepleri

TOBB Türkiye Sivil Havacılık Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi S. Selim Kandemir ve Meclis Başkanı Teoman Tosun başkanlığında, sektör temsilcilerinin katılımıyla video konferans yoluyla bir araya geldi. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi S. Selim Kandemir yaptığı açılış konuşmasında; COVID-19 sürecinde TOBB'un sektörel sorunların çözümüne yönelik tüm imkânlarını seferber ettiğini ve bu kapsamda gelen sorunların kamu kurum/kuruluşlarına aktarımı ve takibinin titizlikle yapıldığı bilgisini verdi. Kandemir ayrıca, havacılık sektörünün tüm paydaşlarıyla birlikte Türkiye'nin en önemli sektörlerinin başında geldiğini belirterek Meclisin önemine vurgu yaptı.1 Temmuz itibarıyla başlayan normalleşme sürecinin ve kalkan uçuş yasaklarının sektör tarafından memnuniyetle karşılandığı belirtilen toplantıda sektörün normalleşme sürecinden beklentileri ve bu süreçteki talepleri de kapsamlı şekilde ele alındı.

Türkiye Yazılım Meclisi, yeni dönem yol haritasını belirledi

TOBB Türkiye Yazılım Meclisi toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Büyüksimitci'nin katılımı ve Meclis Başkanı Ertan Barut'un başkanlığında video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Büyüksimitci, TOBB olarak Meclisin faaliyetlerini yakından takip ettiklerini ve her türlü desteği vermeye hazır olduklarını ifade etti. Meclis Başkanı Ertan Barut, Yazılım Meclisi misyonu, amaç ve hedefleri hakkında bir sunum gerçekleştirdi.

"Soft Away Projesiyle yurt dışına açılacağız"

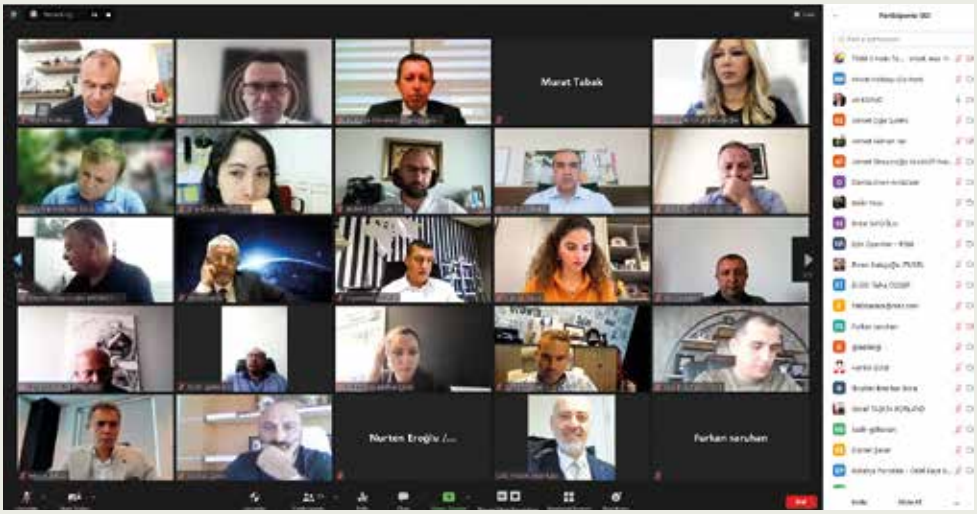
Meclis Başkanı Ertan Barut, yapmış olduğu sunumda ayrıca son üç ayda meclis olarak katılım sağlanan programlarlar, çalışılan mevzuatlar ve devam eden projeler hakkında meclis üyelerini bilgilendirdi. Yazılım endüstrisinin, dev bir endüstri olduğuna dikkat çeken Barut, firma ve ürün değerlemelerine ilave olarak, ülke ekonomilerine kattığı değer ve direk etkisi ile birlikte bir bütün olarak ölçeklendirildiğinde dünyanın en büyük endüstrilerinden biri haline geldiğinin açıkça görüldüğünü belirtti.

Ertan Barut ayrıca, uzun vadeli ve geleceğe yön verecek, Milli Teknoloji Hamlesi Eylem Planlarını da gözetecek 'Türkiye Yazılım Endüstrisi Gelişim, Büyüme Strateji Planı'nın bir an önce hazırlanması ve tüm sektörlerde dijitalleşmeye yönelik talebi, yatırımları artırıcı teşvik ve desteklerin uygulamaya geçirmesi gerekliliğine değindi.

Öte yandan, meclisi çatısı altında devam eden Soft Away projesi hakkında bir önceki dönem Meclis Başkanı Melek Bar Elmas meclis üyelerine bilgi verdi. Eğitim fazında olunduğunu belirten Elmas, eğitimlerin yurt dışı pazarına açılma aşamasında gerekli olan tüm konuları kapsadığı ve verimli geçtiğini, eğitim süreci tamamlandıktan sonra danışmanlık fazına geçileceğini aktardı.

Toplantıda, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Milli Teknoloji Genel Müdür Yardımcısı İlknur İnam tarafından Açık Kaynak Platformu, Ekol 42 Okulları, Teknoloji ve İnovasyon Fonu hakkında bilgilendirme yapıldı. Bakanlık yetkilileri ayrıca Safir Bulut yaygınlaştırılması, blok zincir platformu modeli hakkında detayları aktarıp, sektör temsilcileriyle istişarede bulundu. Ayrıca Bakanlık ve Yazılım Meclisi Üyeleri, Yazılım Endüstrisi Envanter Projesi çalışmaları için birlikte sürecin başlatılması adına gerekli ön bilgi alışverişini yaptı.

Türkiye Züccaciye Meclisi normalleşme sürecini değerlendirdi

TOBB Türkiye Züccaciye Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Kopuz ve Meclis Başkanı Murat Kolbaşı başkanlığında, sektör temsilcilerinin katılımıyla video konferans yoluyla bir araya geldi. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Kopuz yaptığı açılış konuşmasında; 2021 yılı ilk çeyrek büyüme verilerine dair değerlendirmelerde bulundu. Sektörün Ocak-Mayıs ayları ihracat verilerine de değinen Kopuz, züccaciye ihracatının yılın ilk 5 ayında 2020'nin aynı dönemine göre yüzde 54.1 artışla 2.4 milyar doları aştığını ifade ederek bu başarıdan dolayı tüm sektör paydaşlarını tebrik etti. Toplantıda TOBB tarafından güncel çevre konuları ve mevzuatlarına dair bir bilgilendirme sunumu da gerçekleştirildi.

Türkiye Eğitim Meclisi Başkanı Yusuf Ekinci güven tazeledi

TOBB Türkiye Eğitim Meclisi, Meclisten Sorumlu TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk başkanlığında ,Meclis Başkanlık Divanını seçmek ve sektörün genel değerlendirmesini yapmak üzere video konferans yoluyla bir araya geldi. TOBB Yönetim Kurulu Yardımcısı Selçuk Öztürk yaptığı açılış konuşmasında, Türkiye Sektör Meclislerinin 2006 yılından beri faaliyet gösterdiğini hatırlatarak, meclislerin kamu, özel sektör ve sektörel sivil toplum kuruluşlarını yasal bir zeminde buluşturan platform olduğunu vurguladı.

Meclisimizde yer alan özel okullar, özel öğretim kursları, yayıncılar, sürücü kursları, muhtelif kurslar, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin yanı sıra yeni dönemde mesleki ve teknik liselerin de yapıya dahil edildiğini söyleyen Öztürk, dengeli bir yapı oluşturulduğunun altını çizdi. Yapılan Meclis Başkanlık Divanı seçiminde Meclis Başkanlığına Türkiye Yayıncılar Birliği Genel Başkan Danışmanı Dr. Yusuf Ekinci, Meclis Başkan Yardımcılığına ise TED Ankara Koleji Vakfı Okulları Genel Müdürü Sevinç Atabay oy birliği ile seçildi.

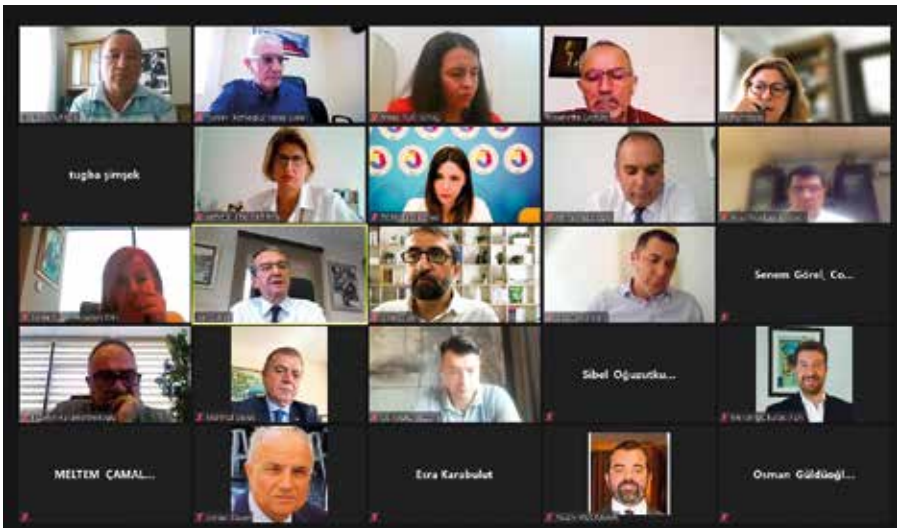
Ayrıca Meclis Başkanlık Divanında Sınav Koleji Yönetim Kurulu Başkanı Metin Özer, Nesibe Aydın Okulları Yönetim Kurulu Başkan Vekili Mirkan Aydın ve Türkiye Özel Okullar Derneği Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Yusuf Tavukçuoğlu da görevlendirildi. Meclis Başkanı Ekinci ve Başkan Yardımcısı Atabay, üyelere teşekkür ederek sektörü daha ileriye götürmek için yapılacak her çalışmaya severek katkıda bulunacaklarını ifade etti. Meclis Başkanı Dr. Yusuf Ekinci, Türkiye Eğitim Meclisinin bugüne kadarki çalışmaları hakkında kısa bir bilgilendirmede bulunarak, yeni dönemde Meclis Üyelerinin katılımıyla birlikte sektöre vizyon katacak çalışmaların yapılması temennisini üyelerle paylaştı.

Orman Genel Müdürü Bekir Karacabey, Madencilik Meclisi'ni makamında kabul etti

TOBB Türkiye Madencilik Meclisi Başkanı İbrahim Halil Kırşan beraberindeki Meclis Üyeleri İbrahim Alimoğlu, Ali Emiroğlu, Mehmet Yılmaz'dan oluşan bir heyet ile birlikte Orman Genel Müdürü Bekir Karacabey ve Genel Müdür Yardımcısı Hayati Özgür ile görüştü. Söz konusu görüşmede sektörün sorunlarını dile getiren Madencilik Meclisi Üyesi STK Başkanları, çevre üzerine hassasiyetlerini dile getirdi. Sektördeki sürdürülebilirliğin insanı ve çevreyi ön planda tutarak sağlanabileceğini vurgulayan üyeler, Ülkemiz maden rezervlerinin değeri ve önemine dikkat çekti.

İçecek Sanayi Meclisi'nde gündeme dair toplantı yapıldı

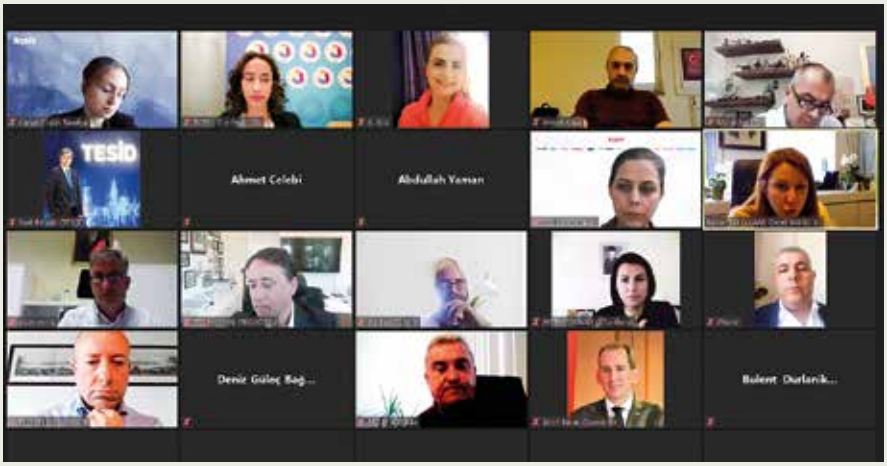

TOBB Türkiye İçecek Sanayi Meclisi Temmuz ayı toplantısı, Meclis Başkanı Ozan Diren başkanlığında video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Açılış konuşmasının ardından Meclis Başkanı Ozan Diren; çevre odaklı konuların öneminin farkındalığı ile her çalışmada aktif yer alındığını ifade etti. Diren, 1 Ocak 2022'de hayata geçirilmek üzere hazırlıkları Bakanlık nezdinde devam eden 'Depozito Yönetim Sistemi'nin tüm paydaşların (içecek üreticileri, satış noktaları, atık ve geri dönüşüm firmaları, alt tedarikçiler gibi) katılımı ile etkin ve kapsamlı planlama ve yürütmenin önemini ifade etti.

"Atığın yerinde ayrıştırılması, sistem başarısında etkin"

Öte yandan, İçecek Meclisi'nin de üyeleri olan MASUDER, MEDER, MEYED ve SUDER ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Emin Birpınar'ın da katılımıyla, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü yetkilileri ile Ankara'da gerçekleştirilen toplantıda görüşülen konular ve edinilen bilgiler de katılımcılarla paylaşıldı. Ayrıca Atık ve Geri Dönüşüm Sanayi Meclisi nezdinde kurulan farklı alanlardan paydaşların bir araya geldiği, 'Depozito İade Sistemi Alt Çalışma Grubu'nun da kapsayıcılığı ile çalışmalara katkıda bulunduğuna vurgu yapıldı.

26 Haziran günü Resmî Gazetede yayınlanan Ambalaj Atıklarının Kullanımı Yönetmeliği'nin de etkilerinin dikkatle incelenmesi, GEKAP, Depozito Yönetim Sistemi ve Ambalaj Atıklarının Kullanımı Yönetmeliği'nin bütünlük içinde tekrara mahal vermeyecek şekilde uygulanmasının gereği paylaşıldı. Meclis Üyeleri; atığın yerinde ayrıştırılmasının sistemin başarısı için önemli olduğunu ifade etti ve ticari, operasyonel döngünün yanı sıra tüketicinin bilinçlendirilmesinin hayati önemi yönünde ortak görüş beyan etti. Ayrıca belediyelerin de sisteme entegre edilmesi yönünde görüşler sunuldu. Bir diğer husus olarak, 29 Haziran 2021 tarih ve 31526 nolu Resmî Gazetede yayınlanan 'Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar' 5'inci maddesinde yer alan Gümrük Vergisi Muafiyetinde Değişiklik ile yürürlüğe giren Ek-8 listesinin sektöre getireceği olumsuzluklar da dile getirildi.

Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi Temmuz ayı toplantısı gerçekleştirildi

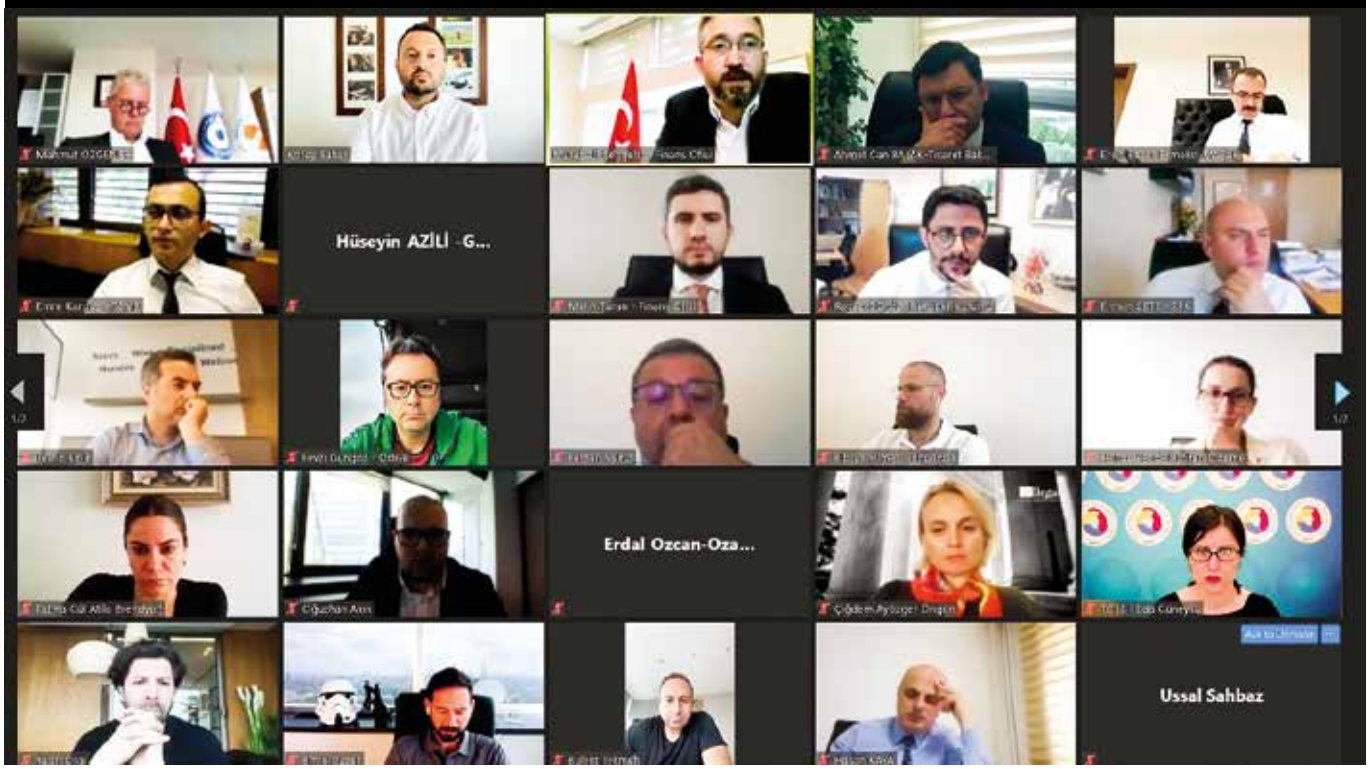

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Türkiye Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi Temmuz ayı toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Oğuzhan Ata Sadıkoğlu ve Meclis Başkanı Fatih Kemal Ebiçlioğlu başkanlığında video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Sadıkoğlu, yaptığı konuşmada, 13 Temmuz'da Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımlarıyla gerçekleşen Sektör Meclisleri İstişare Toplantısı hakkında meclis üyelerine bilgi verdi.

Toplantıda, Uluslararası Anlaşmalar ve AB Genel Müdür Yardımcısı Bahar Güçlü tarafından 37. Dönem Gümrük Birliği Ortak Komitesi toplantısına yönelik değerlendirme yapıldı. İlerleyen gündem maddesinde, Ayşe Keskinkılıç, kredi kartı taksit sınırları ile ilgili BDDK kararı hakkında değerlendirme yaptı. Son olarak, toplantıda, Canan Ergün Tavukçu Avrupa Birliği'nin 14 Temmuz'da açıklanan 'Fit-for-55' paketi hakkında meclis üyelerine bilgilendirme yaptı.

Finansal Teknolojiler Meclisi, ‘Strateji Belgesi’ne katkı verecek

TOBB Türkiye Finansal Teknolojiler Meclisi, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi’nin sorumluluğunda yürütülen Finansal Teknolojiler Strateji Belgesi çalışmasına destek verecek. Söz konusu belgenin hazırlanma süreci kapsamında özel sektörün görüşlerinin iletileceği aktarıldı.

TOBB Türkiye Finansal Teknolojiler Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Mahmut Özgener ve Meclis Başkanı Koray Bahar başkanlığında Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi Başkan Yardımcısı Murat Ali Çengelci, Rekabet Kurumu Başkan Yardımcısı Dr. Faik Metin Tiryaki, MASAK Başkan Yardımcısı Ersin Başar Ekmekci ve ilgili bürokratların katılımıyla bir araya geldi.

Dijital öğelere odaklanıldı

Sektör temsilcileri kripto varlık platform regülasyonları, ödeme hizmetleri, açık bankacılık ve dijital bankacılık gibi konularda değerlendirmelerini aktardı. Kamu kurumu temsilcileri ise sektörün beklentilerini ve sorunlarını dinleyerek çalışma alanlarıyla ilgili güncel bilgilendirmeler yaptı. Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi’nin sorumluluğunda çalışmaları yürütülen Finansal Teknolojiler Strateji Belgesi

çalışmasına TOBB Türkiye Finansal Teknolojiler Meclisi olarak katkı sunulacağı ve özel sektörün görüşlerinin iletileceği aktarıldı.

Rekabet Kurumu, politikaları belirlemeye odaklandı

Toplantıda ayrıca Rekabet Kurumu tarafından finansal teknolojiler alanındaki sıkıntıları ve temel politikaları belirlemek üzere sektör araştırması üzerinde çalışıldığı bilgisi verildi. Meclis bünyesinde Açık Bankacılık, Kriptovarlık, Ödeme Hizmetleri Regülasyonu, Dijital Bankacılık ve Mali Suçlarla Mücadele başlıklarında çalışma grupları oluşturulacağı belirtilerek sektörü yakından ilgilendiren konuların takip edileceği paylaşıldı.

Kozmetik ve Temizlik Ürünleri Sanayi Meclisi toplandı

TOBB Türkiye Kozmetik ve Temizlik Ürünleri Sanayi Meclisi Toplantısı, Meclisten Sorumlu TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay'ın katılımıyla, Meclis Başkanı Ahmet Pura başkanlığında video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi.

Toplantıya, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcısı Ferhat Güngör, Kozmetik Denetim Dairesi Başkanı Sibel Gürer, Tıbbi Cihaz Kayıt ve Koordinasyon Dairesi Başkanı Ömer Faruk Kuru, Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Tuncay Özer, Birim Sorumlusu Devriş Tamkoç, Ticaret Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Daire Başkanı Ozan Kaya ve Reklam Kurulu Daire Başkanı Erdem Biçer de katılım sağladı.TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay, salgın boyunca halk sağlığı için büyük önem taşıyan kozmetik ve temizlik ürünleri sektörünün her sorununun yakından takip edildiğini söyledi. Meclis Başkanı Ahmet Pura ise yoğun gündemle toplanan Meclis Üyelerine teşekkürlerini ileterek, Kamu ile işbirliği içinde güzel çalışmalara imza atan bir sektör olduklarını hassasiyetle ifade ederek en kısa sürede pandeminin etkisinin azalıp eskiden olduğu gibi yüz yüze toplantılara başlamanın heyecanı içinde olduklarını belirtti.

Piyasa Gözetim ve Denetimi Kurumuyla sahte kozmetik devri kapanacak

Sektördeki denetim sorunun hep olduğunu ve bunun Piyasa Gözetim ve Denetiminin etkinleştirilmesiyle olacağını söyleyen Pura, Cumhurbaşkanı tarafından Piyasa Gözetim ve Denetimi Kurumu'nun kurulacağının bilgisinin Mart ayında alındığını, kozmetik sektörünün kapsamında olan ürünlerin büyük bir bölümündeki sahte, taklit ürünlerin bu vesileyle azalacağını memnuniyetle belirtti. Kozmetik Ürün Sektörü Mevzuat Gelişmeleri Hakkında Değerlendirmede bulunan Üyeler, Kozmetik Ürünlere Dair Yönetmelik Taslağı, Ürün Takip Sistemi (ÜTS) kozmetik ürün başvurularını ve Kozmetik Klinik Araştırmalar Yönetmeliği ve Kılavuzu ile ilgili uygulamaları değerlendirdi. Kozmetik Ürünlere Dair Yönetmelik Taslağını değerlendiren üyeler, Avrupa Birliği mevzuatı ile bire bir uyumlu olan taslağın sektör tarafından olumlu karşıladığını sektörle yapılan işbirliğinin paydaşları mutlu ettiğini dile getirdi. Tüm biyosidal ürünlerin ruhsata göre analizlerinin Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan biyosidal ürün analizleri ve yetkili laboratuvarlar hakkındaki talimata göre yapılırken, yayınlanan yeni Makam Oluru ile yapılacak analizlerin bu talimatlara göre yapılması gerektiğini söyleyen üyeler, ortaya çıkan uygulama karmaşasının netleştirilmesi gerektiğine vurgu yaptı. Sektörde önemli bir diğer konu olan Tıbbi Cihaz Satış, Reklam ve Tanıtım Yönetmeliği hakkında da değerlendirmede bulunan Meclis Üyeleri, yönetmelikle ilgili tespitlerini dile getirdi.

"Bilgi ve çevrenin ikiz dönüşümü endüstriyel sürdürülebilirlik için mühim"

Kozmetik ve Temizlik Ürünleri Sanayiinde Endüstriyel Sürdürülebilirlik Projesi hakkında açıklamalarda bulunan Meclis Başkan Yardımcısı Sibel Tüzün, Dünya'nın hızla dönüştüğünü, bilgi ve çevrenin ikiz dönüşümünden bahsederek yarının normalinde endüstriyel sürdürülebilirliğin değişimine ve önemine dikkat çekerek projede TOBB'un desteğinin alınmasının kıymetli olduğunu belirtti.

Sektörü etkileyen Mevzuatların da ele alındığı toplantıda; Sosyal Medya Etkileyicileri Tarafından Yapılan Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Hakkında Kılavuzu değerlendirildi. Birçok sektörde esneklik sağlanmış olan taksit yasağının kozmetik ürünlerde devam ettiğini söyleyen üyeler, ilgili kurumlar nezdinde bir kez daha bu uygulamanın kaldırılması yönünde talepte bulunmanın önemine dikkat çekti.

Fosfor ve yüzey aktif madde kullanım yükümlülükleri ele alındı

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 17.Eylem planının sektör açısından etkilerinin değerlendirildiği toplantıda, temizlik ürünlerinde fosfor ve yüzey aktif madde kullanımı ve yükümlülükleri görüşüldü. Ayrıca toplantıda, Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı Hakkında bilgilendirmede bulunularak Kimyasalların Kaydı Değerlendirilmesi İzni ve Kısıtlanması (KKDİK)Yönetmeliği hakkında son gelişmeler değerlendirildi.TOBB Çevre Müdürlüğünden Esin Özarslan ise sektör için son dönemde daha da önem kazanan Türkiye Çevre Ajansının Teşkilatı ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkın Yönetmelik ve Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanan Yeni Sanayi Stratejisi Hakkında kısa bir sunum yaparak üyelere bilgilendirmelerde bulundu.Bahsi geçen konu gündem maddeleriyle ilgili olarak söz alan kamu temsilcileri, üyelerin sorularına yanıt vererek sorunların çözümü noktasında her zaman beraber çalışmaktan memnuniyet duyacaklarını belirtti.

TOBB İkili Odalar

İş yaptığınız ülkede

İşinizi büyütmek mi istiyorsunuz?

Ticaret ve yatırım için yeni ortaklar mı bulmak istiyorsunuz?

Ülke hakkında daha fazla bilgi mi edinmek istiyorsunuz?

Sorununuz mu var?

Veya yurt dışına açılmak mı istiyorsunuz?

TOBB İkili Odalar Platformunu Takip Edin

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

Tataristan Cumhurbaşkanı Minnihanov Başkan Rifat Hisarcıklıoğlu ile görüştü

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kazan Zirvesi 2021 kapsamında Tataristan Cumhurbaşkanı Rüstem Minnihanov ile bir araya geldi. Burada yaptığı konuşmada Rusya'daki Türk yatırımları içinde Tataristan'ın en fazla yatırım yapılan bölge olduğuna atıfta bulunan Hisarcıklıoğlu, bu başarıyı daimi kılmak için iş birliklerinin devam edeceğini açıkladı.

COVID-19'un tüm dünyadaki kırıcı yansımalarının devam ettiğini ve durgunluk ekonomisinin küresel ticarete sirayet etmeye çalıştığına dikkati çeken TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Tataristan ve Türkiye arasındaki yatırım iştahının yüksek olması nedeniyle bu etkinlikte COVID-19'un izlerinin görülmediğini dile getirdi. Hisarcıklıoğlu, koronavirüs salgınına rağmen zirveye ilginin yoğun olduğunu söyledi. Tataristan'ın geldiği noktayla gurur duyduklarını belirten M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin Rusya içinde en çok yatırım yaptığı yerin Tataristan olduğuna dikkat çekti. Yeni iş birliği anlaşmalarıyla Tataristan'ın bu özelliğini korumaya devam edeceğine inancının tam olduğunu kaydeden Hisarcıklıoğlu, orta vadede daha nitelikli iş birliklerinin Türkiye ve Tataristan ilişkilerini derinleştireceğini vurguladı.

"Türkiye ve Rusya arasında köprü görevi gören bölgedeyiz"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Tataristan yönetiminin özel sektör dostu olduğunu vurgulayarak TOGG olarak Türkiye'nin Otomobili Projesi'nde de Tataristan'daki firmalar ile iş birliğine açık olduklarını belirtti. Türkiye'nin Rusya'daki yatırımlarının yüzde 30'unun Tataristan'da bulunduğuna işaret eden Rifat Hisarcıklıoğlu, "Türkiye ve Tataristan'ın, dolayısıyla Rusya'nın ekonomik ilişkilerinin gelişmesini istediğimiz için bu noktada köprü olacak yer Tataristan. Yeni dönemde de yapacağımız iş birlikleriyle bu köprünün ne kadar değerli olduğunu iki ülkeye de bir kez daha hatırlatmış olacağız" şeklinde konuştu.

Öte yandan, Rusya Federasyonu'nun petrol üreticilerinden TATNEFT'i Türkiye'de görmek istediklerine açıklık getiren M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Biz kamyon ve otobüste Avrupa lideriyiz, TATNEFT'in gelmesi onların avantajına olacak" değerlendirmesini yaptı. Cumhurbaşkanı Minnihanov da Türk ve Tataristan halklarının güçlü tarihsel bağlarına işaret ederek bunun yatırımlara ve ekonomik ilişkilere de yansıdığını belirtti. Türk iş insanlarının ülkedeki yatırımlarının başarılarına işaret eden Minnihanov, Tataristan'ın dış ticarette de gelişmesine fazlasıyla katkıda bulunduklarını ifade etti.

Başkan Tataristan'daki konferansta konuştu

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kazan'da düzenlenen Helal Expo 2021 kapsamında Tataristan Cumhurbaşkanı Rüstem Minnihanov ve Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katıldığı konferansta Türk iş dünyasını temsilen bir konuşma gerçekleştirdi. M. Rifat Hisarcıklıoğlu, toplantı sonrasında Türkiye-Tataristan arasındaki ekonomik, ticari ilişkileri ve Kazan Zirvesi 2021'i Tataristan Devlet Ajansı'na değerlendirdi.

İslam Odası Genel Sekreteri Dr. Yusuf Khalawi ile görüşme

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, İslam Odası Genel Sekreteri Dr. Yusuf Khalawi ile Tataristan'da görüştü. İkili gerçekleşen toplantıda ortak konular ele alındı.

Kazan'daki TOBB ETÜ öğrencileri ile buluşma

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Tataristan programı kapsamında, Kazan Devlet Üniversitesi'nde Rusça eğitimi gören TOBB ETÜ Uluslararası Girişimcilik Bölümü öğrencileriyle bir araya geldi.

Özbekistan TSO Başkanı İkramov ile istişare

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Özbekistan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ethem İkramov ile Tataristan'da bir araya geldi. Görüşmede Türkiye-Özbekistan arasındaki ticari, ekonomik ilişkiler ve yeni projeler değerlendirildi.

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

Yenilikçi Buluşların TAM YERİ TOBB ETÜ

TEKNOLOJİ MERKEZİ, 74 araştırma laboratuvarı, 13 tasarım stüdyosu, 37 eğitim laboratuvarı ve dünyanın en büyük su türbini test laboratuvarı ile araştırmacılara rahatça çalışabilecekleri üstün nitelikli bir araştırma ortamı sunuyor.

www.etu.edu.tr

Odalar ve Borsalar

- Eskişehir, Ticaret Borsası'ndan Manavgat'a dört tır hayvan yemi
- Gaziantep Ticaret Borsası, asırlık lezzet 'Antep Sumağı'nı tescilledi
- Ticaret borsası ile Halk Bankası arasında protokol imzalandı
- 'Pusulam Yanımda' TOBB İzmir KGK Mentörlük Programı Projesi başladı

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

Eskişehir, Ticaret Borsası'ndan Manavgat'a dört tır hayvan yemi

Türkiye'nin güneyinde meydana gelen ve büyük bir doğal tahribata sebep olan orman yangınları nedeniyle otlatma alanları ve yem stokları yanan, zor durumda kalan üreticilere destek olmak amacıyla Eskişehir Ticaret Borsası (ETB) tarafından dört tır hayvan yemi gönderildi. Eskişehir Ticaret Borsası Başkanı Ömer Zeydan, Antalya'nın Manavgat ilçesindeki orman yangınlarında ahırlarını, yem ambarlarını, yem bitkilerini kaybeden hayvan üreticisi çiftçilere acilen dört tır dolusu hayvan yemi gönderdiklerini belirterek, "Zaman laf üretme zamanı değil, icraat zamanı" dedi.

ETB'nin yapmış olduğu "Yangından kurtulan hayvan varlığımız açlıktan ölmesin!" çağrısına katkı sunan firmalara teşekkür eden Başkan Zeydan, "Oğuzlar Yem A.Ş/Oğuzlar ailesine, Eska Yem\Derin Kanatlı'ya, Esyem A.Ş/Murat Sürel'e, Dostum Yem Bayii/Halil Aydemir'e ve isminin açıklanmamasını rica eden birçok hayırsever üyemize Eskişehir Ticaret Borsası ve şahsım adına şükranlarımı sunuyorum. İyi ki ETB'nin böyle üyeleri var" ifadesini kullandı.

Gaziantep Ticaret Borsası, asırlık lezzet 'Antep Sumağı'nı tescilledi

Gaziantep Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Akıncı, asırlık yemek kültürüyle tüm dünyada kabul görmüş Antep mutfağının yöresel lezzetlerden beslendiğini belirterek, söz konusu lezzetleri coğrafi işaretle taçlandırdıklarının altını çizdi. Son olarak Gaziantep mutfağının asırlık lezzetlerinden Antep Sumağı'na Gaziantep Ticaret Borsası olarak coğrafi işaret tescili aldıklarını açıklayan Akıncı, söz konusu ürünle kentteki 16'ncı yöresel ürün tescilinin de yapıldığını bildirdi.

Toplamda 63 ürünle ilk sırada

Yöresel ürünlerin yanı sıra toplamda 63 coğrafi işaretli ürünle Türkiye'de ilk sırada yer aldıklarının bilgisini veren Gaziantep Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Akıncı, Antep Sumağı'na aldıkları tescille bu alandaki yetkinliklerini bir kez daha gösterdiklerini iletti. Antep Sumağı'nın yiyecekler için çeşni ve lezzet verici soslar ürün grubunda Mahreç işareti ile tescil işlemlerinin de tamamlandığını belirten Başkan Akıncı, şunları kaydetti: "Gazi şehrimiz bu topraklarda yaşamış birçok kadim medeniyetin ortak kültür mirasına ev sahipliği yapmakta. Özellikle mutfak kültürü açısından dünyada kendi mutfağının ismi anılan nadir şehirlerden birisiyiz. Bu bağlamda mutfak kültürümüzü ve onu var eden tüm lezzetlerini şehrimiz ve ülkemiz adına evrensel bir değer olarak görmekteyiz. Bu nedenle yaptığımız tüm tescil çalışmalarını her şeyden önce şehrimiz adına hayata kazandırdığımız sosyal bir sorumluluk olarak kabul etmekteyiz."

Ticaret borsası ile Halk Bankası arasında protokol imzalandı

Kahramanmaraş Ticaret Borsası ile Türkiye Halk Bankası 'Paraf Ticari Kredi Kartı ile Güvenli Tedarik Zinciri Finansmanı Projesi' kapsamında protokol imzalandı. Paraf Ticari Kredi Kartı ile Güvenli Tedarik Zinciri Finansmanı Projesi Operasyonel süreçlerin minimize edildiği ve tahsilat riskinin olmadığı ticaret yöntemidir. Üretim ve ticaret zincirinin bütün halkalarını, sektörlerdeki tüm tarafları finansal açıdan destekleyen, ekonomik hayatın içerisindeki tüm aktörlere büyüme, ihracat ve istihdam korunmasına destek sağlanması hedefleniyor. Para transferi, çek, senet, teminat mektubu gibi yöntemlere alternatiftir. Klasik ödeme sistemlerini kaldırmaktadır. Ticaret Borsasında gerçekleştirilen dar kapsamlı programda Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Duran Balsuyu ile Halk Bankası Gaziantep Bölge Koordinatörü Aziz ASLAN arasında 'Paraf Ticari Kredi Kartı ile Güvenli Tedarik Zinciri Finansmanı Projesi' kapasımda iş birliği protokolü imzalandı.

Uygun fırsatlara erişim imkanı

Kahramanmaraş Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Duran Balsuyu, Paraf Ticari Kredi Kartı ile Güvenli Tedarik Zinciri Finansmanı Projesi kapsamında alıcılara Halk Bankasının Ticari kartı olan Paraf kartını kullanarak yapacakları alımlarda uygun vade ve uygun finansal avantajlar sağlanacağını iletti. Balsuyu, "Satıcılara ise özel oranlarla ertesi gün ya da banka garantisi ile blokeli veya taksit vadesinde tahsilatlarını gerçekleştirme imkanına sahip olacaklardır. Bu işlemler Halk Bankası garantörlüğünde gerçekleştirilecektir. Pandemi ortamında elektronik ticarete daha fazla imkan sağlayacaktır" şeklinde konuştu. Protokol imza törenine, Halk Bankası Kahramanmaraş Ticari Şube Müdürü Şerif Göğebakan, ile Ticaret Borsası Meclis başkanı Mustafa Narlı, Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkan Yardımı Ökkeş Karayağlı, Yönetim Kurulu Üyesi İlyas Çam ve Ticaret Borsası Genel Sekteri Ahmet Balbaba katıldı.

'Pusulam Yanımda' TOBB İzmir KGK Mentörlük Programı Projesi başladı

Koordinatörlüğü İzmir Ticaret Borsası tarafından yürütülen TOBB İzmir Kadın Girişimciler Kurulu'nun "Pusulam Yanımda Öğren, Geliş, İlerle, Paylaş; Farkın Gücün Olsun!" sloganı ile hayata geçirdiği Mentörlük Programı Projesi 6 Temmuz Salı günü Sezin Sivri moderatörlüğünde, proje mentör ve mentilerinin katılımlarıyla gerçekleştirilen ilk toplantıyla başladı. Toplantıya mentör ve mentilerin yanı sıra proje ortağı Sentinus Koçluk ve Danışmanlık Firması temsilcileri ile TOBB İzmir KGK İcra Kurulu çalışma komitesi üyeleri Işıl Nişli, Zeynep Öner, Gülesin Atalay ile Dr. Pınar Nacak ve Fulya Eltutan da katıldı.

Kadın girişimci sayısını artırma hedefiyle başladı

İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Işınsu Kestelli; Ege Bölgesi'ndeki kadın girişimcilik potansiyelinin nicelik ve nitelik bakımından geliştirilmesi, donanımlı hale getirilmesi için girişimci kadınlara özel tasarlanmış bir programa imza atıldığını bildirdi. Program ile gelişime açık girişimci kadınların; geleneksel iş modellerinin yanında teknolojinin desteği ile hayallerindeki işi gerçekleştirmelerine veya daha ileri taşımalarına aracılık ederek, başarılı kadın girişimci sayısının artırılmasının hedeflendiğine dikkat çeken Kestelli, "Proje ile kadın girişimcilerin sayısının ve başarısının artması ve TOBB İzmir İl Kadın Girişimciler Kurulu'na, kalkınmaya ve toplumun geleceğine katkı sağlayacak kapsayıcı bir programın oluşturulması amaçlandı. Karşılıklı etkileşimin temelini oluşturduğu bu ilişki ile çift taraflı bir gelişim sağlanırken, elde edilecek olumlu sonuçlar sayesinde kadın girişimcilerin doğrudan ve dolaylı yollarla değer yaratacak büyük bir dönüşümün parçası olması da ana hedefler arasında" dedi.

'Pusulam Yanımda Programı' kapsamında neler hedefleniyor?

Daha önce benzer yollardan geçmiş, girişimcilik alanında tecrübesi olan ve 'girişimcilik ekosisteminde' girişimci, sosyal girişimci, yatırımcı, kurum içi girişimci gibi farklı roller üstlenmiş mentörlerin rol model olarak görev almaları ve mentilerin girişimcilik ekosistemi ve girişimcilik kültürü hakkında daha derin bilgi sahibi olmaları programın başlıca çıkış noktasını meydana getiriyor. Ayrıca mentilerin profesyonel ve kişisel yaşamlarına ilişkin yetkinlik ve becerilerinin zenginleşmesi ile girişimcilik kariyerlerinin gelişiminin desteklenmesi de projenin amaçları arasında yer alıyor.

"TOBB ETÜ, mezununa iş dünyasının kapılarını henüz öğrenciyken açıyor"

Fotoğraflar: TOBB ETÜ Fotoğraf Servisi

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği, Temmuz ayı röportajlar köşesinde, TOBB ETÜ Kurumsal İlişkiler Müdürü Buse Turpcu'yu ağırlıyoruz. Lisans ve Yüksek Lisans eğitimini TOBB ETÜ'de tamamlayan Turpcu, 2010 yılından itibaren TOBB camiası içinde çeşitli görevlerde bulunmuş. Şu anki görevi olan TOBB ETÜ Kurumsal İlişkiler Müdürlüğü'nün çalışmaları ve vizyonu hakkında keyifli bir röportaja imza attığımız Turpcu, ayrıntılardaki Turpcu hakkında da bilgiler veriyor…

Öncelikle Buse Turpcu bize geçmişi hakkında kısa bir değerlendirmede bulunabilir mi?

Merhabalar, 1985 Bolu doğumluyum. Ortaöğretim ve lise eğitimimi Antalya'da tamamladıktan sonra üniversite eğitimim için Ankara'ya yerleştim ve 2004 yılında şu anda ülkenin en çok tercih edilen üniversitelerden biri olan TOBB ETÜ'nün ilk öğrencileri arasında olma şansını yakaladım. Lisans ve yüksek lisans eğitimimi TOBB ETÜ'de tamamladım.

2010 yılından bu yana TOBB camiasında çeşitli görevlerde bulundum. Mayıs 2021 itibariyle TOBB ETÜ Kurumsal İlişkiler Müdürü olarak görev yapmaya başladım. Bu görevime ek olarak TOBB ETÜ Mezunlar Derneği Başkan Yardımcısı olarak öğrenci ve mezunlara gönüllü mentörlük yapıyorum. Ayrıca pandemi sonrası oluşan yeni dünya düzeninde aldığım eğitimler ile danışanlarıma yetkinliğimi en doğru ve kapsamlı şekilde kullanarak profesyonel yaşam koçu olarak hizmet veriyorum. Evli ve bir kız çocuğu annesiyim.

TOBB ETÜ MARKASINI DAHA İLERİYE TAŞIMAYA ODAKLIYIZ

Kurumsal İlişkiler Müdürü olarak sorumlu olduğunuz alanlardan biraz bahseder misiniz?

Kurumsal ilişkilerin görev alanını düşündüğümüzde oldukça geniş bir çerçeveden bakmak en doğrusu olacaktır. Çünkü farklı kurumlarda farklı iş tanımları, görev ve sorumlulukları olan bir birimden bahsediyoruz. Kurumsal ilişkiler genel olarak; kurum içi ve dışı etkili ve verimli iletişimin sağlanması, ilişkilerin yürütülmesi konusunda destek veren ve üst yönetimle dirsek teması olan bir birimdir. Üniversitelerde kurulan kurumsal ilişkiler departmanlarını incelediğimizde üniversite ve iş dünyası arasında köprü görevi görme, kaynak geliştirme, üniversitenin bir paydaşı olan mezunlar ile iletişimi devam ettirme ve kimi zaman da üst düzey organizasyonları koordine etme gibi sorumluluklar karşımıza çıkmaktadır. Benim de TOBB ETÜ'deki görev tanımımda bu saydığım maddeler yer alıyor. Tekrar belirtmem gerekirse; ihtiyaç sahibi ve başarılı gençlere eğitimde fırsat eşitliği sağlamak adına başlattığımız 'İş Dünyası Burs Programının (İDBP)' yürütülmesi, mezun ve öğrenci ilişkileri, kariyer takibi ve organizasyonları, üst düzey organizasyonların koordinasyonları sorumlu olduğum işler olarak belirtilebilir. Özetle, Kurumsal İlişkiler Müdürlüğü olarak TOBB ETÜ markasını daha ileriye taşımak adına üniversitenin itibarını etkileyen birçok iş sunuyoruz.

İŞ DÜNYASININ KAPILARINI AÇAN BİR SİSTEME SAHİBİZ

Uzun yıllardır bu sistemin içerisinde yer alan bir mezun olarak TOBB ETÜ ve mezunlarımız ile ilgili hangi noktalara dikkat çekmek istersiniz?

Bu soruyu bir TOBB ETÜ'lüye sorduğunuzda, ilk cevabın yüzde 99 oranında aynı olacağını düşünüyorum. Tabii ki 'Ortak Eğitim Sisteminden' bahsediyorum. Yıllardır büyük bir özveriyle sürdürdüğümüz, geliştirdiğimiz ve içerik anlamında bir örneği henüz oluşturulamamış Ortak Eğitim Sistemi ile TOBB ETÜ'den mezun olan her öğrenci

yaklaşık bir yıllık iş tecrübesine de sahip oluyor. Dolayısıyla bu sistem sayesinde ortak eğitim yaptıkları iş yerlerinden henüz mezun olmadan iş teklifi alabiliyor. Bu da demek oluyor ki TOBB ETÜ, mezununa iş dünyasının kapılarını henüz öğrenciyken açıyor. Bakın aralıyor demiyorum, açıyor diyorum.

O kapıdan içeri girebilmek, kendini kabul ettirmek ve ilgili yerde kalıcı olmak ise öğrencilere düşen bir sorumluluk. Ortak Eğitim sisteminde fikir üreten, ne istediğini veya istemediğini bilen, saygılı olan, azimle ve sabırla çalışan öğrenciler için başarı kaçınılmaz oluyor. Mezunlarımız ile ilgili istatistiksel anlamda birkaç veri paylaşmam gerekirse şu detayları aktarabilirim; mezuniyetinin ardından ortak eğitimini yaptığı yerde işe başlayan mezunlarımızın oranı yüzde 24, bununla birlikte mezunlarımızın yüzde 48'i de mezuniyetlerini takip eden ilk bir ay içerisinde işe yerleşebiliyorlar. Bu oranlar çok ciddi sayıları işaret ediyor. Hedefimiz daha da yüksek oranlara ulaşabilmek.

İkinci olarak dikkat çekmek istediğim konu; mezunlarımızın çalıştığı sektörlerin dağılımı ile yurt içi ve yurt dışı dağılımları. TOBB ETÜ, yedi bine yakın lisans, bin beş yüze yakın lisansüstü mezunu olan genç bir üniversite. "Mezunlarınız en çok hangi sektörlerde iş buluyor?" sorusu ise en çok karşılaştığım sorulardan biri. Lisans mezunlarımızın yüzde 65'i özel sektörde istihdam ediyor. Özel sektöre bir alt başlık eklemek gerekirse; mezunlarımızın yüzde 10'unun da savunma sanayi sektöründe istihdam edildiğini söyleyebiliriz. Özel sektörü yüzde 14'lük bir oran ile akademik hayat takip ediyor. Son olarak mezunlarımızın Türkiye'de ve dünyada nerelerde yaşadığına, nasıl istihdam edildiğine bakacak olursak, Şekil-1 ve Şekil-2'de yer alan görseller bize hızlı bir bakış sunuyor. TOBB ETÜ mezunlarının yoğun olarak yaşadığı ülkeleri belirtmem gerekirse; Amerika Birleşik Devletleri, Almanya ve Hollanda'yı söyleyebilirim.

ŞİMDİ VE GELECEK ODAKLI OLMAK KOÇLUKTA ÖNEMLİ

Aynı zamanda ICF yetkinlik düzeyinde profesyonel yaşam koçluğu yaptığınızdan bahsettiniz. Bu alana girmeye nasıl karar verdiniz, neler yapıyorsunuz?

Öncelikle koçluk mesleğinden kısaca bahsetmek istiyorum. Koçluk, Türkiye'de 29 Haziran 2013 tarihli ve 28692 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan kararla meslek statüsü kazandı. Koç, danışanlarını bulundukları noktadan olmak istedikleri yere performansını arttırarak ulaşmaları konusunda yeri geldiğinde ayna tutarak, yeri geldiğinde güçlü sorular sorarak kimi zaman da sessiz kalarak destekler, yol arkadaşlığı yapar. Koçlukta şimdi ve gelecek odaklı bir yaklaşım vardır ve geçmişin sadece pozitif deneyimlerinden yararlanılır.

Pandemi süreci birçoğumuza, insanın yaşamda beklenmeyene hazır olması gerektiğini, her an her durum için pozisyon olabilme yetisinin önemini gösterdi. Bu süreçte ben de kişisel gelişimime biraz daha eğilme fırsatı buldum ve International Coach Federation (ICF) yetkinlik düzeyinde profesyonel yaşam koçluğu başta olmak üzere 'Yönetici ve Takım Koçluğu', 'Aile ve İlişki Koçluğu', 'Öğrenci Koçluğu' gibi aslında birbirini tamamlayan birçok eğitim aldım. Birbirini tamamlayan diyorum çünkü yönetici koçluğu yaparken fark ediyorsunuz ki asıl üzerinde durulması gereken nokta aile ve hatta konu evdeki gencin ders çalışma şekline kadar ilerleyebiliyor. Bu sebeple koçluğun mümkün olan her alanında eğitim almış olmak kıymetli.

İnsanın yaşam amacını fark etmesi ve bu amaca uygun hareket etmesi hayatı daha anlamlı ve eğlenceli kılıyor. Bu eğitimler ile dönüşüm, bakış açısı geliştirme, yaşam kalitesinde artış gibi konularda öncelikle kendime fayda sağladım. Daha sonra danışanlarım ile gerek yüz yüze gerekse hayatımıza yüksek hızla dahil olan zoom üzerinden seanslar gerçekleştirmeye başladım. Yıllardır iş hayatımda bulunduğum pozisyonlar gereği öğrenci ve mezunlarımıza severek yaptığım gönüllü mentörlüğe ek olarak profesyonel yaşam koçluğunu da bir meslek olarak yaşamıma dahil ettim ve kariyer yolumda ilerlemeye devam ediyorum.

HER ANINIZ KENDİ TERCİHİNİZ İLE BAŞLIYOR, NE İSTEDİĞİNİZ BİLİN!

Bu kadar yoğun bir tempoda zamanınızı nasıl yönetiyorsunuz?

Bu soru ile oldukça sık karşılaşmaya başladım. Benim de bir günüm herkes gibi 24 saat. Her anınız bir tercihiniz ile şekilleniyor ve böylelikle kendi tercihlerinizi yaşıyorsunuz. Bence buradaki püf nokta, kendinizi iyi tanımak ve ne istediğinizi bilmek. Ne istediğimi bilerek ilerlemek beni yolda tutuyor ve heyecanla devam etmemi sağlıyor. Koçluk eğitimlerinin bana bu anlamda oldukça fayda sağladığını düşünüyorum. Zaman yönetimi konusunda bir diğer anahtar kelime ise 'önceliklendirme' olabilir. Hayatımda önceliklendirmelerimi doğru tespit ettiğimi ve yönettiğimi düşünüyorum. Son olarak, biraz reklam içerikli olacak belki ama günlük ve haftalık planlamalarım için girişimci mezunumuz Yusuf Demirtaş'ın firması JOO'nun eğlenceli defterlerini keyifle kullanıyorum.

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği ile ilgili düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

Derneğimizin eski bir çalışanı olarak çok iyi biliyorum ki her yeni yönetim TOBB ETÜ MED'e değer katmak için göreve geldi ve her yapılan seçim Derneği farklı bir açıdan geliştirdi. Birlik ve beraberliğimiz devam ettiği müddetçe, özveriyle ve gönüllülük esasına dayalı çalışma biçimi sürdükçe ve dernek içinde görev alan çalışma arkadaşlarımızla aynı heyecanı duyduğumuz sürece TOBB ETÜ'lüler olarak her alanda çok daha fazla ses getireceğimizi ve parlayacağımızı düşünüyorum.

TİROİD HASTALIKLARINDA TANI VE TEDAVİ YÖNTEMLERİNE DİKKAT!

Guatr, normal tiroid hormon salınımı ile birlikte (ötiroid guatr veya basit guatr) olacağı gibi düşük tiroid hormon salınımı (hipotiroidi) ve yüksek tiroid hormon salınımı (hipertiroidi) ile de birlikte olabilir. Ayrıca nodüler guatr denilen tipi de olup özellikle Doğu Karadeniz gibi iyottan fakir yerlerde yaşayan kişilerde daha sık görülür. Her birinin hastada göstereceği şikayetler ve tedavi yöntemleri farklıdır.

Tiroid bezi boynumuzun ön kısmında yerleşik, iki parçalı, küçük bir iç salgı bezidir. Tiroid hormonları (T3 ve T4) birçok hücrenin metabolik işlevlerini düzenler. Kardiyovasküler sistem, hematolojik sistem, kas iskelet sistemi, sinir sistemi ve üreme sistemi gibi birçok organın özellikle beynin erken büyümesi ve gelişmesinde rol oynar. İnsanlarda beynin büyüyüp gelişmesinin büyük bir kısmı hamilelik sırasında ve doğumdan sonraki ilk 2-3 yılda olur.

Guatr ve iyot kullanımı arasındaki ilişki önemli

İyot, tiroid bezinin hormon sentezi için gereken bir madde olup deniz ürünlerinde bol miktarda bulunur. Az miktarda süt, yumurta ve ette, çok az miktarda sebzelerde ve meyvelerde bulunur. Yiyeceklerle erişkin bir kişi 150 mikrogram/gün iyot almalıdır. Yeterince iyot alınamadığı durumlarda, ki bu oran her gün 50 mikrogramın altına indiğinde hipotiroidi denilen tiroid bezinin yeterince hormon sentezleyemediği durum ortaya çıkar.

Erişkinlerde tiroid bezinin ağırlığı normalde 20-25 gramdır. Tiroid bezinin genel anlamda her türlü büyümesine GUATR adı verilmektedir. Son yıllarda tuzların iyotlanmasından sonra iyot eksikliğine bağlı guatr oranı azalmıştır. Çok büyük guatrlar el veya gözle muayene sırasında kolaylıkla tespit edilebilir. Ancak şüpheli durumlarda ultrasonografi ile tanı konmalıdır. Tiroidin erişkinlerdeki normal boyutları 20x25x50 mm'dir.

Guatr, normal tiroid hormon salınımı ile birlikte (ötiroid guatr veya basit guatr) olacağı gibi düşük tiroid hormon salınımı (hipotiroidi) ve yüksek tiroid hormon salınımı (hipertiroidi) ile de birlikte olabilir. Ayrıca nodüler guatr denilen tipi de olup özellikle Doğu Karadeniz gibi iyottan fakir yerlerde yaşayan kişilerde daha sık görülür. Her birinin hastada göstereceği şikayetler ve tedavi yöntemleri farklıdır.

Ötiroid Diffüz Guatr

Basit guatr diğer adıyla ötiroid diffüz guatr (ÖDG)'da tiroid bezi diffüz olarak büyümüştür. Hormon sentezi normal düzeyde yani ötiroiddir. Dünya çapında diffüz guatr en sık iyot eksikliğine bağlı gelişir ve popülasyonun >yüzde 5'ini etkilediği zaman endemik guatr olarak tanımlanır. İyot eksikliği olan bölgelerde tiroid bezinin büyümesi, relatif olarak hormon sentezinin yetersiz olduğu bir durumda yeterli hormon yapımını sağlamak için geliştirilen kompansatuar bir çabayı yansıtmaktadır. Ülkemizde özellikle Doğu Karadeniz bölgesi iyot eksikliği nedeniyle endemik guatr bölgesidir. Tiyosiyanat içeren yiyecekler (karalahana, karnabahar) iyodun tiroid bezi tarafından tutulmasını engelleyerek guatra neden olurlar.

ÖDG'de hastalar genellikle asemptomatiktir. Bazen boğazda sıkıntı hissi, yutkunurken takılma hissi, boğazlı kazak giyememe, sinirlilik gibi yakınmalar olabilir. Tedavide tiroid hormonu verilerek tiroid bezinin küçülmesi sağlanır veya büyümesi durdurulur. Hastalar 6 aylık periodlarla takip edilerek verilen hormon düzeyi ayarlanır. İleri yaştaki hastalar, post menopozal kadınlara tedavi verilirken daha dikkatli davranılır. Gerekirse ilaçsız takip edilir.

Prof. Dr. Berrin ÇARMIKLI DEMİRBAŞ

TOBB ETÜ Hastanesi
Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Uzmanı
bdemirbas@tobbetuhastanesi.com.tr

Hipotiroidi nedir, nasıl tedavi edilir?

Tiroid bezinde hormon sentezinin azalması ile ortaya çıkan, kabızlık, saç dökülmesi, kilo artışı, cilt kuruluğu, uykuya meyil, hafızada azalma, durgunluk, adet düzeninde bozulmalara neden olan bir hastalıktır. Tedavi edilmediği takdirde bu şikayetler çok daha belirgin hale gelir. Tanı konulduktan sonra tedavi ile çok çabuk düzelen bir hastalık olup kadınlarda daha sık görülür. Hipotiroidinin yüzde 90 sebebi Hashimoto Tiroiditi denilen tiroid bezinin kronik küçülmesi ile sonuçlanan bir durumdur. Burada kişinin bağışıklık sistemi tiroid bezine karşı antikor dediğimiz bazı maddeleri salgılayarak kendi tiroid bezini tahrip etmektedir. Genellikle kadınlarda görülür ve yüzde 90 hipotiroidi ile sonuçlanır. Yani bu hastaların yüzde 90'nı ömür boyu dışardan tiroid ilacı alarak yaşamlarını sürdürürler. 4-6 aylık aralıklarla hastanın tiroid hormon düzeyleri ölçülerek verilen tiroid hormon dozu ayarlanır.

Hipertiroidi nedir, nasıl tedavi edilir?

Tiroid bezi hormon sentezinin artmasına bağlı olarak ortaya çıkan, çarpıntı, kilo kaybı, uykusuzluk, sinirlilik, aşırı terleme, titreme gibi şikayetlere neden olan bir hastalıktır. Hipertiroidi hastada nodüllü veya diffüz tiroid büyümesi ile birlikte olabilir. Ayrıca tiroidit denilen tiroid bezinin iltihaplanmasına bağlı aynı şikayetlerle de hasta karşımıza çıkabilir. Tedaviye başlamadan önce mutlaka ultrasonografi ve tiroid sintigrafisi ve bazı kan testleri ile kesin tanı konulmalıdır. Çünkü her bir durumun tedavi yaklaşımları farklıdır.

Nodül ve türlerinde tanı ve tedavi yöntemlerine bakalım

Tiroid bezinde ortaya çıkan tiroid bezi yapısına benzeyen kitlelere nodül denir. Nodülün yapısı, çapı, kişinin yaşı, cinsiyeti, daha önce radyasyona maruz kalıp kalmaması gibi birçok faktörler tedaviye yaklaşımda önemlidir. Nodülün yapısı derken sıcak ve soğuk nodülden bahsedilir. Sıcak nodüller genellikle hormon sentezinin artışı ile birlikte olup habis olma potansiyeli yok denecek kadar azdır.

Sıcak nodüllerde, önemli olan hormon sentezinin ilaçlarla normal duruma getirilip hastanın nihai tedavisinin belirlenmesidir. Sıcak nodüllerde hastanın yaşı, cinsiyeti, nodülün çapı dikkate alınarak hasta normal tiroid hormon durumuna getirildikten sonra cerrahi tedavi veya halk arasında atom tedavisi denilen radyoaktif iyot tedavisi planlanır. Her iki tedavi rejimlerinden sonra hasta genellikle hipotiroid olacağından kan düzeyleri belli aralıklarla kontrol edilerek idame doz tiroid ilacı verilir.

Soğuk nodüllerde, kanser olma potansiyeli yüzde 10 oranındadır. Yine burada da nodülün çapı, hastanın cinsiyeti ve yaşı dikkate alınarak tedavi kararı verilir. Tüm nodüllerde mutlaka ince iğne biyopsisi yapılarak nodülün iyi ya da kötü huylu olup olmadığına bakılır. Sonuç kötü huylu yani tiroid kanseri çıkarsa tüm tiroid bezi cerrahi olarak çıkartılır ve daha sonra gerekirse patoloji sonucuna göre yüksek doz radyoaktif iyot tedavisi verilerek hasta 6 aylık aralıklarla izlenir. Tiroid kanser tiplerinin yüzde 85 ila 90'nı yüzde 100 tedavi edilir. Yani tedavi edildiği takdirde hasta tiroid kanserinden ölmez.

Gebelikte tiroid hastalıkları

Gebelikte hipotiroidi; ölü doğum, anomalili doğum, zeka geriliği gibi sonuçlara yol açacağından çok önemlidir. Bebek, gebeliğin ilk 3 ayında kendi tiroid hormonunu sentezleyemediğinden anneden alır. Annede eksiklik olursa bebekte zeka geriliği, büyüme geriliği, ölü doğum gibi sonuçlara yol açar. Bu nedenlerle gebeliğin erken döneminde kan düzeyine bakılarak hipotiroidi tanısı konulursa mutlaka tiroid ilacı verilmelidir. 2-3 aylık aralıklarla kan düzeyi kontrol edilerek ilacın dozu ayarlanmalıdır. Gebelikte hipertiroidi; düşük, ölü doğum gibi ciddi sonuçlara yol açacağından çok önemlidir. Ancak gebeliğin ilk 3 ayında tiroid hormon sentezini azaltan ilaçlar ancak düşük dozlarda hasta ve bebek sıkı takip edilerek verilmelidir.

Gebelikte nodüler guatr tanısı konduğunda yine ince iğne aspirasyon biyopsisi yapılır, sonuç malign gelirse 2. tremenstirde hasta opere olabilir. Patoloji tanısına göre hastaya doğumdan sonra süt vermeyi kestikten sonra radyoaktif iyot tedavisi planlanır. Ülkemizde rutin olarak yeni doğan bebeklerin TSH düzeyine bakılmaktadır. Böylece yeni doğan döneminde hipotiroidi tanısı konularak erken tedavi ile çocuğun zeka ve boy gelişiminin kötü yönde etkilenmesi önlenmektedir. Sonuç olarak; tiroid hastalıkları erken tanı ve tedavi edildiğinde birçok ciddi problemler önlenerek yaşam kalitesi artırılabilmektedir.

PROJEKSİYON

MAKRO BAKIŞ

Lojistikte güven rekor kırdı

Lojistik sektörü, pandemiden güçlenerek çıkıyor. 2021'in ikinci çeyreğini kapsayan Lojistik Güven Endeksi'ne göre sektör tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. KPMG Türkiye Taşımacılık Sektör Lideri Yavuz Öner, "Dünya genelinde hızla devam eden aşılama çalışmaları ve hafifleyen kısıtlamalarla birlikte taşımacılık sektörü orta vadede güçlü görünümünü koruyor" dedi.

Ölçümden beri en yüksek seviye

KPMG Türkiye ile İstanbul Üniversitesi Ulaştırma ve Lojistik Fakültesi iş birliğinde hazırlanan Lojistik Güven Endeksi açıklandı. Endekse göre, 2021 yılına ilave yükselişle başlayan lojistik sektörü, ikinci çeyrekte de güçlü görünümünü koruyor. Endeks, 2021'in ilk çeyreğine kıyasla yüzde 9'luk bir artışla 136.38 puana yükseldi. Böylelikle endeks, ölçülmeye başlandığından bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.

Pandeminin etkilerinin en yoğun olarak hissedildiği 2020'nin ikinci çeyreğine kıyasla, endeks yaklaşık yüzde 62'lik önemli bir iyileşmeye işaret ediyor. Sektörün güncel durumunu gösteren Mevcut Durum Endeksi de bu yılın ikinci çeyreğinde yükseliş trendini sürdürerek, ilk çeyreğe kıyasla yüzde 17.3'lük bir artışla 136.15 puan olarak kaydedildi. Sektörün önümüzdeki döneme ilişkin beklentilerini yansıtan Gelecek Dönem Beklenti Endeksi de ilk çeyreğe kıyasla yaklaşık yüzde 5'lik bir artış göstererek, 136.50 puan olarak gerçekleşti.

3. çeyrek için iyimserlik var

Gelecek Dönem Beklenti Endeksi'nin alt kırılımlarına bakıldığında, üçüncü çeyreğe yönelik tüm beklenti endeksleri güçlü görünümünü koruyor. Temmuz-Eylül döneminde sektörde iş hacmi beklentisine yönelik endeks, bir önceki çeyreğe kıyasla yüzde 16'lık bir artışla 148.59 puana yükseldi. Gelecek üç aylık dönemde sektörün kararlılığına ilişkin endeks de yaklaşık yüzde 20'lik bir artışla 118.31 olarak kaydedildi.

Üçüncü çeyrekte sektörün insan kaynakları ihtiyacına ilişkin beklenti endeksi de yüzde 5'lik bir yükselişle 142.25 puana ulaştı. Temmuz-Eylül döneminde şirket birleşme ve satın almalarına yönelik beklenti endeksi, yaklaşık yüzde 10'luk bir artışla 128.17 olarak kayıtlara geçti.

Sektördeki gelişmeleri değerlendiren KPMG Türkiye Taşımacılık Sektör Lideri Yavuz Öner, "Taşımacılık sektörü, iyileşen küresel ticaretten destek alarak 2021 yılına yükselişle başlamıştı. Dünya genelinde hızla devam eden aşılama çalışmaları ve hafifleyen kısıtlamalarla birlikte sektör orta vadede güçlü görünümünü koruyor" dedi. Küresel ticaret açısından öncü bir gösterge olan Baltık Kuru Yük Endeksi'nin son beş yılın en yüksek seviyesini kaydederek 3 bin 300 dolar eşiğine ulaştığını kaydeden Öner, endeksin pandeminin olumsuz etkilerinin en yoğun hissedildiği 2020 yılının ikinci çeyreğinde 407 dolar eşiğine kadar gerilediğini hatırlattı.

"Havacılıkta iyileşme var"

Havacılık sektöründe ise bir miktarlık iyilişmeden söz edilebileceği bir dönemi geride bıraktıklarına dikkat çeken Yavuz Öner, şunları kaydetti: "Her ne kadar pandemi öncesi seviyelerden uzak olsa da 2021 yılının ilk yarısında bir iyileşme kaydetti. Flightradar'ın verilerine göre, ticari uçuşlar yolcu taşımacılığına kıyasla daha hızlı bir iyileşme gösterdi ve toplam uçuşlar 2021 yılının ilk yarısında 2020 yılına kıyasla yüzde 25,2'lik bir artış gösterdi. Küresel hava trafiği, 2019'un ilk yarısıyla karşılaştırıldığında yalnızca yüzde 11'lik bir düşüşe işaret ediyor. KPMG'nin binin üzerinde küresel tüketiciyle gerçekleştirdiği son araştırma, seyahat kategorisindeki harcamalar için geçen yaza kıyasla yüzde 33'lük bir artış öngörüyor. Aşılama çalışmalarının hızla devam etmesi ve kısıtlamaların hafiflemesiyle tüketicilerin tatil planlarına ağırlık verdiği gözleniyor. Bu durum, yolcu taşımacılığında bir iyileşmeyi beraberinde getirebilir" dedi.

İnşaat sektörü, çoklu kanal yönelimi ve dijital fırsatlarla büyümeyi sürdürecek

İnşaat sektörü, 2020 gibi olağanüstü bir yılda iyi bir performans ortaya koymasının yanı sıra 2021 ve sonraki yıllarda da büyümeye devam edecek. Sektör büyürken önemli bir dönüşüm de geçirecek. Simon-Kucher&Partners analistleri, yeni dönemin risklerini ve fırsatlarını mercek altına alarak, rekabette öne geçmek için yapılması gerekenleri değerlendirdi.

Çoklu kanala yönelim önemli

Simon-Kucher & Partners uzmanlarına göre 2021 yılında inşaat sektörü şirketlerini bekleyen en önemli zorluk ve fırsatların başında doğru büyüme stratejilerini oluşturmak, pazara giriş stratejilerini zenginleştirmek ve çoklu kanal yönetimini gerçekleştirmek geliyor. Analistler, talebin 2021 ve sonraki yıllarda devam edeceğini, şirketler için asıl zorluğun bu talebe en doğru şekilde yanıt vermekte yaşanacağını belirtiyor. Ayrıca COVID-19 kaynaklı krizler ve bu krizler karşısında alınan önlemlerin kişiler arası etkileşimi, iletişimi ve özellikle alışveriş yapma şekillerini önemli ölçüde değiştirdiği vurgulanıyor. Dolayısıyla inşaat sektörünün 2020'de olduğu gibi önümüzdeki yıllarda da dünyadaki yeni trendlere ve değişimlere uyum sağlamaya devam etmesi işletmeler için büyümenin anahtarını oluşturuyor.

Ofis yatırımları azalacak

Pandeminin alışveriş önceliklerini de değiştirdiğine atıfta bulunan analistler, özellikle evde geçirilen sürenin artmasıyla tüketicilerin tatil ve eğlence bütçelerini ev dekorasyonu ve evle ilgili yenilemelere ayırmaya başladığını belirtiyor. Evden çalışmanın kalıcı hale gelmesi önümüzdeki dönemde ofis yatırımlarını önemli ölçüde yavaşlatacak görünüyor. Öte yandan izole tatil anlayışının yaygınlaşmasıyla kitle turizmine yönelik konaklama alanlarına yapılacak yatırımların azalması bekleniyor.

Simon-Kucher&Partners analistlerine göre, pandeminin etkilerinin hafiflemesiyle birlikte ev ve ofiste çalışma arasında bir denge kurulacağını belirtiyor. Bu dengenin ne tarafa doğru olacağının ülkeden ülkeye değişiklik göstereceğini de vurgulayan analistler, inşaat sektörü şirketlerinin bu dengeler kurulurken esnek ve pratik hareket ederek, fırsatlardan yararlanması önerisinde bulunuyor.

Pandemi iletişim ve değer zinciri modellerinde de kökten değişime neden oldu. Pandeminin tüm değer zinciri boyunca dijitalleşme için adeta bir katalizör görevi gördüğünü söyleyen analistler, bu süreçte müşterinin deneyim yolculuğu boyunca dijital kanalların, dijital etkileşimlerin ve dijital temas noktalarının sayısının ve kabulünün önemli ölçüde arttığını ifade ediyor. Bu noktada pandemiyle hızla değişen pazar koşulları; şirketlerin büyüme stratejilerini yeniden şekillendirebilmeleri, dijital pazara giriş stratejileri oluşturabilmeleri, fiyatlandırma ve teklif verme stratejilerini çoklu kanallı dünyaya adapte edebilmeleri için son bir çağrı olarak görünüyor. Simon-Kucher uzmanları, inşaat sektöründeki şirketlerin bu üç konuda başarılı olmaları durumunda rakiplerine karşı önemli bir avantaj elde edeceklerini belirtiyor.

672 projeye, 14 milyar TL'lik teşvik

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Temmuz ayında 672 projeye yatırım teşvik belgesi verdi. Temmuz ayında yatırım teşvik belgesi tamamlama vizesi alan projeler 8 binden fazla kişiye istihdam sağladı. Yatırım teşvik belgesi ile işletmeler 4.5 yıl boyunca vergi avantajlarından ve finansman desteklerinden yararlanıyor.

170 projeye 5 milyar TL yatırım

Yatırımları desteklemek için sağlanan yatırım teşvik belgesi uygulamasından Temmuz ayında 672 proje yararlandı. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen belgelerle projelerin yatırım tutarı 14 milyar 948 milyon 961 bin 316 TL olarak açıklandı. Yatırımların 19 bin 407 kişiye istihdam sağlaması bekleniyor.

Resmi Gazete'de yayımlanan yatırım teşvik belgesi listesine göre, Temmuz ayında 170 yatırım teşvik belgesine tamamlanma vizesi verildi. Yatırım işlemi tamamlanan projelerin yatırım tutarı 5 milyar 856 milyon 148 bin 224 TL oldu. Yatırım teşvik belgesi kullanan firmalar, 4.5 yıl boyunca kurumlar vergisi indirimi, gümrük vergisi muafiyeti, KDV muafiyeti, SGK teşviki, faiz desteği gibi avantajlardan yararlanabiliyor.

Automotive industry is at a tur ning point

"Automotive Report" of the "Industrial Insights" series of KPMG Turkey was published. In addition to an evaluation of the paradigm shift in the automotive industry, the report offers multiple policy suggestions needed to ensure sustainable growth in the industry and more contribution of it to the economy. The automotive industry, that was hopeful rather at the beginning of 2020 but was damaged greatly by the Covid-19 pandemic is still under duress due to chip crisis and production halts. The acceleration of digitalization also indicates that we will see a much different automotive industry in the near future.

When we look at the other prominent titles in the report, it is seen that the industry closed off 2020 with 78 million car sales and sustained a downsizing of 14% when compared to 2019. The downsize was much more perceivable in Europe. EU automotive industry closed off 2020 with a downsizing of over 20%. Other prominent titles in the report include:

- Turkish automotive industry completed 2020 with a total production of 1 million 336 thousand units, domestic sales of 796 thousand units, and an export that is worth over US$26 billion. Sales increased by 62% in 2020 whereas production decreased by 11% and export decreased by 27%.
- In the first quarter of 2021, European automotive industry downsized 23%, which is a rarely seen rate in its history. Almost 1.7 million units of cars were sold in Europe in the first three months of this year.
- Turkey, which is 15th in the world and 4th in Europe in production, has had an overall positive outlook in the first quarter of 2021. The production capacity is still a little over 2 million units but it will increase significantly with the 200 thousand units of additional capacity that will be commenced in 2023 as announced by Ford Otosan in last March.

"THERE ARE HOPE AND SAFETY IN NUMBERS"

TRY5 million worth of support from TOBB For wildfires in Turkey

Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB) President M. Rifat Hisarcıklıoğlu announced that they will donate 5 million Turkish Liras to revive the burnt forests after the wildfires in Turkey. President Hisarcıklıoğlu made an announcement on social media and wrote: "We stand by our nation. There are hope and safety in numbers. In order to revive our burnt forests and for a greener Turkey, we donated 5 million Turkish Liras as TOBB. We wish Allah's mercy upon those who have lost their lives and speedy recovery to those who have been hurt."

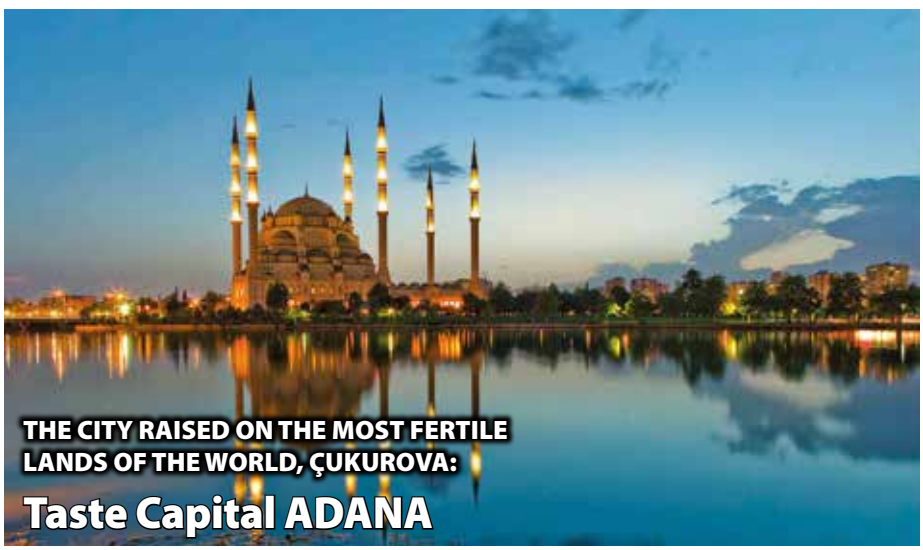
Hisarcıklıoğlu was offered an order from Federal Republic of Germany

Federal Republic of Germany has offered a State Order to M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB President. The ceremony was held at the embassy in Ankara, during which the Ambassador Jürgen Schulz of Germany explained that this order is only given to those who dedicated their lives to their duties and said that Rifat Hisarcıklıoğlu is more than deserving of this order.

Ambassador Schulz pointed out that M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB President, has contributed greatly to the development of Turkey's economic relations with Germany and the EU. Jürgen Schulz emphasized that they have full confidence that the President will keep undersigning many more successful deeds in the near future. Hisarcıklıoğlu expressed that he received this order on behalf of Turkish business world.

Ambassador Jürgen Schulz of Germany to Ankara declared that they wanted to honor President Hisarcıklıoğlu with the presentation of this state order and that they had full confidence in him that the problems German companies currently face will be swiftly solved. Schulz said, "Mr. Rifat, your farsightedness, and your vast and respected professional circle in the professional world combined with your abilities to bring together and merge different groups into one another along with your personal qualities and the Turkish world of Politics has been an ideal bridge for the economic relations between Germany and Turkey."

THE CITY RAISED ON THE MOST FERTILE LANDS OF THE WORLD, ÇUKUROVA:

Taste Capital ADANA

Adana is one of the ancient cultural and commercial capitals of Anatolia existing over 6 thousand years. The city is built on the most fertile lands in the world, Çukurova, as Evliya Çelebi once expressed. Throughout the history, Adana has been a land of milk and honey. The silk road and spice road it was built on made Adana a capital of trade while the city forms the basis of cultural interaction and riches between three continents.

In addition to economy, Adana is also one of the most productive and most fertile cities of Turkey with its specific structure, locals, and culture including cinema, literature, sports, and gastronomy. Eating and drinking habits and dining culture of Adana also directs the daily life in the city. The breakfast routine that starts with liver and turnip juice or Adana pastry at 5.00 in the morning is irreplaceable for the locals. The values of this ancient city that lives each day as 24 hours for production are now under protection as geographical signs.

Among Adana's geographical signs, the following can be listed: Adana Kebab, Adana Turnip Juice, Adana Stuffed Meatballs, Adana Şırdan Kebab, Adana Analı Kızlı soup, Adana Rolled Pastry, Adana Watermelons, Adana Bici Bici dessert, Adana Ring Dessert, Adana Karakuş Dessert, Adana Taş Kadayıf dessert, Adana Aşlama beverage and Tapan Bıçağı knife. Çukurova cotton, Kozan Orange and Kuytucak Pomegranate are among the city's original names.

Konya Kağıt

"Medeniyetin Hamuru"

24 SAAT
KESİNTİSİZ ÜRETİM

32 YIL
İSTİKRARLI BÜYÜME ve KAR YAPISI

TÜRKİYE'NİN %25'İ

150 BİN
TON KAPASİTE

Türkiye yazı tabı kağıt üretiminin **%25** ini karşılayan;
32 yıldır istikrarlı büyüme ve kar yapısı; ve yıllık toplam
150 bin ton kapasitesi ile **"KONYA KAĞIT"**
24 saat kesintisiz Kağıt, Ambalaj ve Defter üretimine
devam etmektedir.

www.konyakagit.com.tr

bera

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ

Türkiye'nin önde gelen sanayi kuruluşlarından biriyiz. Bir asrı aşan başarılı geçmişimizle geleceğe güvenle bakmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Farklı sektörlerde, binlerce çalışanımızla her adımda daha güzel bir dünya hedefi ile ilerliyoruz.

SANKO
117 yıl

www.sanko.com.tr

Raylı Sistemlerdeki Yatırımlarımıza Yeni Redüktör Çözümlerimizle Devam Ediyoruz.

www.yr.com.tr

HRG282

YILMAZ
REDÜKTÖR